



Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen (KEHA-keskus)

TILINPÄÄTÖS VUODELTA 2020

Kirjanpitoyksikköön 380 kuuluvat virastot:

Uudenmaan ELY-keskus
Varsinais-Suomen ELY-keskus
Satakunnan ELY-keskus
Hämeen ELY-keskus
Pirkanmaan ELY-keskus
Kaakkois-Suomen ELY-keskus
Etelä-Savon ELY-keskus
Pohjois-Savon ELY-keskus
Pohjois-Karjalan ELY-keskus
Keski-Suomen ELY-keskus
Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
Pohjanmaan ELY-keskus
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
Kainuun ELY-keskus
Lapin ELY-keskus
TE-toimistot
KEHA-keskus

SISÄLLYSLUETTELO

1 Toimintakertomus.....	4
1.1 Johdon katsaus.....	4
1.2 Tuloksellisuus.....	6
1.3 Toiminnan vaikuttavuus	15
1.3.1 Uudenmaan ELY-keskus.....	15
1.3.2 Varsinais-Suomen ELY-keskus	16
1.3.3 Satakunnan ELY-keskus.....	18
1.3.4 Hämeen ELY-keskus	21
1.3.5 Pirkanmaan ELY-keskus.....	23
1.3.6 Kaakkois-Suomen ELY-keskus.....	25
1.3.7 Etelä-Savon ELY-keskus.....	27
1.3.8 Pohjois-Savon ELY-keskus	29
1.3.9 Pohjois-Karjalan ELY-keskus	31
1.3.10 Keski-Suomen ELY-keskus	33
1.3.11 Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus.....	35
1.3.12 Pohjanmaan ELY-keskus.....	37
1.3.13 Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus	39
1.3.14 Kainuun ELY-keskus	41
1.3.15 Lapin ELY-keskus.....	43
1.3.16 ELY-keskusten erikoistuminen.....	45
1.3.17 ELY-keskusten yhteisten yksiköiden toiminta	49
1.4 Toiminnallinen tehokkuus	56
1.4.1 Toiminnan taloudellisuus ja tuottavuus	56
1.4.2 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus.....	75
1.4.3 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus	80
1.5 Tuotokset ja laadunhallinta	83
1.5.1 Suoritteiden määrät.....	83
1.5.2 Palvelukyky ja suoritteiden laatu.....	90
1.6 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen	95
1.6.1 ELY-keskusten (pl. TE-toimistot) ja KEHA-keskuksen henkilöstö.....	96
1.6.2 TE-toimistojen henkilöstö	113
1.7 Tilinpäätösanalyysi	129
1.7.1 Rahoituksen rakenne	129
1.7.2 Talousarvion toteutuminen	131



1.7.3 Tuotto- ja kululaskelma	141
1.7.4 Tase.....	143
1.8 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma.....	145
1.9 Arvioinnit	146
1.10 Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä	147
1.10.1. Virheitä ja väärinkäytöksiä koskevat tiedot	147
1.10.2. Takaisinperintätiedot ja EU-rahoitukseen liittyvät sääntöjenvastaisuudet	147
2 Talousarvion toteutumalaskelma	149
3 Tuotto- ja kululaskelma	161
4 Tase	163
5 Liitetiedot	166
6 Allekirjoitus.....	190
7 Tilintarkastajan merkintä.....	191

1 Toimintakertomus

1.1 Johdon katsaus

Vuosi 2020 oli ELY-keskuksille ja TE-toimistoille koronakriisin tuomien haasteiden takia poikkeuksellinen. Äkillisesti kasvanut työttömyys, yritysten kokemat taloudelliset ongelmat sekä liikkumiseen ja kokoontumiseen kohdistuneet rajoitukset edellyttivät ELY-keskuksilta, TE-toimistoilta ja niiden henkilöstöltä tehtävien ja resurssien uudelleen kohdentamista, joustavuutta ja uusia työtapoja. Työnhakijoiden ja yritysten räjähdysmäisesti kasvaneiden palvelutarpeiden rinnalla valmisteltiin tulevia työllisyyden kuntakokeiluja. Haasteista huolimatta voidaan todeta, että virastot selvisivät poikkeuksellisesta vuodesta hyvin. Asetetut tulostavoitteet saavutettiin pääosin, asiakkaiden antama palaute jatkoi paranemista sekä henkilöstön työtyytyväisyys koheni.

Vuosi 2020 oli ELY-keskusten nelivuotisen strategiakauden ensimmäinen vuosi. Alkaneelle strategiakaudelle laadittiin uusi Aluehallintoviranomaisten ja ELY-keskusten yhteinen strategia-asiakirja, jossa määriteltiin valtion aluehallintoviranomaisille yhteiset strategiset painopisteet ja yhteiset toimintatavat. Strategia-asiakirja ja sen pohjalta määritellyt tulostavoitteet toteuttivat osaltaan hallitusohjelmaa ja sen tavoitteita.

Lisäämme elinvoimaa -painopiste

Koronakriisin myötä työttömyys lähti keväällä voimakkaaseen nousuun ennen muuta lomautusten myötä ja vaikka lomautuksia päättyikin kesän mittaan, oli työttömyys vuoden lopussa lähes 4 % edellisvuotta korkeampi. Sekä työttömyysjaksojen pituutta että virtaa yli kolmen kuukauden työttömyyteen koskevat tavoitteet saavutettiin kaikissa ELY-keskuksissa, mutta taustalla on koronakriisistä johtuvien uusien työnhakujen voimakas kasvu. Yritystoiminta varsinkin majoitus- ja ravitsemisalalla sekä matkailussa, mutta myös muilla aloilla kohtasi koronaepidemian ja siihen liittyvien rajoitustoimien takia merkittäviä vaikeuksia. ELY-keskusten yrityspalveluissa painopisteeksi nousi poikkeustilanteessa koronarahoitusten hoitaminen ja yritysten auttaminen kriisitilanteessa. Yritysten kansainvälistymiseen ja sen edistämiseen samoin kuin TKI-toiminnan edistämiseen ja luovien alojen tukemiseen liittyvät tavoitteet eivät kaikilla alueilla toteutuneet täysin suunnitellusti.

Liikenteeseen liittyvissä tavoitteissa henkilövahinkoon johtaneiden liikenneonnettomuuksien määrä väheni ja tavoitteisiin päästiin koko maassa. Kansalaisten sekä raskaan liikenteen tyytyväisyys maanteiden palvelutasoon pysyi koko maan tasolla pitkälti ennallaan.

Tavoittelemme hiilineutraaliutta -painopisteen tavoitteiden toteutumiseen ei koronakriisillä ollut suurta vaikutusta. Ilmastotyö oli eri alueilla aktiivista ja ELY-keskusten yhteisen ilmastotiekartan valmistelu eteni ripeästi. Luonnon monimuotoisuutta edistettiin METSO- ja HELMI -ohjelmien avulla ja tavoitteet niin luonnonsuojelualueiden toteutuksen kuin luontotyyppien ja lajisuojelun edistämisen suhteen saavutettiin varsin onnistuneesti. Myös vesien tilan parantamiseen sekä vesistökuunnostukseen liittyvät toimenpiteet etenivät pääosin tavoitellusti.

Asiakkuudet, digitalisaatio ja yhteiset toimintatavat -painopiste

Koronavuodella oli suuri vaikutus digitalisaation edistämiseen ja toimintatapojen yhtenäistämiseen. Virastoissa siirryttiin keväästä alkaen lähes täysin etätöihin ja otettiin käyttöön uusia digitaalisia työkaluja. Työn tekemisen siirtymisen verkkoon on edesauttanut myös toimintatapojen uudistamista asiakaskohtaamisten, kokousten ja tilaisuuksien järjestämisen osalta. Tässä on parantuneiden asiakaspalautteiden ja henkilöstön kohentuneen työtyytyväisyyden mukaan onnistuttu hyvin.

ELY-keskukset valmistelivat yhteistä asiakkuusstrategiaa, jonka toimeenpano ajoittuu vuosille 2021-2023. Toiminnan ja laadun parantamiseksi ELY-keskuksissa laadittiin loppuvuonna CAF-arvioinnit, joiden perusteella ELY-keskukset määrittivät lähiaikojen kehittämiskohteensa.

ELY-keskuksissa ja TE-toimistoissa henkilöstön työtyytyväisyys on jatkanut paranemistaan. ELY-keskuksissa henkilöstön työtyytyväisyyden kokonaisindeksi oli 3,81 (vuonna 2019 3,68) ja TE-toimistoissa työtyytyväisyysindeksi oli 3,61 (vuonna 2019 3,54). Myös asiakkaiden ja sidosryhmien antama palaute ELY-keskusten palveluista on jatkanut paranemistaan. Asiakkaiden antamien palautteiden kokonaisarvio (ei sisällä koronarahoitusta) oli 4,35. Vuotta aiemmin vastaava kokonaisarvio kaikista palveluista oli 4,30.

Ajalla 31.3-8.6.2020 ELY-keskuksista oli haettavana poikkeustilanteen koronarahoitusta eli yritysten kehittämisavustusta enintään 5 henkilöä työllistävälle yrityksille pl. yksinyrittäjät. Rahoitushakemuksia tuli yli 33 000 kpl. Koronarahoituksesta saatu asiakaspalaute oli 3,99.

Vuonna 2020 ELY-keskukset ja KEHA-keskus käyttivät ELY-keskusten toimintamenomäärärahoja n. 180 M€, mikä oli n. 3 M€ enemmän kuin edellisenä vuonna. TE-toimistot käyttivät vuonna 2020 toimintamenomäärärahoja n. 210 M€, mikä oli n. 24 M€ enemmän kuin vuonna 2019. Vuonna 2021 ELY-keskusten toimintamenomomentille on budjetoitu n. 184,9 M€ ja TE-toimistojen toimintamenomomentille n. 199,7 M€.

Sekä ELY-keskuksiin että TE-toimistoihin palkattiin lisäresursseja lisääntyneiden tehtävien hoitamiseksi. Vuonna 2020 ELY-keskusten ja KEHA-keskuksen tehtäviä hoidettiin 3 017 henkilötyövuoden voimin, mikä oli n. 50 henkilötyövuotta enemmän kuin vuonna 2019. TE-toimistoissa henkilötyövuosia tehtiin 3 440, mikä oli n. 290 henkilötyövuotta enemmän kuin vuotta aikaisemmin.

Henkilöstön jaksaminen, osaamisen kehittäminen ja ylläpitäminen sekä yhteisöllisyyden luominen monipaikkaisessa ja yhä vahvemmin etätyöhön pohjautuvassa virastokokonaisuudessa ovat tulevan vuoden keskeisiä kehittämiskohteita. Myös johtaminen ja esimiestyön kehittäminen nousevat tärkeiksi kehittämiskohteiksi. Asiakasosaamisen vahvistaminen, asiakastiedon hallinta sekä sidosryhmätyö ovat asiakkuusstrategian toimeenpanon pääkohdat. Tietoturvaan ja tietosuojaan liittyvien riskien hallinta on digitalisoituvassa yhteiskunnassa yhä tärkeämpää. Työllisyyden kuntakokeilujen käynnistyminen ja valmistautuminen pohjoismaisen työvoimapalvelumalliin painottuvat TE-toimistojen kehittämiskohteina.

1.2 Tuloksellisuus

ELY-keskusten toiminnan tuloksellisuutta arvioidaan toiminnan vaikuttavuuden ja tuottavuuden kautta. Kokonaisuutena voidaan arvioida, että tuloksellisuuden paraneminen on jatkunut myös vuoden 2020 aikana. Vaikuttavuutta kuvaavien tulostavoitteiden osalta tavoitteet saavutettiin monilta osin ja ELY-keskusten toiminta on tavoitteiden mukaista.

Pääosin ELY-keskusten ja TE-toimistojen kokonaistuottavuus on noussut edellisvuodesta. Taustalla ovat lisääntyneet suoritemäärät.

Seuraavassa tarkastellaan tarkemmin ELY-keskusten tulostavoitteita ja arvioita tavoitteiden toteutumisesta. ELY-keskusten tulostavoitteet on luokiteltu aluehallintovirastojen ja ELY-keskusten yhteisessä strategia-asiakirjassa määriteltyihin strategisiin painopisteisiin. Tulostavoitteiden toteutumista seurataan tulostavoitemittareiden avulla, joista osa on numeerisia indikaattoreita ja osa puolestaan sanallisia mittareita, joissa ELY-keskukset itse arvioivat tavoitteiden toteutumista. ELY-keskusten tulostavoitteiden ja seurantamittareiden tiedot päivitetään kaksi kertaa vuodessa valtion tulostietopalveluun. Tiedot löytyvät maaliskuun lopusta alkaen julkisesta raportointipalvelusta tutkihalintoa.fi.

Numeeristen indikaattorien toteumatiedot vuosilta 2018-2020 ja tavoitearvot vuodelle 2020 on koottu taulukoihin kunkin tulostavoiteryhmän yhteyteen. Myös sanallisista mittareista on laadittu tiiviit analyysit.

ELY-keskusten yhteiskunnallista vaikuttavuutta kuvaavat tulostavoitteet on luokiteltu seuraaviin strategiaan painopisteisiin:

- Lisäämme elinvoimaa
- Tavoittelemme hiilineutraaliutta
- Asiakkuudet, digitalisaatio ja yhteiset toimintatavat

ELY-keskusten analyysit yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisesta ovat luvussa 1.3.

ELY-keskusten toimintatavoille on yhteiskunnallisten vaikuttavuustavoitteiden lisäksi asetettu hallitusohjelmasta ja strategia-asiakirjasta johdettuja tavoitteita ja mittareita, joilla kuvataan toiminnallisen tehokkuuden sekä tuotoksien ja palvelujen laadun kehittymistä.

Tuotoksia ja laadunhallintaa kuvaavien tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan myös luvussa 1.5 sekä henkisten voimavarojen hallintaa kuvaavien tulostavoitteiden toteutumista raportoidaan luvussa 1.6.

ELY-keskukset esitetään ELY-asetuksessa luetellussa järjestyksessä. ELY-keskuksista käytetään seuraavia lyhenteitä:

Uudenmaan ELY-keskus	UUD
Varsinais-Suomen ELY-keskus	VAR
Satakunnan ELY-keskus	SAT
Hämeen ELY-keskus	HÄM
Pirkanmaan ELY-keskus	PIR
Kaakkois-Suomen ELY-keskus	KAS
Etelä-Savon ELY-keskus	ESA
Pohjois-Savon ELY-keskus	POS
Pohjois-Karjalan ELY-keskus	POK
Keski-Suomen ELY-keskus	KES
Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus	EPO
Pohjanmaan ELY-keskus	POH
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus	POP

Kainuun ELY-keskus
Lapin ELY-keskus

KAI
LAP

Taulukoiden merkinnät: - = tietoa ei tuoteta, .. = tieto ei ollut saatavilla julkaisuajankohtana

Sanallisten mittareiden osalta tavoitteen toteutumista arvioidaan kolmiportaisella asteikolla: tavoite toteutui, tavoite toteutui osittain tai tavoite ei toteutunut. Taulukoissa nämä esitetään seuraavilla symboleilla:

-  = Tavoite toteutui
-  = Tavoite toteutui osittain
-  = Tavoite ei toteutunut

1. Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Lisäämme elinvoimaa: Työllisyysasteen nostaminen

Seuraavassa taulukossa on kerrottu työllisyysasteen nostaminen -tulostavoitteen ELY-keskuskohtaiset toteumatiedot vuosilta 2018-2020 ja tavoitetasot vuodelta 2020.

		UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Koko maa
Käynnissä olevien työttömyysjaksojen keskimääräinen kesto, vk (TAE)	2018	59	37	46	61	50	51	50	57	58	50	34	48	52	43	44	54
	2019	57	49	41	55	41	44	43	56	49	48	30	44	47	39	39	49
	tot 2020	45	37	37	44	34	38	40	50	45	44	26	36	41	34	35	41
	tav 2020	54	49	40	52	41	43	42	55	48	46	31	43	46	39	38	
Virta yli 3kk työttömyyteen % (TAE)	2018	47	40	41	43	43	43	42	37	42	42	36	37	41	40	40	42,0
	2019	47	41	42	43	46	44	41	42	42	41	36	38	41	39	40	43,0
	tot 2020	40,9	35,0	36,5	36,9	40,8	35,9	34,2	35,7	38,6	36,1	30,8	33,3	36,3	35,5	39,3	37,9
	tav 2020	42	39	39	42	41	42	40	40	38	39	37	39	38	40	40	
Rahoitetuissa hankkeissa keskimäärin syntyvät työpaikat yrityksissä (työpaikkakerroin)	2018	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	
	2019	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	
	tot 2020	8	5	3	5	4	3	5	3	2	6	2	2	4	3	2	5
	tav 2020	1	3	3	4	3	2	4	3	2	8	4	4	4	2	4	

Vuosi 2020 oli työllisyyskehityksen osalta haastava vuosi. Koronapandemian ja siihen liittyvien rajoitustoimien takia keväällä turvauduttiin laajamittaisiin lomautuksiin, mikä nosti työttömyyttä rajusti. Työllisyysasteen nostamistavoitteeseen on tulossopimuksissa määritelty kaksi tavoitetta "Käynnissä olevien työttömyysjaksojen keskimääräinen kesto" sekä "Virta yli 3 kk työttömyyteen". Tavoitteet saavutettiin lähestulkoon kaikilla ELY-keskusalueilla, mutta kumpikaan mittari ei koronakriisin aikana tosiasiaa kerro työllisyyden hoidon onnistumisesta, vaan on seuraus lyhytaikaisten lomautusten voimakkaasta kasvusta.

Rahoitetuissa hankkeissa (yrityksen kehittämisavustus sekä maaseuturahaston investointituki ja perustamistuki) keskimäärin syntyvät työpaikat yrityksissä eli työpaikkakerroin kertoo hankkeissa hakemusvaiheessa arvioiduista uusista työpaikoista. ELY-keskukset pääsivät tässä varsin hyvin tavoitteeseen.

Lisääme elinvoimaa: Pk-yritykset uudistuvat ja kasvavat monipuolistaen elinkeinorakennetta

Seuraavassa taulukossa on kuvattu Pk-yritykset uudistuvat ja kasvavat monipuolistaen elinkeinorakennetta -tulosta-voitteen toteumatietoja sekä tavoitteet vuodelle 2020.

		UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Koko maa
Eri palveluilla kasvuun ja kehittymiseen aktivoitujen yritysten määrä (kpl)	2018	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	
	2019	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	
	tot 2020	19	3	14	1829	7	8	862	24	82	2204	9	14	620	7	26	5728
	tav 2020	100	10	60	800	71	60	550	30	240	850	40	20	220	40	50	3141
Rahoitetuissa hankkeissa syntyvä liikevaihdon kasvu yrityksissä, liikevaihtokerron (arvio)	2018	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	
	2019	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	
	tot 2020	28	13	13	18	12	7	8	8	7	21	6	13	6	6	2	12
	tav 2020	10	54	15	12	14	20	10	4	8	20	5	11	8	8	4	
Rahoitetuissa hankkeissa syntyvä viennin kasvu yrityksissä, vientikerron (arvio)	2018	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	
	2019	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	
	tot 2020	-	-	-	13	-	-	5	-	-	15	-	-	3	-	-	8
	tav 2020	-	-	-	10	-	-	5	-	-	15	-	-	4	-	-	
Rahoitetuissa pk-yritysten hankkeissa syntyvät patentit ja muut aineettomat oikeudet, kpl (arvio)	2018	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	
	2019	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	
	tot 2020	-	-	-	466	-	-	169	-	-	680	-	-	136	-	-	1451
	tav 2020	-	-	-	50	-	-	235	-	-	255	-	-	170	-	-	710
ELY-keskusten toimenpiteet tki- tavoitteen edistämiseksi	tot 2020																
ELY-keskuksen kehittämistoimenpiteet Team Finland-tavoitteiden edistämiseksi	tot 2020																
Korkeaa arvonlisää tuottavien palveluiden, luovan talouden, kulttuurimatkailun ja kulttuurialan toimintaedellytysten tukemista edistävät toimet	tot 2020																

Eri palveluilla aktivoitujen yritysten määrä ylitti koko maan tasolla asetetun tavoitetason. Koronakriisin johdosta yritysten kehittämispalveluja hyödynnettiin runsaasti, mikä näkyy neljän rakennerahasto-ELYN (Häme, Etelä-Savo, Keski-Suomi ja Pohjois-Pohjanmaa) toteumatiedoissa. Muiden ELY-keskusten osalta indikaattorin sisältämien tukimuotojen (maaseuturahoituksen perustamistuki ja yritysryhmähankkeet) kysyntä oli vaimeaa.

ELY-keskuksen kehittämistoimenpiteet Team Finland-tavoitteiden edistämiseksi -tavoitteessa reilut puolet ELY-keskuksista arvioi tavoitteen toteutuneen osittain ja loput arvioivat tavoitteen toteutuneen suunnitellusti. TeamFinland yhteistyö TEM toimijoiden kesken painottui maaliskuusta-elokuuhun koronan aiheuttamien erikoistoimenpiteiden koordinointiin. Kansainvälistymiseen ja kasvuun liittyvään yhteistyöhön ei pystytty panostamaan normaalisti. Pandemian aiheuttamat liikkumisrajoitukset, varsinkin maan rajat ylittäviltä osin, hättäsivät käytännössä yritysten kv. toimintaa ja pienensivät aktiviteetteja. TeamFinland -toimijoiden palveluiden tunnettuus kehittyi vuoden aikana paljon, johtuen koronaan liittyvien palveluiden uutisoinnista, markkinoinnista ja volyyymista.

Korkeaa arvonlisää tuottavien palveluiden, luovan talouden, kulttuurimatkailun ja kulttuurialan toimintaedellytysten tukemista edistävät toimet -tavoitekokonaisuudessa yhdeksän ELY-keskusta arvioi tavoitteen toteutuneen ja viisi arvioi tavoitteen toteutuneen osittain. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus arvioi, että tavoite ei toteutunut koska yleisötilaisuuksia ei voitu järjestää ja ala on muutenkin erityisen tiukoilla koronapandemian takia. Koronapandemian vaikutukset luoville aloille ja kulttuuriin ovat erityisen vaikeat, mikä korostuu ELY-keskusten arvioissa. Alueilla on kuitenkin toteutettu suunniteltuja toimenpiteitä ja hankkeita on rahoitettu mm. maaseuturahaston Leader-hankkeina. Koronavuoden aikana lähi- ja kulttuurimatkailu kasvoivat ja kasvun arvioidaan jatkuvan.

Lisäämme elinvoimaa: Elinkeinojen vastuullisuuden lisääminen

Seuraavassa taulukossa on kerrottu elintarvikeketjun turvallisuus ja vastuullisuus tulostavoitteen ELY-keskuskohtaiset toteumatiedot vuosilta 2018-2020 ja tavoitetiedot vuodelta 2020.

		UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Koko maa
Elintarvikeketjun turvallisuus ja vastuullisuus (säädösten vaatimukset täyttävien elintarvikeketjun toimijoiden osuus %)	2018	91	89	87	81	90	92	90	90	92	86	92	93	90	93	75	90
	2019	91	90	87	86	93	90	92	91	93	89	92	93	89	93	78	91
	tot 2020	95	96	92	93	98	96	93	96	97	95	98	98	94	96	89	96
	tav 2020	100	100	100	95	100	95	92	95	95	90	90	90	93	95	85	

Elintarvikealan turvallisuutta ja vastuullisuutta arvioidaan sen perusteella, kuinka moni toimija elintarvikealalla täyttää säädökset. Tavoitetasot saavutettiin varsin hyvin, viiden ELY-keskuksen kohdalla ei täysin tavoitteisiin päästy. Valtaosa havaituista puutteista liittyi eläinten merkitsemiseen ja rekisteröintiin. Huomioitavaa on myös, että Uudellemaalle, Varsinais-Suomelle, Satakunnalle ja Pirkanmaalle oli asetettu tiukka 100 % tavoitetaso.

Lisäämme elinvoimaa: Saavutettavuuden edistäminen

Seuraavassa taulukossa on kuvattu saavutettavuuden edistäminen -tulostavoitteen ELY-keskuskohtaiset toteumatiedot vuosilta 2018-2020 sekä tavoitetasot vuodelle 2020.

		UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Koko maa
Henkilövahinkoon johtaneiden onnettomuuksien määrä	2018	645	355	-	-	203	120	-	268	-	242	223	-	237	-	99	2392
	2019	622	333	-	-	180	127	-	242	-	135	201	-	177	-	88	2105
	tot 2020	577	312	-	-	179	117	-	209	-	138	190	-	172	-	83	1977
	tav 2020	633	353	-	-	188	127	-	253	-	159	225	-	216	-	85	2239
Kansalaisten tyytyväisyys maanteiden palvelutason	2018	..	..	-	-	..	..	-	..	-	..	..	-	..	-	..	
	2019	3,2	3,0	-	-	3,2	3,2	-	2,9	-	3,2	3,0	-	3,0	-	3,2	
	tot 2020	3,2	3,1	-	-	3,0	3,4	-	2,9	-	2,9	2,8	-	2,9	-	3,0	3,0
	tav 2020	3,0	3,0	-	-	3,0	3,0	-	3,0	-	3,0	3,0	-	3,0	-	3,0	3,0
Raskaan liikenteen tyytyväisyys maanteiden palvelutasoon	2018	2,3	2,3	-	-	2,4	2,5	-	2,2	-	2,4	2,0	-	2,2	-	2,4	2,3
	2019	2,5	2,5	-	-	2,5	2,6	-	2,5	-	2,7	2,4	-	2,7	-	2,7	2,6
	tot 2020	2,6	2,8	-	-	2,6	2,9	-	2,7	-	2,5	2,5	-	2,5	-	2,6	2,6
	tav 2020	2,7	2,7	-	-	2,7	2,7	-	2,7	-	2,7	2,7	-	2,7	-	2,7	2,7

ELY-keskuksille asetettua tavoitetta saavutettavuuden edistämisestä seurataan kolmen mittarin avulla. **Henkilöva-hinkoihin johtaneiden onnettomuuksien** määrässä alitettiin edellisvuoden lukumäärä lähes kaikilla alueilla ja kaik-kien ELY-keskusten alueilla saavutettiin asetetut tavoitteet. Kuolemaan johtaneiden onnettomuuksien osuus on kas-vanut.

Kansalaisten tyytyväisyys maanteiden palvelutasoon -tavoitteeseen päästiin viiden ELY-keskuksen alueella ja **ras-kaan liikenteen tyytyväisyydessä** kolmen ELY-keskuksen alueella. Päälystysmäärä kilometreinä kasvoi edelliseen vuoteen nähden. Haastavat sääolosuhteet aiheuttivat vaurioita päällysteisiin, eikä paikkaukset aina tyydytä tienkäyt-täjiä.

Lisäämme elinvoimaa: Koulutus- ja osaamistaso nousee ja osaavan työvoiman saatavuus paranee

Seuraavassa taulukossa on kuvattu koulutus- ja osaamistaso nousee ja osaavan työvoiman saatavuus paranee -tulos-tavoitteen ELY-keskuskohtaiset toteumatiedot vuodelta 2020.

		UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Koko maa
Osaamisen kehittämisen edistäminen alueella, jotta koulutus- ja osaaja-tarjonta vastaavat elin-keinoelämän ja jatkuvan oppimisen tarpeisiin	tot 2020																
Elinikäisen ohjauksen pal-veluiden saatavuuden ja laadun seuraaminen ja kehittäminen	tot 2020																
Panostukset kansainvälis-ten osaajien maahan-muuton lisäämiseksi ja osaamisen hyödyntä-miseksi yritysten kas-vussa ja kansainvälistymi-nessä	tot 2020																

Osaamisen kehittämisen edistäminen alueella - tavoitteen arvioitiin toteutuneen täysin tai osittain kaikissa ELY-kes-kuksissa. Vastaavasti **elinikäisen ohjauksen palveluiden saatavuuden ja laadun seuraaminen ja kehittäminen** -ta-voitteessa on myös edetty pääosin suunnitelmien mukaan

Ohjauspalvelujen saatavuutta ja laatua seurataan erilaisissa maakunnallisissa yhteistyöryhmissä, joissa ELY-keskus on mukana. Ohjaamo-toiminnan edistäminen on nostettu monella alueella tärkeäksi kehittämiskohteeksi. Tavoitteen saavuttamista on joillakin alueilla hidastanut ELY-keskuksessa tehtävään osoitetut niukat resurssit. Myös koronapan-demian hillitsemiseen liittyvät rajoitukset ovat hankaloittaneet ELO-tehtävään kuuluvaa verkostoitumista. Jatkuvan oppimisen koordinaatiota on vahvistettu palkkaamalla ELY-keskukseen tai TE-toimistoon jatkuvan oppimisen koordi-naattorit. Jatkuvan oppimisen koordinaatiotehtävän ja elinikäisen ohjauksen kehittäminen ovat varsin läheisiä toi-mintoja ja joillakin alueilla näiden koordinaatio on yhdistetty saman ryhmän tehtäväksi.

Alueellisen ennakointitoiminnan kehittäminen on moni ELY-keskus nostanut tärkeäksi tehtäväksi, jota edistettiin viime vuonna. Osaamis- ja työvoimatarpeiden ennakointi nähdään olennaisena osana osaamisen kehittämistä alu-eilla.

Panostukset kansainvälisten osaajien maahanmuuton lisäämiseksi ja osaamisen hyödyntämiseksi yritysten kasvussa ja kansainvälistymisessä - tavoitteessa on ELY-keskusten arvioiden mukaan enimmäkseen päästy osittain tavoitteeseen. Kuuden ELY-keskuksen osalta tavoitteen arvioitiin toteutuneen. Kansainvälisten osaajien rekrytointi ja maahantulo kohtasi merkittäviä haasteita koronapandemian johdosta. Omat erityishaasteensa koettiin keväällä maataloudessa, jossa jouduttiin ratkomaan kausityövoiman hankintaa ulkomailta. Kansallista Talent Boost -toimenpideohjelmalla on toteutettu ja käynnistetty alueellisia Talent Hub -toimintoja. ELY-keskukset ovat myös osallistuneet Kokka kohti Suomea hankekokonaisuuteen, jonka tavoitteena on turvata yritysten kasvua kasvukeskuksissa edistämällä kansainvälisten työntekijöiden rekrytoitumista Suomen työmarkkinoille.

Tavoittelemme hiilineutraaliutta: Hiilineutraaliuden edistäminen ja kiertotalouden ratkaisut

Seuraavassa taulukossa on kuvattu hiilineutraaliuden edistäminen ja kiertotalouden ratkaisut- tulostavoitteen ELY-keskuskohtaiset toteumatiedot vuodelta 2020

		UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Koko maa
Panostukset vähähiiliseen talouteen siirtymiseksi	tot 2020																
Yhdyskuntajätteen kierrätyksen edistäminen	tot 2020			-									-				

Panostukset vähähiiliseen talouteen siirtymiseksi - tavoite on toteutunut valtaosassa ELY-keskuksia. Neljä ELY-keskusta arvioi, että tavoitteeseen ei täysin päästy. ELY-keskukset ovat aktiivisesti valmistelleet alueellisia ilmastostrategioita, -tiekarttoja tms. suunnitelmia. ELY-keskusten yhteistä ilmastotiekarttaa on valmisteltu ja ELY-keskuksissa on perustettu kaikkien vastualueiden yhteisiä ilmastotiimejä. ELY-keskuksiin on myös palkattu ilmastokoordinaattoreita edistämään ilmastotyötä.

Yhdyskuntajätteen kierrätyksen edistäminen -tavoite on toteutunut pitkälti tavoitteiden mukaisesti. Yhdyskuntajätettä ei enää sijoitu kaatopaikoille yksittäisiä poikkeuksia lukuun ottamatta. Yhdyskuntajätteen kierrätystä on edistetty valtakunnallisen jätesuunnitelman tavoitteiden mukaisesti ja laadittu suunnitelmia tai arviointeja alueellisista jätesuunnitelmista. Ympäristölupahakemuksista annetuissa lausunnoissa ja muussa valvonnassa on tuotu esille kierrätyksen ensisijaisuutta. Joidenkin hankkeiden toimeenpanoa ja tilaisuuksien järjestämistä koronakriisi on vaikeuttanut.

Tavoittelemme hiilineutraaliutta: Luonnon monimuotoisuus ja vesien tila

Seuraavassa taulukossa on kerrottu luonnon monimuotoisuus ja vesien tila- tulostavoitteen toteumatiedot vuosilta 2018-2020 sekä ELY-keskuskohtaiset tavoitetiedot vuodelta 2020

		UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Koko maa
Luonnonsuojelun toteutus (ha)	2018	524	521	-	100	956	325	298	610	536	562	1062	-	1359	404	47	7304
	2019	528	659	-	565	358	453	403	545	557	646	862	-	1930	210	75	7791
	tot 2020	1000	1125	-	458	589	744	943	1130	1110	908	1190	-	4229	76	112	13614
	tav 2020	700	1050	-	600	750	700	750	1250	500	700	1500	-	1000	100	50	9650
Luontotyyppien ja lajisuojelun edistäminen	tot 2020			-									-				
Itämeren ja vesien hyvä tila	tot 2020			-									-				
Vesistökunnostusten edistäminen	tot 2020			-									-				

Luonnonsuojelualueiden toteutuksessa ylitettiin koko maan tasolla edellisvuosien taso yli 5 800 hehtaarilla. Kahdeksan ELY-keskuksen alueella tavoitetaso ylitettiin. Tavoitetta edistettiin Metso-ohjelmalla sekä Helmi-ohjelmalla. Tavoitetaso ylitettiin erityisen paljon Pohjois-Pohjanmaalla, jossa päästiin yli 4 200 hehtaarin. Tästä Helmi-ohjelman soidensuojelun osuus oli lähes puolet. Viidellä alueella jäätin tavoitteesta mm. määrärahojen puutteen ja tarjolla olleiden kohteiden vähyyden takia.

Luontotyyppien ja lajisuojelun edistämisessä on edetty hyvin ja tavoitteisiin on päästy lähes kaikissa ELY-keskuksissa. Tavoitteen edistämisen kannalta tärkeä Helmi-elinympäristöohjelma on käynnistynyt hyvin ja sen puitteissa on käynnistetty ennallistamis- ja kunnostamishankkeita sekä inventoitu perinnebiotoopeja.

Itämeren ja vesien hyvä tila -tavoitteessa on edetty suunnitelmien mukaisesti. Varsinais-Suomessa arvioitiin, että tavoite on saavutettu osin, sillä vesien tila on toimenpiteistä huolimatta heikentynyt. Vesienhoitotoimenpiteitä edistettiin harkinnanvaraisten avustusten avulla sekä neuvonnalla ja ohjauksella. Vesienhoidon toimenpiteet ja jätevesineuvontatyö etenivät ja vesiensuojelun tehostamisohjelman kautta on avustettu uusia kunnostushankkeita.

Koronapandemian vuoksi tavoitteen edistämiseen liittyviä koulutus- ja muita tilaisuuksia ei voitu järjestää suunnitellusti, mutta tätä puutetta on korvattu varsin onnistuneesti etätilaisuuksilla, aktiivisella viestinnällä sekä neuvonnalla.

Vesistökunnostusten edistämisessä päästiin vuonna 2020 hyvin tavoitteisiin. Vesistökunnostushankkeita käynnistettiin ja saatettiin valmiiksi pieniä poikkeuksia lukuun ottamatta tavoiteltu määrä. Koronapandemia on jonkin verran hidastanut verkostoitumishankkeiden etenemistä suhteessa suunniteltuun aikatauluun.

Tavoittelemme hiilineutraaliutta: Kestävä kaupunkikehitys

Seuraavassa taulukossa on kuvattu kestävä kaupunkikehitys -tulostavoitetta kuvaavien indikaattorien ELY-keskuskohdaiset toteumatiedot vuosilta 2018-2020 ja tavoitetiedot vuodelta 2020.

		UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Koko maa
Palvelujen ja joukkoliikenteen järjestämistä tukeva taajamarakenne	2018	79,6	53,4	-	50,7	67,4	44,5	50,9	63,3	51,5	60,6	48,3	-	52,8	52,4	39,5	
	2019	80,0	53,7	-	50,8	67,6	44,1	50,2	63,1	51,8	61,0	47,9	-	53,5	51,7	39,0	
	tot 2020	..	..	-	..	..	..	..	..	..	..	..	-	..	..	..	
	tav 2020	79,9	55	-	52	68	44,5	52	63,5	51	61	48,5	-	52,8	52,4	39,5	
Alueiden kehittämisen edistämisen painopisteet	tot 2020																
Alueidenkäytön edistämisen painopisteet	tot 2020			-									-				

Kestävän kaupunkikehityksen edistämistä mittaavaan indikaattoriin "**Palvelujen ja joukkoliikenteen järjestämistä tukeva taajamarakenne**", saadaan vuoden 2020 tulokset kuluvaan vuoden syksyllä. Tulokset julkaistaan Suomen ympäristökeskuksen www-sivustolla (www.ymparisto.fi/yhdyskuntarakenneindikaattorit). Tavoitetta on edistetty mm. neuvotteluin ja lausunnoin vireillä olevissa yleiskaavoissa.

Alueiden kehittämisen edistämisen painopisteet - tavoite on edistynyt pitkälti tavoitteiden mukaisesti. ELY-keskuskohtaisissa tavoitteissa painotukset vaihtelevat alueittain, mutta ELY-keskus on vahvasti mukana alueen keskeisissä aluekehittämiseen kytkeytyvissä hankkeissa ja prosesseissa. Vuoden 2020 osalta pitkäjänteisen kehittämisen rinnalle nousi koronakriisin aiheuttamasta poikkeustilanteesta selviytyminen ja alueellisten selviytymissuunnitelmien laatiminen sekä toteutus.

Alueidenkäytön edistämisen painopisteet - tavoitteessa ovat ELY-keskukset hyvin pitkälti saavuttaneet asetetut tavoitteet. Kuntien kehittämiskeskusteluissa on edistetty valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteutumista, keskusteluissa teemoina ovat olleet mm. liikennejärjestelmän kestävä kehittäminen, hiilineutraali rakentaminen sekä yhdyskuntarakenteen eheyttäminen. Muita ELY-keskusten esille nostamia alueidenkäytön edistämisen painopisteitä ovat olleet mm. MAL-sopimusten mukaisten toimien edistäminen, tuulivoimarakentaminen sekä suurhankkeiden valmistelu.

2.Toiminnallinen tuloksellisuus: Asiakkuudet, digitalisaatio ja yhteiset toimintatavat

Seuraavassa taulukossa on kuvattu asiakkuudet, digitalisaatio ja yhteiset toimintatavat- painopistettä kuvaavien tulostavoitteiden ELY-keskuskohtaiset toteumatiedot vuosilta 2018-2020 ja tavoitetiedot vuodelta 2020.

		UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Koko maa
Ympäristövalvonnan valvontasuunnitelmiin sisältyvän YSL:n mukaisen valvontaohjelman toteutuminen (%)	2018	92	100	-	96	100	100	98	100	100	87	80	-	100	100	100	96,4
	2019	80	100	-	85	100	100	100	99	100	84	80	-	92	97	85	92,5
	tot 2020	76	91	-	85	100	95	65	100	95	68	80	-	94	100	45	84,5
	tav 2020	100	100	-	100	100	100	100	100	100	100	100	-	100	100	100	100
Innovatiiviset julkiset hankinnat	tot 2020																
Tietoturvan taso	tot 2020																
Maatalouden ja elintarviketurvallisuuden valvontasuunnitelmien toteuttaminen täysimääräisesti																	
Asiakaspalvelutyytyväisyys: Raportoidaan toimintakertomuksen kohdassa 1.5																	
ELY-keskusten sidosryhmien tyytyväisyys -kyselyä ei toteutettu vuonna 2020. Seuraava sidosryhmätyytyväisyys -kysely tehdään vuonna 2021																	

Ympäristövalvonnan valvontaohjelman toteutuminen - tavoite toteutui kolmessa ELY-keskuksessa ja kymmenessä jäätiin alle asetetun tavoitetason. Tavoitteista jääminen perustuu ennen muuta resurssivajeeseen ja koronapandemiaan liittyviin rajoitustoimiin. Koronan takia on toimintatapoja jouduttu muuttamaan merkittävästi. Käyttöön otettiin etätarkastuksia ja paikan päällä tapahtuvia tarkastuksia on siirretty myöhempään ajankohtaan.

Maatalouden ja elintarviketurvallisuuden valvontasuunnitelmien toteuttamisessa viljelijätukien valvontamäärää vähennettiin koronapandemian vuoksi suunnitellusta. Koronapandemian muutosasetusten mukaiset valvonnot saatiin tehtyä täysimääräisesti ja aikataulujen mukaisesti. Eläintukien valvonnat siirtyivät vuonna 2020 uuteen tukisovellukseen. Eläinvalvontasovelluksen toteutuksen viivästyminen hidastivat ELY-keskusten tallennustyötä. Komission tarkastusten vuoksi ELY-keskukset joutuivat suorittamaan suunnitelmaan kuulumattomia uusintatarkastuksia. Myös nämä valvonnot saatiin suoritettua Ruokaviraston antamien aikataulujen mukaisesti.

ELY-keskusten toteuttamat **innovatiiviset julkiset hankinnat** -tavoitteessa kahdeksan ELY-keskusta saavutti asetetun tavoitteen kokonaan ja seitsemän ELY-keskusta saavutti tavoitteen osittain. ELY-keskukset ovat toteuttaneet innovatiivisia hankintoja mm. työvoimapaalvelujen hankinnoissa, joissa on toteutettu markkinavuoropuheluja ja edistetty tulosperusteisuutta. Myös mm. liikenteen ja ympäristöpuolen hankinnoissa on hyödynnetty esim. markkinavuoropuhelua. Sähköinen hankinta-asiakirjojen hallintajärjestelmä (HHJ) on otettu laajasti käyttöön. Osassa ELY-keskuksia, joissa ei tavoitteeseen täysin päästy, ei innovatiivisia hankintoja ollut tarve toteuttaa tai hankintatoimeen tavoiteltu resurssilisäys ei toteutunut suunnitellusti.

Tietoturvan taso: ELY-keskukset ovat ylläpitäneet perustason tietoturvaa ja maksajavirastotehtävien osalta ISO/IEC27001-standardien mukaiset tietoturva-vaatimukset ovat täyttyneet soveltuvin osin. Tietoturvasta tiedottamista on tehostettu laajamittaisen etätönn aikana. Tiedonhallintalain vaatimusten osalta odotetaan valtakunnallisen

tiedonhallintatyön linjauksia siitä, mitä vaatimuksia tiedonhallintayksiköille ELY/TET/KEHA -virastokokonaisuudessa asetetaan.

3. Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Seuraavassa taulukossa on kuvattu ELY-keskusten henkilöstöbarometrin työtyytyväisyysindeksin ELY-keskuskohtaiset toteumatiedot vuosilta 2018-2020 sekä tavoitetasot vuodelle 2020.

		UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Koko maa
Henkilöstöbarometrin työtyytyväisyysindeksi (TAE)	2018	3,82	3,61	3,60	3,61	3,55	3,66	3,50	3,66	-	3,54	3,61	3,72	3,65	3,67	3,57	3,62
	2019	3,82	3,67	3,88	3,65	3,72	3,63	3,58	3,70	3,48	3,61	3,63	3,68	3,74	3,72	3,63	3,68
	tot 2020	3,95	3,75	4,03	3,82	3,81	3,79	3,68	3,81	3,88	3,69	3,78	3,96	3,88	3,83	3,79	3,81
	tav 2020	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6

*Pohjois-Karjalan ELY-keskus ei osallistunut VMbaro-kyselyyn vuonna 2018 vaan osallistui pilottina THL:n toteuttamaan maakunnalliseen työhyvinvointikyselyyn

1.3 Toiminnan vaikuttavuus

1.3.1 Uudenmaan ELY-keskus

Lisääme elinvoimaa

Uudenmaan ELY-keskus saavutti suurimman osan tämän tulosalueen tavoitteista. Jotkut tavoitteet täyttyivät osittain. Koronaepidemia vaikutti merkittävästi tämän tulosalueen toimintaan. Työttömyys lähti epidemian myötä nopeaan nousuun: joulukuun 2020 lopulla toimialueella oli yli 60 % enemmän työttömiä työnhakijoita kuin vuotta aiemmin. Paradoksaalisesti tämä myös helpotti yhden tulostavoitteen saavuttamista: uudet alkavat työttömyysjaksot lyhensivät työttömyysjaksojen keskimääräistä kesto.

Varsinaisten yksittäisten tulostavoitteiden ohella merkillepantavia asioita ELY-keskuksen toiminnassa ovat esimerkiksi pandemian vaikutukset joukkoliikennetehtäviin ja koronatuken ristiin esittely (UUD ELY 20 esittelijää), vesihuolto-tehtäviin sekä ympäristönsuojelulain valvontaan. Vaikutukset TE-toimiston toimintaan ja toiminnan järjestämiseen ovat olleet mittavia. Toimipaikkoja on jouduttu sulkemaan, ja henkilöstöä on siirretty väliaikaisesti eri tehtäviin vastaamaan alkavien työnhakujen aiheuttamaa painetta, ja esim. hoitamaan yrittäjien työttömyysturva-asioita. Koronan seurauksena on infrainvestointeihin, kuten tiehankkeisiin kohdennettu elvytysrahoitusta, jolla työllistetään ja turvataan alan työpaikkoja paitsi koronakriisin aikana, myös parannetaan elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä kriisin jälkeen paremman väyläinfran mahdollistaman saavutettavuuden ansiosta.

Tavoittelemme hiilineutraaliutta

Uudenmaan ELY-keskus saavutti suurimman osan tämän tulosalueen tavoitteista. Muun muassa maataloustehtävien toimeenpanossa, maaseutuohjelman tavoitteissa sekä luonnon- ja ympäristönsuojeluun liittyvissä tavoitteissa onnistuttiin tavoitteiden mukaisesti.

Uudellamaalla maaseuturahoituksen hankevalinnoissa huomioitiin hiilineutraalius, materiaalitehokkuus ja suljettuihin kiertoihin perustuvat tuotantoprosessit. Uudenmaan ELY-keskuksen ilmastotiimi on osallistunut Hiilineutraali Uusimaa 2035 -tiekartan laadintaan, ollut mukana jalkauttamassa ELY-keskuksen strategiaa ilmastokärjen osalta sekä koonnut Uudenmaan ELY-keskuksen näkemyksiä valtakunnalliseen ilmastotyöhön. Lisäksi ilmastoyhteistyötä ja tiedonvaihtoa on tehty valtakunnallisessa ELY-keskusten ilmastoverkostossa ja Uudenmaan ilmastoyhteistyöryhmässä. Ilmastovaikutusten arviointia ja huomioon ottamista on vahvistettu useissa Y-vastuualueen tehtävissä, ja kesäkuussa 2020 on rekrytoitu ilmastoasiantuntija kehittämään ilmastovaikutusten arviointia ja huomioon ottamista kuntien kaavoissa ja YVA-hankeissa. Hiilivarastojen ja -nielujen määrää on ylläpidetty luonnonsuojelualueita perustamalla, ja samalla on parannettu ympäristön edellytyksiä sopeutua muuttuvaan ilmastoon. Vesienhoidon toimenpiteet on suunniteltu ilmastokestäviksi. Tulvariskien hallinnan osalta on laadittu rakentamiskorkeussuosituksia ja jatkettu tulvariskien hallintasuunnitelmien toimeenpanoa yhteistyössä kuntien kanssa. Vesistösäännöstelyjen kehittämistä on edistetty joustavammiksi ottaen huomioon ilmastomuutoksen tuomat haasteet.

Asiakkuudet, digitalisaatio, yhteiset toimintatavat

Koronaepidemia vaikutti merkittävästi myös tämän tulosalueen toimintaan. Esimerkiksi kohteissa tapahtuvia valvontoja jouduttiin siirtämään tai organisoimaan uudelleen, osin niin että tehtiin etävalvontoja. Maatalouden ja elintarviketurvallisuuden valvontasuunnitelma toteutettiin täysimääräisesti.

Uudenmaan ELY-keskus kehittänyt hankintojaan, tavoitteena parempi vaikuttavuus. Esimerkiksi kaikki ostopalveluina tuotetut valmennuspalvelut on toteutettu tulosperusteisina vuodesta 2020 eteenpäin. Koronaepidemian myötä ke-

väästä 2020 palvelut siirtyivät etätoteutukseen, mikä loi mahdollisuuden uusien toimintatapojen käyttöönottamiseen. Haastettiin ja kyseenalaistettiin totut toimintamallit entistä nopeammin ja käynnistettiin uusien täysin etätoetuksella tuotettavien palvelumallien suunnittelu (verkkovalmennukset). Työttömien ja lomautettujen määrän kasvu haastoi miettimään palveluita laajemmalle asiakaskunnalle (esim. lomautetut), ja korostui tarve sopeuttaa palvelut erilaisille, toisistaan poikkeaville kohderyhmille. Erityisesti nuorille työnhakijoille suunnattujen hankintamäärärahojen voimakas kasvu lisäsi myös työvoimakoulutusten kilpailutusta. Julkaistiin tarjouspyyntöjä, joilla haetaan uusia, innovatiivisia ideoita toteutettaviksi koulutusohjelmiksi. Osana ympäristöalueiden kotoutumiskoulutusta hankitaan uudentyyppistä verkossa toteutettavaa koulutusta.

1.3.2 Varsinais-Suomen ELY-keskus

Vuosi 2020 alkoi lievän laskukauden merkeissä, mutta näkymä muuttui korona-ajan alkusyöksyksi. Koko maan tapaan uusi uhka heijastui välittömästi työllisyyteen lomautusaaltona hotelli- ja ravintola-alalla sekä lyhyellä viiveellä teollisuudessa markkinanäkymien romahdettua. Lomautusaalto oli poikkeuksellisen laaja Varsinais-Suomessa lähes Uudenmaan tapaan. Tämä loi ensi vaiheessa painetta ELY-keskuksen ja TE-toimiston yritys- ja työvoimapalveluihin. Pandemia-aika muutti liikenteen ja kuljetusten markkinat dramaattisesti: joukkoliikenteen matkustajamäärät romahtivat ja kuljetuksissa kasvua näkyi verkkokaupan myötä vain jakelutehtävissä. Korona-aikana jäi moni ympäristöön liittyvä kokoontuminen ja tapahtuma pitämättä, mutta muu toiminta jatkui ja niin toiminnallisen tulossopimuksen tavoitteet vuodelle 2020 toteutuivat Y-vastuualueella lähes sovitusti. Pandemian olot ja haasteet korostivat alueviranomaisten keskinäistä yhteistyötä ja sen sujuvuutta, mutta yhteistyön toimivuus muidenkin alueen toimijoiden kanssa koeteltiin päivittäin. Onneksi Varsinais-Suomen alueella yhteistyö sujuu.

Lisäämme elinvoimaa

Työllisyystilanteen haasteet muuttuivat täysin edellisestä vuodesta. Suurin osa yrityksistä joutui sopeutumaan poikkeuksellisiin oloihin, mutta toki kasvualojakin löytyi. Alkukahakuksien jälkeen korona-ajan yrityksille ja henkilöstölle tuottamien haasteiden helpottamisessa suoriuduttiin vähintään kohtuullisesti. Työvoimapalveluille löydettiin uusia toteutustapoja vastata koulutus- ja valmennuspalveluilla työmarkkinoiden tarpeisiin, vaikka koronaepidemia esti lähiopetusmuotoisen palvelujen toteuttamisen. Näin useimmat työllisyyteen ja yritystoiminnan kehittämiseen liittyvät tavoitteet saavutettiin vähintään osittain. ELY-keskus on pyrkinyt hoitamaan ympäristövalvonta- ja YVA-tehtäviä suunnitelmallisesti ja toiminnanharjoittajien kannalta mahdollisimman sujuvasti ja myös neuvonnan keinoin.

Ruokaketjun kehittäminen on maakunnan yhteinen tahtotila. Korona-aika toi näkyviin maatalouden merkityksen (mm. huoltovarmuus) sekä sen haavoittuvuuden työvoiman saannin osalta. ELY-keskus panosti vahvasti kausityövoiman saatavuuden turvaamiseen yhteistyössä alueen eri toimijoiden kanssa. Alueellisen maahanmuuttostrategian jalkauttaminen lisää elinvoimaa monilla aloilla maakunnan alueella. Maaseuturahoitusta kohdistettiin menestyksellisesti hankkeille ja yrityksille. Tiivis yhteistyö sidosryhmien ja kumppaneiden kanssa takaa sen, että esimerkiksi kehittämisavustukset ohjautuvat tehokkaasti. Maatalouden rakenteen uudistus edistämällä toimintaa kannattavilla tuotantosuunnilla edistää myös maaseudun elinvoimaisuutta. Elinkeinojen vastuullisuuteen ja turvallisuuteen liittyvät tavoitteet toteutuivat lähes suunnitellusti sekä maatalouden valvontasuunnitelma toteutui täysimääräisesti. Myös yhteisen kalastuspolitiikan valvontastrategian mukaiset tavoitteet toteutuivat. Mm. ympäristökorvauksen ja eläinten hyvinvointikorvauksen valvontatehtävät on hoidettu täysimääräisesti, millä on ylläpidetty ja kehitetty maataloustuotannon ympäristöön ja eläinten hyvinvointiin liittyviä tavoitteita.

ELY-keskus kohentaa toimialueensa ja sen elinkeinojen elinvoimaa saavutettavuutta parantamalla. Tieverkon osalta päällystettyjen teiden kunto parantui, sillä päällystysohjelman pituus oli 550 km, joka oli yli 2-kertainen vuoteen 2019 verrattuna. Sorateihin ohjattiin aiempaa enemmän rahoitusta (~1,15 milj. euroa) ja tällä saatiin aikaan kevyt parannus noin 144 kilometrille sorateita. Vt 9 parantaminen jatkuu asteittain, kuten myös vt 8:n ja E18:n kohdalla

tapahtuu. Liikenneturvallisuus parani alueella, sillä maanteiden kuolemiin ja henkilövahinkoon johtaneiden onnettomuuksien määrä väheni. Tienpitoon asetetut tavoitteet saavutettiin lähes sovitusti.

Tavoittelemme hiilineutraaliutta

Ilmastovastuujaoston työskentelyn tuloksena syntyi Varsinais-Suomen ilmastotiekartta, johon on koottu energia-, liikenne- ja maataloussektorin tavoitteet ja toimenpiteet vuoteen 2030. Tiekarttatyön valmistelu tapahtui Kohti hiilineutraaleja kuntia ja maakuntia (Canemure) -aluekoordinaatiohankkeen työnä. Varsinais-Suomi tavoittelee hiilineutraaliutta vuoteen 2035 mennessä.

Heikentyneiden elinympäristöjen hoidon suunnittelu ja sen toteutuksen valmistelu koko Varsinais-Suomen ELY-keskuksen toimialueella aloitettiin Helmi-ohjelman puitteissa. Tulevat hoitotoimet parantavat myös maaperän ja ekosysteemien hiilivarastoja/hiilensidontakykyä. Konkreettisina toimina alueita suojeltiin tai hankittiin valtiolle suojelutarkoituksiin yhteensä 1 125 ha, näistä soita 232 ha, metsäluontokohteita (METSO) 706 ha ja muita suojelualueita (Natura ja vanhat suojeluohjelmat) 188 ha. Luonnonmukaistamishankkeet ovat nosteessa: usean kohteen suunnittelu on käynnissä ja Raisiojoen hanke edennyt toteutukseen. YVA- ja ympäristövalvontatehtävissä hiilineutraaliuteen liittyviä näkökohtia on pyritty tuomaan esiin esim. lausunnoissa sekä palaverissa ja tarkastuksilla toiminnanharjoittajien kanssa. Kiertotalousresursseja on ELY-keskuksessa vahvistettu rekrytoinnin avulla.

Kestävää kehitystä tukevat (kävely, pyöräily ja joukkoliikenne) MAL-rahahankkeet 2016-2019 saatiin toteutettua Turun kaupunkiseudulla ja valtion rahoitusta kohdennettiin näihin 5,2 M€. Uuden Turun kaupunkiseudun MAL 2020-2023 -kauden rahahankkeet sovittiin kuntien kanssa. Poriin rakennettiin jalankulku- ja pyöräilyväylä, joka yhdistää Noormarkun taajaman siihen. Saaristoliikenteen kohdalla hankintaa kehitettiin määrätietoisesti päästöjen vähentämiseksi.

Vesien- ja merenhoidon suunnittelua tehtiin valtakunnallisten tavoitteiden mukaisesti ja lisäksi tuettiin SYKE:n merenhoitotyötä. Vesien tila ei ole kuitenkaan parantunut vaan ennemminkin heikentynyt. Hyvän tilan tavoite vuonna 2027 ei tule toteutumaan vaan tarvitaan vaikuttavampi toimenpideohjelma ja sen tehokas toteutus. Vesihuoltolaitosten yhteistyötä on edistetty Kokemäenjokilaakson vedenhankinnan kehittämistyöllä. Kuntien kanssa käytäviin MRL:n mukaisiin kehittämiskeskusteluihin otettiin mukaan ilmastoteema. Kunnille esiteltiin ilmastokestävän kaavoituksen työkalua.

Asiakkuudet, digitalisaatio ja yhteiset toimintatavat

Korona-aikana ELY-keskuksen asiakastyö ja yhteistyö eri toimijoiden kanssa joutui osin uudenlaisten haasteiden eteen. Monessa kuitenkin onnistuttiin. ELY-keskuksen asiakaspalvelutyytyväisyys on tuloksien mukaan hyvällä tasolla ja etenkin ELY-keskuksen asiantuntemusta arvostetaan. Viestintä näissä oloissa on tärkeää ja ELY-keskuksen säännöllisesti toimittama uutiskirje on saanut edelleen erittäin hyvää palautetta sidosryhmiltä. ELY-keskus on osallistunut aktiivisesti ELY-keskusten asiakkuusstrategian laadintaan ja on nyt sitoutunut sen toteutukseen.

Digiloikka, joka tehtiin yhteiskunnassa, koski myös ELY-keskusta. Drone -avusteinen toiminta ja laajemminkin sähköiset toimintatavat (mm. pilvipalvelujen käyttö) ovat muodostuneet vakiintuneiksi ja ensisijaisiksi työtavoiksi mm. maatalouden ja osin kalataloudenkin valvontatehtävissä. Varsinais-Suomen ja Pohjanmaan ELY-keskuksiin keskitetty puutarhatuotteiden varastointituen haku toimeenpantiin onnistuneesti ensimmäistä kertaa sähköisesti. Ruokavirasto on antanut hyvän palautteen ELY-keskuksen tietoturvasuositusten ja tietoturvan osalta päivitettyjen jatkuvuussuunnitelmien ja vuosittaisen tietoturvayökirjan sekä osallistuttu ELY-keskuksen vetämään kokonaisvaltaisen riskienhallinnan pilotointiin, jonka pohjalta ylijohtajat päättivät laajentaa kokonaisvaltaista riskienhallinnan kehittämistä työkaluineen kaikkiin ELY-keskuksiin vuoden 2021 aikana.

ELY-keskuksessa tehtiin CAF- itsearviointi 27.11.2020 ja sen tuloksena käynnistetään kaksi kehittämisprojektia vuodelle 2021. ELY- keskus oli mukana valmistelemaan ELY/TE/KEHA digiohjelmää sekä osallistui arkkitehtuurin määrittelyprojektiin.

Asiakasnäkökulman huomioonottavia yhteistyö- ja toimintatapoja ELYjen ja AVIen välillä on kehitetty ”Valtakunnallisesti yhtenäisten toimintatapojen kehittäminen ja käyttöönotto” (OHKE III)-hankkeessa.

1.3.3 Satakunnan ELY-keskus

Lisäämme elinvoimaa

Työttömyys kääntyi Satakunnassa viime vuonna maaliskuusta alkaen jyrkkään nousuun koronakriisin vaikutuksesta. Erityisesti keväällä kasvoi lomautettujen lukumäärä koronarajoitusten vuoksi etenkin palvelu- ja myyntityön ammateissa ja esimerkiksi kuljetusalalla. Myös teollisuudessa ja rakentamisessa lomautukset lisääntyivät keväällä ja palvelualoista poiketen näillä aloilla lomautettujen määrä pysyi myös loppuvuonna selvästi tavanomaista suurempana. Vaikka työttömyys laski melko nopeasti kevään huippulukemista, jäi se silti syksyllä selvästi edellistä vuotta korkeammalle tasolle. Keskimäärin työttömiä työnhakijoita kuukauden lopussa oli vuonna 2020 12 230, mikä on 2 870 henkeä (30,7 %) enemmän kuin vuonna 2019. Miesten työttömyys nousi vuositasolla tarkasteltuna enemmän kuin naisten työttömyys. Alle 25-vuotiaiden työttömyyden nousu taas oli selvästi vähäisempää kuin kaikissa ikäluokissa keskimäärin. Työ- ja elinkeinoministeriön (TEM) tilastoihin perustuva työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli Satakunnassa vuonna 2020 keskimäärin 12,5 %, mikä oli 3,1 prosenttiyksikköä enemmän kuin vuonna 2019.

Työvoiman kysyntä väheni koronakriisin vaikutuksesta, vaikkakin ehkä pelättyä vähemmän. Satakunnassa avautui TE-toimistossa keskimäärin 1 563 uutta avointa työpaikkaa kuukaudessa, mikä on 14,3 % vähemmän kuin edellisenä vuonna. Työvoiman kysynnän heiketessä myös rekrytointiongelmien hieman hellittivät edelliseen vuoteen verrattuna. Ammattibarometrin arvioiden mukaan työvoiman saatavuusongelmien koko Satakunnassa painottuivat terveydenhuollon ja sosiaalialan erityisasiantuntija- ja asiantuntijatehtäviin, mutta paikallisesti pulaa oli myös teollisuuden ammattialoilla. Irtisanottujen henkilöiden määrä (410) väheni edellisestä vuodesta. Parista edellisvuodesta poiketen Satakunnassa ei vuonna 2020 ollut suuria yksittäisiä teollisuuden irtisanomisia.

Koko maassa tavoitteena on nostaa työllisyysaste 75 prosenttiin vuoden 2023 loppuun mennessä. Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan työllisyysaste Satakunnassa vuonna 2020 oli 72,3 %, missä nousua edellisvuodesta oli 0,2 prosenttiyksikköä. Nousua selittää pikemminkin työikäisen väestön määrän lasku, kuin aito työllisyyden parantuminen. 75 %:n työllisyysaste edellyttäisi Satakunnassa noin 3 500 työllistä enemmän kuin v. 2020 oli (90 800). Käynnissä olevien työttömyysjaksojen keskimääräinen kesto oli Satakunnassa vuonna 2020 37 viikkoa, mikä oli parempi kuin tavoite 40 viikkoa. Virta yli 3 kuukauden työttömyyteen toteuma oli 36,5 %, joten myös sen osalta tavoite, enintään 39 %, saavutettiin. Kummankin mittarin hyvää toteumaa selittää koronarajoitusten takia keväällä nopeasti yleistyneet lomautukset. Keväällä alkoi paljon lomautusjaksoja, mikä näkyi työttömyyden keskimääräisen keston tilapäisenä lyhenemisenä. Lisäksi lomautukset useimmiten jäivät alle 3 kuukauden mittaisiksi. Rahoituksissa yritysten hankkeissa keskimäärin syntyvät työpaikat yrityksissä (työpaikkakerroin) tavoite oli 3, joka myös saavutettiin.

Pk-yritysten uudistumisen ja kasvun tukemisen toimenpiteissä painottuivat v. 2020 yritysten tukeminen koronakriisissä. Eri palveluilla kasvuun ja kehittymiseen aktivoitujen yritysten määrällisenä tavoitteena oli vuodelle 2020 60 yritystä. Mittari huomioi kuitenkin vain yritysten kehittämispalveluja (konsultointia) sekä maaseuturahoitusta (perustamistuki ja yritysryhmähankkeet) saaneiden yritysten määrät. Vuoden 2020 virallinen toteuma (14) ei vastaa todelli-

suutta. Luvusta todennäköisesti puuttuvat kehittämispalvelujen konsultointia Satakunnassa käyttäneet yritykset kokonaan (158). Koronasta johtuen kehittämispalveluja käytettiin poikkeuksellisen runsaasti, joten aktivoitujen yritysten määrää koskeva tavoite saavutettiin moninkertaisesti. Mittarissa tulisi huomioida myös yritystukea saaneet yritykset. Satakunnassa korona-rahoitusta sai 802 yritystä ja yrityksen kehittämisavustusta 41 yritystä sekä maaseudun yritystukea 57 yritystä ja Leader-yritystukea 49 kpl. Näin ollen ELY-keskuksen toimin vaikutettiin noin 1 100 yrityksen uudistumiseen, kasvuun ja kehittymiseen. Rahoitetuissa hankkeissa syntyvä liikevaihdon kasvu yrityksissä, liikevaihtokerroin, tavoite oli 15. Tavoitteesta jäätii hieman toteuman ollessa 13.

Koronaepidemia haittasi ja hidasti erityisesti yritysten kansainvälistymistä ja sen edistämiseksi suunniteltua toimintaa. Suunniteltuja seminaareja ja muita edistämistoimia toteutettiin osin virtuaalisesti, mutta moni keskeinen hanke, esim. kansainvälisten rekrytointien edistäminen Ukrainassa ja suunnitellut aktivointitoimet mm. Venäjälle, lykkäytyivät. TKI-tavoitteen edistäminen on pitkäkestoista, kumppanuutta edellyttävää työtä, jossa alueellisilla yhteistyöverkostoilla ja Business Finlandilla on merkittävä rooli. TKI-hankkeiden osuus ELY-keskuksen rahoittamista hankkeista on toistaiseksi melko pieni, mutta aktivointiin on panostettu suunnitellusti.

Luovat alat ovat olleet osana yritysten neuvonta-, osaamis- ja kansainvälistymispalveluita. Crema-rahoituksessa ei ollut hankkeita Satakunnasta v. 2020. Luovien alojen yrittäjyyttä ja kulttuurimatkailua on tuettu maaseutuohjelman hanke- ja Leader-rahoituksella. ELY-keskus osallistuu Satakuntaliiton johdolla tehtävään Satakunnan kulttuuristrategia 2030 -valmisteluun.

Elinkeinojen vastuullisuutta edistettiin kertomusvuonna kohdistamalla EAKR-varoja sekä maaseutuohjelman hanke- ja yritysrahoitusta tavoitetta tukeviin hankkeisiin. Ruokaketjun vastuullisuuden ja kilpailukyvyyn edistämiseksi rahoitettiin uusia hankkeita esimerkiksi eläinten hyvinvointiin ja kasvinterveyteen liittyen sekä uusien älykkäiden kastelumenetelmien kehittämiseksi. Ruokaviraston tuottama tieto säädösten vaatimukset täyttävien elintarvikeketjun toimijoiden osuudesta kuvaa elintarviketurvallisuutta ja kertoo siitä, kuinka hyvin elintarvikeketjun valvonnalle asetetut tavoitteet saavutetaan. Tavoite vuodelle 2020 oli 100 % ja toteuma 92 %. Elintarviketurvallisuuteen liittyen tarkastettiin Satakunnassa 247 toimijaa ja annettiin 20 huomautusta. Valtaosa huomautuksista liittyi eläinten merkitsemiseen ja rekisteröintiin. Rehut, siementarkastukset ja luomuun liittyvät asiat ovat pääosin kunnossa. Maatilojen valvonnat sekä muut Ruokaviraston ohjaamat tehtävät tehtiin suunnitelmien mukaan ja aikataulussa.

Osaavan työvoiman saatavuuden edistämiseksi ja osin koronatilanteen vuoksi TE-toimistossa otettiin aiempaa laajemmin käyttöön digitaalisen viestinnän ja markkinoinnin keinot. Työvoimakoulutuksen mahdollisuuksista tiedotettiin TE-toimiston asiakkaille useaan otteeseen massasähköposteilla, mutta etenkin puhelimitse suorissa asiakaskontaktissa työvoimakoulutukseen ohjauksiin ja muuhun asiakkaiden osaamisen kehittämisen mahdollisuuksiin kiinnitettiin erityishuomiota. Rekrytointitapahtumat jäivät koronaviruksen tartuntariskien vuoksi perinteisellä tavalla järjestettyinä pois, mutta sen sijaan digitaalisia rekrytointialustoja ja mm. Lounais-Suomen Pore -hankkeen videolähetystoimintaa on kehitetty. Myös yrityskontaktointia on tehty monikanavaisesti. Viime vuonna kirjattiin 740 Satakunnan TE-toimiston tekemää yrityskontaktia. Perinteiseen tapaan myös suoria työtarjouksia tehtiin työnhakija-asiakille ja työtarjousten toimivuutta parannettiin TE-toimiston sisäisellä koulutuksella ja yhteistyöllä.

Osaavan työvoiman saatavuushaasteisiin on pyritty vastaamaan myös pilottihankkeilla. Robocoast Rekry -pilottissa haettiin automaatio-, robotiikka- ja ICT-alojen korkeasti koulutettuja osaajia yrityksiin. Marraskuussa 2020 päättyneessä hankkeessa onnistuneita rekrytointeja toteutui 160 tavoitellusta 200 osaajasta, joten pilotti onnistui varsin hyvin. Syyskuussa 2019 käynnistettiin Rekrytoiva Satakunta -pilottihanke, jossa tavoitellaan TE-toimistosta ohjattujen työnhakijoiden nopeaa työllistymistä joko suoraan tai yritysälhtöisen RekryKoulutuksen avulla. Vuonna 2020 työpaikka löytyi tätä kautta 223 asiakkaalle ja koulutusratkaisu runsaalle 30 työnhakijalle. Pilotin toiminta tosin jouduttiin koronan takia keskeyttämään useaksi kuukaudeksi. Heikentynyt taloudellinen tilanne on vaikeuttanut koulutuksista valmistuneiden työllistymistä. Kolme kuukautta ammatillisen työvoimakoulutuksen jälkeen työttömäksi jäänei-

den osuus vuonna 2020 oli Satakunnassa 40,0 %. Ammatillisen työvoimakoulutuksen vaikuttavuus oli heikkenemisestä huolimatta Satakunnassa edelleen lähes parasta tasoa kaikista ELY-keskuksista. Jatkuvaan oppimiseen liittyvä koordinaatiotyö käynnistettiin elokuussa nykytilaselvityksellä.

Elinikäisen ohjauksen palveluiden saatavuuden ja laadun seuraaminen ja kehittäminen on ELY-keskukselle haastava tehtävä, sillä kyse on laajan toimijakentän yhteistyöstä. Satakunnan ELO-verkosto on kokoontunut säännöllisesti ja vuoden 2020 teemoina on ollut yrittäjyyskasvatuksen ja elinikäisen ohjauksen kehittäminen sekä ELO-strategian valmisteluun osallistuminen. Verkosto on osallistunut vuoden 2021 alussa käynnistymässä olevan Prizztech Oy:n Open Platform Entrepreneurship Education for Future Work -hankkeen suunnitteluun. Hankkeessa rakennetaan toimijoiden yhteinen digitaalinen pelillistetty yrittäjyyskasvatusalusta. Myös ELY-keskuksen hallinnoima INKA-projekti on tehostanut palveluohjausta ja verkostoyhteistyötä eri työllistymistä edistävien toimijoiden kesken sekä toiminut veturina satakuntalaisten hankkeiden yhteistyössä.

Panostukset kansainvälisten osaajien maahanmuuton lisäämiseksi ja osaamisen hyödyntämiseksi yritysten kasvussa ja kansainvälistymisessä eivät toteutuneet suunnitellusti. Korona hidasti tai siirsi suunniteltuja toimenpiteitä erityisesti yrityksissä, mutta myös ELY-keskuksen ja muiden toimijoiden toiminnassa, esim. Ukrainaan kohdistuvaa rekrytointikampanja siirtyi vuodelle 2021. Tavoiteltu Talent Hub Robotics -hanke käynnistyi ESR-rahoituksella Prizztechin hallinnoimana.

Tavoittelemme hiilineutraaliutta

E-vastuualueella hiilineutraaliutta voidaan edistää lähinnä maatalouteen ja yrityksiin liittyvin toimin. Vuonna 2020 tuetuista EAKR-yritystukihankkeista yli 48 % edistää vähähiilisyyttä. Maaseutuohjelman hanke- ja yritystuista valtaosa tukee suoraan bio- ja kiertotalouden kehittymistä. Satakunnassa on ohjelmakaudella 2014-2020 käynnistetty näihin liittyen noin 64 milj. euron tuetut toimenpiteet. Kiertotalouden uusien älykkäiden ratkaisujen etsimiseksi rahoitettiin v. 2020 mm. maatalousmuovien kierrätykseen sekä vesitalouden hallintaan liittyviä kehittämishankkeita. Lisäksi tuettiin useiden kiertotalousyritysten liiketoiminnan kasvua tukevia investointeja. Käynnissä olevilla kehittämis-toimilla edistetään myös kestävien tuotantotapojen, uusien viljelylajikkeiden sekä maan kasvukunnon kehittämistä. Näillä toimilla vaikutetaan erityisesti alkutuotannon sopeutumiseen muuttuvaan ilmastoon ja toistuviin ääriolosuhteisiin. Satakunnan ELY-keskus on mukana myös maakunnallisessa SATAVESI-ohjelman sopimuksessa.

Asiakkuudet, digitalisaatio ja yhteiset toimintatavat

ELY-keskusten kansallista asiakkuusstrategia -työtä on työstyetty Satakunnan ja Kainuun ELY-keskusten johdolla. Asiakkuusstrategia hyväksyttiin joulukuussa 2020 ja sen toimeenpanosuunnitelma on tehty vuosille 2021-2023. Satakunnan ELY-keskus on käynnistänyt vuoden 2020 lopulla asiakkuuskokemus -ajattelun ja sen johtamisen kehittämisen osallistumalla johdon workshoppeihin. Vuoden 2020 aikana on tiivistetty yhteistyötä Varsinais-Suomen ELY-keskuksen L- ja Y-vastuualueiden kesken ja työ jatkuu edelleen keskittyen ELY-keskuksen henkilöstön eri vastuualueiden palveluiden ja toiminnan tuntemiseen ja sitä kautta yhteisten asiakkuuksien hoitoon.

Vuosi 2020 vaati Koronasta johtuen erityistä panostusta yritysasiakkuuksien hoitamiseen ja ELY-keskuksen henkilöstöä osallistui laajasti mm. Korona-tukien käsittelyyn ja yritysten neuvomiseen. Samoin yrityspalveluiden sidosryhmäyhteistyö korostui. ELY-keskus on järjestänyt kuukausittain virtuaalisesti alueen yrityspalvelutoimijoille yhteisiä infoja ja tapaamisia. Huolimatta siitä, että henkilöstö työskenteli maaliskuun lopusta alkaen pääsääntöisesti etätyössä, asiakastyytyvyys pysyi korkealla tasolla. Satakunnan ELY-keskuksen jatkuvan asiakaspalautteen keskiarvot olivat vuonna 2020 seuraavat valtakunnan kärkeä: rahoitus 4,4 (v. 2019 4,53), maksatus 4,6 (4,64), luomuvallonta 4,5 (4,61) ja eläinvalvonnat 4,2 (3,93).

Etätyöskentelyn myötä on tehty huomattava digiloikka ja otettu käyttöön digitaalisia työkaluja kuten Teams. Työkalujen hyödyntäminen on edesauttanut myös toimintatapojen uudistamista mm. palaverikäytäntöjen ja eri tilaisuuksien järjestämisen osalta. Henkilöstölle on järjestetty digikoulutuksia ja niissä on hyödynnetty myös eOppivaa. Vuoden aikana on panostettu myös CRM-järjestelmän käyttöön ja hyödyntämiseen. CAF-itsearviointi toteutettiin Satakunnan ELY-keskuksessa vuoden 2020 lopulla. Arvioinnin mukaan vahvuuksina olivat erityisesti asiakaspalvelu, -tyytyväisyys ja sidosryhmäyhteistyö. Kehittämiskohteiksi nousivat johtamisen kehittäminen ja vuorovaikutus etätyössä, toimintaympäristön ennakointi sekä henkilöstön osaamisen kehittämisen tuki. Johtoryhmätyön ja henkilöstön sekä viestinnän kehittämistä vietiin eteenpäin suunnitellusti.

Satakunnan ELY-keskus on ylläpitänyt perustason tietoturvaa ja maksajavirastotoiminnan osalta ISO/IEC 27001:2013 standardin vaatimusten soveltamista. Ruokaviraston antaman tietoturvatyökirjan ja työtilan katselmointipalautteen mukaan raportointi on ajan tasalla, kaikki tehtävät on tehty ja dokumentaatio työtilassa on ok. Koko henkilöstö on suorittanut Digiturvallinen työelämä koulutuksen eOppivan kautta. Tiedonhallintalain toimeenpanon osalta on osallistuttu tietoturvaa käsittelevän alatyöryhmän toimintaan.

1.3.4 Hämeen ELY-keskus

Lisäämme elinvoimaa

Kysyntä ja rahoitus yritysten kehittämiseen lisääntyi edellisvuodesta, samoin maaseudun yritysrahoitus. Esimerkiksi yritysten kehittämisavustukset ja maaseudun yritysrahoitus mahdollistavat 10 miljoonalla eurolla lähes 40 miljoonan yksityiset investoinnit, yli 200 uuden työpaikan synnyn, 10 yrityksen perustamisen ja noin 100 miljoonan euron liikevaihdon lisäyksen investointien myötä. Myös starttirahaa aloittavalle yrittäjälle ja yhteishankintakoulutuksia käytettiin edellisvuotta enemmän, vaikkakin poikkeuksellinen vuosi näkyi koulutusten kysynnässä ja myös koulutusten perumisena ja siirtoina. Starttirahalla syntyi uusia yrityksiä lähes 300 ja RekryKoulutuksella koulutettiin 81 uutta työntekijää 48 yritykseen.

Maaseudun yritystukia myönnettiin vuoden aikana yhteensä 3,24 miljoonaa euroa, mikä on runsas miljoona enemmän kuin vuonna 2019. Maaseutuohjelman ELY-keskuksen myöntämällä yritysrahoituksella mahdollistetaan Hämeessä noin 16 miljoonan euron investointien toteutus sekä myötävaikutetaan suoraan arviolta 98 uuden työpaikan syntymiseen. Toteutettavien investointien vaikutuksesta arvioidaan syntyvän yrityksiin uutta liikevaihtoa yli 20 miljoonaa euroa. Myös maatilojen investointiaktiivisuus on pysynyt Hämeessä kohtuullisen korkealla tasolla myös vuonna 2020, sillä loppuvuoden kirin johdosta avustussuoritteet nousivat vuonna 2020 selvästi edellisten vuosien keskimääräistä tasoa korkeammalle. Sen sijaan sukupolvenvaihdosten määrät ovat laskeneet merkittävästi edellisten vuosien keskimääräisiltä tasoilta.

Uusien yritysten perustamistavoite oli 570. Tavoitteeseen ei päästy. Hämeen TE-toimiston myöntämällä starttiraharahoituksella tai työttömyysetuudella yritystoiminnan aloittaneita oli 460. Sekä starttirahalla että työttömyysetuudella yritystoiminnan aloittaneiden määrä kasvoi edellisestä vuodesta.

Työttömien määrän lasku jatkui vielä alkuvuodesta ennen kääntymistä voimakkaaseen kasvuun maaliskuussa koronakriisin vaikutusten seurauksena. Vuositasolla työttömien määrä on ollut edellisen kerran korkeammalla vuonna 2016. Työttömyyden kasvu johtui erityisesti lomautettujen määrän todella merkittävästä kasvusta ja lomautettujen osuus työttömistä onkin vuositasollakin ennätyksellisen korkealla (20 %). Myös laaja työttömyys kasvoi, vaikkakin palveluissa olevien määrä väheni edelleen. Aktivointiasteeseen laskettavissa palveluissa olevien määrä väheni myös nuorten, ulkomaalaisten ja pitkäaikaistyöttömien kohdalla. Työttömyys Lahden kaupungin alueella nousi suurten kaupunkien joukossa korkeimmaksi. Tulostavoitteista käynnissä olevien työttömyysjaksojen keskimääräinen kesto laski 44 viikkoon ja tavoitetaso alitettiin selvästi. Taustalla vaikutti suuri uusien työttömien työnhakijoiden määrä,

joka laski jatkuvien työttömyyksien keskimääräistä kestoaa. Virta yli kolmen kuukauden työttömyyteen laski edellisvuodesta ja alitti selvästi tavoitteen. Sen sijaan nuorten ja ulkomaalaisten virta yli kolmen kuukauden työttömyyteen kasvoi. Vaikeasti työllistyvien määrä kasvoi edellisestä vuodesta. Kasvu johtui eniten pitkäaikaistyöttömyyden kasvusta, mutta myös palveluilta työttömäksi jääneiden määrä oli kasvussa. Koronan seuraukset näkyivät palvelujen vaikuttavuudessa. Ammatillisen työvoimakoulutuksen vaikuttavuus heikkeni selvästi edellisiin vuosiin verrattuna, samoin palkkatuetun työn vaikuttavuus. Koto-koulutuksen vaikuttavuus sen sijaan pysyi lähes edellisvuoden tasolla ollen vaikuttavuudeltaan edelleen parempaa kuin maassa keskimäärin. Omaehtoisen koulutuksen vaikuttavuus parani.

Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukainen työttömyysaste (15–74 -vuotiaat) oli vuonna 2020 Hämeessä 7,2 % nousten edellisestä vuodesta 1,8 %-yksikköä. Työttömyysaste oli edelleen maan keskiarvoa (7,8 %) matalampi. Työvoiman määrä väheni edelleen, mikä myös vaikuttaa työttömyysasteeseen. Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukainen työllisyysaste (15–64 -vuotiaat) kääntyi laskuun ollen 72,1 %. Työllisyysaste oli kuitenkin edelleen korkeampi kuin maassa keskimäärin (71,6 %). Työllisten määrä jäi edellisvuosia matalammaksi. Samanaikaisesti työikäisen väestön määrä väheni edelleen, mikä vaimentaa työllisyysasteen laskua.

Työvoiman saatavuutta kuvaavan rekrytointiongelmien määrän enimmäistaso vuodelle 2020 oli 36 %. Rekrytointi- ja kohtaanto-ongelmien kokeneiden osuus väheni edellisvuosiin verrattuna. Hämeessä rekrytointiongelmia kokeneiden toimipaikkojen osuus oli vuoden kolmen ensimmäisen neljänneksen aikana keskimäärin 39 %, kun se vuonna 2019 oli 43 %.

Tavoittelemme hiilineutraaliutta

Kuntien alueidenkäytön edistämiseksi keskeisenä vaikuttamiskanavana olivat kuntien kehittämiskeskustelut ja niissä teemoina ilmastovaikutukset kaavoituksessa ja vähähiilinen rakentaminen. Kaavaneuvotteluissa ja lausunnoissa otettiin yleisten valtakunnallisten ja maakunnallisesti merkittävien asioiden lisäksi aiempaa kattavammin ja monialaisemmin huomioon myös ilmastomuutos mm. hulevesien hallinnan, luonnon ja vähähiilisen rakentamisen näkökulmasta. Aktiivinen vuorovaikutus ja strategiaan kärkiin liittyvä edistämistavoite on konkretisoitunut mm. kaavojen työneuvotteluiden ja lausuntojen määrän hienoisena kasvuna. Sidosryhmätyö on ollut aktiivista maakuntaliittojen kanssa ilmasto- ja liikennejärjestelmätöissä, alueellisten vastuumuseoiden kanssa kulttuuriympäristöasioissa sekä Lahden kaupungin kanssa mm. MAL-sopimusvalmistelussa.

Ympäristön hyvän tilan ja kestävän yhdyskuntakehityksen osalta keskeisimpiä toimenpidekokonaisuuksia olivat pohjavesialueiden rajausten ja luokitusten tarkistaminen yhteensä 43 pohjavesialueella. Vesienhoitotoimenpiteitä edistettiin harkinnanvaraisten avustusten avulla sekä neuvonnalla ja ohjauksella. Alueellisten toimijoiden, kuten Vanajavesikeskuksen ja Vesijärvisäätiön, kanssa yhteistyö oli erittäin aktiivista ja vuorovaikutteista.

ELY-keskusten ilmastotiekarttahankkeeseen osallistuttiin ilmastoverkoston ja oman jalkautustyön kautta. Organisaation sisäiset ilmastomuutosta ja kiertotaloutta koskevat kehittämistiimit ovat käynnistäneet työnsä ja edistäneet poikkihallinnollista yhteistyötä. ELY-keskus tiedotti myös ympäristöpääkaupunkihankkeesta ja kävi aktiivista vuoropuhelua hankkeen edustajien kanssa yhteistyöhön liittyen.

Helmi-ohjelma käynnistyi hyvin, ja perinnebiotooppien inventointeja jatkettiin lähes sadalla kohteella (530ha). Metsäistä elinympäristöistä luontotyyppi- ja lajistokartoituksia tehtiin noin tuhannella hehtaarilla (95 Natura- ja YSA-kohtetta; pääasiassa harjumetsiä sekä hämeenkylmänkukka- ja valkoselkätikkakohteita).

Asiakkuudet, digitalisaatio ja yhteiset toimintatavat

Johto on arvioinut Hämeen ELY-keskuksen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisuutta, riittävyyttä ja kehittämistarpeita mm. vuonna 2020 toteutetun CAF-itsearviointin, VMBaro 2020 -kyselyn tulosten, palvelutyytyväisyyskyselyn tulosten sekä sisäisen tarkastuksen tarkastuskertomuksen avulla.

Koronapandemia haastoi virastojen toimintaa vuonna 2020, mm. laajamittaiseen etätööhön siirtymisen ja uusien tuki-instrumenttien käyttöönoton myötä. Henkilöstö on kyennyt mukautumaan uusiin vaatimuksiin erinomaisesti ja omalta osaltaan etätö on tuonut myös positiivisia vaikutuksia mm. työn ja vapaa-ajan yhteensovittamiseen. Siirtyminen lähes täysin etätöskentelyyn on yhtenäistänyt toimintatapoja ja lisännyt paikka- ja aikariippumatonta työskentelyä. Uusien henkilöiden työtehtäviin perehdytys ja työyhteisöön kiinnittyminen on henkilökohtaisen kanssakäymisen vähyyden takia ollut aiempiin vuosiin verrattuna heikompaa. Vuoden 2020 työtyytyväisyyskyselyn tulokset vahvistavat näkemystä työskentelyn sujumisesta ja työyhteisön tilasta. Hämeen ELY-keskuksen VMBaro-kyselyn kokonaisarvosana oli 3,82 (edellisenä vuonna 3,65).

1.3.5 Pirkanmaan ELY-keskus

Lisäämme elinvoimaa

Työttömien ja lomautettujen määrä kasvoi vuositasolla vertailtaessa keväällä 2020 pahimmillaan lähes kaksikertaiseksi covid-19 epidemian takia. Tilanne parani loppuvuoden aikana. Koronan takia lomautetut tai työttömäksi jääneiden työttömyysjaksot jäivät pelättyä lyhyemmiksi, mutta edelleen riskit työllisyyden heikentymiseen ovat olemassa jo 2019 loppuvuodesta alkaneen yleisen kysynnän heikkenemisen myötä. Avoimien työpaikkojen määrä oli vuoden 2020 aikana lähes samalla tasolla kuin 2018 tai 2019.

Vuonna 2020 Pirkanmaan ELY-keskuksen yritysrahoituksen ja palveluiden kysyntä kasvoi. Yritysten kasvua ja kehittymistä tuettiin yhteensä 13,3 miljoonalla eurolla, mikä oli noin 3 miljoonaa edellisvuotta enemmän. Erityisesti yritysten kehittämispalveluiden analysointia ja konsultointia hyödynnettiin tavallista ahkerammin. Lisäksi Pirkanmaan ELY-keskus myönsi 1 919 yritykselle yhteensä 26,5 miljoonaa euroa poikkeusrahoitusta koronasta selviytymiseksi. Maaseudulla toimiville yrityksille myönnettiin väliaikaista kriisitukea yhteensä 317 633 euroa.

Maaseuturahaston avulla on tuettu investointeja, joiden avulla yritykset lisäävät kilpailukykyään ja ottavat käyttöön uutta teknologiaa. Pirkanmaalla maaseudulla toimiville yrityksille myönnettiin yritystukia vuonna 2020 yli 4 miljoonaa euroa, mikä on noin miljoona euroa edellisvuotta enemmän. Maaseuturahaston tuki kohdistui laajasti eri toimialoille, kuten elintarviketalous, biotalous, metalli ja matkailu. Koronakriisin myötä yritystoiminnassa korostui joustavuus toiminnan uudistamiseen ja osaamisen kehittämisen merkitys. Maaseuturahastosta valmisteltiin vuonna 2020 kahta laajakaistahankkeen rahoitusta. Hankkeilla tuetaan alueiden tasapainoista kehitystä ja lisätään asukkaiden sekä yritysten mahdollisuuksia toimia paikkariippumattomasti. Hankkeet saavat lopullisen rahoituspäätöksen vuoden 2021 alussa.

Työllisyyden hoidossa koulutusta kohdennettiin työllistävälle aloille sekä suoraan työvoimapulaan. Erityisesti ICT- ja sote-alan koulutusratkaisut korostuivat. Määrällisten työvoimatarpeiden lisäksi suunnittelussa ja toteutuksessa huomioitiin vahvasti eri alojen sisällölliset osaamistarvemuutokset ennakointia hyödyntäen. Pandemia-aikana erityisen vahvasti esiin on noussut digitaaliset taidot ja niihin liittyvän osaamisen edistäminen. Palvelujen suunnittelussa on toteutettu ideoita räätälöitävistä palvelukokonaisuuksista, joiden tavoitteena on vastata aiempaa paremmin asiakkaiden monenlaisiin ja erilaisiin tarpeisiin. Tavoitteena on välttää turhia nivelvaiheita asiakkaille. Palvelukokonaisuus-ideoita on toteutettu mm. Focus-työpolut ja Työtalo-palveluissa sekä Yrittäjyysbuustissa. Ennakoiva osaamisen kehittäminen ja muutosten huomioon ottaminen on toteutunut mm. Täsmäkoulutus-hankkeiden alueella, joilla voidaan

auttaa yrityksiä ja henkilöstöä erilaisissa muutostilanteissa. Talent Boost -ohjelman toteutus on edennyt poikkeusolosuhteista huolimatta hyvin. Toimintaa on suunnattu jo Suomessa olevien ulkomaalaisten rekrytointien edistämiseen. Kumppanuuksia on tiivistetty ja uusia palveluratkaisuita on kehitetty yhteistyössä yksityisten ja julkisten kansainvälistymispalveluita tarjoavien toimijoiden kanssa. Pandemiatilanteen vuoksi kotimaan matkailu on lisääntynyt ja erityisesti luontokohteet ja lähimatkailu kiinnostavat. Alueen luovan talouden toimijoita ja verkostoja tiedotettiin ja neuvottiin rahoitushauissa ja ohjattiin mm. Creven luovan talouden yrityspalveluihin. Alueellisen ELO-strategian valmistelua jatkettiin ja valittiin strategiset painopisteet, jotka ohjaavat valmistelussa olevaa toimintasuunnitelmaa.

Perusväylänpidon rahoitus lisääntyi vuonna 2020 edellisvuoteen verrattuna. Elvytykseen osoitettua lisärahoitusta saatiin hyödynnettyä tehokkaasti. Lisärahoituksesta huolimatta edellisvuoden vähäiset korjausmäärät näkyivät kumuloituen tieverkolla. Vaikka päällystysmäärät kasvoivat lähes kaksinkertaisiksi edellisvuoteen verrattuna, niin päällysteiden huonokuntoisten määrä kasvoi edelleen. Myös siltojen kunto heikkeni tehtyjen inventointien perusteella. Sorateitä, rumpuja ja kaiteita pystyttiin korjaamaan edellisvuosia enemmän. Liikennemäärät vähenivät koronatilanteen takia keväällä, mutta palautuivat lähes ennalleen syksyyn mennessä. Loppuvuoden uuden korona-aallon seurauksena liikennemäärät vähenevät jälleen. Joukkoliikenteen käyttäjämäärät romahtivat murto-osaan. Markkinaehtoisia vuoroja jouduttiin perumaan ja aikatauluja muuttamaan. Liikennemäärien vähenemisestä huolimatta liikenneturvallisuus oli heikolla tasolla vakavimpien onnettomuuksien osalta. Tienkäyttäjien tyytyväisyys talvihoidon heikkeni edellistalveen verrattuna yksityishenkilöiden osalta. Ammattiautoilijoiden tyytyväisyys teiden palvelutasoon talvella säilyi ennallaan, mutta huomioitavaa tässä on, että tyytyväisyyden taso on hyvin alhainen. Kesän tyytyväisyystutkimuksessa yksityishenkilöiden ja ammattiautoilijoiden tyytyväisyydessä ei tapahtunut tilastollisesti merkittävää muutosta.

Tavoittelemme hiilineutraaliutta

ELY-keskus on vahvistanut osaamista ja tietopohjaa ilmastotehtävissä sekä jatkanut valtakunnallista ja alueellista verkostoyhteistyötä ilmastomuutoksen hillinnän ja sopeutumisen tehtävissä. Pirkanmaan ELY-keskus on valmistellut mm. ELY-keskusten yhteistä ilmastotiekarttaa, joka valmistuu vuonna 2021. Hiilineutraali Pirkanmaa 2030 -tiekartta valmistui yhteistyössä Pirkanmaan liiton ja muiden sidosryhmien kanssa ja ELY-keskuksen vetämässä asiantuntijaverkostossa on valmisteltu Maakunta-Hinkun päästövähennyspolkua. Päästövähennyspolussa on tunnistettu pääteemat ja lähdetty suunnittelemaan toimenpidetasoa yhteistyössä alueen muiden toimijoiden kanssa. Yhteistyöryhmissä mukana ovat olleet mm. Tampereen kaupunkiseutu, liitto, Metsäkeskus ja kunnat. Canemure-hankkeen rahoitus toteutui suunnitellusti.

Pirkanmaan ELY-keskus on jatkanut yhteistyötä kierto- ja biotaloustehtävissä maakunnan sidosryhmien kanssa ja Pirkanmaan biokaasutiekartta valmistuu vuoden 2021 aikana. Biokaasuverkoston tavoitteena on edistää biokaasun tuotantoa, biokaasun liikennekäyttöä sekä ravinnekiertoja laajapohjaisena verkostoyhteistyönä. Maaseuturahastossa uuden kauden valmistelussa on myös edistetty ilmastonäkökulmaa. Maaseuturahastosta rahoitettiin AgroEko -hanketta: "Kiertotalouden edistäminen pirkanmaalaisilla maataloilla". Hankkeella edistetään biokaasuntuotantoa ja ravinteiden kiertoa sekä pyritään löytämään liiketoimintamalleja biokaasun tuottamiseksi.

Luonnon monimuotoisuutta on edistetty HELMI- ja METSO-rahoituksella. ELY-keskus on valmistellut valtakunnallisena pilottina alueellista luonnon monimuotoisuusohjelmaa, joka lisää tietopohjaa luonnon monimuotoisuuskohteista sekä tiivistää yhteistyötä eri toimijoiden välillä.

Vesien suojeleminen ja vesienhoidon alueellisten neuvottelukuntien perustaminen, yhteistyön tiivistäminen sekä vesienhoitoon osallistuvan toimijajoukon laajentaminen. Alkutilan haasteellisiin vesitilanteisiin vastaamiseksi suurimmille järvisäännöstelyille on haettu poikkeuslupia. Useiden järvien säännöstelylupien pysyvää muutosta haetaan tai edistetään ilmastomuutokseen sopeutumiseksi. Läntisen Suomen vesi- ja huoltostrategiatyö 2040 on käynnistynyt. Paikkatiedon hyödyntämistä vesitehtävissä on vahvistettu.

Alueidenkäytön painopisteenä ovat olleet strategisen yleiskaavoituksen ja MAL-sopimuksen mukaisten toimien edistäminen sekä varautuminen raideliikenteen vahvempaan rooliin liikennejärjestelmässä. Strategisen maankäytön suunnittelun, kulttuuriympäristöjen ja vähähiilisen yhdyskuntarakenteen sisältöosaamista on yhdistetty tietopohjaiseen suunnitteluun ja viestintään.

Asiakkuudet, digitalisaatio ja yhteiset toimintatavat

Vuosi 2020 oli uuden strategiakauden ensimmäinen toimintavuosi. Covid-19-epidemia leimasi vuotta merkittävästi ja vaati joustavaa sopeutumista palveluissa, toiminnoissa ja työskentelytavoissa. Asiakkaiden palvelua ja sidosryhmätyötä sopeutettiin tilanteen ja turvaohjeistusten mukaisesti. Joitain tilaisuuksia jouduttiin luonnollisesti perumaan, mutta tilaisuuksia, tapaamisia tai muita ulkoista yhteistyötä vaativia tapahtumia saatiin järjestettyä digitaalisilla alustoilla. Mittava etätyöskentely aiheutti alkuun haasteita muun muassa osaamisen ja tietoverkkojen kapasiteetin takia, mutta lopulta työskentelytapojen muutos mahdollisti sujuvan työskentelyn ja palveluiden ylläpitämisen sekä henkilöstön osaamisen kehittymisen digitaalisten alustojen hyödyntämisessä. Koronaepidemiasta huolimatta voidaan todeta, että valtaosa ELY-keskuksen tulostavoitteista saavutettiin vuonna 2021. Henkilöstön työtyytyväisyys (vm-baro) jatkoi parantumistaan jo viidettä vuotta putkeen. ELY-keskus osallistui toimintavuonna valtakunnallisen digiohjelman valmisteluun, asiakkuusstrategiatyöhön ja suoritti CAF-itsearviointin. Näistä on johdettu vuodelle 2021 toiminnan kehittämiseen prioriteetteja ja toimenpiteitä.

Pirkanmaan ELY-keskuksen uusina valtakunnallisesti keskitettyinä tehtävinä aloitettiin käytöstä poistettujen ja hylättyjen kaivannaisjätealueiden selvitys- ja kunnostushankkeen toteuttaminen sekä pientalojen öljylämmityksestä luopumista koskevien avustuksien käsittely- ja neuvontatyö. Öljylämmitysavustus osoittautui suosituksi avustusmuodoksi.

Vuoden 2020 aikana aluehallintovirastojen ympäristöasioiden yleisneuvonta vakiinnutettiin osaksi Ympäristöasioiden asiakaspalvelukeskuksen (Y-ASPA) toimintaa. Liikenteen asiakaspalvelujen yhteydenotot jatkoivat kasvua uusien kanavien johdosta. Tästä huolimatta asiakaspalvelun palvelutaso säilyi erittäin hyvänä. Liikenteen lupamäärät kasvoivat hiukan.

1.3.6 Kaakkois-Suomen ELY-keskus

Lisäämme elinvoimaa

Kaakkois-Suomen työllisyysaste heikkeni vuonna 2020. Koko vuoden keskiarvo oli 66,4 %, kun edellisvuonna se oli 68,7 %. Koronavuonna työllisten määrä väheni ennakkotietojen mukaan noin 6 000 henkilöllä (vuosikeskiarvo). Työllisten määrä väheni varsinkin aloilta, jotka eniten kärsivät koronan vaikutuksista (kaupan sekä majoitus- ja ravintolat). Sekä työttömyysjaksojen pituutta että virtaa yli kolmen kuukauden työttömyyteen koskevat tavoitteet saavutettiin kuitenkin selvästi, mikä on Kaakkois-Suomen osalta poikkeuksellista. Suuri määrä keväällä alkaneita suht lyhytaikaisia lomautuksia alensi työttömyysjaksojen kestoa. Virtaluku alentui etenkin kesällä ja alkusyksystä, kun iso osa lyhytaikaisista lomautuksista ja työttömyyksistä päättyi.

Työvoimakoulutuspäivien määrä pienentyi hiukan lähinnä koronasta johtuen. Toisaalta koronan vaikutus on ollut uusia, innovatiivisia koulutusavauksia ja hybriditoteutuksia edistävä. ELO-toiminnan, luovan talouden, ennakoinnin ja osaamisen nostamisen tavoitteet pääosin saavutettiin, mutta kotoutuminen osalla opiskelijoista hidastui. Etäopiskelu soveltui huonosti heikommat oppimisvalmiudet omaaville.

Yritysten TKI-tavoitteiden saavuttaminen kärsi koronan vaikutuksista. Yrityspalvelut keskittyivät pääosan vuodesta koronatukihankkeiden käsittelyyn, mitä kautta on saatu merkittävä määrä uusia asiakkuuksia. Alueen TF- ja kumppaniverkosto järjestäytyi hoitamaan koronarahoituksia, mikä paransi verkostoyhteistyötä ja crm-käyttöä. Kansainvälisten osaajien rekrytointi ja maahantulo kärsi haasteista koronasta johtuen.

Koronaepidemian vuoksi asetetut rajoitukset heikensivät yritysten tilannetta monella toimialalla. Maaseutuohjelman yritystukien kysyntä oli kuitenkin poikkeuksellisen suurta. Tukea haettiin pääasiassa investointeihin ja myönnettiin noin 2 M€, mikä oli lähes neljännes koko ohjelmakauden yritystukiin sidotusta määrästä. Rahoituksella arvioitiin syntyvän noin 60 työpaikkaa. Maaseutuyrityksille avattiin toukokuussa erilliset tuki-instrumentit koronavaikutuksia lieventämään. Väliaikaista tukea myönnettiin noin 30 yritykselle yhteensä 290 000 euroa. Myös maatalouden investointitukien kysyntä jatkui vireänä. Luonnonmukainen tuotanto kasvoi jo lähes 22 000 hehtaariin ollen n. 16 % alueen kokonaispeltoalasta. Luomutilojen keskikoko on 73 ha eli selvästi suurempi kuin alueen tilakoko keskimäärin. Pandemian vuoksi asetetut maahantulorajoitukset vaikeuttivat osaavan kausityövoiman saantia marja- ja puutarhatiloilla. Ongelmaa ratkottiin yhdessä TE-palveluiden, tuottajajärjestön sekä ELY-keskusten rahoittaman hankkeen kanssa.

Tienpidon rahoitus vuonna 2020 oli edellisvuotta 5,7M€ parempi. Muutos johtui koronaelvyyksestä sekä valtion lisätalousarvioissa tienpitoon suunnatuista lisämäärärahoista. Tämä näkyi konkreettisesti tiepäällysteiden ja siltojen korjausmäärien merkittävänä lisääntymisenä. Pitkäjänteinen verkon ylläpidon suunniteltu ja laadukas hoito näkyy vuosittain toteutetussa tienkäyttäjien tyytyväisyys tutkimusten tuloksissa. Vuoden 2020 talvi- ja kesäajan tutkimuksissa saatiin koko maan parhaimmat tulokset sekä henkilöautoilijoiden, että ammattiautoilijoiden eli raskaan liikenteen osalta. Myönnettyä koronarahoitusta kohdennettiin alueen toimivaltaisille joukkoliikenneviranomaisille ja liikennöitsijöille valtion maksuosuuksia korottamalla.

Tavoittelemme hiilineutraaliutta

Toiminnassa huomioitiin laajasti hiilineutraalin talouden tavoitteet. ELY-keskukseen on perustettu kaikkien vastuualueiden yhteinen ilmastotyöryhmä, jonka tehtävänä on edistää ilmastotoimia. Ympäristölupavalvonnan tavoitteet saatiin pääosin toteutettua suunnitellusti. Koronapandemian vuoksi paikan päällä tehtäviä tarkastuksia on korvattu etätarkastuksilla. Joitain ohjelman mukaisia tarkastuksia jouduttiin siirtämään ja osaa tarkastuksista täydennetään laitoskäynnillä vuoden 2021 aikana.

Alueidenkäytön edistämällä ja hyvällä yhteistyöllä kuntien kanssa alueen yleiskaavoitus on kehittynyt laadullisesti ja kattavuudeltaan myönteisesti. Suunnittelulla on luotu mahdollisuuksia elinvoimaisuuden parantamiselle ja hallitulle yhdyskuntakehitykselle. METSO-toteutuksella uusia luonnonsuojelualueita tuli 560 ha. Soidensuojelun täydennysehdotuksen toteuttaminen eteni ja toi 184 ha lisää suojelupinta-alaa. Saavutettu 744 ha uutta luonnonsuojelualueita ylitti asetetun tavoitteen (700 ha). Helmi-elinympäristöohjelman toteutus käynnistyi lisäresurssin voimin, mikä vaikutti parantuneeseen tulokseen.

Vesienhoidon suunnitelmat ja alueellinen toimenpideohjelma valmistuivat kuulemista varten ajallaan. Toimenpiteiden suunnittelu saatiin toteutettua vuorovaikutteisesti keskeisten sidosryhmien kanssa koronatilanteesta huolimatta. Pohjavesialueiden uuden luokitusjärjestelmän mukaiset luokitukset valmistuivat Kymenlaaksossa jo v. 2019, mutta Etelä-Karjalan kohteiden tarkistusten valmistuminen siirtyy ennakoimattomasta resurssipulasta johtuen v. 2021. Vesien seurantaohjelman toteutus onnistui hyvin palveluntuottajalla aiemmin olleiden ongelmien jälkeen. Merkittävien tulvariskialueiden hallintasuunnitelmat valmistuivat kuulemista varten. Koronapandemiasta johtuen rajavesistöyhteistyötä Venäjän kanssa hoidettiin välttämättömiltä osin etäyhteyksin.

Maaseutuohjelman rahoituksella on rahoitettu useita bio- ja kiertotaloutta edistäviä hankkeita. Kestävää matkailua on tuettu rahoittamalla esimerkiksi retkisatamia sekä pyöräily- ja muita reitistöjä.

Alueellisessa jatkuvassa liikennejärjestelmätyössä sekä alueen vuonna 2020 valmistuneissa liikennestrategioissa huomioidaan ilmastotavoitteet ja toimenpidevalikoimassa sekä teemakokouksilla ja käytävissä keskusteluissa edistään ilmastotavoitteita. Etelä-Karjalaan on muodostettu liikenteen GreenReality-ryhmä, jonka tarkoituksena on edistämää alueen vähähiilisiä liikenneratkaisuja. ENI CBC-rahoituksella on edistetty polkupyörämatkailun edellytyksiä Etelä-Karjalan alueen Venäjän rajan ylittävässä liikenteessä. Hankkeen tavoitteina on lisätä matkailua ja rohkaista kestävämpien liikkumismuotojen käyttöönottoon matkailussa ja arjen liikkumisessa.

Asiakkuudet, digitalisaatio ja yhteiset toimintatavat

Kaakkois-Suomen ELY-keskus osallistui kiinteästi valtakunnallisen asiakkuusstrategian valmisteluun sekä digikehitykseen. CAF-itsearviointi tehtiin loppuvuodesta. Asiakastytyväisyysmittauksista huolehdittiin ja tulokset raportoitiin. ELY-keskus saavutti asetetut tulostavoitteet erinomaisin tuloksin. Lisäksi toteutettiin kesällä kysely korona-avustasiakkaille ja oltiin mukana laatimassa korona-avustusten käsittelijöille oma tyytyväisyystutkimus. Korona-avustuksiin ja niiden maksatuksiin liittyen järjestettiin webinaareja. Seututoimijoita käytettiin yritysten neuvonnassa ja ohjauksessa. Seudullisten yrityspalvelujen verkosto ja yritysasiakkuustiimi tiivistivät yhteistyötä kohti ratkaisukeistä asiakaspalvelua uuden asiakkuusstrategian tavoitteiden mukaisesti.

ELYjen ja AVlen yhteiseen ympäristölupa- ja valvontayhteistyön käytäntöjen yhdenmukaistamisen ja sujuvoittamisen OHKE III -hankkeeseen osallistuttiin erityisesti etelän ELY-keskusten ja ESAVIN kanssa yhteistyössä.

Digitalisaatiota edistettiin rahoittamalla valokuituverkon rakentamista maaseutualueille, tukemalla palvelu- ja matkailuelinkeinoihin liittyviä alustaratkaisuja sekä digitaalisten ratkaisujen kehittämistä vanhusväestön palveluihin maaseutualueilla.

1.3.7 Etelä-Savon ELY-keskus

Lisäämme elinvoimaa

Koronavirus ja sen synnyttämät vaikutukset hallitsivat sekä maakunnan kehitystä että ELY-keskuksen toimintaa maaliskuusta lähtien muuttaen kaikki arvioidut ja ennustetut näkymät sekä elinkeinoelämän että työllisyyden suhteen. Etelä-Savoa pandemia ja sen vaikutukset kohtelivat hieman lempeämmin kuin muuta maata. Mutta Etelä-Savossakin työllisyysaste putosi ja työttömyys kasvoi sekä alkuvuodesta että verrattuna edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan.

ELY-keskuksen ja TE-toimiston omassa toiminnassa koronavirus vaikutti dramaattisella tavalla sekä yritys- että henkilöasiakkaiden kanssa tehtäviin toimiin. ELY-keskusten kautta suunnatun koronarahoituksen järjestäminen yrityksille vaati voimakasta resurssien keskittämistä ja uusien henkilöiden rekrytoimista tähän toimintaan. Etelä-Savon ELY-keskus suoriutui tästä vastuusta erinomaisesti; Itä-Suomen hakemukset saatiin ensimmäisenä käsitellyksi koko maassa, vaikka Etelä-Savon ELY-keskuksen henkilöstö avusti keväästä asti Etelä-Suomea ja syksyllä myös Pohjois-Suomea hankeruuhkan purkamisessa. Etelä-Savon ELY-keskuksen vakituista henkilöstöä oli muista toiminnoista siirrettynä syyskuun loppuun asti ko. rahoitusprosessissa. Tämän takia monia normaaleja töitä siirtyi myöhemmäksi.

TE-toimisto kuormittui vastaavalla tavalla, koska uusia asiakkaita tuli valtavasti nopealla aikataululla ja heidän työttömyysturvansa varmistaminen oli ensisijainen tehtävä. Muun muassa tästä syystä ns. aktivointiaste putosi merkittävästi reilusta 35 %:sta 25:een, mutta palautui loppuvuodesta lähelle 30:tä. Joka tapauksessa TE-toimiston asiakasmäärä ja myös työmäärä nousi rajusti alkuvuodesta. Kaiken tämän keskellä valmistauduttiin keväällä 2021 alkavaan työllisyyden kuntakokeiluun. Etelä-Savossa on alkamassa kaksi kokeilua, jotka eivät kata koko maakuntaa. Vuodelle 2020 asetetut tavoitteet saavutettiin kuitenkin lähes suunnitellulla tavalla työvoimapolitiikan osalta.

Muun yritysrahoituksen päätöksenteko oli pysähdyksissä muutaman kuukauden. Hakemuksia tuli kesällä yleistilanteen huomioon ottaen varsin hyvin, alkusyksystä oli hieman hiljaisempaa, mutta ihan vuoden lopulla tuli merkittävä parannus. Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan määrän kasvu kohti alkuperäistä tavoitetta valitettavasti heikkeni. Yritysten osaamisen kehittämistä edistettiin mm. yhteishankintakoulutuksella. Hankalasta yleistilanteesta huolimatta toiminnan taso säilyi lähes samanlaisena kuin edellisvuotena. Elinikäisen ja jatkuvan oppimisen verkostotyötä tehtiin suunnitellulla tavalla. Kotouttamistoimenpiteiden tarve väheni jonkun verran, koska maahantulo pieneni pandemian takia.

Maaseudun kehittämistoimia pystyttiin viemään eteenpäin lähes normaalisti. Maa- ja metsätalousministeriön koronarahoitukseen jouduttiin toki siirtämään henkilöstöä muista tehtävistä, mutta haitta muihin toimintoihin jäi pieneksi. Tätäkin koronarahoitusta toteutettiin mallikkaasti. Maatalouden tukivalvontatehtäviä pystyttiin pandemiasta huolimatta toteuttamaan tavoitteiden mukaisesti. Alkusyksystä tulleet uudet, ennakoinnattomat valvontatehtävät saatiin tehtyä normaalin aikataulun puitteissa.

Tavoittelemme hiilineutraaliutta

ELY-keskuksen y-vastuualueen tehtäviin koronaepidemiolla on lopulta ollut melko vähäinen vaikutus. Etätyö ja kokoontumisrajoitukset ovat vaikeuttaneet joidenkin palveluiden suorittamista, mutta asetetut tulostavoitteet saavutettiin pääosin hyvin.

ELY-keskus valmisteli yhdessä muiden tahojen kanssa maakuntaliiton asettaman Etelä-Savon ilmastoryhmän perustamisen. Ilmastoryhmän työtä tukee ELY-keskuksen vetämä asiantuntijaryhmä. ELY-keskus aloitti valmistelun ilmasto-koordinaattorin rekrytoimiseksi EAKR-rahoituksella. ELY-keskus vaikutti toiminnallaan siihen, että Etelä-Savossa tehtävät päätökset olisivat kestäviä muuttuvassa ilmastossa. Valmistuneen Puulaveden padotus- ja juoksutusselvityksen perusteella ratkaistaan ilmastomuutoksesta johtuva säännöstelyluvan muutostarve.

Yhteistyössä Pohjois-Karjalan ja Pohjois-Savon ELY-keskuksen kanssa tehtiin selvitys alueellisen jätesuunnitelman toteutumisesta. EAKR-ohjelmasta rahoitettiin useita hankkeita tukemaan kiertotalouden ratkaisuja. Etelä-Savon ELY-keskus hallinnoi kansallista avustushjelmaa vesihuoltolaitoksille. Avustushjelman tavoitteena oli vesihuollon toimintaedellytysten turvaaminen koronapandemian takia. Ympäristönsuojelun valvontaohjelman toteuttaminen painottui koronaepidemian takia syksyyn, minkä takia joitakin määräaikaistarkastuksia jouduttiin siirtämään ensi vuodelle.

Veden vuoro -tehostamisohjelmaa toteutettiin Etelä-Savossa laatimalla kalatalousalueille vesienhoidon yleissuunnitelmia sekä avustamalla kunnostushankkeita. Kansallisesti hallinnoitiin tehostamisohjelman Kaupunkivedet ja haitalliset aineet -osiota. Lisäksi ELY-keskus käsittelee kansallisesti vesihuoltolaitoksille osoitettuun koronatukeen tehdyt hakemukset.

Helmi-elinympäristöohjelman toteuttaminen käynnistyi kaikilla osa-alueilla. Saatu lisäresurssi on mahdollistanut luonnon monimuotoisuuden edistämisen käytännön toimin ja mm. soidensuojelun täydennysehdotuksen ja METSO-ohjelman toteuttamisessa päästiin tavoitteisiin. Saimaannorpan suojelussa valmisteltiin suojelustrategian ja -suunnitelman tarkistusta. Our Saimaa Seal LIFE-hanke sai EU-rahoituksen ja Etelä-Savon ELY-keskuksen osuus siinä käynnistyi. Luonnonsuojelun ja vesienhoidon prosesseja kehitettiin LEAN-valmennuksessa.

Alueidenkäytön osalta on viime vuodet panostettu kaupunkien ja kuntakeskusten yleiskaavatilanteen ajantasaisuuteen. Kaupungeista Mikkeliissä ja Pieksämäellä tilanne on jo hyvä, Savonlinna valmistelee edelleen kantakaupungin yleiskaavaansa. Rantayleiskaavojen päivitykset jatkuvat ja erityisesti Savonlinnan seudulla on matkailuhankkeisiin liittyvää kaavoitusta. Maakunnan kulttuuriperintöstrategian päivitys aloitettiin. Etelä-Savon ELY-keskuksen KaavaDigi-pi-

lotti tukee alueen kuntia kaava- ja lupatiedon digitalisaation edistämässä ja on samalla mukana valtakunnallisen rakennetun ympäristön digitaalisuuden edistämisen hankkeessa. Tuulivoiman edistämiseen saatiin loppuvuodesta lisäresurssi. Kuntien kehittämiskeskusteluissa käsiteltiin 2021 erityisesti maakunnan ja kuntien strategiatyön koordinaatiota. Useissa kunnissa erityisesti korjaus- ja lisärakentaminen on vilkastunut, mahdollisesti pandemian seurauksena.

Saimaa on todennäköisesti saamassa kansainvälisen Geopark-statuksen. Saimaan norppasaaristoja ollaan esittämässä uudeksi luonnonperintökohteeksi Unescon maailmanperintöluetteloon. Savonlinna on ehdolla Euroopan kulttuuripääkaupungiksi ja kaupunki myös valmistee kansallisen kaupunkipuiston perustamista. ELY-keskus tukee hankkeita asian tuntijapanoksella.

Asiakkuudet, digitalisaatio ja yhteiset toimintatavat

Pandemian takia asiakas- ja sidosryhmäyhteistyö muuttui lähes kokonaan tietoverkkojen kautta tapahtuvaksi. Pienten kangertelujen jälkeen se sujui hyvin ja tyytyväisyys molempien ryhmien osalta säilyi hyvänä. Omien toimintojen digitalisoinnissa otettiin melkoinen loikka. Yhteisiä toimintatapoja kehitettiin muiden ELY-keskusten kanssa esimerkiksi innovatiivisissa hankinnoissa.

1.3.8 Pohjois-Savon ELY-keskus

ELY-keskuksen tavoitteena vuodelle 2020 oli keskittyä organisaation kehittämiseen maakuntauudistuksen jälkeisenä aikana, perustehtävien laadukkaaseen hoitamiseen ja osaamisen kehittämiseen. ELY-keskuksen vaikuttavuuden parantamiseksi jatkettiin vastuualueiden yhteisten toiminnan painopisteiden kehittämistä.

Lisäämme elinvoimaa

Pohjoissavolaisten yritysten tilanne oli vielä vuoden vaihteessa erittäin hyvä. Sekä kaikkien toimialojen liikevaihdolla että viennin määrällä mitattuna viime vuosi oli ennätyksellisen hyvä. Koronaepidemian alettua keväällä, osalla yrityksistä tilanne heikkeni nopeasti.

Epidemia näkyi työttömyyslukuissa varsinaisesti vasta huhtikuussa, jolloin työttömien määrä nousi 2000 -luvun ennätyslukemiin (18 400 työtöntä).

Yritysten selviämistä akuutin epidemiavaiheen yli tuettiin monin eri keinoin. Näillä toimenpiteillä edistetään alueen elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä, työllisyyttä sekä kasvumahdollisuuksia.

Pohjois-Savossa työttömien määrän lasku alkoi hidastua jo ennen koronaviruksen aiheuttamia toimenpiteitä, alkuvuodesta 2020. TE-toimiston tarjoamissa työllistymistä edistävissä palveluissa olevien määrä on ollut hiukan edellistä vuotta alhaisempi. Työvoimakoulutukseen on koronaviruksen aiheuttamista haastavista olosuhteista huolimatta kuitenkin osallistunut huomattavasti viime vuotta enemmän opiskelijoita. Aktivointiaste Pohjois-Savossa nousi viimeiset neljä vuotta peräkkäin, mutta putosi vuoden 2020 aikana.

Toiminnan vaikuttavuuden osalta vertailu aiempien vuosien lukuihin ja tavoitteisiin on haasteellista, koska koronan vaikutukset näkyivät voimakkaana lomautusten ja työttömyyden nousuna, ja osittain myös nopeana lomautusten purkautumisena.

Liikenteen osalta tavoitteet saavutettiin lukuun ottamatta kansalaisten tyytyväisyyttä maanteiden palvelutasoon.

Maaseutuhallinnon ja maaseutuohjelman toteuttamisessa edistytään suunnitelmallisesti ja lähes koko ohjelmakauden kehys saatiin sidottua. Koronan vaikutusten johdosta joidenkin isojen yrityshankkeiden viivästyminen aiheutti hankkeiden toteutuksen myöhentämistä. Rahoitusta kohdennettiin tästä syystä mm laajakaistoihin sekä muihin hankkeisiin. Maatalouden valvonta onnistui tavoitteiden mukaisesti ja maatalouden investoinnit olivat alkuvuodesta hyvin vilkkaita. Rakenteellisten muutosten johdosta loppuvuodesta tahti hiipui ja nuorten viljelijöiden määrä jäi enätysalhaiseksi.

Tavoittelemme hiilineutraaliutta

Ympäristöasioiden merkitys kasvoi maakunnassa, niin kansalaisten, kuntien kuin elinkeinojenkin osalta. Vihreä siirtymä oli vahvasti mukana kaikissa käynnissä olevissa ja valmisteltavissa ohjelmissa ja suunnitelmissa.

Hiilineutraali maakunta - Pohjois-Savo (HIMA) -hanke alkoi ja maakunnallisen ilmastotiekartan valmistelu käynnistettiin järjestämällä seitsemän teematyöpajaa, joihin oli ilmoittautunut yli 250 osallistujaa. Lisäksi järjestettiin kaksi ilmastofoorumia, kahdet ilmastoamukahvit ja kahdet ilmastohanketreffit verkkotilaisuutena, joihin osallistui yhteensä yli 250 henkilöä. Syyskuussa avattiin maakunnallisen ilmastotyön verkkosivut hiilineutraalipohjoissavo.fi ja Twitter-tili @HIMApohjoissavo.

HELMI-projekti käynnistettiin suunnitelmien mukaan ja palkattu henkilöstö pääsi hyvin työhön käsiksi. Metso-luonnonsuojeluohjelman toteutuksessa tavoitteesta jäätin pitkälti substanssirahojen loppumisen vuoksi. Lisärahoitus saatiin aivan liian myöhään ja tavoitteeseen ei ollut enää mahdollista päästä. Vesienseurannan palveluntuottajan toiminta saatiin vastaamaan hyvää laatua ostopalveluryhmän ansiokkaan työskentelyn ansiosta. Seurantaohjelman mukaiset näytemäärät olivat riittävät ja kohteet muutoinkin edustavat. Seurantaohjelman mukaisten näytemäärien lisäksi on myös tutkinnallista vesientilan seurantaa vesienhoidon suunnittelun tarpeita varten. Vesienhoidon suunnitelmat valmistuivat.

Ympäristönsuojelun valvonta toteutui valvontasuunnitelman mukaisesti, vaikka osa tarkastuksista tehtiin etänä. Koronatilanteesta huolimatta ympäristönsuojelussa oli paljon asioita vireillä, mutta merkittäviä koronasta johtuvia ongelmia yritysten ympäristönsuojelussa ei ollut.

Asiakkuudet, digitalisaatio ja yhteiset toimintatavat

Itä-Suomen yhteinen Järvi-Suomen ympäristö- ja ilmasto-ohjelmatyö eteni kohti yhteistä toimintaa ja sovittiin yhteistyöstä seuraavan vuoden aikana aloittavasta ohjelmakoordinaattorista. Ohjelma antaa uusia ja ajankohtaisia kehittämisideoita vaikuttavaan jatkotyöhön sekä siirtymä- että tulevalle ohjelmakaudella.

Asiakkuusarviot ja palautteet ovat olleet Pohjois-Savossa koko ajan valtakunnallisesti korkealla tasolla. Digitaalisuudessa otettiin koronavuonna isoja askelia eteenpäin.

Itä-Suomen ELY-keskukset ja aluehallintovirasto sopivat uusista yhteistyömenettelyistä ympäristölupien käsittelyssä ja valvonnassa.

1.3.9 Pohjois-Karjalan ELY-keskus

Lisäämme elinvoimaa

Korona-epidemia vaikutti suuresti maakunnan työllisyyteen ja yritysten toimintaan. Työttömien työnhakijoiden määrä asettui vuoden jälkipuoliskolla noin 11 000 työttömään, joka on noin 1 800 työtöntä eli 19 % enemmän kuin vuoden 2019 jälkipuoliskolla. Yritystoiminnassa kärsivät etenkin matkailu, hotelli- ja ravintola-ala ja palvelualat. Osalle yrityksistä kriisi toi myös kasvua.

Huolimatta heikentyneestä työllisyystilanteesta työllisyyden tulostavoitteet saavutettiin, osin epidemian aiheuttaman häiriötilanteen myötävaikutuksella. Käynnissä olevien työttömyysjaksojen keskimääräisen keston tavoite saavutettiin (tavoite 48 viikkoa, toteuma 44 viikkoa) ja virta yli kolmen kuukauden työttömyyteen oli tavoitteen mukainen (tavoite 38 %, toteuma 38,6 %). Poikkeustilanteen seurauksena alkoi paljon työttömyysjaksoja ja niitä myös päättyi lomautusten loppuessa, mikä vaikutti keskiarvojen laskuun. Samalla kuitenkin työllisyystilanne heikkeni ja pitkäaikaistyöttömyys kasvoi.

TE-toimistoon ilmoitettujen työpaikkojen määrä väheni vain vähän. Avoinna oli keskimäärin 1 095 työpaikkaa kuukauden lopussa, kun edellisenä vuonna oli keskimäärin 1 274 avointa työpaikkaa. Kausityövoiman saatavuutta aktivoitiin valtakunnallisesti Työvoiman saatavuus Euroopassa- hankkeen viestintäkampanjalla.

Koronatilanteeseen reagoitiin nopeasti TE-palvelujen hankinnassa ja toimeenpanossa. Aktivointiaste ylitti valtakunnallisen keskiarvon. Työllisyyden kuntakokeilua valmistellaan tiiviissä yhteistyössä kuntien, TE-toimiston ja ELY-keskuksen kesken.

TeamFinland -yhteistyö TEM-toimijoiden kesken painottui koronan aiheuttamien erikoistoimenpiteiden koordinoimiseen, kansainvälistymiseen ja kasvuun liittyvä yhteistyötä oli tavanomaista vähemmän. Pohjois-Karjalan erikoisosaamisiin (metsäbiotalous, fotonikka) liittyvää TF-yhteistyötä pidettiin yllä. Maakunnan yrityspalvelutoimijoiden yhteistyö tiivistyi johtuen poikkeustilanteesta ja osittain ELY-keskuksen koordinoiman koronavalmiusryhmä ansiosta. Maatalouden tilanne jatkui edelleen haasteellisena, vaikka maatilainvestoinneissa tapahtui pientä nousua. Maatilojen lukumäärä väheni vuoden aikana 57 tilalla ollen nyt 1 995 kpl. Maitotilojen määrän ja maidon kokonaistuotannon lasku jatkui. Maitoa tuottavia tiloja oli 352 kpl, joka on 29 vähemmän kuin edellisenä vuonna. Maidontuotanto väheni noin kolme prosenttia 117 miljoonaan litraan.

ELY-keskus myönsi viime vuonna maaseuturahaston yritysrahoitusta 111 kohteeseen yhteensä 5,6 miljoonaa euroa. Yritystuen suosio oli edelleenkin koko maan kärkitasoa. Yrityusrahoitus myötävaikuttanut 29 uuden yrityksen ja 70 uuden työpaikan syntymiseen. Maaseudun yrityksiä tuettiin myös kahdella väliaikaisella tukimuodolla, joilla tukea myönnettiin 53 yritykselle kaikkiaan 851 000 euroa.

Luomutuotannon ja marjanviljelyn osalta Pohjois-Karjalan tilanne on edelleen hyvä. Luomun osuus kokonaispeltopinta-alasta on Suomen korkein eli 27 prosenttia. Pohjois-Karjalassa marjanviljelyala on ollut kasvussa usean vuoden ajan. Vuoden 2020 lopussa viljelty ala oli 909 hehtaaria.

Koronatilanteen vuoksi peltovalvontamäärä oli alhaisempi kuin tavallisesti. Valvontamäärä oli kaikista tukea hakevista tiloista (1 995 kpl) noin 3 % kun se on tavallisesti ollut yli 5 %. Korona aiheutti viiveitä eläinvalvontoihin. Kuitenkin pääosa eläinvalvonnoista on saatu tehtyä ajallaan.

Tavoittelemme hiilineutraaliutta

Korona-epidemian vaikutukset ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen tulostavoitteiden toteutumiseen olivat melko vähäiset. Luonnon-, maaperän-, vesien- ja ilmansuojelun sekä vesivarojen hoidon ja käytön tavoitteet toteutuivat suunnitellusti.

Ympäristönsuojelun osalta itäisten ELY-keskusten yhteiseen valvontasuunnitelmaan pohjautuvan valvontaohjelman tavoitteet saavutettiin paria poikkeusta lukuun ottamatta. Vuoteen 2021 ulottuvan vesienhoidon toimenpideohjelman toimeenpano eteni kaikilla sektoreilla. Vesien hyvän tilan saavuttamiseksi esitetyt tavoitteet toteutuivat. Vesienhoidon toimenpiteet ja jätevesineuvontatyö etenivät, ja vesiensuojelun tehostamisohjelmalla vauhditettiin toimeenpanoa.

Alueidenkäytön osalta toiminnassa painotettiin valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita sekä kuntien strategista suunnittelua ja taajamien yleiskaavoitusta. Maakunnan strategiseen suunnitteluun vaikutettiin osallistumalla maakuntakaavan valmistelutyöhön sekä Pohjois-Karjalan kulttuuriympäristöohjelman laatimisella.

Luonnonsuojelun tavoitteista HELMI-ohjelman toteutus käynnistyi hyvin. METSO-ohjelman rinnalla alkoi priorisoitu soidensuojelun toteutus ja pinta-alatavoite ylittyi. Valkoposkikihanhien aiheuttamista mittavista vahingoista viljelijöille maksetut avustukset pystyttiin hoitamaan nopeutetulla aikataululla. Pohjois-Karjalan ELY-keskus osallistui aktiivisesti vahinkojen ja haittojen vähentämiseksi toimineen Valkoposkikihanhityöryhmän työhön. ELY-keskuksen erikoistumistehtävälle, Pohjois-Karjalan biosfäärialueen koordinoinnille, asetetut tavoitteet saavuttiin. Kiertotalouden edistämiseen liittyvät tavoitteet toteutuivat mm. Circwaste -hankkeen toimenpiteiden kautta.

ELY-keskus on aktiivisesti mukana alueellisessa ilmastotyössä. Maakunnallinen ilmasto- ja energiaohjelma valmistui laajapohjaisena yhteistyönä. Puheenjohtajana ohjelmatyössä toimi ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen johtaja. Järvi-Suomen maaseudun ympäristö- ja ilmasto-ohjelman toteutus käynnistyi Ruokaviraston myöntämän erillisrahoituksen turvin. Turpeen käytön vähentämiseen liittyvän JTF-rahaston ohjelmavalmisteluun osallistuttiin alueiden yhteisessä ja maakunnan omassa valmisteluryhmässä.

Asiakkuudet, digitalisaatio ja yhteiset toimintatavat

Yhteisten toimintatapojen kehittämiseen on panostettu. ELY-keskuksessa toimii elinvoima- sekä ilmasto- ja energiafoorumi tavoitteinaan vastuu- ja yksikkörajat ylittävien toimintaprosessien kehittäminen elinvoima- ja ilmastotavoitteisiin pääsemiseksi. ELY-keskuksessa toteutettiin CAF-itsearviointi, josta valikoitui kolme kehittämisteemaa (työn tekemisen uudet muodot, yhteisillä prosesseilla lisäarvoa asiakkaille, viestintä vaikuttavaksi työkaluksi). Digitaalisten työvälineiden käyttö kasvoi selkeästi koronatilanteen tuoman etätyön ja etätapaamisten myötä.

1.3.10 Keski-Suomen ELY-keskus

Covid19-pandemian vaikutukset heijastuivat perustoimintaan ja työskentelytapoihin, se toi myös mukanaan uusia tehtäviä mm. yrityksille suunnatun poikkeusrahoituksen muodossa. Kokonaisuutena pystyttiin reagoimaan uuteen tilanteeseen nopeasti toimintaa priorisoimalla, sidosryhmäyhteistyötä syventämällä (mm. Uudistuvan kasvun Keski-Suomi-selviytymissuunnitelman valmistelu) sekä muovaamalla toimenpiteitä vastaamaan muuttunutta toimintaympäristöä. Kokonaisuutena poikkeuksellisesta vuodesta selvittiin hyvin

Lisäämme elinvoimaa

Pandemian myötä avoimien työpaikkojen volyymi vähenikin Keski-Suomessa noin kolmanneksen. Työttömyyden useamman vuoden jatkunut lasku Keski-Suomessa taittui ja työttömyys kääntyi muun maan tapaan nousuun, joulukuussa 2020 työttömien osuus työvoimasta oli 15,6%. Vuoden loppupuoliskolla myös pitkäaikaistyöttömien määrä kasvoi. Maakunnan työllisyysasteen positiivinen kehitystrendi kääntyi ja koko vuoden keskimääräinen työllisyysaste laski tasan 68 prosenttiin (vuonna 2019 70,0%). Työttömyysjaksojen kestoajat kuitenkin lyhenivät edelliseen vuoteen verrattuna. Ilmiötä selittävät kevään ja loppuvuoden lyhytaikaiset lomautukset. Kesän jälkeen pandemiailanne kohentui ja asetetut rajoitustoimet vähenivät. Lomautustilanne helpottui ja työmarkkinoiden dynamiikka koheni.

Palkkatuen, kuntouttavan työtoiminnan ja yhteishankintakoulutusten volyymit laskivat vuoden alkupuoliskolla, lähtien kesän jälkeen uudelleen kasvuun. Työvoimakoulutusten ja valmennusten osalta reagoitiin muuttuneeseen toimintaympäristöön siirtämällä toteutusta verkkoympäristöön. Uusien toimenpiteiden suunnittelu jatkui poikkeuksellisesta tilanteesta huolimatta. Yhteistyössä koulutusorganisaatioiden kanssa kehitettiin laadukkaampaa omaehtoisen koulutuksen tarjontaa työttömille. Elinikäisen ohjauksen koordinaatiotyö jatkui normaalisti. ELY-keskukseen palkattiin kehittämisasiantuntija, jonka tehtävänä on jatkuvan oppimisen koordinaatiotyö. Aloitettiin selvitystyön jatkuvan oppimisen nykytilanteesta ja kehittämistarpeista maakunnassa. Rahoitetuissa ESR-hankkeissa korostuivat digitaalisten sekä moniammatillisten palveluiden ja yksilöllisten oppimispolkujen kehittäminen.

Yritysten kehittämisrahoituksen myöntömäärä pysyi Länsi-Suomen RR-alueella viime vuoden tasolla (n. 29M€), kohdentuen erityisesti tuotteiden ja palveluiden kehittämiseen, koska pandemia hidastutti mm. vienti- ja investointihankkeiden käynnistämistä. Maaseudun kehittämisohjelmasta ELY-keskuksen suoria yritystukia myönnettiin n. 1,8 M€. Yrityksille suunnattujen tukien vaikuttavuus liikevaihdon ja viennin kasvun sekä uusien työpaikkojen syntymisen osalta oli viime vuonna hyvällä tasolla. Maatalousyrityksiin myönnettyjen rakennetukien määrä oli 10,3 M€. Maaseudun elinvoimaisuutta tukevia kehittämishankkeita tuettiin ELY-keskuksen toimesta lähes neljällä miljoonalla eurolla. Pandemian myötä käynnistynyt yritysten tilanneanalyysien ja kehittämisavustusten eli ns. koronatukien käsittely oli mittava ponnistus. Alkukesän aikana saadulla lisäresursoinnilla tukipäätösten tekeminen vauhdittui ja saatiin purettua kevään aikana syntynyt hakemussumma. Vireille tulleet hakemukset (7 532kpl) käsiteltiin loppuun syksyn aikana, yhteensä koronatukia myönnettiin Keski-Suomen ELY-keskuksesta 104 miljoonaa euroa. Tähän mennessä saapuneet koronatukien loppumaksut on myös saatu sujuvasti maksuun. Maakunnallisen Team Finland kumppanuusverkoston rakentaminen käynnistyi alkuvuodesta. Syksyllä kontaktointia kohdennettiin erityisesti koronatukia saaneisiin yrityksiin. Korkeaa arvonlisää tuottavien palveluiden, luovan talouden, kulttuurimatkailun ja kulttuurialan toimijoiden kanssa tehtyä yhteistyötä jatkettiin, kehittämiskohteena oli mm. ruokakulttuuri osana biotalouden kokonaisuutta. Vuoden 2020 lopussa toimintansa aloitti eri vastuualueiden asiantuntijoista koostuva Kestävä elinvoima-tiimi, jonka tavoitteena on mm. lisätä maakunnan elinvoimaa kestävästi sekä vauhdittaa ekosysteemien ja innovaatioympäristöjen syntymistä. Oltiin mukana Jyväskylän ja TEM:n välisen ekosysteemisopimuksen valmistelussa.

Elinvoimaa lisättiin myös tieinfran rakentamisen ja ylläpidon kautta. Teiden päällystysmääriä saatiin nostettua saadun lisärahoituksen turvin 50 prosenttia edellisestä vuodesta. Käyttäjätyytyväisyys maanteiden palvelutasoon pää-

väylien ulkopuolisten teiden osalta hieman laski, mutta pääväylien osalta tyytyväisyys nousi tai säilyi vähintään entisellä tasolla. Talvihoidon uudistetuilla toimintalinjoilla ja uudella hoitourakkamallilla parannettiin talvihoidon tasoa erityisesti raskaan liikenteen käyttämillä tieosuuksilla ja haasteellisesta talvesta huolimatta raskaan liikenteen tyytyväisyys teiden talvihoitoon pysyi lähes ennallaan. Suunniteltujen investointien ja korjauskohteiden käytännön toteutukseen pandemialla ei ollut juurikaan vaikutusta, sen sijaan suunnittelukohteiden osalta viivästystä aiheuttivat mm. asetetut kokoontumisrajoitukset. Keski-Suomen alueella toteutettiin käytössä olevan rahoituksen puitteissa useita siltojen peruskorjaushankkeita, tästä huolimatta arvioitu siltojen korjausvelka jatkaa kasvuaan.

Tavoittelemme hiilineutraaliutta

Maaseudun kehittämisohjelmasta rahoitettiin mm. kaksi biokaasulaitoksen käynnistämiseen tähtäävää selvityshanketta. Osallistuttiin Jyväskylän seudun MAL-sopimuksen valmisteluun, joka tuo suunnitelmallisuutta ja pitkäjänteisyyttä seudun kestävä liikku- ja kuljettamisen sekä kulkutapavalinnan edistämiseen. Yhteistyössä kuntien kanssa tehtiin tie- ja rakennussuunnitelmia, niiden myötä edistetään mm. puuttuvien jalankulku- ja pyöräily-yhteyksien rakentamista. Maaseudun kehittämisohjelmasta rahoitettiin jalankulku- ja pyöräilyä edistäviä kevyenliikenteenväylien rakennushankkeita. EAKR-rahoituksella tuettiin vähähiiliseen talouteen siirtymistä edistävän liiketoiminnan kasvua, näiden hankkeiden osuus oli 28 prosenttia myönnetystä kokonaisrahoituksesta.

Yhdyskuntajätteen kierrätyksestä edistettiin kiertotaloutta edistävillä hankkeilla ja tukemalla yrityksiä mm. kierrätyskeskuksen perustamisessa ja kierrätysmateriaalien jalostuksessa. Tiehankkeiden toteutuksessa hyödynnettiin mahdollisuuksien puitteissa kierrätettäviä jättemateriaaleja. Ympäristölupahakemuksista annetuissa lausunnoissa ja muussa valvonnassa painotettiin kierrätyksen ensisijaisuutta energiahyödyntämiseen nähden. Osallistuttiin Keski-Suomen Circwaste-hankkeeseen yhteistyöryhmän puheenjohtajana ja jäsenenä. Hanke on tavoittanut runsaasti alan toimijoita ja kiertotaloudesta kiinnostuneita. Luonnon monimuotoisuutta edistettiin METSO-ohjelman kautta toteuttamalla luonnonsuojelualueita 908 ha:lle, kasvua edellisvuoteen oli 40%. HELMI-elin ympäristöohjelman rahoitusta on hyödynnetty mm. laji- ja luontotyyppi-inventointeihin, joiden myötä havaittiin tarvetta uusille toimenpiteille, esimerkiksi linnustoselvitysten mukaan parimäärät ja lajisto ovat inventoiduissa kohteissa taantuneet. Vesienhoitotoimia toteutettiin kunnallisten jätevesipuhdistamojen peruskunnostusten ja kunnostussuunnittelutoimien kautta. Vesienhoidon toimenpiteiden suunnittelua tehostamaan perustettiin 4 sektorikohtaista ryhmää: turvetuotanto, metsätalous, maatalous sekä KRS (kunnostus, rakentaminen ja säännöstely). Merkittäviä toteutettuja vesistö- ja kunnostuskohteita olivat mm. Hietamankosken ja Leuhunkosken kalatiet sekä Kupanjoen virtavesikunnostus. LIFE-hankkeiden kautta toteutettiin useita lintuvesikohteiden kunnostuksia.

Joukkoliikenteen järjestämisessä tehtiin määrätietoista yhteistyötä palvelujen yhteensovittamiseksi. Maaseutumaisten kuntien bussiliikenteen yhteyksistä on lakannut pandemian aikana useampia markkinaehtoisia vuoroja. Syynä tähän ovat jo ennen pandemiaa vähentyneet matkustajamäärät. Syksyn aikana riskiä julkisen liikenteen palvelujen tarjonnan laajamittaisesta supistumisesta on pienennetty mm. kohdennetuilla tukitoimilla ja turvaamalla palvelutason kannalta tärkeimmät vuorot. Liikennejärjestelmän kehittäminen sekä taajamarakenteen muutokset pitkällä aikavälillä olivat teemana kuntien ja ELY-keskuksen välisissä kehittämis keskusteluissa. Keskusteluun on tuotu kestävä liikku- ja kuljetuksen sekä kulkutapavalintojen edistämistä kuntien kaavoituksessa. Asema- ja yleiskaavoihin liittyvissä neuvotteluissa ja lausunnoissa on kiinnitetty maakunnallisten ja valtakunnallisten tavoitteiden lisäksi huomiota taajamien tiivistymisen tukemiseen siten, että samalla on huomioitu myös riittävät lähivirkistysalueet ja luonnonsuojelun edistäminen.

Asiakkuudet, digitalisaatio ja yhteiset toimintatavat

Vuosi toi mukanaan suuria muutoksia työskentelytapoihin etätyömääräysten ja -suositusten myötä. Samaan aikaan vietiin yhdessä Senaatti Kiinteistön eteenpäin myös Cygnaeuksenkadun toimitiloihin liittyvää peruskorjausprosessia ja toimitilamuutosta monitilaympäristöön. Monitilaympäristön suunnittelussa on osallistettu aktiivisesti ELY-

keskuksen henkilöstöä. Positiivinen kehitys kokonaistyötyytyväisyyden osalta jatkui vuonna 2020. Toiminnan ja laadun parantamiseksi toteutettiin syksyllä CAF-arviointi, jonka tulokset huomioitiin kehittämiskohteisiin vuodelle 2021. Viestinnän kärkinä olivat elinkeinoelämän ja kasvun tukeminen, tieverkon merkitys elinkeinoelämälle ja Keski-Suomen ympäristön ja erityisesti vesien hyvä tila. Palveluista ja toiminnasta tiedotettiin monikanavaisesti ja asiantuntijat olivat esillä monissa erilaisissa yhteyksissä. Lisääntynyt etätyö nopeutti mm. TEAMSin omaksumista perustyövälineeksi ja etäkokouskäytännöt tulivat normaalksi osaksi asiantuntijoiden osaamista. Asiakkuuksien hoitamista ja verkostotyötä pystyttiin hoitamaan tuloksekkaasti myös etäyhteyksien kautta. Hankintaprosessien osalta otettiin käyttöön HHJ-järjestelmä ja yritysasiakkuuksien hoidossa KasvuCRM-järjestelmän käyttö on ollut aktiivista. Henkilöstö lisäsi tietoturvaosaamistaan suorittamalla vuoden aikana ”Digiturvallinen työelämä”-koulutuksen.

1.3.11 Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus

Vuotta 2020 kuvastaa koronakriisin aiheuttama turbulenssi ja muutospaine, joka näkyi myös toiminnassa ja vaikuttavuustavoitteissa. Olennaisena haasteena oli äkillinen siirtyminen etätyömoodiin, joka on kuitenkin kyetty toteuttamaan lähes esimerkillisesti. Kokonaisuutena voidaan todeta, että palvelutuotanto kyettiin pitämään toiminnassa ja siirtymää digitaalisiin kanssakäymisen muotoihin lisättiin voimakkaasti. Erityistä huolta kannettiin henkilöstön jaksamisesta, sillä edelleen käynnissä oleva poikkeustila toi uusia haasteita työssäjaksamiseen ja työarkeen.

Lisäämme elinvoimaa

Talouden ja työllisyyden näkökulmasta koronakriisin vaikutukset olivat nopeita ja voimakkaita, joskin kevään äkkirysäyksen jälkeinen sopeutuminen on sujunut pelättyä paremmin. Kriisi iski erityisen voimakkaasti erityisesti palvelusektorille, mutta haasteita on ollut koko toimialakentässä. Toisena huolenaiheena oli teknologiateollisuuden tilanne, sillä tilauskantojen kehityksessä oli haasteita, mikä loi uhkaa sopeuttamistarpeiden kasvulle. Edelleen jatkuva suhdannenäkymien epävarmuus näkyi yritysrahoituksen kysynnässä ja vaikuttavuustavoitteissa.

Yritysten TKI-tavoitteiden saavuttaminen kärsi koronan vaikutuksista. Yrityspalvelut keskittyivät lähes koko vuoden ajan koronatukihankkeiden käsittelyyn, joiden kautta on saatu uusia asiakkuuksia. Alueen koko yrityspalveluverkostoverkosto järjestäytyi hoitamaan koronarahoituksia ja auttamaan yrityksiä, mikä toisaalta paransi myös verkostoyhteistyötä.

Alkutuotannon osalta vaikutukset ovat olleet tähän mennessä pelättyä pienempiä, mutta turkistoimiala on ajautunut suuriin vaikeuksiin. Turkiselinkeinolla on alueella merkittävä aluetaloudellinen ja työllistävä vaikutus (19,3 % Suomen turkistiloista ja 21,7 % myynnin arvosta). Alkutuotannon väliaikaisen kriisituen saajat ovatkin olleet pääosin turkistarhoja. Turkiselinkeino on merkittävä teurastuksen sivujakeiden, ylijäämäkalan, kalastuksen sivutuotteiden ja viljarehun kierrättäjä, joten alan vaikeudet heijastuvat myös rehu- ja elintarvikesektorille.

Maatilojen investointirahoituksen kysyntä jatkui vilkkaana huolimatta maatalouden huonosta kannattavuuskehityksestä. Valion käyttöön ottama sopimustuotanto ja siihen perustuva maidon tuottajahinnoittelu vaikuttivat toisella vuosipuoliskolla lypsykarjatalouden laajennusinvestointeihin, ja sillä on heijastusvaikutuksia myös lihakarjatalouden investointeihin vasikkapulan vuoksi. Lihakarjatalouden tuotantoyksiköt pyörivät jo nykyiselläänkin vajaalla täyttöasteella. Tämä johti siihen, että loppuvuoden aikana lihakarjatalouden laajennusinvestointien rahoitus keskeytettiin. Myös sikatalouden huono kannattavuus jatkui. Pelkona on afrikkalaisen sikaruton leviäminen Suomeen. Toteutuessaan se olisi suomalaiselle sianlihantuotannolle kestävätilanne.

Työttömien työnhakijoiden määrä kasvoi keväällä historiallisella vauhdilla, mutta kesän myötä tilanne on tasaantunut. Vuoden lopussa työttömiä työnhakijoita oli 8 894 henkeä. Määrä kasvoi vuodentakaisesta 1 963 henkilöllä.

eli 28,3 prosentilla. Kasvusta huomattava osa on aiheutunut lomautusten rajusta lisääntymisestä (+117 %). Tulosta-voitteet kuitenkin saavutettiin, joskin siihen koronatilanne ja runsaat lyhyet työttömyysjaksot myötävaikuttivat. Työllisyystilanteen arvioidaan jatkuvan haasteellisena, koska koronatilanne jatkuu edelleen ja sillä on laajat vaikutukset työllisyyteen eri toimialoilla. Merkille pantavaa on, että erityisesti pitkäaikaistyöttömyys on lisääntynyt nopeasti ja vaatii erityistoimia. Myös kansainvälisten osaajien rekrytointi ja maahantulo kohtasivat haasteita koronasta johtuen. Alueellisena erityistavoitteena ollut nuorten työllisyystilanteen kohentaminen on koronakriisin myötä vaikeutunut selvästi. Nuorten työttömyys on keväästä lähtien ollut huomattavassa kasvussa, mutta kasvu oli maltillisempaa (+18,1 %) kuin kokonaistyöttömyyden kasvu. Alueen ammattikouluttamattomia nuoria tavoiteltiin syksyllä Mes-silive lähetyksellä, jossa teemana oli urasuunnittelu ja ohjaamo. Lisäksi Ohjaamot toteuttivat useita nuorille kohden-nettuja webinaareja. Etelä-Pohjanmaa teki hakemuksen TEM:lle uudenlaisen nuorten oppisopimusmallin pilotointiin ja sai tähän rahoituksen. Pilotti käynnistyy keväällä 2021.

Tienpitoon saatiin vuodelle 2020 lisärahoitusta elvytystoimenpiteisiin liittyen. Hyödyllisten elvytyskohteiden valinta, hankintojen valmistelu ja kilpailutus nopealla aikataululla tehtiin ilman lisäystä henkilöresursseihin. Lisärahoituksen käyttämiseen liittyvä työ on vaikuttanut liikennevastuualueella toiminnan suunnitteluun sekä normaaleihin työtehtäviin, joita jouduttiin siirtämään syksyyn ja vuodelle 2021. Tällä on vaikutusta myös vuoden 2021 toimintaan ja tavoitteiden toteutumiseen.

Tavoittelemme hiilineutraaliutta

Elvytystoimenpiteenä lisärahoitusta saatiin myös valtion vesistörakenteiden korjausvelan vähentämiseen ja pohjavesiasemien automatisointiin ja hankkeiden toteutus on aloitettu. Lisärahoitus tulee vaikuttamaan ELY-keskukseen keskitettyjen vesivaratehtävien hoitamiseen ja resursseihin vuosina 2021–22. Tulvariskien hallinnan ja vesien- ja merenhoidon suunnittelu sekä varsinkin ojitustoimitukset ovat kärsineet koronatilanteesta, koska maaliskuusta 2020 lähtien kokouksia on voitu järjestää vain etäyhteyksillä. Läntisen Suomen vesihuoltostrategia etenee hyvin.

Uutena keskitettynä toimintana on vuonna 2020 aloitettu maa- ja metsätalouden vesien hallinnan asiantuntijatehtävät (yhteistyö Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen kanssa) ja valtakunnallinen tuulivoimaneuvonta. Lisäksi on valmisteltu 30.6.2021 käynnistävän uusiutuvan energian yhteyspisteviranomaisen toimintaa. Alueidenkäytön tehtävissä ja YVA-prosesseissa koronatilanne on vaikuttanut viranomaisyhteistyön tapoihin, mutta digitaalisia työkaluja hyödyntämällä yhteistyö on sujunut hyvin. Ympäristönsuojelussa valvonnan määrässä päästiin lähelle aikaisempien vuosien tasoa. Perinteisiä tarkastuskäyntejä on korvattu etätarkastuksilla, joissa on hyödynnetty mm. valokuva- ja videomateriaalia. Laitoksilla ei ole esiintynyt koronaepidemiasta johtuvia häiriötilanteita.

Luonnonsuojelun tavoitteet saavutettiin pääsääntöisesti. Merkittävän henkilöressurssilisän turvin HELMI-ohjelman toimeenpano käynnistyi hyvin. Vapaaehtoisen suojelun tavoitteet ylittyivät. METSO-toimintaohjelman tavoitteet ylittyivät 40 prosenttia ja HELMI-ohjelman suojelutavoitteista toteutui 80 %. Vieraskasvilajien torjuntaan on panostettu esim. käynnistämällä vieraslajien (kurturuus ja jättipalsami) torjuntaan keskittyvä kansainvälinen INSPECT-hanke ja tiedotuskampanjoiden kautta. Merimetso yhteistyöryhmässä on käynnistetty valtakunnallisen strategian toimeenpanoa.

Toisen alueellisen erityistavoitteen, ilmastoviisaus haltuun, osalta eteneminen on ollut kohtuullista, vaikkakin koronatilanne on asettanut haasteita. ELY-keskuksen poikkihallinnollinen ilmastotiimi on aloittanut työnsä ja on hake-massa askelmerkkejä ilmastotyön etenemiselle. Myös kolmen pohjalaismaakunnan yhteistyötä ilmastomuutoksen hillinnässä on edistetty.

Hallitusohjelman mukainen ravinteiden kierrätyksen kokeiluohjelman toisen vaiheen toimeenpano käynnistettiin keväällä ja ohjelman tukivälineistön laajennuksen (investointirahoitus) valmistelu käynnistyi syksyllä.

Asiakkuudet, digitalisaatio ja yhteiset toimintatavat

Vuoden 2020 aikana ELY-keskusten yhteinen asiakkuusstrategia saatiin valmiiksi, jonka valmisteluun osallistuttiin aktiivisesti. Kuluvana vuonna työ tulee jatkumaan strategian ”jalkauttamisella”. Laajan etätönn vuoksi erilaiset digitaaliset yhteistyöalustat, välineet ja fasilitointiosaaminen nousivat tärkeiksi toiminnan kehittämisen kannalta, joka vaatii myös jatkotoimia.

ELY-keskuksen asiakastyytyväisyys pysyi erinomaisella tasolla, vaikka poikkeustilanne asetti haasteita palveluaparaatin toimivuudelle. Saatujen palautteiden avulla toimintaa pyrittiin entisestään parantamaan. TE-toimisto teki ke-sällä 2020 asiakkailleen erillisen kyselyn palvelutyytyväisyydestä, jossa kokonaistyytyväisyys palveluihin oli 4,3 (as-teikolla 1-5). Kuntakokeiluihin valmistautuminen heijastui vahvasti syksyn 2020 TE-toimiston toimintaan. Puolet alu-een 18 kunnasta ovat mukana maaliskuussa 2021 alkavassa kuntakokeilussa.

Yhteistyö kumppaneiden kanssa oli aktiivista ja uusia sähköisiä toimintamalleja sovellettiin ennakkoluulottomasti. Esimerkiksi alueellisen CAP-suunnitelman valmistelutyö aloitettiin syksyllä virtuaalisin välinein ja valmistelutyössä on pystytty etenemään suunnitellusti ja verkostoja aktivoiden. Tiettyjen tehtäväkokonaisuuksien hoitaminen koronati-lanteessa on kuitenkin osoittautunut varsin haasteelliseksi. Tilanteen pitkittyessä on syytä kehittää uusia toimintata-poja mm. ympäristönsuojelun määräaikaistarkastuksiin ja ojitustoimituksiin sekä osoittaa näihin riittävästi resurs-seja.

Henkilöstöbarometrin tulokset kehittivät oikeaan suuntaan. Avaintoimena on ollut tukea henkilöstön jaksamista kuormittavassa tilanteessa ja huolehtia siitä, että etätömmoodissakin on riittävästi yhteisöllisyyttä ja mahdollisuus vuoropuhelutilanteisiin. Myös laadullisen henkilöstösuunnittelun problematiikkaan olisi syytä syventyä yhdessä KEHA-keskuksen kanssa.

1.3.12 Pohjanmaan ELY-keskus

Lisäämme elinvoimaa

Pohjanmaan ELY-keskuksen työllisyys on perinteisesti ollut maan huippua. Vuonna 2020 alkaneesta koronaviruspan-demiasta huolimatta alueen tilanne on säilynyt verrattain hyvänä. Vuosina 2018 ja 2019 työllisyysaste oli 74,3 % ja korkeimmillaan vuoden 2020 työllisyysaste oli 76,4 % kolmannella vuosineljänneksellä. Kuitenkin työttömien määrä Pohjanmaan ELY-keskusalueella kasvoi suhteellisesti toiseksi eniten (50,9 %) Uudenmaan jälkeen joulukuussa 2020 vuotta aiempaan verrattuna. Tästä huolimatta Pohjanmaan ELY-keskuksen työttömyysaste oli samaan aikaan maan alhaisin, 10,3 %, mikä on alueelle varsin korkea luku, sillä vuonna 2019 työttömyysaste oli alhaisimmillaan 5,7 %. En-nen koronaviruspandemiaa työttömyysaste on viimeksi käynyt yli 10 prosentissa vuonna 2016.

Merkittävä avaus Pohjanmaan ELY-keskusalueen työllisyysasteen nostamiseksi oli vuonna 2020 käynnistetty yhteis-työ Vaasan työllisyyden ekosysteemin rakentamiseksi. Ekosysteemin rakentamisessa panostetaan neljään asiakas-ryhmää pitkäaikaistyöttömät ja osatyökykyiset, nuoret, maahanmuuttajat ja irtisanotut. Jatkuva oppiminen ja osaa-misen kehittäminen läpileikkaavat kaikki ryhmät. Keski-Pohjanmaan maakunnan kunnat Kokkolan johdolla ovat läh-teneet mukaan kuntakokeiluun.

Hyvien työttömyyslukujen kääntöpuolena alueen pitkäaikaisena ongelmana on ollut monia eri toimialoja koskeva heikko osaavan työvoiman saatavuus. Osaajapula ei ole hellittänyt koronapandemian aikana. Vuonna 2019 Poh-janmaan ELY-keskuksessa on tehostettu työtä osaavan työvoiman saatavuuden edistämiseksi muun muassa Ta-lent Coastline -ekosysteemin käynnistämällä osana kansallista Talent Boost -toimintaa. Talent Coastline -ekosyste-

missä keskitytään kansainvälisten osaajien (kansainväliset opiskelijat, humanitäärisin syin maahan tulleet, paluumuuttajat ja puoliset) veto- ja pitovoiman kehittämiseen ja työperäisen maahanmuuton mahdollistamiseen entistä tehokkaammin. Jatkuvan oppimisen alueellista koordinaatiroolia on kehitetty ELY-keskuksessa. ELY-keskus on esimerkiksi osallistunut OKM:n jatkuvan oppimisen hankehaun valmisteluun. Alueella on rakennettu myös jatkuvan oppimisen valtakunnallista koordinaattoriverkostoa.

Pohjanmaan ELY-keskuksen Team Finland -ydintiimin ja alueverkostojen työ oli vuonna 2020 tiiviimpää kuin koskaan. Team Finland -verkoston kautta pystyttiin tehokkaasti jakamaan alueelle tietoa koronatuista. Koronaviruksen pandemia vaikeutti Team Finland -suunnitelman toteuttamista. Team Finland -toiminnassa keskityttiin koronatuista tiedottamiseen alueverkostojen välityksellä ja yritysten tukemiseen koronatilanteessa. Alueella haettiin koronatuista vilkkaasti. Valtakunnallisessa mittakaavassa Pohjanmaan ELY-keskusalue on selviytynyt suhteellisen hyvin pitkittyneestä koronapandemiasta.

Maaseutuohjelman yhteistyöhankkeilla luotiin edellytyksiä toimialojen kehittämiseksi ja tuotettiin uutta tietoa yritysten hyödynnettäväksi. Koronapandemia ei ole vaikuttanut maatalojen kehittämiseen, sillä investointitukia myönnettiin edelleen aktiivisesti. Investoinnit tehostavat tuotantoa ja parantavat eläinten hyvinvointia ja ympäristön tilaa. Investointitukea myönnettiin neljänneksi eniten maassa. Pohjanmaan ELY-keskuksen alueella alkutuotannon väliaikaista tukea on haettu eniten koko maassa, ennen kaikkea siksi, että alueella on niin paljon turkistarhoja, joiden toimintaa koronapandemia on vaikeuttanut huomattavasti.

Tavoittelemme hiilineutraaliutta

Pohjanmaan ELY-keskus on pitkän aikavälin strategisissa linjauksissaan huomioinut ilmastonmuutokseen ja kestävään kehitykseen liittyvän megatrendin. Pitkän aikavälin strategiaan linjauksiin nostettiin kärkitoimiala uusi energiatalous, joka käsittää kiertotalouden, biotalouden, clean techin ja energiavarastoinnin. Pohjanmaan ELY-keskuksen Team Finland -suunnitelmaan sisältyy kiertotalouden kärkitoimiala yhtenä painopisteenä.

ELY-keskus edisti vuonna 2020 kiertotaloutta ja ilmastonmuutoksen ehkäisyä ja siihen sopeutumista monilla eri toimenpiteillä ja huomioi sen rahoituspäätöksissään. Valtakunnallisella tasolla on pyritty hiilineutraaliin ympäristöön 2035 mennessä, mutta Vaasan tavoite on kunnianhimoisempi: hiilineutraalisuuden tavoittaminen jo 2020-luvulla. Yritysrahoituksessa vähähiilisyys on ollut painopisteenä sekä maaseuturahaston että rakennerahastovaroin tuettavissa hankkeissa. Maaseudulla on ratkaisuja moneen ympäristöongelmaan. ELY-keskus hillitsi ilmastonmuutosta tukemalla uusiutuvan energian, kiertotalouden ja biotalouden hyödyntämistä. Manner-Suomen maaseutuohjelman 2014–2020 varoilla tuettiin yrityksiä ja kehittämishankkeita, jotka edistivät kestävää elinkeinotoimintaa ottamalla käyttöön uusia ympäristöystävällisiä tuotantomenetelmiä ja materiaali- ja energiatehokkuutta parantavia toimenpiteitä. Maaseutuohjelman 2014–2020 varoilla tuettiin myös yrityksiä ja kehittämishankkeita, jotka hyödyntävät kiertotalouden antamat mahdollisuudet.

Pohjanmaan ELY-keskus on aktiivisesti mukana Keski-Pohjanmaan kiertotalouden, biotalouden ja kemian osaamiskeskittymän Biolaakson neuvottelukunnassa. Merkittävä osa Biolaakso-kokonaisuuteen liittyvistä hankkeista on rahoitettu maaseuturahaston tuella.

Pohjanmaan ELY-keskuksessa perustettiin vuoden aikana Ilmastotiimi, joka aloittelee toimintaansa.

Asiakkuudet, digitalisaatio ja yhteiset toimintatavat

Koronatilanteen takia ELY-keskuksessa on tehty digiloikka ja koko henkilökunta on siirtynyt etätöihin 17.3.2020 lukien.

ELY-keskus on jatkanut työtä KasvuCRM:n tehokkaamman ja laaja-alaisemman käytön edistämiseksi sekä parhaiten kaikkia Team Finland -toimijoita palvelevien kirjausmerkintöjen yhdenmukaistamiseksi. Koronatilanteen alettua rakennettiin nopeasti Pohjanmaan ELY-keskuksen internet-sivuille omat koronasivut, johon laitettiin kattavasti esille alueemme palvelut yrittäjälle koronatilanteessa.

Pohjanmaan ELY-keskus toteutti loppuvuodesta 2020 CAF-arvioinnin yhdessä TE-toimiston kanssa ja laati toimenpiteet tulosten käytäntöön viemiseksi. CAF-prosessin yhteydessä uudistettiin ja laajennettiin Pohjanmaan ELY-keskuksen hankesalkkua ja perustettiin laaturyhmä.

Hankinnoissa on siirrytty käyttämään HHJ-järjestelmää eli sähköistä hankintojen hallintajärjestelmää. Työvoimapalvelut muutettiin keväällä pääasiassa etänä järjestettäviksi. Palvelutoiminta muutettiin etänä tapahtuvaksi sekä työvoimakoulutukset ja valmennukset digitaalisiksi.

1.3.13 Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus

Lisäämme elinvoimaa

Päättynyt vuosi 2020 toteutui elinkeinojen, työmarkkinoiden ja työllisyyden näkökulmasta aivan erilaisena kuin tulossopimuksen laadinnan aikana suunniteltiin. Maaliskuussa iskenyt koronapandemia nosti työttömien määrää muutamassa viikossa yli 12 000 henkilöllä. Yritysten toimintaedellytykset heikkenivät koronan hillitsemiseksi tehtyjen rajoitusten vuoksi. Enimmin rajoituksista kärsivät erityisesti kulttuuri- ja luovat, matkailu ja ravintolatoiminta, palvelut ja logistiikka-alat. Toipuminen alkoi kuitenkin jo toukokuussa ja jatkui hyvin ihan vuoden lopulle saakka. Työllisyysmittareilla mitattuna Pohjois-Pohjanmaa onkin yksi parhaimmin koronasta toipuneista maakunnista. Sitä selittävät ainakin maakunnan toimialarakenne, pitkäjänteinen vahva panostus TKI-toimintaa, yritysten halu pitää kiinni ammatitaitoisesta työvoimasta sekä koronatilanteen hallitsemiseksi tehty laaja verkostoyhteistyö.

Koronatilanteen hallitsemiseksi tehtiin useita toimia ja muutoksia toimintatapoihin. Työvoima-asiakkaille kilpailutettiin uusia palveluja innovatiivisilla pikakilpailutuksilla niin kansallisin kuin ESR-varoin. Kohderyhmänä olivat myös yrittäjien työttömyysturvaa saaneet. Keskeisin toimintamallimuutos oli yritysrahoituksen häiriötilanneryhmän muodostaminen, joka vastasi koko yrityspalveluverkoston tiedon ja osaamisen ajantasaisuudesta, neuvonnan ohjeistuksesta ja yhteisestä viestinnästä asiakkaille. TF-toiminta ja yrityspalveluverkoston kumppanuus ovat edelleen kehittyneet vuoden aikana.

Yritysrahoituksen ja erityisesti kehittämispalveluiden kysyntä oli vilkasta. Rahoitusta suunnattiin maakunnan liiton kanssa laaditun elpymissuunnitelman mukaisesti painopistealueisiin. Keskeisiä painotuksia olivat viennin edistäminen, digitalisaation edistäminen ja TKI-toiminnan aktivointi. Yritysrahoituksessa toteutui varsin hyvin myös vähähiilisyys-hankkeiden määrä. Myös maaseudun elinkeinoja ja yritystoiminnan kehitys on ollut vahvaa, eikä koronan vaikutus varsinkaan elintarviketuotantoon ole merkittävä.

Hallinnon uudistaminen on edennyt koronan aiheuttamasta työkuormasta huolimatta. Pohjois-Pohjanmaalla käynnistyy kolme työllisyyspalveluiden kuntakokeilua. Lisäksi ollaan kokeilemassa kumppanuussopimusta kokeilualueiden ulkopuolisten kuntien kanssa. TE-toimistossa siirryttiin toimialapohjaiseen palveluun.

Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun liikennejärjestelmien tilan seuranta on jatkettu suunnitellusti maakunnallisten liikennejärjestelmätyöryhmien toimesta. Myös Pohjois-Suomen liikenne ja logistiikatyöryhmä on jatkanut työtään suunnitellusti.

Kuluneena vuonna on tieverkkoa kunnostettu normaalia enemmän perustienpidon rahoitukseen lisäbudje-teissa osoitetun rahoituksen turvin. Tiestön päällysteitä uusittiin mittavasti, noin kaksinkertainen määrä (noin 500 km) vuoteen 2019 verrattuna. Tiestöä uudelleen päällystettiin myös päätieverkon ulkopuolella. Tieverkon uudelleen päällystysten kohdentamisessa sekä talvihoitoluokituksessa on huomioitu elinkeinoelämän tarpeet. Valtatien 4 kehittäminen välillä Oulu – Kemi on edennyt suunnitellusti Kiiminkijoen sillan uusimiseen liittyvää viiväs-tystä lukuun ottamatta. Oulun kohdalla otettiin toisen ajoradan uusi silta käyttöön aikataulun mukaisesti syk-syllä 2020.

Valtatien 4 TEN-T ydinverkkokäytävän (Helsinki – Tornio) kehittämiseen liittyvä selvitys valmistui. Tämän selvityksen jatkotyönä on käynnistetty kehittämisselvitykset Pulkkilan ja Haaransillan sekä lin ja Kuivaniemen välillä.

Tavoittelemme hiilineutraaliutta

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus on ollut aktiivisena jäsenenä valtakunnallisen ilmastonmuutoksen sopeutumisen työssä sekä ELY-keskuksen rahoittaman Pohjois-Pohjanmaan maakunnan ilmastotiekartan laatimisessa. Pohjois-Poh-
janmaan ilmastotiekartta valmistuu helmikuussa 2021 ja antaa suuntaviivat vähähiilisyystoimenpiteiden toteuttami-selle. Yhdessä maakuntaliiton kanssa laaditussa elpymissuunnitelmassa ns. vihreä elpyminen on yhtenä keskeisenä teemana yhdessä digitalisaation edistämisen kanssa. ELY-keskusten ilmastotiekarttaa laadinnassa sekä ELY-keskus-ten ilmastoverkostossa ollaan oltu aktiivisesti mukana. Lisäksi on perustettu ELY-keskuksen poikkihallinnollinen il-mastotyöryhmä edistämään ilmastotavoitteiden toteutumista.

Vähänhiilisyttä on edistetty monin tavoin. Esimerkkinä alueelle rakentunut lähes 40 % Suomeen rakentuneesta tuu-livoimasta. Suunniteltuja tuulivoimaloita on noin 1 000 tuulivoimalan edestä ja toiset 1 000 tuulivoimaa on suunnit-teilla. Investointeina nämä edustavat useiden miljardien hankkeita ja yli 5 GW:n teholtaan. Muita hankkeita on to-teutunut muun muassa biokaasun talteenottoon ja jakeluun, biojalostamoihin sekä aurinkovoimaloihin sekä geoter-miseen lämmön toteuttamiseen. Myös kiertotalouteen liittyviä hankkeita on toteutunut ja suunnitteilla. Luomutuo-tanto on edelleen kasvussa ja Pohjois-Pohjanmaalla on eniten viljelypinta-alaa luomussa. Peltojen kasvukuntoa on parannettu rahoittamalla ennätysmäärä salaoitusinvestointeja sekä kehittämällä hankkeiden avulla hiiliviljelyä sekä tutkimalla turvemaiden päästöjen vähentämistä ja ilmastopäästöjen tarkempaa mittaamista eri paksuisilla turve-mailla.

Oulun kaupunkiseudulla on solmittu MAL-sopimus 2020-2023 ja sen toteuttaminen on käynnistynyt. Keskeisenä, kaikki tavoitteet kokoavana toimenpiteenä on Oulun seudun kehityskuva 2030+, minkä laatiminen on käynnistynyt seuturakennetiimin ja liikenteen johtoryhmän yhteistyöllä. Keskeisinä teemoina MAL-sopimuksen toteuttamisessa ovat kattavat ja turvalliset kävely- ja pyöräilyverkotot asuntoalueilta keskustoihin ja työpaikka-alueille sekä uusien asumisen, työpaikkojen ja palvelujen alueiden sijoittuminen joukkoliikenteen kehittämismahdollisuuksia edistävällä tavalla. Kaupunki- ja maaseutualueiden vuorovaikutuksen lisäystä edistetään mm. hanketoimilla. Käynnissä on esi-merkkinä ylimaakunnallinen hanke, jolla kehitetään vapaa-ajan asumisen integraatiota maaseutualueiden elinvoima-politiikkaan.

Ilmastonmuutoksen sopeutumiseen liittyen tulvariskien hallintaa on edistetty merkittäväillä tulvariskialueilla sekä muilla tulvariskialueilla. Merkittäville alueille on laadittu uudet tulvariskien hallintasuunnitelmat. Hulevesien hallin-taa on edistetty kaupunkiseutujen kuntien asemakaavoituksessa (useita asemakaavahankkeita mm. Oulu, Kempele ja Ylivieska). Vesihuoltolaitosten ja kuntien varautumista vedenhankinnan häiriötilanteisiin on edistetty valvonnan toi-min sekä erilaisin hankkein. Maanteiden valtakunnalliset talvihoidon toimintalinjaukset on päivitetty ja niissä on huo-mioitu ilmastonmuutoksen aiheuttamat haasteet tienpitoon.

Luonnonsuojelualueverkostoa kehitettiin hankkimalla alueita valtion omistukseen ja perustamalla yksityisiä suojelu-alueita yli 4 200 hehtaarin alueella, josta Helmi-ohjelman soidensuojelun osuus oli 2 055 ha (40% Suomen määrästä).

Vesienhoitosuunnitelman toimenpidesuunnitelma on laadittu ja parhaillaan kuultavana. Lisäksi aikaisemman vesienhoitosuunnitelman mukaisia toimenpiteitä on edistetty laajalti maakunnassa.

Asiakkuudet, digitalisaatio ja yhteiset toimintatavat

ELY-keskus on kehittänyt toimintaansa tarkasteluvuoden aikana suunnitellusti ja on edennyt hyvin tavoitteen toimenpiteissä ja niiden vaikuttavuudessa. Koronapandemia loi ennennäkemättömän kysynnän ja aikaikkunan erityisesti digitalisaation ja yhteisten toimintatapojen kehittämistoimille. Tämä auttoi nostamaan henkilöstön osaamista soa erityisesti digitaalisissa työvälineissä ja monipaikkaisessa työskentelyssä. ELY-keskus oli tiiviisti mukana myös KEHA-keskuksen vetämässä digikehitysohjelmassa. Syksyllä toteutettiin myös CAF-arviointi, jossa keskityttiin erityisesti ELY-keskuksen vahvuuksiin, joista pidetään jatkossa kiinni vahvistaen niitä edelleen. Poikkeuksellisesta vuodesta huolimatta ELY-keskuksen tulokset työhyvinvoinnissa olivat sen kautta aikojen parhaat. Kaiken kaikkiaan asiakkuudet, digitalisaatio ja yhteiset toimintatavat -tavoitteen indikaattoritavoitteet enimmäkseen saavutettiin.

1.3.14 Kainuun ELY-keskus

Lisäämme elinvoimaa

Kainuun työttömyys pieneni vuositason 55 kuukautta ennen kuin kehitys kääntyi koronakriisin vuoksi. Työttömyys kävi huipussaan keväällä asettuen joulukuussa 8 % vuoden takaista korkeammaksi. Työttömyyden kasvu vuoden takaiseen verrattuna oli Kainuussa maan pienin koko viime vuoden. Vuonna 2021 työttömyydessä ei ole odotettavissa suurta lisäystä ilman uusia laajoja rajoitustoimia. Poikkeustilanne nurinkurisesti paransi asetettujen tulostavoitteiden toteutumia. Työttömyysjaksojen keskimääräinen kesto lyheni huomattavasti keväällä alkaneiden työttömyyksien suuren määrän vuoksi. Työttömyysjaksojen keskimääräinen kesto kasvoi loppuvuonna, negatiivista oli erityisesti kasvanut pitkäaikaistyöttömyys. Virta yli kolmen kuukauden työttömyyteen nousi työttömyyden kasvettua, mutta parani merkittävästi kesällä, kun iso osa koronakriisin vaikutuksesta alkaneista työttömyyksistä päättyi.

Erityisesti matkailu-, kulttuuri- ja ravintolatoiminta kärsivät koronapandemiasta, mutta vaikutuksia oli lähes kaikkiin toimialoihin. Vaikutukset Kainuussa olivat kuitenkin muuta maata vähäisemmät ja elinkeinoelämän toipuminen oli oletettua nopeampaa. Elinvoiman lisäämiseksi tehtiin useita aktivointitoimia (kampanjat, verkostoyhteistyön kehittäminen) osana alueellista Team Finland toimintaa. Maaseuturahaston tukimahdollisuuksista viestittiin monikanavaisesti. Maaseutuyrityshankkeita oli tavallista vähemmän koronan vuoksi, vaikka yritystukia suositettiin edelleen tukien vaikuttavuuden maksimoimiseksi. Jatkettiin maatilatalouden, metsätalouden, bioenergian tuotannon ja luonto- ja kulttuurimatkailun kehittämistä maaseuturahaston ja muiden rahoitusvälineiden avulla. Ruokaviraston ohjaamat valvonnat tehtiin lähes täysimääräisesti laadittujen suunnitelmien mukaisesti.

Työvoima- ja osaamistarpeiden kartoittamiseksi uutena toimintatapana järjestetään yrityksille toimialakohtaisia rekrytointi- ja osaamistilaisuuksia yhteistyössä oppilaitosten kanssa. Opinnollistamisen Kainuun mallia päivitetään ja oppimisympäristöjä tunnistetaan sekä rakennetaan yrityksiin ESR-hankkeiden tuella. Koulutusmahdollisuuksia markkinoidaan tehokkaasti TE-liven kautta. Uusien, nopeiden koulutusmallien pilotoimiseksi tehtiin innovatiivinen hankintakierros. Päivitetyn Kainuun ELO-strategian toimilla lisätään vuorovaikutusta ohjausyhteistyössä. Markkinoidaan yrityksille kansainvälisen rekrytoinnin mm. EURESin mahdollisuuksia ja tuetaan yrityksiä ulkomaisissa rekrytoinneissa. Tehdään yhteistyötä kansainvälisten opiskelijoiden integroimiseen Kainuun elinkeinoelämään. Koronatilanteen salliessa jatketaan pilottia työvoiman saamiseksi lähialueilta.

Tavoittelemme hiilineutraaliutta

Ilmastotyö on käynnistynyt Kainuussa hyvin. Meneillään on Kainuun liiton vetämänä hanke; Ilmasto- ja ympäristöystävällinen Kainuu 2040, joka liittyy myös Kainuun maakuntaohjelman päivitystyöhön. Kainuussa on käynnissä myös KAHINA-hanke (Kainuun ja Koillismaan kunnat hiilineutraaleiksi), joissa on Kainuusta mukana neljä kuntaa. Yksi Kainuun kunnista on ilmoittautunut HINKU-verkostoon. Kainuun ELY-keskukseen on myös palkattu henkilö, jonka tehtäviin kuuluu ELY-keskuksen ilmastotyön koordinointi.

Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan päivitys on käynnissä. Kainuussa on alkamassa vuonna 2021 ainakin kolme uutta tuulivoimahanketta. Terrafame Oy:n akkukemikaalitehtaan toiminta on käynnistymässä, mikä tukee Suomen akkustrategiaa. Valtakunnallisen erikoistumistehtävän, kaivoksen ympäristöturvallisuus, edistetään hiilineutraaliutta ja ilmastomuutoksen hillintää.

Luonnon monimuotoisuutta edistävä HELMI-elinympäristöohjelma on lähtenyt hyvin liikkeelle ja vuonna 2020 on aloitettu metsäisten elinympäristöjen, perinnebiotooppien ja uhanalaisten lajien elinympäristöjen inventoinnit. Pohjoiset ELY-keskukset saivat lisärahoitusta yksityisten luonnonsuojelualueiden hankintaan ja Kainuussa työn toteutus on aloitettu. Kainuun ELY-keskuksessa toimii valtakunnallinen vieraslajikoordinaattori, joka koordinoi ELY-keskusten toimintaa vieraslajitehtävien osalta, mikä osaltaan edesauttaa luonnon monimuotoisuuden turvaamista.

Kainuun vesihuollon kehittämissuunnitelma vuosille 2021-2030 valmistui. Suunnitelmassa tarkasteltiin mm. vesihuollon toimintavarmuutta ja kehittämistarpeita sekä jätevesilietteiden hyötykäytön kehittämistä. Tulvariskien hallintaa kehitettiin laatimalla tulvavaarakartat Kainuun alueelle. Patoturvallisuuden valvonnassa yhtenä painopisteenä on hydrologisen mitoituksen tarkistaminen huomioiden muutokset ilmastossa sekä sää- ja vesioloissa. Vesistökunnostusten asiantuntija- ja toimijaverkostojen vahvistamishanke Kainuun ja Pohjois-Karjalan alueelle käynnistettiin (KAIPO-hanke). Oulujoen vesistön vesivisiohankeen esiselvitys valmistui. Edistettiin varsinaisen vesivisiohankkeen (ARVOVESI-hanke) käynnistymistä.

Hiilineutraalisuuden tavoittelua edisti osaltaan viljelyn tukiehtojen valvonta ja laaja luomuviljely. Investointituilla tuettiin aurinkopaneeli-investointeja maataloille, laajakaistahankkeen ja etäpalvelujen kehittämisen tukeminen edistävät osaltaan hiilineutraaliustavoitteen saavuttamista. Yritysten ja toimijoiden tietämystä ja osaamista hiilidioksidipäästöjen vähentämiseksi on lisätty mm. aktivoimalla vähähiilisiä hankkeita sekä tehty puurakentamisen edistämistä osana toimialapäällikön ja puurakentamisen ohjelman toteutusta.

Asiakkuudet, digitalisaatio ja yhteiset toimintatavat

Kainuun ELY-keskus siirtyi osaksi vuotta kokonaan etätyöskentelyyn. Vuoden aikana on tehty toimintatapauudistuksia ja otettu täysimääräisesti käyttöön uusia työkaluja. Kehittämistyötä jatketaan.

Kainuun ELY-keskuksessa toteutettiin CAF:n mukainen itsearviointi ja Kainuun ELY-keskuksen kehittämiskohteet vuodelle 2021 priorisoitiin. Viestinnässä on panostettu voimakkaasti sisäiseen tiedottamiseen. Ulkoisen viestinnän kehittämistä jatkettiin ja yhteistyötä viestinnän ja yksikköjen välillä on tiivistetty ja viestintää tehdään suunnitelmallisesti eri kanavissa. ELY-keskuksen oman tuotannon hankkeena käynnistyi RekryLiveKainuu -hanke, jonka tavoitteena on tehdä TE-live lähetyksiä, mutta myös muita asiakkaisiin kohdistuvia lähetyksiä eri teemoista esim. yritysten kansainvälistymisen tukemiseen sekä Kainuun mielikuvamarkkinointia.

Valtakunnallinen asiakkuusstrategia ja toimeenpanosuunnitelma hyväksyttiin joulukuussa 2020. Asiakkuusstrategiatyö on käynnistynyt Kainuun ELY-keskuksessa. Eri palvelujen asiakastytyvääisyyttä mitataan säännöllisesti.

Vuosi 2020 vaati koronasta johtuen erityistä panostusta yritysasiakkuuksien hoitamiseen, joten yrityspalveluiden sidosryhmien yhteistyö korostui. Myös CRM järjestelmän aktiivinen käyttö osana yritysasiakkuuksien ja TF toiminnan kehittämistä on edennyt. HHJ järjestelmä on otettu käyttöön osana hankintaprosessia.

Maaseuturahaston kautta tuettiin laajakaistarakentamista ja lisäksi tuettiin teknologia-avusteisten etäkuntoutuspalveluiden kehittämistä. Sähköistä asiointia edistetään, mm. maaseutupalveluissa tavoitellaan vähintään 90 % sähköisten hakemusten osuutta. Kainuussa tämä on pääasiassa saavutettu.

1.3.15 Lapin ELY-keskus

Lisäämme elinvoimaa

Keväällä kohdannut korona iski rajusti Lapin elinkeinoelämään ja aluetalouteen. Poikkeustilanne ja maan rajojen sulkeminen pysäyttivät ja hiljensivät erittäin vahvasti palvelualojen liiketoiminnan tilanteessa, jossa lapin elinkeinoelämän kehitys oli ollut keskimääräistä kansallista kehitystä myönteisempää viimeiset vuodet. Kasvua oli haettu etenkin matkailussa kansainvälisiltä markkinoilta.

Pandemian aiheuttama häiriö on kestänyt lähes vuoden eikä talven 2021/22 myyntiäkään ole voitu käynnistää epävarman koronatilanteen johdosta. Vaarana on tilanteen jatkuminen vielä ensi talvenkin yli. Kassavirran loppuessa, huomattava osa erityisesti matkailualan yrityksistä on joutunut turvautumaan erilaisiin tukijärjestelmiin. Muihin maakuntiin verrattuna Lapissa on paljon pien- ja mikroyrityksiä, joiden puskurit ja resilienssi ovat erityisen kovalla koetuksella. Matkailutoimialalla yritysten liikevaihto jää reilusti normaalista talvesta. Matkailulla on huomattavat heijastevaikutukset muille toimialoille, mikä tekee aluetaloudellisesta tilanteesta erityisen haasteellisen.

Toteumakauden tavoitteiden saavuttamiseen korona vaikuttaa monella tavalla. Maaliskuun puolenvälin jälkeen työttömyys kaksinkertaistui, mikä ensivaiheessa lyhensi työttömyyden keskimääräistä kesto. Työttömyyksiä jatkuessa tavoitteen saavuttaminen vaikeutuu.

Raskaan liikenteen tyytyväisyys maanteiden palvelutasoon heikkeni alkutalven poikkeuksellisten sääolojen seurauksena. Liikenteessä koronatilanne vaikuttaa lisänsä riskikäyttäytymistä. Liikenteen investoinnit pystyttiin toteuttamaan suunnitellusti koronasta huolimatta.

Erityisenä onnistumisena voidaan mainita kevään poikkeuksellisen tulvatilanteen hoito niin viranomaisyhteistyön järjestämisessä kuin tiedottamisessa ja yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa. Varsinaisten tulvasuojelurakenteiden oikea-aikaisen toteutuksen mahdollisti osaltaan kunnille ja pelastuslaitokselle osoitetut valtionavustukset toimenpiteiden toteutukseen. Tuen käytön mahdollisti maa- ja metsätalousministeriön ja ELY-keskuksen kyky reagoida nopeasti tilanteeseen.

MRL:n mukaiset kehittämiskeskustelut kaikkien Lapin kuntien kanssa käytiin tavoitteen mukaisesti 2020. Ympäristövalvontaa ei ole voitu vuonna 2020 toteuttaa kaikilta osin valvontasuunnitelman ja -ohjelman mukaisesti. Syynä poikkeamille on resurssivajaus, poikkeukselliset sääolosuhteet ja koronatilanne. Vesien ja merenhoitoon liittyvät tehtävät on saatu hoidettua valtakunnallisen aikataulutuksen mukaisesti. Vesienhoidon toteutusta on myös tuettu useilla EU-hankkeilla (ENI- ja Interreg-rahoitus).

Viljelijätukivalvontojen valvontavelvoitteiden lasku helpotti velvoitteeseen pääsyä poikkeustilanteessa.

Tavoittelemme hiilineutraaliutta

Lapin ELY-keskuksen toiminnan keskeisiksi haasteiksi on nostettu ilmastonmuutos, väestön väheneminen, ikärakenne ja keskittyminen, teknologian kehitys, osaamisen uudistuminen sekä julkisen hallinnon uudistuminen.

Ilmastonmuutos ja vihreä siirtymä nähdään tärkeänä strategisena painopisteenä. ELY-keskus edistää Ympäristöministeriöltä saamalla resurssilla tuulivoimahankkeita alueellaan. ELY-keskus, Sitra ja kiertotalouskeskus pyrkii luomaan toimintamallin, jolla edistetään teollisuuden kiertotalousteemaisten yrityshankkeiden kehittymistä ja edistymistä. Tavoitteena on käynnistää teemakohtaisia hankehakuja, joilla tuetaan vihreää siirtymää. Elintarviketuotannossa toimeenpannaan Pellolta pöytään -strategian tavoitteita. Strategia on keskeinen osa vihreän kehityksen ohjelmaa, jossa esitetään, miten Euroopasta tulee ensimmäinen ilmastoneutraali maanosa vuoteen 2050 mennessä.

Helmi-ohjelma on tuonut merkittävän resurssilisäyksen luonnonsuojelun kehittämistehtäviin vuodelle 2020 ja työ on käynnistynyt aktiivisesti. Lapin ELY-keskus on saanut resurssia ilmastotyöhön. Ilmastomuutoksen hillinnän ja sopeutumisen tehtäviin panostetaan vahvasti sekä maakunnassa että valtakunnallisesti mm. ELYjen ilmastoverkoston puitteissa.

Lapin liitto yhdessä toimijoiden kanssa tekee Lapin alueen vihreän kasvun kehityssuunnitelmaa, Lapin Green Dealia. Lapin Green Dealin tavoitteena on luoda maakunnan sisäinen, vapaaehtoinen sopimus Lapin vihreästä kehityksestä. Tämä saadaan aikaan toteuttamalla Lapin eri toimialoja ja sektoreita yhdistävä tiekartta Lapin vihreään kehitykseen. Tiekartassa luodaan yhteinen tilannekuva Lapin vihreää kehitystä tukevista toimenpiteistä ja asetetaan tavoitteet sekä kannustetaan eri sektoreita ja toimialoja yhteistä tavoitetta tukeviin vihreän kehityksen toimenpiteisiin. Sopimus mukailee vahvasti EU:n Green Dealia. ELY-keskuksen monipuolinen ja merkittävä asiantuntijuus hyödynnetään tiekartan rakennusvaiheessa.

Asiakkuudet, digitalisaatio ja yhteiset toimintatavat

Poikkihallinnollisuus ja yhteistyön tiivistäminen on ELY-keskuksen yhtenä selkeänä painopisteenä. Yritysten ja kansalaisten kilpailukyvyyn turvaamisessa digitaaliset yhteydet ja taidot nousevat vahvimmin esiin.

Lapin ELY-keskuksen toiminta etä- ja hybridityönä on ollut 2020 monin tavoin tuloksellista ja vaikuttavaa. Lapin ELY-keskuksen henkilöstö kykeni koronakriisin keskellä palvelemaan monikanavaisesti asiakkaitaan kiitettävästi ja asiantuntevasti. ELY-keskus osallistui merkittäväällä henkilöstöpanoksella keväällä ja alkukesän aikana valtakunnalliseen koronahankkeiden käsittelyyn. Kesäkuussa tehdyn kyselyn pohjalta henkilöstön työtyytyväisyys pysyi epävarmuustekijöistä huolimatta hyvällä tasolla.

Henkilöstö on pysynyt terveenä eikä koronatartuntoja ole ollut. Etä- ja monipaikkaisen työn alkujärjestelyissä onnistuttiin hyvin ja Teams -yhteydenpitovälineenä on toiminut hyvin. Etätyö ja etäjohtaminen ovat toisella tavalla kuormittavia ja tätä täytyy tarkkailla epidemian jatkuessa.

Laajamittainen etätyö ja kasvanut tietoturvahyökkäysten määrä on korottanut riskitasoa, mutta hallitsemattomia tietoturvaloukkauksia ei ole tapahtunut. Tietoturvan merkitys tulee kasvamaan yhä edelleen, mikäli koronatilanteen vuoksi etätyöskentely jatkuu laajamittaisena myös vuonna 2021. Käyttäjien jatkuva ohjeistus ja tiedottaminen riskeistä on tärkeää. Riskienhallinta ml. jatkuvuussuunnittelu on viivästynyt koronatilanteen vuoksi, koska resurssit jouduttiin suuntaamaan operatiiviseen toimintaan kevään ajan.

Elinkeinoelämän haasteet ja yrityksille suunnattu koronarahoitus lisäsivät merkittävästi asiakasmääriä ja ELY-keskuksen koordinaatiovastuu yrityspalveluissa korostui. Keväästä lähtien järjestettiin yrityskehittäjille (SYP toimijat) viikoittain tilaisuuksia, joissa muodostettiin yhteistä elinkeinoelämän tilannekuvaa sekä vahvistettiin toimijoiden osallisuutta. Koronarahoitukseen liittyvästä prosessista saatiin yrityksistä myönteistä palautetta.

Poikkeustilanne on vaikuttanut ELY-keskuksen sisäiseen resurssointiin eri tavoin. Priorisointia ja uudelleen järjestelyjä koronan johdosta tehtiin E-vastuualueella, jossa koronahakemusten käsittely priorisoitiin ensisijaiseksi muuhun tekemiseen nähden. L-vastuualueella tienpidon lisääntynyt rahoitus on teettänyt lisää töitä kuten myös kevään luonnonolosuhteet ja vaikeahko tulvatilanne, jotka vaikuttivat Y-vastuualueen lisääntyviin tehtäviin. Käynnissä olevat suurhankkeet ja niihin liittyvät vesistövaikutukset vaativat lisääntyvää panostusta myös vesienhoidon näkökulmasta.

ESR ja EAKR- sekä maaseuturahoituksella rahoitettavat investointi- ja kehittämishankkeet on kriisistä huolimatta voitu käsitellä normaalilla tavalla. Keväällä järjestettiin ylimääräinen kohdennettu ESR- hankehaku, jossa haettiin nopeasti toteuttavia hankkeita koronakriisiin liittyen. Haku aktivoi toimijoita hyvin ja saadut hakemukset olivat laadukkaita. Yritysten kehittämis- ja investointihankkeiden toteutukseen on vaikuttanut osin matkailun vaikea tilanne. Osaan hankkeista on otettu aikalisä.

Työllisyydenhoidon kuntakokeilun käynnistyminen tuo mukanaan haasteita ja uusia tehtäviä ELY-keskukselle ja TE-toimistolle. ELY-keskus ja TE-toimisto ovat mukana tiiviisti valmistelemissa toimenpiteissä. ELY-keskuksessa painottuvat palvelujen hankinnat sekä uudenlaisen yhteistyön rakentaminen. Myös tulosohejaus vaatii uudenlaista arviointia suhteessa tähän kokonaisuuteen.

ELY-keskuksen toimintamenojen määrät henkilöstöresursseihin eivät ole riittävät nykyisten tehtävien resurssointiin lähivuosina huomioiden ELY-keskuksen keskeinen rooli suurhankkeiden ohjauksessa ja valvonnassa sekä alueellisten elvytysuunnitelmien toimeenpanossa.

Lapissa on suunnitteilla, valmisteilla ja käynnissä useita suurhankkeita. Merkittävimpiä näistä ELY-keskuksen resurssien käytön kannalta ovat kaivokset ja kaivoshankkeet, metsä- ja metalliteollisuuden uudet hankkeet sekä valmisteilla olevat tuulivoimapaistot. Ympäristömenettelyjen määrä on suuri eikä niihin ole kaikilta osin ollut mahdollista osoittaa riittävästi resursseja lappilaisessa toimintaympäristössä, jossa toiminta on usein valtakunnan rajat ylittävää.

1.3.16 ELY-keskusten erikoistuminen

ELY-keskusten erikoistumis- ja keskittämistehtävistä sekä erillistehtävistä säättäminen

Valtionhallinnon toimielinten yleisistä perusteista on säädettävä lailla, jos niiden tehtäviin kuuluu julkisen vallan käyttöä. Tällaisia tehtäviä ovat esimerkiksi ne, joissa tehdään hallintopäätöksiä. Valtion alue- ja paikallishallinnon perusteista säädetään niin ikään lailla. Valtionhallinnon yksiköistä voidaan muutoin säätää asetuksella.

ELY-keskusten toimivallasta säädetään sekä laissa elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksista että erillisissä substanssilaissa. Lähtökohtaisesti ELY-keskukset huolehtivat niille säädettyjen tehtävien hoitamisesta ja käyttävät niille kuuluvaa toimivaltaa omalla toimialueellaan. ELY-laissa on säädetty myös ELY-keskusten toimialueiden laajentamisesta, jolloin ELY-keskus hoitaa tehtäviä useamman kuin yhden ELY-keskuksen toimialueella. Toimialueen laajentamisesta säädetään asetuksella. Sen perusteena voi olla keskusten toiminnan ja valtion henkilöstö- ja muiden voimavarojen käytön tehostaminen, palveluiden saatavuuden parantaminen, kielellisten oikeuksien turvaaminen, erityisasiantuntemuksen saatavuuden turvaaminen tai muu vastaava syy.

Tehtävistä, joihin ei kuulu julkisen vallan käyttöä, ei tarvitse säätää lailla tai asetuksella. Tällaisia tehtäviä ovat esimerkiksi asiantuntija- ja koordinoititehtävät, joissa ei tehdä hallintopäätöksiä. Näistä erikoistumisista on sovittu tulossopimuksissa tai niitä on annettu ELY-keskuksille ministeriöiden tai ohjaavien virastojen päätöksillä. Osa tällaisistakin tehtävistä on kirjattu myös ELY-asetukseen.

Erikoistumis- ja keskittämistehtävien määrittely

Keskittyessä tehtävässä toimivaltaa keskitetään yhden tai useamman ELY-keskuksen alueelta yhdelle tai useammalle ELY-keskukselle. ELY-laissa tai substanssilainsäädännössä tehtävä määritetään ELY-keskuksen tehtäväksi. ELY-asetuksessa tehtävä määritetään tietyn/tiettyjen ELY-keskusten tehtäväksi tietyllä toimialueella.

ELY-keskuksen erikoistuminen on tietyn erikoisosaamisen keskittämistä yhteen tai useampaan ELY-keskukseen ilman toimivaltasiirtoja. Tehtävät voivat olla osoitettuna yhteen ELY-keskukseen tai ne on voitu hajauttaa useaan ELY-keskukseen.

Tehtävien resursointi ja rahoituksen kohdistaminen

Merkittävä osa keskitetyistä tehtävistä rahoitettiin niin sanotusti ”päältä pois” eli niille varattiin erillinen toimintamenomääräraha ennen kuin ELY-keskuksille osoitettiin perusrahoitus jakomalliperusteisesti. Päältä pois-rahoituksessa yhden htv:n oletuskustannus oli 60.000 euroa. Joissakin tehtävissä rahoitettiin lisäksi muita kuluja, kun ne olivat perusteltuja ja selkeästi osoitettavissa.

ELY-keskuskohtaiset erikoistumis- ja keskittämistehtävät v. 2020:

Uudenmaan ELY

- Yrittäjän oleskeluluvat
- Palkkaturvalain toimeenpanon tehtävät ja merimiesten palkkaturva-asiat
- TE-toimistojen oikeudellinen ohjaus
- Meluntorjunnan asiantuntija- ja kehittämistehtävät
- Maahanmuuttajien kotoutumisen edistämiseen liittyvät tehtävät (Uusimaa, Häme, Kaakkois-Suomi)
- Vesienhoidon suunnittelun koordinointi Kymijoen-Suomenlahden vesistöalueella
- Avustukset kuntien lähivirkistysalueiden kunnostamiseen ja kehittämiseen
- Työvoima-, yritys- ja osaamispalvelujen hankintojen valtakunnallinen kehittäminen
- Kotoutumiskoulutuksen kehittämiseen liittyvät tehtävät
- Perheryhmäkotien ohjaukseen liittyvät tehtävät (maahanmuutto, yhdessä Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen kanssa)

Varsinais-Suomen ELY

- Maanteiden kunnossapidon ja rakentamisen hankinta Varsinais-Suomen, Satakunnan, Pirkanmaan, Etelä-Pohjanmaan ja Pohjanmaan ELY-keskusten toimialueilla. Päivittäisen kunnossapidon alueurakoiden kilpailuttamista ja hankintapäätöstä koskevat tehtävät
- Rakennussuojeluasioiden koordinointi
- Rannikon kalataloustehtävät
- Saariston yhteysalusliikenteen hankintaan, avustuksiin ja palvelutason määrittelyyn liittyvät tehtävät
- Maantielautta-liikenteen hankintaan ja palvelutason määrittelyyn liittyvät tehtävät
- Tieliikennelaissa tarkoitetut etuajo-oikeuteen yhteysaluksilla ja lautoilla liittyvät tehtävät
- Kalankasvatuksen ympäristönsuojelun asiantuntijatehtävät, Saaristomeren biosfäärialueen hallinnointi
- Kansallinen yritysasiakkuus -koordinaatio
- Kokemäenjoen vesistön tulva- ja kuivuusriskien hallintatehtävät
- Lajisuojausta ja lintuja koskevat lupatehtävät
- Merenhoidon suunnittelun koordinointi
- Vesien- ja merenhoitosuunnitelmiin liittyvien kalastusasioiden suunnitteluun ja toimeenpanoon liittyvät koordinoititehtävät

- Maahanmuuttajien kotoutumiseen ja hyvien etnisten suhteiden edistämiseen liittyvät tehtävät Varsinais-Suomen ja Satakunnan alueilla
- Kasvihuonetuotannon tuki ja puutarhatuotteiden varastointituki (Uusimaa, Varsinais-Suomi, Satakunta, Kaakkois-Suomi, Pirkanmaa, Häme, Etelä-Savo)
- Kaupallisen kalastajan rekisteröintitehtävät

Hämeen ELY

- Rakennerahastotoiminnan hallinnointi Etelä-Suomen alueella
- OKM:n hallinnonalan valtakunnallisen ESR-kokonaisuuden Luovaa Osaamista hallinnointi
- Maatalouden ja maaseudun kehittämisen toimeenpanotehtävät, valtakunnallisten hankkeiden toimeenpano ja koordinointi
- Vantaanjoen vesistöalueen tulvariskien hallintatehtävät
- TEM:n hallinnonalan valtakunnallisten ESR-kokonaisuuksien Tuottava ja tulokellinen työelämä, Yhteistyöllä muutosturvaa hallinnointi
- Ympäristönsuojelun tietojärjestelmän valvonta ja kuormitus -osion koordinointi-, ylläpito- ja kehittämistehävä

Pirkanmaan ELY

- Ympäristöasioiden asiakaspalvelukeskus
- Liikenteen asiakaspalvelukeskus
- Valtaosa tienpidon luvista: viestintä- ja sähköjohtojen-, maakaasu- ja kaukolämpö- sekä vesihuoltoputkien si joittaminen, palvelukohdeopasteet ja tienvarsimainokset, kioski- ja myyntisopimukset, tilapäiset luvat ja lii- kennejärjestelyt, tiealueeseen kohdistuvat luvat, yhdysteiden ja vähäliikenteisten seututeiden liittymäluvat sekä suoja- ja näkemäalueelle rakentaminen
- Etelä- ja Länsi-Suomen jätesuunnittelun ohjaus ja edistäminen
- Tienpitoviranomaisen perinnetoimintaan liittyvät tehtävät
- Jätehuollon tuottajavastuuvalvonta
- Maahanmuuttajien kotouttamisen ja laajamittaisen maahantulon alueelliseen yhteensovittamiseen, suunnit- teluun, ohjaukseen ja seurantaan liittyvät ja muut erikseen määrättävät tehtävät sekä etnisten suhteiden alueellisen neuvottelukunnan asettaminen ja koordinointi Pirkanmaan ja Keski-Suomen ELY-keskusten toimi- alueilla
- Valtakunnallinen pilaantuneiden maa-alueiden tutkimus- ja kunnostusohjelman toteutus
- Öljynsuojarahaston JASKA-hankkeen toimeenpano
- Pilaantuneisuuden selvittämistä tai puhdistamista koskevat avustukset
- Muut ympäristönhoitotöiden toteuttamiseen liittyvät tehtävät Pirkanmaan ja Hämeen ELY-keskuksen toimi- alueilla
- Pientalojen öljylämmityksestä luopumista koskevat avustukset
- Käytöstä poistettujen ja hylättyjen kaivannaisjätealueiden selvitys- ja kunnostushankkeen toteuttaminen

Kaakkois-Suomen ELY

- Maanteiden kunnossapidon ja rakentamisen hankinta Kaakkois-Suomen ja Uudenmaan ELY-keskusten toimi- alueilla
- Metsäteollisuuden ja siihen liittyvän kemianteollisuuden ympäristökysymyksiä koskevat asiantuntijatehtä- vät
- Kemikaalilain mukaisten valvontakysymysten asiantuntijatehtävät
- Tulvariskien hallinta Kymijoen ja Vuoksen vesistöalueilla
- Päijänteen ja sen alapuolisen Kymijoen säännöstelytehtävät
- Saimaan ja Vuoksen juoksutustehtävät
- Suomen ja Venäjän väliseen rajavesistöjä koskevaan sopimukseen liittyvät tehtävät

Etelä-Savon ELY

- TE-asiakaspalvelukeskus: Henkilöstöasiakkaiden TE-puhelinpalvelut, Yritys-Suomi-puhelinpalvelu, Yritys- Suomi Talousapu-neuvontapalvelu

- Rakennerahastotoiminnan hallinnointi Itä-Suomen alueella
- Vesienhoidon koordinointi Vuoksen vesistöalueella
- Saimaannorpan suojelu
- Rakennuttaminen, hankehallinta, hankinnat
- Keskitetyt avustukset (kaupunkivedet ja haitalliset aineet, vesilaitosten kansainvälistyminen, vesilaitosten koronarahaus)

Pohjois-Savon ELY

- Järvi-Suomen kalataloustehtävät (Pohjois-Savo, Etelä-Savo, Pohjois-Karjala, Keski-Suomi, Pirkanmaa, Häme)
- Maahanmuuttajien kotoutumiseen liittyvät tehtävät Pohjois-Savon, Etelä-Savon ja Pohjois-Karjalan ELY-keskusten alueilla
- Mehiläistalouden kansalliset, pesäkohtaiset tuet

Pohjois-Karjalan ELY

- Pohjois-Karjalan biosfäärialueen hallinnointi ja ENCORE-koordinointi
- EURES, valtakunnallinen koordinointi
- Työvoiman liikkuvuus Euroopassa - ESR-hanke

Keski-Suomen ELY

- Rakennerahastotoiminnan hallinnointi Länsi-Suomen alueella
- Ympäristökasvatuksen yhteensovittamis- ja asiantuntijatehtävät
- Maanteiden kunnossapidon ja rakentamisen kilpailuttamista, sopimuskauden aikaa ja takuu-aikaa koskevat ELY-keskukselle kuuluvat tehtävät Keski-Suomen, Pohjois-Savon, Etelä-Savon ja Pohjois-Karjalan ELY-keskusten toimialueilla

Etelä-Pohjanmaan ELY

- Maa- ja metsätalouden vesienhallinnan asiantuntijatehtävät
- Peruskuivatuksen ja ojitustoimitusten asiantuntijatehtävät
- Valtion vesistö rakenteiden valtakunnallinen ylläpito
- Valtakunnallinen hydrologinen tiedontuotanto
- Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitoalueen koordinointi
- Uusiutuvan energian yhteyspisteviranomaisen tehtävä

Pohjanmaan ELY-keskus

- Maahanmuuttajien kotoutumiseen liittyvät tehtävät Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan ELY-keskusten alueilla
- Kasvihuonetuotannon tuki ja puutarhatuotteiden varastointituki (Pohjanmaa, Etelä-Pohjanmaa, Pohjois-Pohjanmaa, Keski-Suomi, Pohjois-Savo, Pohjois-Karjala, Kainuu, Lappi)

Pohjois-Pohjanmaan ELY

- Tienpidon hankinnan toimivuus ja hankintaprosessin tehostaminen
- Rakennerahastotehtävät Pohjois-Suomessa
- Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan valtakunnallisen ESR-kokonaisuuksien hallinnointi
- Turvetuotannon ympäristönsuojelun koordinointi- ja asiantuntijatehtävät
- Rakennettujen vesistöjen kunnostuksen koordinointi
- Vesienhoidon suunnittelun koordinointi Oulujoen-lijoen vesistöalueella
- Maahanmuuttajien kotoutumiseen liittyvät tehtävät Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun ELY-keskusten alueilla
- Tulvasuojelu ja peltojen vesitalouden hallinta
- Alueellisen kuljetustuen myöntäminen ja maksaminen

Kainuun ELY

- Patoturvallisuuden viranomais- ja kaivospatojen asiantuntijatehtävät
- Kaivannaistojen ympäristöturvallisuuden asiantuntija- ja kehittämistehtävät
- Valtionapuviranomaisen tehtävät myönnettäessä avustusta hankkeeseen, jonka tarkoituksena on edistää haitallisista vieraslajeista aiheutuvien riskien hallintaa, Valtakunnallinen vieraslajikoordinaattorin tehtävä

Lapin ELY

- Tienpidon hankinnan toimivuus ja hankintaprosessin tehostaminen
- Pohjois-Suomen kalatalous
- Rajajokien (Tenojoki, Näämönjoki, Tornionjoki) kalataloustehtävät
- Maanteiden kunnossapidon ja rakentamisen hankinta Lapin, Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun ELY-keskusten toimialueilla
- Arktisten alueiden ympäristöyhteistyön asiantuntijatehtävät sekä Etelämantereen ympäristösuojelun lupa- ja valvontatehtävät
- Tien kunnossapitoon liittyvät vahingonkorvausasiat sekä maantiealueille jätettyjen ajoneuvojen siirtoasiat
- Porotalouden kansalliset ja EU-osarahoitteiset tuet
- Inarijärven säännöstelysopimuksen toimeenpanotehtävät yhteistyössä Norjan ja Venäjän viranomais-ten kanssa
- Tenojoen kalastussäännön toimeenpanotehtävät yhteistyössä Norjan viranomaisten kanssa
- Vesienhoidon suunnittelun koordinointi Kemijoen vesistöalueella
- Rajajokisopimuksen toimeenpano yhteistyössä Ruotsin viranomaisten kanssa
- Rajajokisopimuksen toimeenpano yhteistyössä Norjan viranomaisten kanssa
- Yhteistyö Ruotsin ja Norjan kanssa tulvariskien hallinnassa
- Metsämarjojen ja -sienten varastointituet
- Kaivoserikoistumisen koordinaatio

ELY-keskusten ja TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskus (KEHA- keskus)

KEHA-keskus hoitaa keskitetysti seuraavat tehtävät:

- Asianhallinta, toimitilojen hallinnointi ja niihin liittyvät palvelut, keskitetyt toimintamenhankinnat ja hankintaosaamisen tarjoaminen ELY-keskusten ja TE-toimistojen käyttöön
- Henkilöstöhallinto- ja lakipalvelut (työnantajatoiminta, palvelussuhdeasiat, henkilöstösuunnittelu, rekrytointin tuki, työsuojelu, työterveys, työhyvinvointi, oikeudellinen neuvonta, takaisinperintä)
- Johdon tukipalvelut (strategia-, asiakkuus- ja ennakointitehtävät, sisäinen tarkastus)
- Taloushallinto (menojen käsittely, tulojen käsittely, myyntilaskutus, kirjanpito, talousraportointi, matkahallinto)
- Tietohallinto ja viestintä
- Toiminnan kehittäminen
- Maksatustehtävät (ELY-keskusten ja TE-toimistojen myöntämien valtionapujen maksatustehtävät)
- Siviilipalvelusasiat

1.3.17 ELY-keskusten yhteisten yksiköiden toiminta**1.3.17.1 KEHA-keskus**

KEHA-keskuksen toimintaan toivat keväällä alkanut koronapandemia ja sen hillintään liittyvät rajoitustoimet uusia haasteita, mistä selviytyminen edellytti reagoitakykyä ja joustavuutta. KEHA-keskukselle, ELY-keskuksille ja TE-toimistoille tuotettiin ripeällä aikataululla ohjeistuksia työntekijöiden terveyden turvaamiseksi sekä virastojen toimintakyvyn ja asiakaspalvelun varmistamiseksi. Virastoissa siirryttiin laajamittaisesti etätöihin, minkä johdosta resursseja kohdennettiin mm. verkkoyhteyksien toimivuuden parantamiseen. Keväällä yrityksille luotiin uusia tukimuotoja koronasta aiheutuvien taloudellisten menetysten korvaamiseksi. Tässä KEHA-keskuksella oli merkittävä rooli tukien hakemiseen ja maksatusten myöntämiseen liittyvien järjestelmien ja prosessien kehittämisessä pikaisella aikataululla. Erittäin tärkeää oli valtakunnallisesti yhtenäisen viestinnän toteuttaminen KEHA-keskuksen johdolla. Koronatu-
kien raportointiin luotiin moderneilla työvälineillä uusia raportointikäytäntöjä. KEHA-keskuksen yksiköiden resursseja

on osoitettu merkittävästi myös tukien, esim. ravitsemisalan tukien, käsittelyyn ja maksamiseen mikä on aiheuttanut vuoden 2020 tavoitteiden toteutumiseen viiveitä ja tavoitteiden siirtymistä osin vuodelle 2021.

KEHA-keskukselle asetetut tulostavoitteet saavutettiin melkein kaikilta osin huolimatta siitä, että koronaepidemian takia resursseja jouduttiin kohdistamaan erilaisiin koronan vuoksi KEHA-keskukselle tulleeisiin uusiin välttämättömiin tehtäviin.

Digikyvykkyyden kehittämissuunnitelma ja Digikehitysohjelman tiekartta ja toteutussuunnitelma valmistuivat.

Taloushallinnon prosessien sähköistämistä edistettiin. Menojen käsittelyn prosessia tehostettiin ottamalla käyttöön Handi-järjestelmä. Myyntilaskutusprosessia taas sähköistettiin ottamalla käyttöön LAPA-laskutuspalvelu. Ao. järjestelmiä on tarkoitus jatkokehittää vuonna 2021 osana Digikehitysohjelmaa.

TE-digihanketta toteutettiin vuoden 2020 ajan voimassa olevan suunnitelman mukaisesti, minkä varmistamiseksi KEHA-keskuksen johtoryhmä on varmistanut kehittämiseen käytettävää rahoitusta. Kesäkuussa hankkeen ohjausryhmässä sovittiin TE-digin (TEA) uudelleensuunnittelusta lokakuun puoliväliin mennessä. Suunnittelutyötä tehtiin yhdessä työ- ja elinkeinoministeriön kanssa. Suunnittelussa hyödynnettiin ulkoisten konsulttien tarkastushavainnot ja suosituksia. Uudelleensuunnittelun tulokset käsiteltiin ja hyväksyttiin ohjausryhmässä 11.11.2020. Suunniteluun sisällytettiin TEA käyttöönotto. TEA uudelleensuunnittelun takia hankkeen johtamiseen ja ohjaukseen tehtiin uudelleenjärjestelyjä, päivitettiin TE-digin hankesuunnitelma sekä käyttöönoton projektisuunnitelma ohjausryhmän hyväksyttäväksi.

KEHA-KATRE hanketta toteutettiin hankesuunnitelman mukaisesti ja kehittämisbudjetin puitteissa. Hankkeen tavoitteet vuoden 2020 osalta saavutettiin. Hanke jatkuu 31.3.2021 saakka, sovitun budjetin puitteissa.

KEHA-keskuksen johdolla toteutettiin työllisyyden kuntakokeilujen osalta sekä valtakunnallinen että TE-toimistotason yt-prosessi. TE-toimistojen johdon tuki jatkuu edelleen vahvana henkilöstösiirtojen toteutuksessa ja muissa hallinnollisissa toimenpiteissä liittyen kokeilujen käynnistymiseen. Työllisyyden kuntakokeilujen perehdyttämiseen on panostettu työ- ja elinkeinoministeriön kanssa sovitulla tavalla ja TE-prosessien kehittämistyö ml. järjestelmäkokoamisen kehittäminen jatkuu lainsäädännön ja muut TKK-tarpeet huomioiden.

Kuntien työllisyyskokeilujen valmistelua koordinoiva ryhmä (KUTVA) kokoontui vuoden 2020 aikana yhteensä 9 kertaa. Ryhmän työskentelyssä painottui luottamuksen ja yhteisen toimintakulttuurin rakentaminen yhdistettäessä valtion ja kuntien resursseja sekä osaamista. Konkreettista valmistelutyötä edistettiin KUTVA:n valmistelutiimeissä, joissa on ollut nimettyinä kaikkien keskeisten toimijoiden edustajia (Kuntakokeilut, ELY-keskukset, TE-toimistot, KEHA, TEM ja KELA). Valmistelua tehtiin Henkilöstön perehdyttämisen ja osaamisen tuki, Teknologiat/ järjestelmien käyttö ja toimitilat, Palvelut ja prosessit (ml. asiakastietojärjestelmät) ja Analytiikka ja seuranta -tiimeissä.

Erittäin myönteistä on, että nopeista toimintaympäristön muutoksista ja etätöihin siirtymisestä huolimatta henkilöstön työtyytyväisyys jatkoi paranemistaan. Henkilöstökyselyn perusteella käynnistettiin KEHA-keskuksen sisäisenä hankkeena KEHA-organisaatiokulttuurin kehittämistyö, jossa edistettiin mm. KEHA-keskuksen yksiköiden välistä yhteistyötä.

Loppukesällä käynnistyi TEM toimeksiannosta KEHA 2.0 kehittävä arviointi, jonka tavoitteena oli tuottaa ehdotuksia KEHA-keskuksen tulevaisuuden palvelutarjonnasta, tarvittavista kyvykkyyksistä sekä KEHA-keskuksen ohjauksen kokonaisuudesta.

1.3.17.1.1 Siviilipalveluskeskus

Siviilipalveluskeskus toimii ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen, KEHA-keskuksen erillisyyksikkönä yhdessä toimipisteessä Lapinjärvellä. Toiminta-alueena on koko Suomi. Siviilipalveluskeskuksen tehtävänä on siviilipalveluksen toimeenpano siviilipalveluslain ja työ- ja elinkeinoministeriön antamien ohjeistuksien mukaisesti.

Siviilipalveluskeskuksen tehtäviä ovat mm. siviilipalvelusvelvollisten palvelukseen määrääminen, kouluttaminen ja valvonta, siviilipalvelustodistuksen antaminen, majoituskustannusten korvaaminen, uusien palveluspaikkojen hyväksyntä sekä palveluspaikkojen ohjaus ja valvonta.

Vuosi 2020 oli kaikissa Suomen työpaikoissa koronaviruksen kurittama vuosi. Siviilipalveluskeskus oli asettanut vuoden yhdeksi tavoitteeksi "rohkeiden kokeiluiden vuoden" ja uusia toimintatapoja menneenä vuonna todella päästiin kokeilemaan.

Siviilipalveluskeskuksessa vuoden kolmannen koulutuserän toimeenpano keskeytyi maaliskuussa ja huhti- ja toukokuun koulutuserät peruttiin. Kesäkuuhun suunniteltu koulutuserä myös peruttiin, mutta sen sijaan käynnistettiin koulutuserän toimeenpano etäkoulutuksena, aluksi 60 velvollisen joukolla. Heinäkuun lopusta aina vuoden loppuun koulutuserät (7-11) toteutuivat hybridimallilla, jossa velvolliset viettivät seitsemän yhtäjaksoisen päivän lähijakson Siviilipalveluskeskuksessa ja loppu neljän viikon koulutusjaksosta tuotettiin etänä Teamsin ja Youtuben välityksellä. Palveluspaikkakäyntejä ei v. 2020 juurikaan tehty vaan palveluspaikkaopastus toteutui sähköisesti ja puhelimitse. Vuoden aikana Siviilipalveluskeskuksessa ei todettu yhtään tartuntaa tai altistusta.

Vuoden 2020 numerosuoritteet olivat seuraavat: Siviilipalveluskeskus vastaanotti 2 079 siviilipalvelushakemusta (v. 2019 oli poikkeusvuosi muuttuneen lainsäädännön vuoksi ja silloin hakemuksia oli peräti 2 383 kpl) ja koulutti neljän viikon koulutusjaksolla 8 (11) saapumiserässä etä- ja lähikoulutuksena 932 velvollista (1 096). Täydennyspalveluskoulutuksia korona-aika rajoitti selvästi. Täydennyspalvelusjaksoja järjestettiin ainoastaan kaksi: Lohjalla ja Raaseporissa, ja niissä koulutettiin ainoastaan 59 velvollista (334). Täydennyspalvelushakemuksia vastaanotettiin liki edellisvuotinen määrä 322 kpl (358). Majoituskorvauspäätöksiä tehtiin ennätysmäärä 852 kpl (692). Kurinpitopäätösten määrä pysyi jokseenkin samana kuin edellisenäkin vuonna ollen 21 kpl (26). Vuoden 2020 aikana siviilipalveluksesta kieltäytyi yhteensä 45 (89) velvollista ja keskustelu siviilipalveluksesta kieltäytymisestä ja kieltäytymisen rangaistavuudesta oli edelleen laajaa.

Siviilipalveluskeskus vapautti palveluksesta palveluskelpoisuuden puuttumisen perusteella yhteensä 703 (897) velvollista, joista määräaikaaisesti E-luokkaan 238 (224) velvollista ja kokonaan C-luokkaan 465 (673) velvollista. Hallinto-oikeuteen annettujen lausuntojen määrä väheni edellisvuoden kuudesta lausunnosta kahteen. Yhteensä siviilipalvelukseen liittyviä hallinnollisia päätöksiä tehtiin 12 108 kpl (13 463).

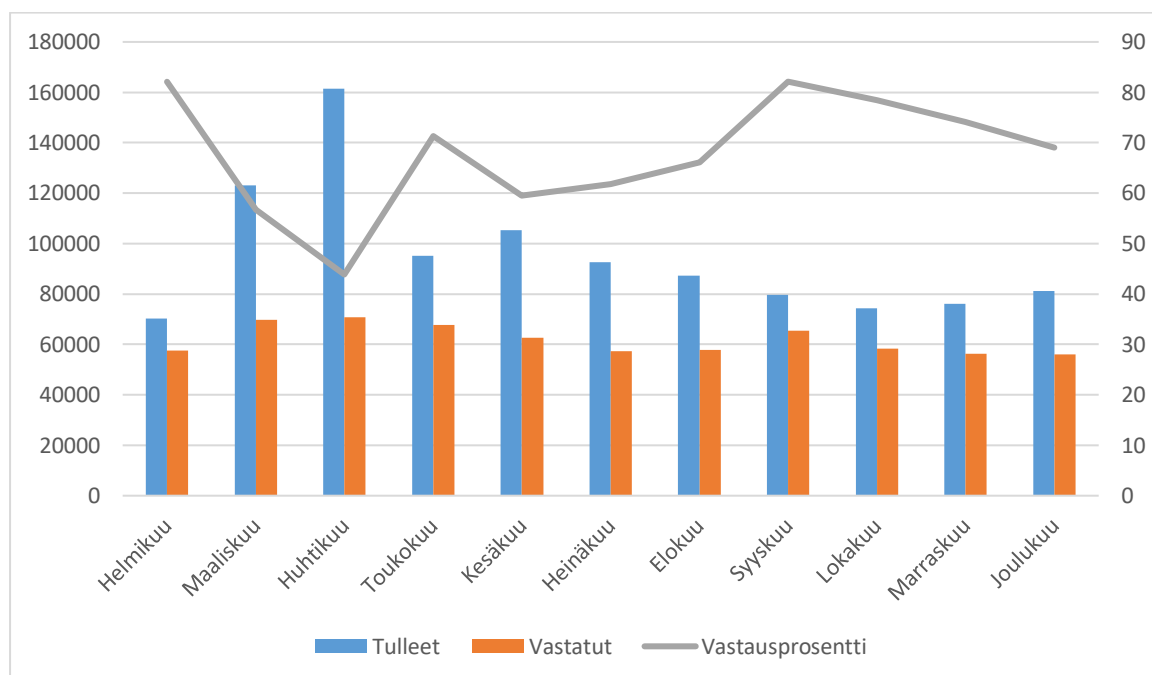
Asevelvollisuutta ja maanpuolustusvelvollisuutta (ml. siviilipalvelus) selvittävä parlamentaarinen komitea aloitti työnsä 5.3.2020. Komitean tehtävänä on järjestelmän nykytilan kartoituksen ohella selvittää asevelvollisuuden ja siviilipalveluksen kehittämistarpeita ja kansalaispalveluksen mahdollisuutta joko itsenäisenä tai yhdessä siviilipalveluksen kanssa toteutettavana vaihtoehtona. Komitean työn tukena toimivat sotilaallisen maanpuolustuksen jaosto ja siviilipalvelusjaosto, joista jälkimmäisessä, työ- ja elinkeinoministeriövetoisessa jaostossa on mukana Siviilipalveluskeskuksen asiantuntemus. Komitean työ jatkuu lokakuuhun 2021 saakka.

Siviilipalveluksen tiedonhallintajärjestelmän sähköisen siviilipalvelusrekisterin SivariWebin kehitystyötä jatkettiin SivariWebin kehittämis- ja ohjausryhmien tukemana. Kehityksen kärkenä oli erityisesti velvollisten oma sovellus OmaSivari sekä siviilipalvelushallinnon ja päätöksenteon digitalisointi.

1.3.17.2 TE-asiakaspalvelukeskus

TE-asiakaspalvelukeskukseen tuli vuonna 2020 n. 1 249 000 kontaktia, joista hoidettiin n. 810 000. Puhelujen osuus kontakteista oli 89 %, chat- kontaktien osuus 9 % ja loput olivat sähköposteja ja muita verkon kautta hoidettuja kontakteja. Tarjottujen kontaktien määrä nousi noin 29 % ja hoidettujen kontaktien määrä n. 6 % edellisvuoteen verrattuna. Kovan kysynnän takia myös puhelujen jonotusajat kasvoivat noin 1,5 minuuttia. Samoin myös puhelujen kesto piteni, keskimäärin n. puoli minuuttia/kontakti.

Valtakunnallisiin TE-puhelinpalveluihin ja Yritys-Suomi-puhelinpalveluun sekä Talousapuun tarjotut ja vastatut kontaktit sekä vastausprosentit kuukausittain v. 2020



Henkilöasiakkaiden TE-puhelinpalveluissa hoidettiin yhteensä n. 760 000 kontaktia.

Palvelukyky laski kysyntämäärän rajun kasvun takia, ollen noin 67 %. Chat-kontakteissa vastaustaso oli 98 %. **Yritys-Suomi puhelinpalvelussa** hoidettiin yhteensä n. 43 000 kontaktia ja puhelujen osalta vastaustasotavoitteesta jäätin (toteuma 53 %). Chat-kontakteissa vastaustaso oli 99 %. **Talousapu neuvontapalvelussa** puhelujen määrä moninkertaistui poikkeusolojen takia. Vuonna 2020 Talousavussa hoidettujen kontaktien määrä oli n. 7 000 (edellisenä vuonna noin 1 500).

TE-aspa osallistui aktiivisesti palvelujen ja palveluprosessien kehittämiseen. TE-puhelinpalveluja kehitettiin yhteistyössä TE-toimistojen kanssa ja yrityspalveluihin liittyviä palveluja Yritys-Suomi-toimijaverkoston kanssa. Poikkeuksellisen tilanteen takia henkilöasiakaspalvelussa kokeiltiin myös uutta toimintamallia, jossa osa puheluista siirrettiin hoidettavaksi paikallisissa TE-toimistoissa. Tätä tarkoitusta varten perustettiin jokaiselle mukana olleelle toimistolle uusi OC-palvelu, johon koulutettiin vastaajia. Kokeilussa olivat mukana kahta toimistoa lukuun ottamatta kaikki TE-toimistot. Näissä palveluissa hoidettiin kevään aikana noin 6 500 asiakasyhteydenottoa.

Lisäksi Yritys-Suomi-puhelinpalvelua kehitettiin osana suomi.fi-brändiä ja sovittiin toimintamalleista ja rooleista suomi.fi:n, VRK:n ja Kansalaisneuvonnan kanssa. Talousapu neuvontapalvelu osallistui maksuvaikeuksissa olevien yritysten valtakunnallisen toimintamallin ja lainsäädännön jatkokehittämiseen.

Sähköisissä palveluissa yhteiskehittämistä tehtiin mm. suomi.fi/yritykselle sisällön, työmarkkinatorin ja ohjaustaverkossa.fi kehittämistyössä. TE-puhelinpalveluissa jatkettiin edellisvuonna pilotoitun asiointiapurin käyttöä luoden virkailijoille sisäistä tietämyskantaa teknisten tilanteiden hallintaan. Asiointiapuriin tuotiin myös Eures-palvelujen asiointitietoa ”Lähtisinkö Eurooppaan”- polun muodossa.

Uutena aluevaltauksena kokeiltiin chatbot- toimintoa rakentamalla KEHA-keskuksen kanssa yhteistyössä Teuvo-botti kertomaan yrittäjän työttömyysetuudesta. Botissa oli vuoden 2020 aikana yhteensä 5 063 sessiota.

TE-aspassa vakiinnutettiin palvelun laadun ylläpitämisen ja kehittämisen toimintamalli. Siihen kuuluu systemaattinen puhelutallenteiden kuuntelu ja arviointi. Lisäksi jatkettiin edellisvuonna käynnistynyttä asiakastyytyväisyyden mittaamista. Vuoden 2020 aikana asiakaspalautetta saatiin noin 13 000 asiakkaalta. Palvelu sai erittäin hyvät arvostelut, arvosanojen keskiarvo oli asteikolla 1-5 jopa 4,5. Palautteita hyödynnetään tasalaatuisen palvelun kehittämisessä, osaamisen ylläpitämisessä/kehittämisessä ja yhteistyöverkoston kanssa tapahtuvassa palvelujen kehittämisessä.

1.3.17.3 L-asiakaspalvelukeskus

Keskitettyt asiakaspalvelut -yksikön toiminta v. 2020 oli suunnitelman mukaista. Pahoilta luparuuhkilta vältyttiin ja lupakäsittelyaikoja saatiin lyhennettyä edelleen. Lupatuloja kertyi 4,17 M€ (v. 2019 vastaavasti 4,02 M€).

Vuoden aikana keskityttiin (hallinnon uudistus suunnitelmien kariuduttua) toiminnan kehittämiseen osana ELY-keskusta. Merkittävimmät kehitystoimet liittyivät edelleen järjestelmiin ja palveluihin; asiakaspalvelukeskuksen palauteväylään, erikoiskuljetuslupajärjestelmään (LELU) ja tienpidonlupajärjestelmään (TILU) sekä sähköisen asioinnin kehittämiseen.

Asiakastyytyväisyys asiakaspalvelussa on pysynyt hyvällä tasolla. Lupa-asiakkaiden jatkuva tyytyväisyyskysely tuotti kuluneena vuonna Liikenteen asiakaspalvelulle yleisarvosanan 4,7/5 ja lupa-asiantuntijoille 4,7/5 (vastaajia 60). Asiakkaille teetettyjen kampanjakyselyiden tuloksena L-aspa sai NPS-luvuksi 72 (59), joka on entisestään parantunut ja arviona erinomainen.

Liikenteen asiakaspalvelukeskus (L-aspa)

Asiakasyhteydenottomäärät kasvavat koko ajan ollen n. 28 % suuremmat edellisvuoteen verrattuna. Tästä huolimatta kokonaispalvelutaso on säilynyt edellisvuoden tasolla.

Vuonna 2020 liikenteen asiakaspalvelukeskukseen tuli 69 000 (v. 2019 n. 55 000) yhteydenottoa, joista puheluita 39 % (50 %), sähköpostia 11 % (18 %) ja internetin palautelomakkeilla tulleita 46 % (36 %). Chatkanavalta tuli yhteydenottoja keskimäärin 260 kpl (300 kpl) kuukaudessa. Chattien määrä on vakioitunut suunnilleen samoihin lukuihin jo kolmatta vuotta.

Liikenteen asiakaspalvelukeskus hoiti kaikista yhteydenotoista 87 % (87 %) itse ja asiantuntijoille niistä siirrettiin 5 % (5 %). Kahdeksaan prosenttiin kysyttiin asiantuntijoilta apuja. Yhteydenotoista yleisiä tienpitoon sekä rautatie- ja meriliikenteeseen liittyviä kysymyksiä ja neuvonta-asioita oli n. 22 100 kpl, 32 % (n. 21 800 kpl, 49 %) kaikista yhteydenotoista ja näistä tieliikennettä koskevia 95 % (95 %), rataliikennettä koskevia 4 % (5 %) ja meriliikennettä koskevia 1 % (1 %).

Asiakaspalautteita saatiin n. 22 500 kpl, 30 % (n. 16 500 kpl vuonna 2019) ja akuutteja tieliikennettä tai tiestön kuntoa koskevia yhteydenottoja (urakoitsijaviestit) 14 200 kpl, 21 % (8 700 kpl, 16 %). Aloitteita / toimenpide-ehdotuksia saatiin edellisvuoden tapaan n. 1 750 kpl, 3 % (1 650 kpl, 2 %) kaikista yhteydenotoista.



Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment



6 Karie Pipsa

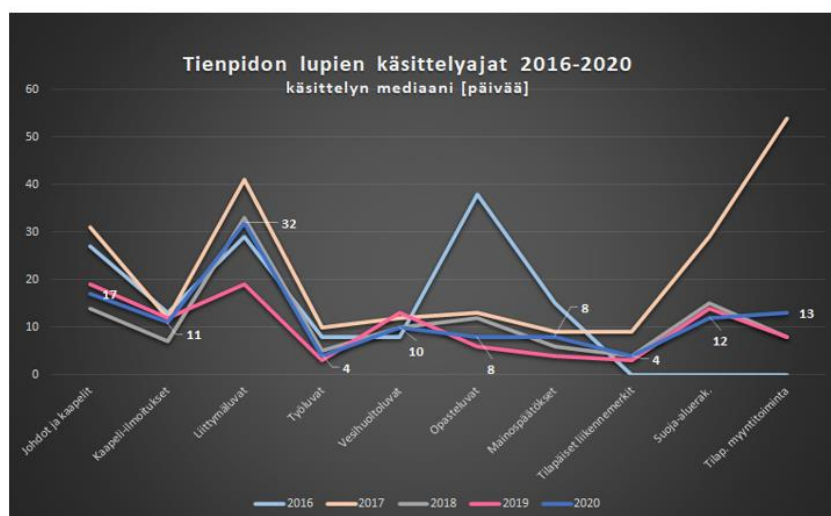
Lupapalvelut

Tienpidonlupia myönnettiin hieman edellisvuotta enemmän. Erikoiskuljetuslupia myönnettiin 10 250 kpl (v. 2019 9 800 kpl), joista ennakkopäätöksiä 130 kpl (70), reitistölupia 4 110 kpl (4 310) ja reittilupia 6 000 kpl (5 430). Tienpidon lupapäätöksiä tehtiin 6 530 kpl (6 300). Tiealueelle sijoitettaviin johtoihin tehtiin 2 900 lupaa (2 700), liittymiin 1 000 lupaa (900), tiellä työskentelyyn 1 500 lupaa (1 250), palvelukohdeopasteisiin 180 lupaa (320), tienvarsimainoksiin 310 (210), tilapäisiin liikennejärjestelyihin 310 lupaa (490), tilapäiseen myyntitoimintaan 60 lupaa (40). Lisäksi tehtiin 270 (290) suoja- ja näkemäalueen poikkeamispäätöstä.

Toiminnan tehostuminen näkyy erityisesti lupakäsittelyaikojen lyhentymisenä.



Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment



19 Lahtinen Sirkka

1.3.17.4 Y-asiakaspalvelukeskus

Asiakaspalvelutehtävän laajuus kattaa nykyisellään ELY-keskusten Y-vastuualueiden tehtävät ja aluehallintoviraston (AVI) ympäristö- ja vesitalouslupatehtävät sekä vesi.fi:n vesitehtävien verkkosivuston (Syke). Lisäksi Y-asiakaspalvelukeskus (Y-aspa) palvelee osittain myös kuntien ja ympäristöministeriön yleisissä ympäristöasioissa. Nykyisellään Y-aspian yhteystiedot sekä chat-palvelu löytyvät ely-keskus.fi, ymparisto.fi, avi.fi ja vesi.fi verkkosivustoilta. Lisäksi Y-aspa hoitaa ELY-keskusten Y-vastuualueen osalta Suomi.fi – palvelukuvausten ylläpitotehtävää ja YLVA:n sekä KEHA-keskuksen maksatusasioiden puhelinneuvonnan.

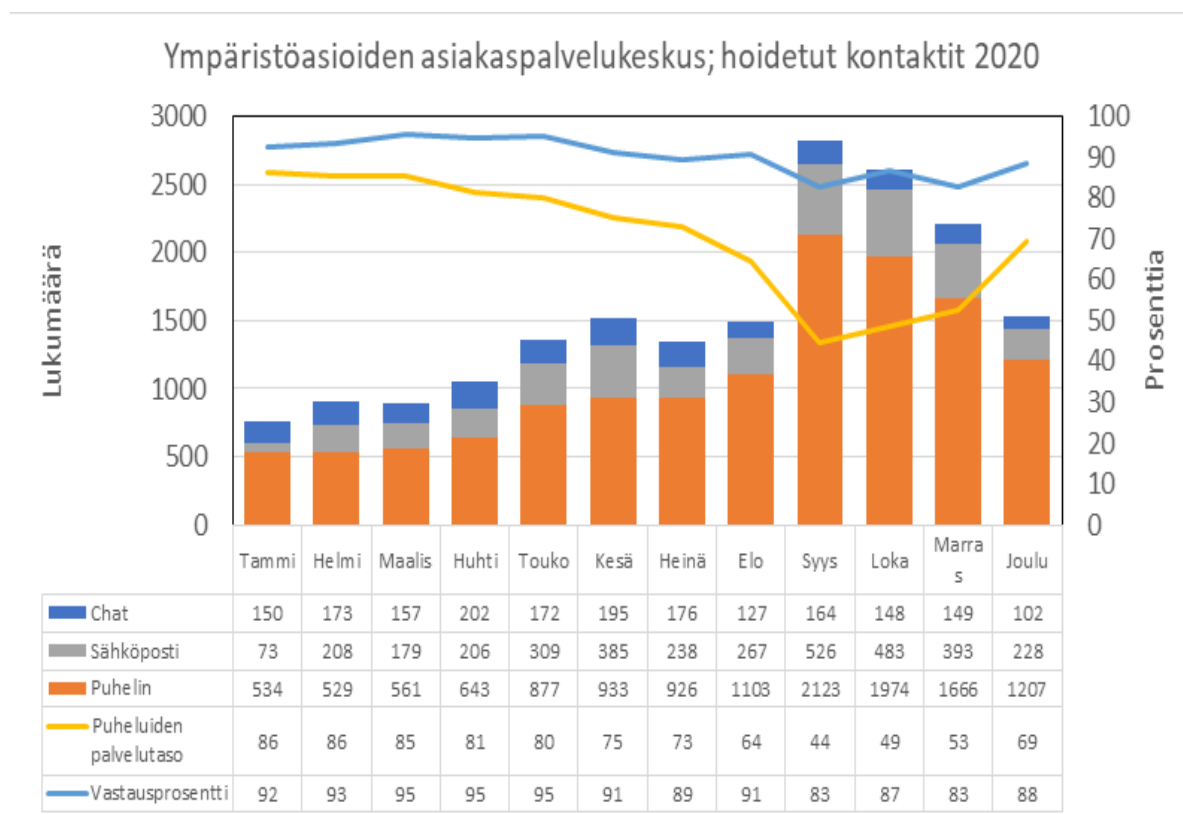
Asiakasyhteydenottomäärät kasvavat koko ajan ollen n. 42 % suuremmat edellisvuoteen verrattuna. Suureen yhteydenottomäärien lisäykseen on osaltaan synnyn mm. se, että 1.9.2020 lähtien ympärivuotisesti asuinkäytössä olevien pientalojen omistajille on ollut tarjolla valtionavustusta öljylämmitysjärjestelmän poistamiseen ja korvaamiseen muilla lämmitysmuodoilla. Asiakasyhteydenottomäärien kasvusta huolimatta, kokonaispalvelutaso on säilynyt edellisvuoden tasolla.

Vuonna 2020 ympäristöasioiden asiakaspalvelukeskukseen tuli 18 500 (v. 2019 n. 11 000) yhteydenottoa, joista puheluita oli 70 % (66 %), sähköpostia 19 % (16 %), chat-yhteydenottoja 10 % (16 %) ja internetin palautelomakkeilla tulleita 1 % (1 %).

Ympäristöasioiden asiakaspalvelukeskus hoiti kaikista yhteydenotoista 72 % (70 %) itse.

Asiakastyytyväisyys nousi edellisvuodesta. Tehdyn jälkikyselyseurannan mukaan, chat-palvelussa 71 % oli tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä saamaansa palveluun (edellisenä vuonna 64 %) ja puhelinpalvelun osalta 90 % arvioi palvelua arvosanalla 9 tai 10 (edellisenä vuonna 78 %).

Seuraavassa kuvassa on esitetty ympäristöasioiden asiakaspalvelun hoidetut kontaktit v. 2020.



1.4 Toiminnallinen tehokkuus

1.4.1 Toiminnan taloudellisuus ja tuottavuus

1.4.1.1 Toiminnan taloudellisuus ja tuottavuus ELY-keskuksissa (pl. TE-toimistot)

Alla olevissa taulukoissa on esitetty ELY-keskusten taloudellisuus- ja tuottavuustietoja.

Taloudellisuus- ja tuottavuustiedot esitetään vuodelta 2020 niiden suoritteiden osalta, joista suoritetiedot oli saatavissa tilinpäätöstä laadittaessa. Vertailutietona esitetään vastaavat tiedot vuosilta 2019 ja 2018.

Tiedot perustuvat ELY-keskusten yhteiseen kustannuslaskentaan. Kokonaiskustannukset suoritteittain on laskettu työajanseurantajärjestelmän pohjalta. Kokonaiskustannuksissa on otettu huomioon henkilöstön palkat ja muut oman toiminnan kulut.

Vuosilta 2015 - 2020 esitetään myös ELY-keskusten kokonaistuottavuusindeksit. Indeksien laskenta perustuu tehtäväkohtaiseen kustannuslaskentaan ja suoritteina käytetään taloudellisuus- ja tuottavuuslaskennassa kerättyjä suoritteita. Kokonaistuottavuusindeksi lasketaan Tilastokeskuksen ”Julkisen toiminnan tuottavuustilastointi”-laskennan mukaisesti. Tuottavuuden kehitys on indeksoitu käyttäen julkisten menojen hintaindeksiä (valtiontalous menolajeittain) siten, että vuosi 2015 =100.

Kokonaistuottavuusindeksi ELY-keskuksittain

ELY	v. 2020	v. 2019	v. 2018	v. 2017	v. 2016	v. 2015	Kokonaistuottavuus (muutos 2019-2020)
UUD	98,72	100,24	102,14	112,43	97,46	100	98,48
VAR	72,54	87,8	98,22	87,96	101,84	100	82,62
SAT	71,85	68,21	74,15	83,84	92,34	100	105,34
HÄM	106,65	78,47	83,16	87,16	89,53	100	135,92
PIR	124,38	127,24	148,4	162,13	107,54	100	97,75
KAS	95,74	102,71	126,02	121,43	116,1	100	93,21
ESA	118,52	92,36	76,25	105,63	87,37	100	128,33
POS	141	132,5	150,09	148,97	121,99	100	106,42
POK	108,76	99,57	107,39	95,62	109,49	100	109,23
KES	116,63	78,47	79,76	83,31	85,26	100	148,63
EPO	45,39	54,61	61,93	79,37	120,39	100	83,12
POH	79,85	76,05	96,82	97,22	107,45	100	104,99
POP	141,21	123,64	132,4	174,83	141,31	100	114,21
KAI	83,04	95,8	96,73	97,73	92,82	100	86,69
LAP	105,37	107,81	103,44	110,53	103,34	100	97,74

ELY-keskusten htv-määrä lisääntyi edelliseen vuoteen verrattuna lisääntyneiden tehtävien myötä. Sitä myötä myös oman toiminnan kokonaiskustannukset kasvoivat. Tuotettujen avainsuoritteiden määrät lisääntyivät monilta osin vuonna 2020. Kokonaistuottavuus nousi 8 ELY-keskuksessa ja laski 7 ELY-keskuksessa edelliseen vuoteen verrattuna.

Kokonaistuottavuuden kasvua selittää mm. se, että osan suoritteiden osalta suoritemäärät lisääntyivät merkittävästi edelliseen vuoteen verrattuna. Näin tapahtui mm. Hämeen, Etelä-Savon, Keski-Suomen ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksissa yritystukipäätösten osalta. Ao. ELY-keskusalueille on keskitetty yritystukipäätösten käsittely. Yritysten kehittämishankkeiden hakemus- ja tukipäätösten määrät kasvoivat merkittävästi koronapandemian vuoksi. Työ- ja elinkeinoministeriö myönsi yritysten kehittämishankkeiden tukemiseen lisämäärärahaa 275 M euroa, josta voitiin myöntää avustuksia koronapandemian aiheuttamista markkina- ja tuotantohäiriöistä kärsiville yrityksille.

Seuraavaksi tarkastellaan ELY-keskusten taloudellisuutta ja tuottavuutta tarkemmin. Taulukoissa on esitetty ELY-keskusten taloudellisuus- ja tuottavuustietoja avainsuoritteittain. Avainsuoritteina on esitetty n. 30 suoritetta, joiden tuottamiseen on käytetty eniten työaikaa ELY-keskuksissa. Suoritteiden määriä koskevia tietoja on esitetty toimintakertomuksen kappaleessa 1.5 Tuotokset ja laadunhallinta (1.5.1 Suoritteiden määrät).

Suoritekohtaiset taloudellisuus- ja tuottavuustiedot vuosilta 2018-2020 ELY-keskuksista yhteensä.

Suoritteen nimi	2020		2019		2018	
	Taloudellisuus kulut yhteensä/ suorite €	Tuottavuus lkm /htv	Taloudellisuus kulut yhteensä/ suorite €	Tuottavuus lkm /htv	Taloudellisuus kulut yhteensä/ suorite €	Tuottavuus lkm /htv
Tienpidon hankintojen tilausten määrä	12 589	9	9 664	8	8 212	9
Koko tilan valvonnat (pinta-alatuet), kpl	5 671	10	4 253	14	3 946	14
Ympäristöluvanvaraiset laitokset, valvontakohteet	1 920	35	1 795	37	1 576	40
Yritystukipäätökset	373	204	3 811	18	3 764	18
Työvoimakoulutuksena hankitut opiskelijapäivät lkm	2	28 750	3	28 621	2	36 773
Maaseudun hanke- ja yritystukien maksupäätökset, kpl	844	69	891	64	820	70
Maaseudun hanketukipäätökset, kpl	1 634	42	1 693	41	2 020	33
Valtion vesioikeudelliset luvat, joiden velvoitteista on huolehdittu, kpl	22 006	10	23 412	9	29 046	8
Vesistöt, joissa edistetty säännöstelyjen kehittämistä ja vesistöjen käyttökelpoisuuden parantamista, kpl	28 427	3	41 763	3	38 809	4
Käsittellyt palkkaturvahakemukset	622	126	721	117	764	110
Maaseudun yritystukipäätökset, kpl	1 253	55	1 731	40	1 643	40
Maatilojen aloitus- ja investointitukipäätökset, kpl	866	80	872	79	908	73
METSO-toteutus, ha	802	177	546	208	553	192
Ympäristösopimukset (sekä vanhat erityistukisopimukset), geenipankkitoimenpiteet, luonnonmukainen tuotanto ja ei-tuotannolliset investoinnit kpl	228	257	5 288	11	153	364
Tienpidon julkisoikeudelliset lupapäätökset ml. ajoneuvon siirto	315	206	384	169	1 189	57
Vesihuollon kehittämissuunnitelmat, joiden toteuttamista on edistetty, kpl	43 247	2	30 583	3	24 027	3
Maatilojen aloitus- ja investointitukien maksupäätökset, kpl	268	216	263	218	231	250
Asiakaspalautteet (liikenteen asiakaspalvelukeskus)	24	2 660	24	2 692	86	756
Lausunnot YVA-arviointiohjelmista ja selostuksista yht, kpl	28 617	2	30 983	3	27 329	3
Seurantaohjelman mukaiset näytteet, kpl	380	740	284	583	355	537
Eläinvalvonnat, kpl	1 825	31	1 180	49	1 164	48
Luonnonsuojeluohjelmien toteutus, ha	394	360	541	210	426	249
Henkilötyöpäivät (osaamisen kehittämispalvelut) lkm	46	1 448	96	803	97	743
Luomutuotannon valvonnan tarkastuspäätösten lukumäärä, kpl ja lupapäätösten lukumäärä, kpl	145	389	155	358	127	424
Tulvakartoitetut alueet, joilla edistetty tulvariskien hallintaa, kpl	40 962	6	32 448	5	38 075	5
Sopimusliikenne ja valtion avut (ostosopimukset, valtionapupäätökset)	2 061	44	1 297	52	891	49
Erikoiskuljetusluvut	81	793	84	764	129	506
Kasvinterveyden ja taimiaineiston tarkastusten tai kartoituskäyntien lukumäärä, kpl ja näytteiden lukumäärä, kpl	543	110	390	151	395	143
Edistetyt peruskuivatus- ja ojitustoimitushankkeet (kpl)	5 947	11	6 058	11	8 858	8
Luokitellut padot, joissa suoritettu patoturvallisuusvalvontaa (kpl)	2 175	44	2 137	39	1 854	39
Peltolohkorekisterin ristiintarkastukset, kpl	564	102	154	374	164	339
Eläinten merkinnän ja rekisteröinnin valvonnan tarkastusten lukumäärä, kpl	720	80	634	91	455	127

Seuraavissa taulukoissa on esitetty suoritekohtaiset taloudellisuus- ja tuottavuustiedot vuosilta 2018-2020 ELY-keskuksittain.


Taloudellisuus ELY-keskuksittain kulut yhteensä/suorite €

Suorite	Vuosi	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Yhteensä
	2018	3 834	12 768			4 485	10 605		8 208		17 153	6 634		3 251		22 047	8 212
	2019	4 580	12 898			6 029	13 778		10 031		15 841	7 593		4 180		26 224	9 664
Tienpidon hankintojen tilausten määrä	2020	4 411	39 612			5 357	15 927		7 315		10 984	5 638		3 379		22 664	12 589
	2018	4 636	4 233	4 609	3 714	3 883	4 133	3 702	3 387	5 455	2 609	3 218	3 426	4 719	5 756	3 727	3 946
	2019	4 991	4 832	4 561	4 224	4 124	4 328	4 371	3 564	5 900	2 938	3 274	3 722	4 542	6 797	4 825	4 253
Koko tilan valvonnat (pinta-alatuet), kpl	2020	7 301	6 186	6 358	5 708	7 376	6 227	5 263	5 014	7 472	2 984	3 538	5 816	5 822	8 159	5 322	5 671
	2018	2 177	1 534		2 665	2 777	1 795	1 405	1 631	2 410	1 219	879		1 397	1 342	1 639	1 576
	2019	2 151	1 966		2 529	2 836	1 853	3 225	2 215	2 061	1 533	992		1 582	1 605	1 934	1 795
Ympäristöluvanvaraiset laitokset, valvontakohteet	2020	2 111	1 650		3 717	3 035	2 266	1 897	2 424	2 923	1 740	1 144		1 880	2 115	1 721	1 920
	2018				1 879			6 413			2 447			4 653			3 764
	2019				2 523			5 462			2 365			5 072			3 811
Yritystukipäätökset	2020				138			752			236			461			373
	2018	1	2	2	2	2	1	5	4	2	2	4	2	9	10	4	2
	2019	1	2	3	3	2	3	9	5	3	4	9	2	11	3	3	3
Työvoimakoulutuksena hankitut opiskelijapäivät, lkm	2020	1	2	1	3	2	3	5	6	5	3	10	2	3	6	3	2
	2018	1 809	746	577	667	603	764	806	670	664	811	1 050	1 325	753	555	491	820
	2019	1 727	980	598	675	815	856	757	818	808	936	790	1 482	838	650	801	891
Maaseudun hanke- ja yritystukien maksupäätökset, kpl	2020	1 587	929	522	636	891	801	601	799	746	744	863	1 637	656	764	883	844
	2018	3 835	5 305	1 802	1 866	2 245	1 374	1 577	2 478	1 444	2 118	1 075	2 971	1 725	2 167	1 708	2 020
	2019	2 149	4 034	1 130	1 576	2 400	1 375	1 768	2 767	1 488	1 244	1 110	2 027	1 578	1 806	1 219	1 693
Maaseudun hanketukipäätökset, kpl	2020	2 435	3 589	912	2 058	1 598	1 074	1 150	2 387	1 360	1 332	1 076	2 599	1 655	2 418	1 263	1 634
	2018	2 779	31 116		3 183	12 540	68 668	35	37 426	0	0	45 194		4 265	0	1 086 671	29 046
Valtion vesioikeudelliset luvat, joiden velvoitteista on huolehdittu, kpl	2019	2 769	141 636		69 887	5 728	60 793	0	38 588	0	0	32 078		7 756	1 043	393 941	23 412
	2020	2 791	23 599		37 829	6 342	57 731	166	34 753	493		29 281		5 356	256	872 600	22 006
	2018	24 489	20 732		35 901	24 605	14 206	15 610	9 153	15 673	133 959	115 422		31 548	5 957	4 555	38 809
Vesistöt, joissa edistetty säännöstelyjen kehittämistä ja vesistöjen käyttökelpoisuuden parantamista, kpl	2019	28 008	19 758		53 256	36 212	58 731	17 084	14 840	19 969	126 422	93 812		33 223	15 330	19 349	41 763
	2020	27 245	13 602		65 781	20 697	66 407	27 037	5 500	19 809	98 791	43 585		25 686	6 332	19 064	28 427
	2018	756															764
	2019	715															721
Käsittellyt palkkaturvahakemukset	2020	621															622
	2018	2 405	2 145	1 169	3 394	1 291	2 324	953	1 597	929	1 884	1 595	2 290	1 209	2 291	1 579	1 643
	2019	1 947	2 405	1 320	3 608	1 796	3 021	1 529	1 613	840	2 153	1 463	2 360	1 430	1 591	1 428	1 731
Maaseudun yritystukipäätökset, kpl	2020	1 590	1 720	970	3 121	1 180	1 849	722	930	474	1 542	1 345	2 318	1 054	1 824	1 170	1 253
	2018	1 698	691	647	1 244	1 243	956	1 212	742	1 282	1 791	459	614	652	4 955	2 405	908
	2019	1 517	744	888	1 467	1 088	1 373	1 716	772	2 180	2 191	426	634	726	4 649	328	872
Maatilojen aloitus- ja investointitukipäätökset, kpl	2020	1 877	575	776	1 866	1 027	1 190	1 147	791	1 848	2 149	415	783	738	3 356	401	866
	2018	811	555		465	299	280	534	239	0	361	1 591		691	556	12 420	553
	2019	1 183	634		304	311	262	444	346	231	392	646		1 773	322	911	546
METSO-toteutus, ha	2020	185	2 913		482	319	312	457	978	435	524	964		525		1 403	802
	2018	225	194	222	98	95	119	157	105	104	106	122	216	156	146	354	153
Ympäristötuen erityistukisopimukset ja ei-tuotannolliset investoinnit, kpl	2019	3 328	7 921	9 055	4 029	5 692	6 108	3 343	4 934	3 784	3 489	2 617	13 308	5 094	9 623	6 840	5 288
	2020	248	364	153	151	142	197	137	145	177	150	188	422	298	234	377	228
	2018	805	73 164			534	44 117		4 817		37 847	866		1 500		1 702	1 189
Tienpidon julkisoikeudelliset lupapäätökset ml. ajoneuvon siirto	2019	708	9 008		366	17 935		6 966		13 792	204			1 760		65	384
	2020		8 416			305	19 850		2 329		8 377	1 779		784		57	315
	2018	3 290	41 766		18 072	49 717	48 953	3 755	83 668	15 266	159 833	0		16 844	8 087	20 329	24 027
Vesihuollon kehittämissuunnitelmat, joiden toteuttamista on edistetty, kpl	2019	16 195	93 177		19 167	103 550	63 248	7 704	16 952	17 299	113 795	0		12 513	4 830	57 709	30 583
	2020	16 051	116 430		25 307		61 381	48 807	64 448	14 203	176 114			12 087	23 209	60 106	43 247


Taloudellisuus ELY-keskuksittain kulut yhteensä/suorite €

Suorite	Vuosi	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Yhteensä
Maatilojen aloitus- ja investointitukien maksupäätökset, kpl	2018	798	156	149	274	177	247	346	153	391	369	149	267	173	458	165	231
	2019	573	150	189	247	301	375	325	170	488	486	177	301	240	1 139	186	263
	2020	657	131	202	258	278	347	364	184	548	582	181	275	191	690	263	268
Asiakaspalautteet (liikenteen asiakaspalvelukeskus)	2018					74											86
	2019					21											24
	2020					21											24
Lausunnot YVA-arvointiohjelmista ja selostuksista yht, kpl	2018	75 372	14 384		16 313	104 188	41 213	17 721	22 783			16 635		14 229	13 386	24 857	27 329
	2019	39 251	9 113		23 614	35 014	38 887		13 423	10 774		68 912		20 935	7 506	39 208	30 983
	2020	44 432	6 192		27 470	36 201	29 492		21 379	10 747	78 706	22 130		73 404	10 773	29 765	28 617
Seurantaohjelman mukaiset näytteet, kpl	2018	404	675		280	242	445	214	438	182	298	311		305	293	652	355
	2019	341	348		179	166	253	157	393	169	207	313		285	302	736	284
	2020	499	421		377	413	390	327	343	301	301	366		317	252	727	380
Eläinvalvonnat, kpl	2018	2 220	1 308	1 816	1 122	1 047	1 596	1 307	754	1 232	935	884	869	1 123	1 705	1 338	1 164
	2019	2 903	2 166	1 581	1 341	1 492	1 978	1 274	588	1 659	674	776	813	891	1 487	1 394	1 180
	2020	4 314	3 142	2 828	1 908	2 361	2 495	1 180	1 050	1 594	1 089	1 197	2 044	1 321	2 187	1 576	1 825
Luonnonsuojeluohjelmien toteutus, ha	2018	358	1 673		1 936	1 164	168 832	1 164	3 353		12 665	259		158	73	480	426
	2019	797	1 512		776	2 249	2 551	2 864	2 519	835	1 380	790		178	266		541
	2020	2 578	2 946		2 697	510	571	383	2 697	97	248	519		50	300	415	394
Henkilötyöpäivät (osaamisen kehittämispalvelut), lkm	2018				85			32			63			86			97
	2019				103			39			60			79			96
	2020				55			29			15			79			46
Luomutuotannon valvonnan tarkastuspäätösten lukumäärä, kpl ja lupapäätösten lukumäärä, kpl	2018	113	95	202	128	105	154	106	110	144	207	92	153	119	160	200	127
	2019	124	125	280	140	126	174	120	128	170	242	132	201	142	186	263	155
	2020	116	57	228	147	124	185	73	151	126	240	178	196	123	234	302	145
Tulvakartoitetut alueet, joilla edistetty tulvariskien hallintaa, kpl	2018	10 634	24 990		29 141	5 633	115 656	3 718	7 983	5 559	20 060	176 393		14 939	485	46 651	38 075
	2019	11 412	18 428		66 824	4 625	120 705	2 304	4 223	2 681	13 651	188 918		17 125	83	42 803	32 448
	2020	16 809	24 362		25 925	2 339	123 908	4 473	1 782	2 183	13 007	280 027		10 893	2 127	66 211	40 962
Sopimusliikenne ja valtion avut (ostosopimukset, valtionapupäätökset)	2018	2 147	891			1 351	1 284		2 325		988	546		2 884		791	1 383
	2019	3 735	962			2 272	1 546		2 636		1 479	639		369		624	1 297
	2020	2 931	995			3 434	1 132		3 064		864	651		5 304		751	2 061
Erikoiskuljetusluvut	2018					111											129
	2019					74											84
	2020					72											81
Kasvinterveysten ja taimiaineiston tarkastusten tai kartoituskäyntien lukumäärä, kpl ja näytteiden lukumäärä, kpl	2018	256	211	623	329	309	246	276	238	364	440	587	466	478	134	304	395
	2019	375	319	538	297	234	217	248	245	451	592	406	553	413	281	291	390
	2020	301	720	724	414	318	380	272	435	686	811	419	745	784	263	208	543
Edistetyn peruskuvauksen ja ojitustoimitushankkeet (kpl)	2018	2 659	8 860		15 921	4 587	22 322	1 228	216	6 532		17 080		682			8 858
	2019	3 167	3 877		9 859	1 904	17 178		555	2 358	1 143	11 701		922			6 058
	2020	1 361	3 499		3 221	1 186	16 411	506	431	102	335	14 891		2 074			5 947
Luokitellut padot, joissa suoritettu patoturvallisuusvalvontaa (kpl)	2018														1 752		1 854
	2019														2 067		2 137
	2020														2 105		2 175
Peltolohkorekisterin ristiintarkastukset, kpl	2018	163	68	600	260	485	85	134	241	183	203	277	415	130	195	246	164
	2019	128	223	451	78	58	107	942	54	1 140	129	278	551	332	437	331	154
	2020	5 252	1 275	543	739	572	11 475	237	333	4 637	221	461	478	303	460	817	564
Eläinten merkinnän ja rekisteröinnin valvonnan tarkastusten lukumäärä, kpl	2018	757	662	561	233	702	491	270	282	372	153	371	477	540	355	629	455
	2019	992	1 142	631	192	743	746	414	344	628	313	714	677	607	484	1 018	634
	2020	1 591	710	657	322	1 068	821	517	759	912	246	728	541	774	498	798	720


Tuottavuus ELY-keskuksittain lkm/htv

Suorite	Vuosi	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Yhteensä
Tienpidon hankintojen tilausten määrä	2018	17	6			16	7		10		4	10		24		3	9
	2019	16	7			13	5		8		4	10		19		3	8
	2020	16	7			15	4		11		6	13		24		3	9
Koko tilan valvonnat (pinta-alatuet), kpl	2018	12	14	12	14	14	12	15	17	10	21	18	16	12	11	17	14
	2019	11	13	12	13	13	12	13	17	10	20	18	15	12	10	14	14
	2020	8	10	9	10	7	8	11	13	8	19	16	10	10	9	12	10
Ympäristöluvanvaraiset laitokset, valvontakohteet	2018	28	43		24	26	34	44	38	27	51	64		47	47	41	40
	2019	29	35		26	22	36	35	31	30	43	62		42	44	35	37
	2020	31	40		24	24	29	35	26	22	37	53		38	38	39	35
Yritystukipäätökset	2018				33				11		26				14		18
	2019				25				13		29				14		18
	2020				551			102			321			166			204
Työvoimakoulutuksena hankitut opiskelijapäivät, lkm	2018	97 939	38 442	27 841	34 245	48 240	69 218	14 726	20 239	33 287	31 074	16 538	22 755	16 419	6 413	19 114	36 773
	2019	81 215	53 361	22 861	26 132	48 360	23 614	7 786	15 751	22 219	17 764	8 533	29 302	10 188	21 784	24 805	28 621
	2020	64 336	43 563	54 975	17 779	34 232	20 651	11 932	9 490	12 023	19 230	6 463	34 848	19 465	11 409	23 927	28 750
Maaseudun hanke- ja yritystukien maksupäätökset, kpl	2018	51	74	93	84	101	72	79	80	75	67	49	38	80	116	107	70
	2019	45	59	92	83	75	66	86	66	66	59	67	35	71	97	66	64
	2020	70	61	105	88	67	74	108	63	71	73	63	33	82	94	56	69
Maaseudun hanketukipäätökset, kpl	2018	26	12	36	38	26	47	48	28	54	28	57	21	36	32	36	33
	2019	42	17	62	47	25	56	40	25	59	50	54	31	40	41	57	41
	2020	50	18	74	37	38	73	53	25	55	46	60	25	37	37	52	42
Valtion vesioikeudelliset luvat, joiden velvoitteista on huolehdittu, kpl	2018	26	4		34	22	3	1 759	6		0	5		20		3	8
	2019	27	5		4	31	3		5		0	5		20	59	7	9
	2020	26	5		5	31	3	401	8	116	0	6		24	390	2	10
Vesistöt, joissa edistetty säännöstelyjen kehittämistä ja vesistöjen käyttökelpoisuuden parantamista, kpl	2018	3	5		2	4	8	4	12	5	1	3		6	15	14	4
	2019	2	5		1	3	2	4	12	4	0	2		7	4	4	3
	2020	3	6		1	4	1	4	18	5	1	3		5	13	4	3
Käsittellyt palkkaturvahakemukset	2018	113															110
	2019	119															117
	2020	127															126
Maaseudun yritystukipäätökset, kpl	2018	41	30	55	21	45	28	80	44	84	32	38	27	51	31	38	40
	2019	46	28	53	21	33	25	46	43	105	29	41	27	45	47	49	40
	2020	76	38	69	25	52	42	84	64	157	40	48	28	58	48	57	55
Maatilojen aloitus- ja investointitukipäätökset, kpl	2018	58	93	99	56	47	68	63	94	61	33	133	100	95	14	25	73
	2019	59	91	78	51	55	56	41	91	40	28	140	100	88	16	212	79
	2020	64	113	87	41	59	66	53	76	40	29	155	82	83	26	165	80
METSO-toteutus, ha	2018	108	152		634	259	258	237	313		249	70		238	120	6	192
	2019	128	174		349	269	319	193	201	362	280	154		133	263	140	208
	2020	407	135		131	266	242	173	139	190	161	113		295	0	41	177
Ympäristötuen erityistukisopimukset ja ei-tuotannolliset investoinnit, kpl	2018	259	306	229	581	579	488	339	505	482	526	441	247	367	411	163	364
	2019	18	10	6	14	10	10	17	10	15	17	20	4	12	7	9	11
	2020	244	196	335	338	409	312	372	386	285	378	327	129	194	294	152	257
Tienpidon julkisoikeudelliset lupapäätökset ml. ajoneuvon siirto	2018	85	1			121	2		17		2	69		41		38	57
	2019	87	8			173	4		14		5	275		43		1 007	169
	2020		8			208	4		73		8	34				1 096	206
Vesihuollon kehittämissuunnitelmat, joiden toteuttamista on edistetty, kpl	2018	23	3		3	1	1	18	1	20	1	0		4	8	3	3
	2019	4	1		3	1	1	11	15	17	1	0		5	15	1	3
	2020	4	1		2	0	1	1	2	5	0	0		5	3	1	2


Tuottavuus ELY-keskuksittain lkm/htv

Suorite	Vuosi	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Yhteensä
	2018	115	354	361	205	344	224	184	349	128	148	345	187	349	141	319	250
Maatilojen aloitus- ja investointitukien maksupäätökset, kpl	2019	135	383	293	227	203	150	201	316	109	113	298	173	249	56	286	218
	2020	169	430	271	217	215	171	178	272	96	94	299	194	281	104	189	216
	2018					867											756
	2019					3 000											2 692
Asiakaspalautteet (liikenteen asiakaspalvelukeskus)	2020					2 963											2 660
	2018	1	5		4	1	2	4	3	0	0	4		4	5	3	3
	2019	2	8		3	2	2	0	6	7	0	2		3	9	2	3
Lausunnot YVA-arviointiohjelmista ja selostuksista yht, kpl	2020	1	11		3	2	3	0	3	7	1	3		1	7	2	2
	2018	533	265		709	889	444	802	311	1 636	979	458		818	640	297	537
	2019	579	460		653	1 233	401	1 225	397	1 221	989	371		1 344	631	249	583
Seurantaohjelman mukaiset näytteet, kpl	2020	634	676		533	955	543	1 252	555	1 257	1 969	532		945	1 026	429	740
	2018	25	46	30	48	51	31	44	78	45	59	66	61	48	35	48	48
	2019	20	30	35	42	37	25	46	102	35	87	75	67	63	44	50	49
Eläinvalvonnat, kpl	2020	13	19	20	31	23	19	48	62	37	53	48	27	42	34	42	31
	2018	246	50		152	67	0	108	22		7	428		1 038	913	142	249
	2019	190	73		137	37	33	30	28	100	80	126		1 322	317	0	210
Luonnonsuojeluohjelmien toteutus, ha	2020	29	133		23	167	132	207	50	849	340	210		3 125	281	140	360
	2018				793			1 697			1 400			808			743
	2019				734			1 423			1 648			936			803
Henkilötyöpäivät (osaamisen kehittämispalvelut), lkm	2020				1 238			2 362			4 880			806			1 448
	2018	481	532	256	391	514	351	529	520	369	234	552	382	482	368	239	424
Luomutuotannon valvonnan tarkastuspäätösten lukumäärä, kpl ja lupapäätösten lukumäärä, kpl	2019	453	451	185	398	449	312	491	425	293	223	401	289	425	313	207	358
	2020	482	836	232	353	457	313	786	387	392	231	281	295	706	294	173	389
	2018	6	5		2	13	3	17	44	13	4	2		8	169	2	5
Tulvakatokitettu alueet, joilla edistetty tulvariskien hallintaa, kpl	2019	6	10		1	17	2	29	496	49	5	2		9	1 514	2	5
	2020	4	6		3	40	2	15	150	34	6	2		15	25	2	6
	2018	29	76			49	46		26		65	142		39		101	49
Sopimusliikenne ja valtion avut (ostosopimukset, valtionapupäätökset)	2019	17	79			34	39		24		45	111		188		249	52
	2020	22	67			23	50		39		72	109		32		151	44
	2018					581											506
	2019					851											764
Erikoiskuljetusluvut	2020					883											793
	2018	228	248	89	168	171	191	226	231	137	115	99	127	126	516	192	143
Kasvinterveyden ja taimiaineiston tarkastusten tai kartoituskäyntien lukumäärä, kpl ja näytteiden lukumäärä, kpl	2019	163	157	105	200	274	295	264	234	108	91	137	111	148	263	207	151
	2020	239	71	79	205	200	154	235	141	72	68	127	84	73	290	254	110
	2018	25	10		3	9	3	43	294	9		4		96	0	0	8
	2019	21	27		5	41	4	0	137	23	84	5		69	0	0	11
Edistetyt peruskuivatus- ja ojitustoimitushankkeet (kpl)	2020	53	23		24	69	4	142	151	322	186	4		25		0	11
	2018														42		39
Luokitellut padot, joissa suoritettu patoturvallisuusvalvontaa (kpl)	2019														41		39
	2020														47		44
	2018	337	881	92	207	110	586	429	244	304	273	212	128	419	310	259	339
	2019	447	289	121	724	952	473	62	1 104	51	454	208	99	170	150	210	374
Peltolohkorekisterin ristiintarkastukset, kpl	2020	11	47	103	80	95	4	240	194	13	263	124	116	184	160	81	102
	2018	88	82	110	220	76	122	197	184	155	370	167	127	104	169	105	127
Eläinten merkinnän ja rekisteröinnin valvonnan tarkastusten lukumäärä, kpl	2019	54	53	88	281	76	69	136	176	92	197	86	86	89	130	72	91
	2020	35	84	89	166	54	62	104	81	60	248	82	110	75	148	77	80

Kokonaisuutena ELY-keskusten taloudellisuuden ja tuottavuuden arvioidaan säilyneen ennallaan, osin jopa parantuneen edellisestä vuodesta. ELY-keskusten tehtäviä hoidetaan edelleen varsin niukoilla henkilöresursseilla ja tätä kautta tuottavuus näyttäytyy eri tehtävien osalta vähintäänkin hyvänä. ELY-keskusten välisessä vertailussa tulee huomioida, että ELY-keskusten toimintaympäristöt, toimintamallit ja resurssit ovat erilaiset. Näin ollen myös taloudellisuutta ja tuottavuutta kuvaavien tunnuslukujen takana on runsaasti erilaisia muuttujia. Kukin ELY-keskus on laatinut analyysin oman toimintansa taloudellisuudesta ja tuottavuudesta, joiden pohjalta seuraavaa analyysia on laadittu.

Tienpidon hankintoihin ja tilauksiin käytetään paljon työaika ELY-keskuksissa. Ao. suoritteiden osalta taloudellisuus on heikentynyt, mutta tuottavuus noussut edellisestä vuodesta. Tuottavuuden kasvua selittää se, että tienpidon hankintojen tilausten suorittemäärässä oli 10,8 % kasvua edellisvuoteen verrattuna. Kasvu pohjautuu siihen, että vuonna 2020 perusväylänpidon rahoitusta nostettiin valtakunnallisesti 300 miljoonaa euroa ja lisäksi korona-tilanteesta johdun kesällä 2020 tienpitoon jaettiin lisärahoitusta 67 miljoonaa euroa. Rahoitustilanteen parantuminen heijastui yleisesti hankintojen tilausten määrän lisääntymisenä ja sen myötä kasvaneina suorittemäärinä.

Maanteiden kunnossapidon ja rakentamisen kilpailuttamiseen liittyviä tehtäviä hoitaa neljä hankinta-aluetta yhteistyössä hankinta-alueeseen kuuluvien ELY-keskusten Liikenne- ja infrastruktuuri -vastuualueiden kanssa. Eteläisen hankinta-alueen kilpailuttamiseen liittyvät tehtävät on keskitetty Kaakkois-Suomen, itäisen Keski-Suomen, läntisen Varsinais-Suomen ja pohjoisen Lapin ELY-keskuksen organisaatioon. Lapin ELY-keskuksen mukaan tällä on vaikutusta myös ns. hankinta-ELYn toteutuneeseen taloudellisuuteen siten, että vaikka osa tienpidon hankinnan tilausten suoritteista kirjautuu toiselle ELY-keskukselle, niin suoritteiden hankinta-alueen tehtäviin liittyviä kustannuksia kohdistuu hankinta-alueen Tienpidon hankinta -yksikölle.

Sekä eteläisellä hankinta-alueella (Kaakkois-Suomi, Uusimaa) että läntisellä hankinta-alueella (Etelä-Pohjanmaa, Pirkanmaa ja Varsinais-Suomi) tienpidon hankintojen tilausten tuottavuus kasvoi tilausten volyymin myötä. Kaakkois-Suomen ELY-keskuksessa suoritekohtaiset kustannukset kasvoivat. Varsinais-Suomen ELY-keskuksessa tienpidon hankintojen taloudellisuutta heikensi kokonaiskustannusten merkittävä nousu, joka johtui Varsinais-Suomen ELY-keskukseseen keskitetystä saariston yhteysalusliikenteen palvelujen ostoista ja kehittämisestä.

Itäisellä tienpidon hankinta-alueella (Keski-Suomi, Pohjois-Savo) taloudellisuuden ja tuottavuuden tilanne näyttäytyi kahtalaisena. Keski-Suomen ELY-keskuksessa rahoitus näkyi hankintavolyymin kasvuna sekä käynnissä olevissa urakoissa töiden määrän lisääntymisenä. Vaikka rahoitus lisääntyi voimakkaasti, työhön käytettävät henkilöresurssit eivät lisääntyneet. Lisääntynyt määräraha kohdistettiin pääasiassa maanteiden korjauksiin ja erillisesti päätettyihin investointihankkeisiin. Pohjois-Savon ELY-keskuksessa koronapandemian vaikutus tienpidon hankintoihin jäi vähäiseksi. Vuoden aikana tapahtuneita muutoksia ei pidetty yllättävinä ja niiden katsottiin mahtuvan hyvin ennustemallin vaihteluvälille.

Myös tienpidon pohjoisella hankinta-alueella Lapin ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksissa hankintojen tilausmäärän kasvu paransi taloudellisuutta ja myös tuottavuutta, sillä suorittemäärän kasvusta huolimatta henkilöstömäärä pysyi edellisvuoden tasolla.

Muilta osin ELY-keskusten Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueiden hankintoja tehostavat määräajoin kilpailutettavat puitejärjestelyt, joita tehokkaasti hyödyntäen pääosa muista hankintasopimuksista voidaan tehdä nopeasti ja tuottavasti. Puitejärjestelyillä kilpailutetaan pääsääntöisesti erilaisia suunnittelu- ja asiantuntijapalveluita.

Maatilan tukivalvonnat/Koko tilan valvonnat (pinta-alatuet, kpl) suorittemäärät ja sitä kautta taloudellisuus ja tuottavuus heikentyivät edellisestä vuodesta. Korona-tilanne rajoituksineen toi muutoksia valvontoihin. Valvonta- ja tarkastusmääriä vähennettiin normaaliaikaan verrattuna EU-tason ja kansallisin päätöksin. Lisäksi Ruokaviraston määräyksestä tehtiin 2020 syksyllä uusintavalvontoja tiloilla, jotka alun perin tarkastettiin jo vuosina 2018 ja 2019. Näitä uusintavalvontoja ei ole huomioitu suorittemäärissä.

Tuottavuus oli parhaimmalla tasolla Keski-Suomen ELY-keskuksessa, vaikka sielläkin suorittemäärät ja sitä kautta tuottavuus väheni edellisestä vuodesta. Koronapandemia vaikutti siten, että maatalouden valvonnan tarkastusmääriä pienennettiin ja tarkastukset olivat keskeytyksessä kevään osalta. Nämä vaikutukset näkyivät kustannusten nousuna ja suorittemäärien pienenemisenä.

Myös Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksessa koko tilan valvonnoissa taloudellisuus ja tuottavuus olivat ELY-keskusten keskiarvoa paremmalla tasolla. Samoin kuin muissakin ELY-keskuksissa, myös Etelä-Pohjanmaalla tuottavuus kuitenkin hienoisesti laski edellisestä vuodesta, johtuen koronatilanteesta ja valvontojen vaihtelevasta otoskoosta. Valvottavia tiloja on Etelä-Pohjanmaalla runsaasti, mikä edellyttää joka tapauksessa tehokkaita toimintamalleja. Etelä-Savon ELY-keskuksessa valvonnat paikan päällä vähenivät viime vuodesta ja osa valvontaan liittyvistä tehtävistä tehtiin työpöytätyönä.

Kainuun ELY-keskuksessa kokotilavalvontojen kustannuksia lisäsi koronan vuoksi pienennetty valvontamäärä sekä harjoittelijoiden käyttö. Varojen salliessa harjoittelupaikkoja on pyritty tarjoamaan.

Ympäristöluvanvaraiset laitokset, valvontakohteet osalta tuottavuus pysyi lähes edellisen vuoden tasolla.

Taloudellisinta ja tuottavinta suoritteen tuottaminen oli Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksessa. Selittävä tekijänä on valvottavien toiminnanharjoittajien suurehko määrä ja tehokkaat toimintamallit. Vuositasolla ympäristövalvontojen taloudellisuus ja tuottavuus heikkenivät hieman, johtuen koronatilanteesta. Ympäristönsuojelun ja jätelainmukaisissa ilmoituksissa suoritteiden määrään ovat tulleet mukaan myös jätehuoltorekisteriotteet.

Myös Varsinais-Suomessa, Keski-Suomessa, Pohjois-Pohjanmaalla, Kainuussa ja Lapissa tuottavuus oli valtakunnallisen keskiarvon yläpuolella.

Uudenmaan ELY-keskuksessa ympäristölupien valvontaa tehtiin vuonna 2020 edellisvuotta pienemmin resurssein, mikä pakotti priorisoimaan tehtäviä entistä vahvemmin. Vaikka ympäristölupien valvonnan taloudellisuus ja tuottavuus parantuivat hieman vuoteen 2019 nähden, priorisoinnin seurauksena tekemättömän työn velka kasvoi vuoden aikana ja se kuormittaa tulevien vuosien lupavalvontaa. Uudenmaan ELY-keskuksen alueella ympäristöluvanvaraisten laitosten valvontakohteissa on suhteellisen paljon direktiivilaitoksia, joiden valvonta vaatii huomattavan paljon työaikaa. Työmäärä ei selviä pelkästään suoritelmääriä tarkastelemalla, vaan huomioon tulisi ottaa myös valvottavien laitosten valvontaluokka ja toimialat, jotka kertovat valvonnan ja sen vaatiman työmäärän tason.

Pohjois-Karjalan ELY-keskuksessa ympäristöluvanvaraisten valvontakohteiden määrä vaihtelee sen mukaan, mitä laitoksia lainsäädännön mukaan kuuluu ELY-keskuksen valvottavaksi. Ympäristönsuojelu- ja jätelain mukaisten ilmoitusten määrä vaihtelee vuosittain vireille tulleiden hankkeiden perusteella. Ilmoitusten määrä oli vuonna 2020 edellisvuotta suurempi.

Yritystukipäätösten suoritelmäärät ja sitä kautta ao. suoritteen tuottamisen taloudellisuus ja tuottavuus paranivat merkittävästi edelliseen vuoteen verrattuna. Yritystukipäätösten käsittely on valtakunnallisesti keskitetty neljään ELY-keskukseen: Hämeen, Etelä-Savon, Keski-Suomen ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksiin. Yritysten kehittämishankkeiden hakemus- ja tukipäätösten määrät kasvoivat merkittävästi koronapandemian vuoksi. Työ- ja elinkeinoministeriö myönsi yritysten kehittämishankkeiden tukemiseen lisämäärärahaa 275 M euroa, josta voitiin myöntää avustuksia koronapandemian aiheuttamista markkina- ja tuotantohäiriöistä kärsiville yrityksille.

Työvoimakoulutuksena hankitut opiskelijapäivät lkm suoritelmäärät ja sitä kautta taloudellisuus ja tuottavuus paranivat edellisestä vuodesta. Näin kävi mm. Satakunnan, Keski-Suomen, Pohjanmaan ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksissa. Koulutusta oli runsaasti tarjolla ja potentiaalisten koulutettavien määrä nousi TE-toimiston suuren asiakasmäärän vuoksi (mm. lomautetut ja työnhakijoiksi rekisteröityneet yrittäjät).

Osassa ELY-keskuksista suoritelmäärät ja sitä kautta taloudellisuus ja tuottavuus heikentyivät edellisestä vuodesta. Esimerkiksi Pirkanmaan ELY-keskuksessa tuottavuus putosi selvästi, mitä selittää koronapandemian aiheuttama osallistujamäärän väheneminen ja lyhytkestoisempien koulutusten hankinta.

Työvoimakoulutuksena hankittujen opiskelijapäivien määrä laski myös Kaakkois-Suomessa. Kaakkois-Suomen ELY-keskuksessa hankintasopimuksiin tehtiin muutoksia etä-/verkko-opiskelun ja -valmennuksen mahdollistamiseksi. Uutena kohderyhmänä hankinnoissa huomioitiin yksinyrittäjät. Uusia työllistämisen keinoja kokeiltiin mm. maahanmuuttajille (omakielinen työhönvalmennus).

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksessa hankittuja koulutuksia oli enemmän kuin vuotta aikaisemmin, mutta niiden toteutuma jäi monista syistä paljon odotettua alhaisemmaksi. Yhteishankintakoulutusten määrä laski huomattavasti ja koulutushankintojen tekemiseen liittyvien uusien järjestelmien käyttöönotto vei aikaa.

Kainuun ELY-keskuksessa työvoimapalveluiden hankinnan maan keskiarvoa alhaisempi tuottavuusluku johtuu mm. työvoimakoulutuksen alhaisemmista opiskelijamääristä. Hyvästä työllisyystilanteesta ja väestön ikärakenteesta johtuen työvoimakoulutukseen soveltuvien työnhakijoiden määrä on entisestään laskenut. Osaamisen kehittämistarvetta on kuitenkin merkittävästi ja monipuolisen koulutustarjonnan ylläpitämiseksi koulutuksia on aloitettu aiempia vuosia pienemmillä opiskelijamäärillä. Näin voidaan turvata toimivien yritysten työvoimatarvetta. Koulutusmarkkinointia ja koulutuksiin ohjaamista on tehostettu, mutta niillä ei voida korjata ”juurisyytä”.

Lapin ELY-keskuksessa hankittujen opiskelijatyöpäivien määrä laski, koska henkilöresurssit menivät TE-toimistossa ja ELY-keskuksessa akuutin koronakriisin aiheuttamiin toimenpiteisiin, erityisesti työnhakijoiden ja työnantajien palveluun ja ohjaukseen. Toiminnassa painottuivat muut palveluhankinnat, jotka eivät näy suoritteina hankituissa opiskelijatyöpäivissä. Myös osa ELY-keskuksen asiantuntijoista siirtyi yritysten koronatukien myöntötehtäviin useaksi kuukaudeksi, mikä vähensi käytettävissä olevaa todellista henkilöresurssia koulutus- ja palveluhankintatehtäviin.

Maaseudun hanke- ja yritystukien maksupäätösten osalta suoritemäärät sekä taloudellisuus ja tuottavuus ovat säilyneet lähes edellisvuoden tasolla. Tuottavuus on parhaimmalla tasolla Etelä-Savon ja Satakunnan ELY-keskuksissa. Myös Hämeen, Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun ELY-keskuksissa tuottavuus oli selkeästi valtakunnallisen keskiarvon yläpuolella.

Kaakkois-Suomen ELY-keskuksessa loppumaksatuksiin liittyviä paikan päällä tehtäviä tarkastuksia ei juurikaan tehty korona-tilanteesta ja turvallisuussyistä johtuen. Asetetut suoritettavatavoitteet saavutettiin kuitenkin erinomaisesti ja käsittelyaikatavoitteet maksatuksessa alitettiin.

Keski-Suomen ELY-keskuksessa maksatusyksikön oikea-aikaiset rekrytoinnit ja tehtävien järjestelyt vaikuttivat myönteisesti tuottavuuteen samalla kun suoritettaavia kustannuksia saatiin alennettua.

Lapin ELY-keskuksessa suoritemäärät pysyivät suunnilleen edellisvuoden tasolla. Maaseudun yritystukien tavoitekäsitteleyaika on pystytty alittamaan ja myös kehittämishankkeiden maksatukset on hoidettu ajallaan. Resurssit riittivät hyvin mainittujen tukien käsittelyyn, vaikka henkilöstössä oli vuonna 2020 vaihtuvuutta ja aikaa meni myös uusien henkilöiden perehdyttämiseen.

Maaseudun hanketukipäätösten taloudellisuus ja tuottavuus paranivat hienoisesti edellisistä vuosista.

Tuottavuus oli korkeinta Satakunnan, Kaakkois-Suomen ja Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksissa. Tämä johtui mm. siitä, että prosessit on hiottu tehokkaiksi. Lisäksi suoritemäärät kasvoivat edellisestä vuodesta ao. ELY-keskuksissa.

Kaakkois-Suomen ELY-keskuksessa Maaseutuohjelman alueellisen myöntökiintiön sidonta toteutui 100%:sti EU-rahoitusosuuden osalta. Myönnön mittarit tehtävien tuottavuus (lkm/htv) parani.

Pirkanmaan ELY-keskuksessa maaseudun hanketukipäätösten taloudellisuus ja tuottavuus paranivat edellisestä vuodesta. Tuottavuus oli vuonna 2020 lähellä maan keskiarvoa, toisin kuin tätä edeltävänä vuotena. Taloudellisuuden ja tuottavuuden parantumista selittää osaltaan suoritemäärän kasvu. Ohjelmakauden lopulla maaseutuyksikön toiminnan tehostamiseen kiinnitettiin myös erityistä huomiota.

Valtion vesioikeudelliset luvat, joiden velvoitteista on huolehdittu – ja vesistöt, joissa on edistetty säännöstelyjen kehittämistä ja vesistöjen käyttökelpoisuuden parantamista -suoritteen osalta suoritemäärät ja sitä kautta taloudellisuus ja tuottavuus paranivat edellisestä vuodesta.

Palkkaturvahakemusten käsittely on keskitetty Uudenmaan ELY-keskukseen. Käsiteltyjen palkkaturvahakemusten määrä kasvoi edellisestä vuodesta. Myös ao. suoritteen tuottamisen taloudellisuus ja tuottavuus paranivat edellisestä vuodesta. Uudenmaan ELY-keskukseen valtakunnallisesti keskitettyyn palkkaturvatoimintoon käytettiin eniten Uudenmaan ELY-keskuksen Elinkeino-vastuualueen henkilötyövuosia. Vuonna 2020 käsiteltyjen palkkaturvahakemusten määrä (5 781) nousi huomattavasti edelliseen vuoteen (4 833) verrattuna. Syinä kasvuun olivat lisääntyneet henkilöresurssit sekä käsittelyprosessin uudistaminen ja sähköistäminen. Henkilöstöresurssia (htv 45,6) oli käytössä edellistä vuotta (40,6) enemmän. Tämä johtui korona-pandemian vaikutuksiin varautumiseen saadusta lisämäärä-

hasta. Vuoden 2020 aikana tehtiin merkittäviä tietojärjestelmä uudistuksia, jotka vähensivät virkailijoiden manuaalista työtä ja sitä kautta paransivat taloudellisuutta ja tuottavuutta. Myös käsittelyprosessia uudistettiin tehokkaammaksi mm. tiedoksianto-menettelyn ja sisäisen työnjaon osalta.

Maaseudun yritystukipäätösten suoritteiden määrä kasvoi ja taloudellisuus ja tuottavuus paranivat merkittävästi edellisvuosiin verrattuna. Suoritteiden määrän voimakasta kasvua selittää osaltaan koronapandemian aiheuttama aiempaa runsaampi muutoshakemusten määrä.

Satakunnan ELY-keskuksessa yritystukipäätöksissä kasvua oli peräti 50 %, maatilainvestoinneissa 25 % ja hanketukipäätöksissä 20 %.

Myös Pirkanmaan ELY-keskuksessa maaseudun yritystukipäätösten taloudellisuus ja tuottavuus paranivat edellisestä vuodesta. Tuottavuus oli vuonna 2020 lähellä maan keskiarvoa, toisin kuin tätä edeltävänä vuotena. Taloudellisuuden ja tuottavuuden parantumista selittää osaltaan suoritemäärän kasvu. Ohjelmakauden lopulla maaseutuyksikön toiminnan tehostamiseen kiinnitettiin myös erityistä huomiota.

Keski-Suomen ELY-keskuksessa maaseudun yritystukihakemuksen kasvattamiseksi on tehty pitkäjänteistä tiedottamista ja markkinointia, jonka tuloksena hakemusten määrä kasvoikin edellisistä vuosista.

Lapin ELY-keskuksessa maaseudun yritystukipäätösten käsittelyn taloudellisuus ja tuottavuus paranivat edellisistä vuosista. Silti Maaseutu-yksikön tavoitteista jäätin vuonna 2020 jälkeen lähinnä Korona-pandemian aiheuttamien vaikeuksien takia. Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman yritystukien alueellisten valtuuksien sidonta-aste jäi tavoitellusta. Syynä oli yritysten vaikea tilanne vuoden 2020 syksyllä, peruuntuneet hakemukset sekä suurentunut riski suunnitelluissa investoinneissa. Lapin ELY-keskuksessa tuottavuus on parantunut merkittävästi sähköisen asioinnin myötä, Lapissa 99,57% vireille tulleista hakemuksista tulee sähköisestä järjestelmästä. Yritystukihakemuksen käsittelyaika Lapissa on 39 vrk eli reilusti alle tavoitetason, kun huomioidaan sekä suorat että leader-yrityshankkeet. Osa Lapin ELY-keskuksen Maaseutu-yksikön työntekijöistä siirtyi keväällä 2020 käsittelemään maatalouden ja maatalouden alkutuotannon väliaikaisia tukia oman työnsä ohella. Koska hakemusten määrä pysyi koko vuoden varsin kohtuullisena, yksikkö saattoi hyödyntää vakituksia työntekijöitään ja järjestää tehtäviään niin, ettei väliaikaisten koronapandemiasta johtuvien tukien käsittelyyn tarvinnut palkata yksikön ulkopuolisia työntekijöitä.

Maatilojen aloitus- ja investointitukipäätösten suorittemäärät kasvoivat hienoisesti edelliseen vuoteen verrattuna. Myös taloudellisuus ja tuottavuus paranivat edellisistä vuosista.

METSO-toteutuksessa (ha) vuosittaiset hehtaarimäärät vaihtelevat kohteiden erilaisuudesta johtuen.

Luonnonsuojelluksen maanhankinnan valtakunnallinen painopiste on viime vuosina siirtynyt eteläisempään Suomeen. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksessa METSO-toteutuksen määrä (ha) nousi yli 80 % (312 ha -> 575 ha). Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen METSO-toteutuksessa alueiden määrä oli 560 ha ja tulos parani toista vuotta peräkkäin (430 ha v. 2019). Myös Varsinais-Suomen ELY-keskuksessa METSO-toteutuksen määrä (ha) nousi yli 30 % (541 ha -> 706 ha). Hämeen ELY-keskuksessa suorittemäärässä tapahtui laskua osin koronapandemian takia.

Ympäristötuen erityistukisopimusten ja ei-tuotannollisten investointien suorittemäärät ja sitä kautta tuottavuus kasvoi merkittävästi edellisestä vuodesta. Suoritteiden määrät kasvoivat kaikissa ELY-keskuksissa, sillä vuonna 2019 uusia ympäristösopimuksista ei pääosin oltu pystytty hakemaan. Suurimmat suorittemäärät toteutuivat Varsinais-Suomen, Pohjois-Savon ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksissa.

Tienpidon julkisoikeudellisten lupapäätösten (ml ajoneuvon siirto) osalta taloudellisuus ja tuottavuus paranivat edellisestä vuodesta. Tuottavuutta nosti suoritemäärän kasvu. Tuottavuus nousi esimerkiksi Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksessa johtuen mm. lisääntyneistä tuulivoimapuistojen tieliittymien käyttötarkoituksimuutoksista. Lapin ELY-keskuksessa tienpidon vahingonkorvaushakemusten määrä kasvoi yli viidenneksellä ja siirtoaajoneuvoilmoitukset lisääntyivät 11 % vuodesta 2019.

Liikenteen asiakaspalvelukeskuksen asiakasyhteydenottojen määrät kasvoivat edelleen, edellisiin vuosiin verrattuna. Myös taloudellisuus ja tuottavuus paranivat. Kokonaispalvelutaso säilyi edellisvuoden tasolla.

YVA-arviointiohjelmien ja -selostusten suoritemäärä kasvoi hienoisesti edellisvuodesta. Myös taloudellisuus parani edellisestä vuodesta. YVA-arviointiohjelmien ja -selostusten osalta taloudellisuus (kulut/suorite) oli parhaimmalla tasolla Varsinais-Suomen, Pohjois-Karjalan ja Kainuun ELY-keskuksissa. Esim. Kainuussa laajojen ympäristövaikutusten arviointiprosessien läpivienti on ollut tehokasta. Joiltain osin tätä voi selittää toimintaympäristön olosuhteet, mutta myös arviointi- ja käsittelyprosessien erittäin kustannustehokas läpivienti.

Seurantaohjelman mukaisten näytteiden suoritemäärät ja sitä kautta tuottavuus paranivat edellisestä vuodesta. Seurantaohjelman mukaisten näytteiden osalta tuottavuus oli parhaimmalla tasolla Keski-Suomen ELY-keskuksessa. Myös Pirkanmaan, Etelä-Savon, Pohjois-Karjalan, Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun ELY-keskuksissa tuottavuus oli keskimääräistä tasoa parempaa.

Kaakkois-Suomessa suoritemäärät ja tuottavuus paranivat edellisestä vuodesta, kun vesistöseuranta saatiin toimimaan toivotusti palveluntuottajan aiempien ongelmien jälkeen. Seurantaohjelman mukaisia näytteitä otettiin 1 567 kpl (1 339 kpl v. 2019).

Pohjois-Savossa seurantaohjelman mukaisen näytemäärän osalta tuottavuus (POSELY 555 kpl/htv) oli keskiarvoa (740 kpl/htv) pienempi. Yhtenä syynä tähän on se, että Pohjois-Savon ELY-keskuksella oli merkittävä rooli (sihteeriresurssi) seurannan ostopalvelutyöryhmässä.

Lapin ELY-keskuksen osalta vesistöseurantaohjelmien mukaisten vesinäytteiden yksikkökustannuksia nostaa toiminta-alueen laajuus, jolloin yksittäisen vesinäytteen ottoon käytetty matka- ja työaika muodostuvat huomattavasti suuremmaksi kuin muualla maassa.

Eläinvalvontojen määrä laski kaikissa ELY-keskuksissa ja valtakunnallisesti liki puoleen edellisvuosien suoritemäärästä. Myös taloudellisuus ja tuottavuus heikkenivät. Suoritemäärän lasku johtui pitkälti koronapandemiasta. Pirkanmaan ELY-keskuksessa eläinvalvonnan kustannuksen kasvua ja toiminnan tuottavuuden heikkenemisestä arvioitaessa on huomioitava, että toiminta saatiin käyntiin Ruokaviraston ohjeiden mukaisesti vasta kesällä pahimman kevään koronatilanteen helpotettua.

Pohjois-Karjalan ELY-keskus oli niitä harvoja ELY-keskuksia, joissa suoritteen tuottamisen taloudellisuus ja tuottavuus paranivat hienoisesti edellisestä vuodesta. Lisätyötä aiheuttivat hanhivahingot ja komission tarkastuksesta johtuvat lisätarkastukset. Resurssien joustava käyttö mahdollisti kuitenkin kaikkien tehtävien hoitamisen ajallaan aikataulujen mukaisesti.

Luonnonsuojeluohjelmien toteutuksen (ha) vuosittaiset hehtaarimäärät vaihtelevat, koska eri vuosina on hyvin erilaisia kohteita. Vuonna 2020 suoritteiden määrä kasvoi valtakunnallisesti eniten (166 %) Y-vastualueen suoritteista. Samalla myös sekä taloudellisuus että tuottavuus paranivat. Vuonna 2020 suojeluohjelmien toteutusluvussa on mukana myös uuden HELMI-ohjelman soidensuojelukohteet.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksessa luonnonsuojeluohjelmien toteuttaminen nousi yli kaksinkertaiseksi edellisvuoteen verrattuna (1618 ha -> 3654 ha). Tehtävään käytetty työaika ei kuitenkaan noussut, joten taloudellisuus- ja tuottavuusluvut paranivat. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen luonnonsuojeluohjelmien toteuttamismäärät olivat vuonna 2020 yli puolet kaikkien ELY-keskusten yhteenlasketusta toteutusmäärästä.

Pohjois-Karjalan ELY-keskuksessa luonnonsuojelukohteet neuvotellaan kiinteistökohtaisesti ja yhden hehtaarin suojeluprosessissa on kaikki samat vaiheet kuin monen sadan hehtaarin kohteella, jolloin työmäärä ei kasva läheskään samassa suhteessa kohteen koon kanssa. Korvaus taas perustuu pääasiassa puuston käypää arvoon (puuston määrään); pieni metsäkohde voi maksaa enemmän kuin suuri avosu. Vuonna 2020 suojeluohjelmien toteutusluvussa on mukana myös uuden HELMI-ohjelman soidensuojelukohde; yksistään tämä yksi laaja ja puuton suokohde kertoo hyvin, miten vähäpuustoisen kohteen hehtaarikulu on pieni ja vastaava tuottavuusluku suuri.

Myös Etelä-Savon ELY-keskuksessa luonnonsuojeluohjelmien toteutuksessa tuottavuus on parantunut, missä näkyy soidensuojelun täydennysehdotuksen toteutuksen alkaminen. Suojeltujen suokohteiden keskimääräiset pinta-alat olivat suurempia kuin edellisten vuosien metsä yms.- kohteiden.

Tuottavuuden nousua oli havaittavissa myös Pohjois-Savon ELY-keskuksen luonnonsuojelu-ohjelmien toteutuksessa, jossa kohteet olivat poikkeuksellisen pieniä (ka. 3 ha) ja työmäärä suhteessa pinta-alaan oli suuri. Ohjelmien toteutus oli loppuvaiheessa ja jäljellä oli toteutuksen kannalta haastavin osa. Maanomistajat olivat hankalasti tavoitettavissa ja mielenkiinto luopua em. alueista oli vähäinen.

Myös Varsinais-Suomen ja Kaakkois-Suomen ELY-keskuksissa luonnonsuojeluohjelmien toteuttamisen määrät nousivat.

Kainuun ELY-keskuksen osalta hyvän taloudellisuustunnusluvun taustalla on osaltaan se, että Kainuun ELY-keskus teettää tila-arviot pääosin ostopalveluina.

Henkilötyöpäivät (osaamisen kehittämispalvelut) lkm osalta suoritelmäärät kasvoivat merkittävästi edelliseen vuoteen verrattuna. Myös suoritteen tuottamisen taloudellisuus ja tuottavuus paranivat merkittävästi.

Tulvakartoitetut alueet, joilla edistetty tulvariskien hallintaa osalta suoritelmäärät kasvoivat ja sitä myötä tuottavuus parani edellisistä vuosista.

Sopimusliikenteen ja valtion apujen (ostosopimukset, valtionapupäätökset) taloudellisuuden ja tuottavuuden lasku johtui ELY-keskuksissa koronapandemian vaikutuksesta sopimusten määrään. Esim. Pohjois-Pohjanmaan ja Varsinais-Suomen ELY-keskuksissa joukkoliikenteen sopimusten määrä pieneni, koska vuonna 2020 ei ollut tarvetta jatkaa vuonna 2019 jatko-optiolla jatkettuja sopimuksia. Pohjois-Savon ja Keski-Suomen ELY-keskuksessa koronapandemia näkyi joukkoliikenteen järjestämisessä kasvaneena suoritelmääränä. Esimerkiksi Keski-Suomessa korona-tilanne ja sen aiheuttamat rajoitukset aiheuttivat kesällä 2020 riskin palveluiden laajamittaiseen supistumiseen. Riskiä saatiin pienennettyä, kun ELY-keskus turvasi alueellista joukkoliikenteen palvelutasoa ja keskeisiä kaupunkien välisiä yhteyksiä tukemalla voimassa olevien liikennöintisopimusten mukaista liikennettä ja korvaamalla markkinaehtoinen liikenne sopimusliikenteellä keskeisillä yhteysväleillä. Keski-Suomen ELY-keskuksessa pandemian aiheuttama tilanne palvelujen järjestämisessä jatkuu vuodelle 2021.

Kasvinterveyden- ja taimiaineiston tarkastusten- ja kartoituskäyntien (lukumäärä, kpl), osalta näytteiden lukumäärä ja sitä kautta tuottavuus laski valtakunnallisesti 27 %. Myös taloudellisuus laski, kun yksikkökustannukset nousivat 39 % edellisvuodesta. Tuottavuuden lasku johtui osin Korona-tilanteesta, mutta lisäksi siihen vaikutti kasvitautilain voimaantulo, jonka käyttöönotto vaati perehtymistä ja heikensi osaltaan hetkellisesti tuottavuutta.

Peltolohkorekisterin ristiintarkastusten osalta suoritelmäärät (kpl) laskivat merkittävästi, koska Ruokaviraston määräyksestä on syksyllä 2020 tehty uusintavalvontoja tiloilla, jotka alun perin tarkastettiin vuosina 2018 ja 2019. Uudelleen valvontojen suoritelmääriä ei ole mukana ao. suoritetiedoissa.

Vuoden 2020 kustannus- ja henkilötyövuositiedot toimintoryhmittäin

ELY-keskuksen toimintamenojen käyttö oli kertomusvuonna n. 180,4 M€ (v. 2019 177,4 M€; v. 2018 172,3 M€). Liisäystä toimintamenojen käytössä oli vajaa 3 M euroa. Toimintamenomäärärahoilla palkattujen henkilöiden henkilötyövuosimäärä väheni edellisestä vuodesta. Toimintamenomäärärahoilla palkattujen osuus oli vuonna 2020 2 540 henkilötyövuotta (v. 2019 2 567 htv; v. 2018 n. 2 556 htv). ELY-keskukset ja KEHA-keskus saivat vuonna 2020 lisää toimintamenomäärärahaa mm. koronapandemian aiheuttamiin lisätehtäviin. Myönnettyistä ao. toimintamenomäärärahoista tullaan maksamaan kuluja myös vuonna 2021.

Toimintamenomäärärahojen lisäksi muulla rahoituksella oli palkattuna yhteensä n. 477 henkilötyövuotta

(v. 2019 399 htv; v. 2018 n. 392 htv). Muilla momenteilla palkatut työskentelivät mm. EU-osarahoitteisissa hankkeissa sekä ympäristöministeriön ja maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan tehtävissä. Lisäksi henkilöitä oli palkattuna työllisyysmäärärahoilla.

Seuraavassa taulukossa on esitetty ELY-keskusten toimintoryhmittäisiä kustannus- ja henkilötöyvuositietoja. Tiedot perustuvat ELY-keskusten yhteiseen kustannuslaskentaan. Kokonaiskustannukset on laskettu työajanseurantajärjestelmän pohjalta toimintoryhmittäin. Kokonaiskustannuksissa on otettu huomioon henkilöstön palkat ja muut oman toiminnan kulut. Vertailutietoina on esitetty kustannus- ja htv-tiedot toimintoryhmittäin vuosilta 2019 ja 2018.

TOIMINTORYHMÄKOHTAISET KUSTANNUKSET YHTEENSÄ						
Toiminnot vyörytettyinä						
	2020		2019		2018	
Toimintoryhmä	Htv	Kokonais-kustannukset	Htv	Kokonais-kustannukset	Htv	Kokonais-kustannukset
Alueiden kehittäminen ja maakunnan liittojen yhteistoiminta-alueet	88,0	13 944 912	107,1	16 653 410	103,6	18 424 096
Alueiden käyttö	96,5	7 018 424	98,5	8 936 698	100,3	8 280 080
Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten yleishallinnollinen ohjaus	0,0	1 064	0,0	2 157	0,0	2 049
Elinkeinopoliittika	29,9	2 702 004	36,1	3 206 468	36,4	3 190 090
Elintarvikkeet	1,9	111 387	3,5	211 286	3,4	218 195
Energiapolitiikka sekä ilmastopolitiikan kansallisen valmistelun ja toimeenpanon yhteensovittaminen	0,0	236	0,1	3 494	0,2	15 658
Innovaatio- ja teknologiapolitiikka, yritysten kansainvälistyminen ja tekninen turvallisuus	141,3	10 604 095	67,4	4 522 008	71,0	4 731 256
Kala-, riista- ja porotalous	76,0	13 554 973	76,4	17 671 531	75,7	15 851 066
Kohdentamaton työ	0,0	165	0,0	0	0,1	2 472
Liikenneväylät, satamat ja lentopaikat	278,8	32 564 160	286,0	21 992 545	293,7	21 112 127
Luonnonsuojelu	196,9	19 646 140	151,5	13 742 946	140,3	12 098 963
Maahanmuuttajien kotouttaminen	51,8	4 289 152	68,0	5 108 303	62,1	4 888 660
Maaseudun kehittäminen	260,5	16 989 632	259,5	16 930 908	254,8	16 300 012
Maatalouden tuotantotarvikkeiden turvallisuus ja laatu, eläinten terveys ja hyvinvointi sekä kasvinterveys	52,2	2 978 699	57,1	3 282 576	52,8	2 939 652
Maatalous	237,0	13 696 076	270,0	15 680 451	281,2	15 706 661
Taide, kulttuuri, liikunta ja nuorisotyö	1,4	94 252	1,4	101 183	1,7	124 548
Tie- ja rautatieliikenne, siviili-ilmailu ja vesiliikenne	183,5	13 450 997	183,5	12 685 436	196,6	13 174 612
Tiede, koulutus ja lasten päivähoito	17,8	1 737 716	17,8	1 780 921	19,6	1 958 243
Työllisyys, työttömyys ja julkinen työvoimapalvelu	248,6	18 560 488	238,1	19 830 256	220,9	18 424 396
Vesitalous	202,6	31 500 039	196,8	28 443 890	196,6	31 588 143
Ympäristönsuojelu ja ympäristövahinkojen torjunta	508,9	59 779 254	502,5	50 895 969	506,7	52 629 251
Yhteensä	2 673	263 223 864	2 621	241 682 436	2 618	241 660 230

ELY-keskusten kokonaishenkilötöyvuosimäärä nousi vuoteen 2019 verrattuna. Henkilötöyvuodet lisääntyivät mm. innovaatio- ja teknologiapolitiikan, yritysten kansainvälistymisen ja teknisen turvallisuuden tehtävissä, luonnonsuojelun tehtävissä, työllisyyden-, työttömyyden- ja julkisen työvoimapalvelun tehtävissä sekä vesitalouden ja ympäristönsuojelun ja ympäristövahinkojen torjunnan tehtävissä.

ELY-keskusten, ml. KEHA-keskuksen toimintamenomäärärahaajaossa oli, kuten vuoden 2019 jaossakin, kertaluonteiset lisämäärärahat kotoutumisen edistämiseen ja maatalouden valvontatehtäviin. Niiden lisäksi myönnettiin kertaluonteisena lisäyksenä määrärahaa mm. osajapulnan koordinointiin sekä hallitusohjelman mukaisina pysyvinä lisäyksenä tulvasuojeluun ja vesienhallintaan, palkkatuen maksatukseen, maahanmuuttajien osaamisen kehittämiseen sekä kansainvälisen rekrytoinnin kehittämiseen. Kertaluonteisena lisäyksenä myönnettiin vuoden aikana yhteensä 70 henkilötöyvuoden resurssit koronapandemiasta johtuvien lisääntyneiden tehtävien hoitamiseen.

Substanssimäärärahoista osoitettiin lisäresursseja mm. ympäristöministeriön hallinnonalalla Helmi -elinympäristöohjelman käynnistämiseen.

Henkilötyövuodet vähenivät mm. alueiden kehittämisen tehtävissä, elinkeinopolitiikan, maatalouden ja liikenteen tehtävissä. ELY-keskuksissa jouduttiin koronapandemiasta johtuen tekemään tehtäväjärjestelyjä ja olemassa olevaa henkilöstöä siirrettiin osittain mm. käsittelemään kasvaneita koronatukimääriä. Liikennevastuualueen osalta muutos johtui mm. siitä, että 1.8.2020 alkaen tieliikenteenohjauksen ja -hallinnan telematiikkatehtävät ja henkilöstö siirrettiin Kaakkois-Suomen ELY-keskuksesta Traffic Management Finland Oy:n palvelukseen.

Oman toiminnan kustannukset kasvoivat hieman edelliseen vuoteen verrattuna. Suurimpia kulueriä olivat aiempien vuosien tapaan henkilöstökulut, vuokrat ja palvelujen ostot. Henkilöstökuluja nosti mm. tehtäväkohtaisten palkan osien yleiskorotus 1.8.2020 lukien ja koronaan liittyvien tehtävien ja muiden lisääntyneiden tehtävien hoitoon palkatut lisäresurssit. Palvelujen ostoista suurin osa oli asiantuntija- ja tutkimuspalveluita, muita ulkopuolisia palveluita sekä ICT-palveluostoja ja tietotekniikan asiantuntija- ja ylläpitopalveluita. Toisaalta KEHA-keskuksen toimenpiteillä saatiin säästöjä yhteisistä toimintamäärärahoista maksettavista kustannuksista, mm. toimitilakustannuksista. Palvelujen ostoihin sisältyy myös hallitusohjelmaan sisältyvien kärkihankkeiden toteuttamiseen liittyviä palvelujen ostoja sekä substanssitoimintaan liittyviä kustannuksia mm. asiantuntija-arviointien kustannuksia, maa- ja vesirakenteiden rakennus- ja kunnostuspalveluiden kustannuksia, Helmi -elinympäristöohjelman kustannuksia sekä saariston yhteysalusliikenteen ostoja ja kehittämiskustannuksia.

1.4.1.2 Toiminnan taloudellisuus ja tuottavuus TE-toimistoissa

Vuoden 2019 aikana TE-toimistojen kustannuslaskentaa kehitettiin. TE-toimistojen toimintoluokitus uudistettiin ja toiminnoille määriteltiin suoritteet. Uudet toiminto- ja suoritekoodit otettiin käyttöön vuoden 2020 alussa. Näin ollen vuodesta 2020 alkaen TE-toimistojenkin osalta on mahdollista laskea taloudellisuus- ja tuottavuustunnuslukuja.

Seuraavissa taulukoissa on esitetty TE-toimistojen taloudellisuus- ja tuottavuustietoja. Taulukoissa on esitetty TE-toimistojen taloudellisuus- ja tuottavuustietoja avainsuoritteittain. Avainsuoritteina on esitetty 15 suoritetta, joiden tuottamiseen on käytetty eniten työaika TE-toimistoissa. Suoritteiden määriä koskevia tietoja on esitetty toimintakertomuksen kappaleessa 1.5 Tuotokset ja laadunhallinta (1.5.1 Suoritteiden määrät).

Taloudellisuus- ja tuottavuustiedot esitetään vuodelta 2020 niiden suoritteiden osalta, joista suoritetiedot oli saatavissa tilinpäätöstä laadittaessa. Suoritetiedot kerättiin ensimmäisen kerran kustannuslaskentaa varten vuonna 2020, joten vertailutietoa aikaisempiin vuosiin ei esitetä.

Tiedot perustuvat ELY-keskusten yhteiseen kustannuslaskentaan. Kokonaiskustannukset suoritteittain on laskettu työajanseurantajärjestelmän pohjalta. Kokonaiskustannuksissa on otettu huomioon henkilöstön palkat ja muut oman toiminnan kulut.

Seuraavassa taulukossa on esitetty suoritekohtaiset taloudellisuus- ja tuottavuustiedot vuodelta 2020 TE-toimistoista yhteensä.

Suoritteen nimi	2020	
	Taloudellisuus kulut yhteensä/ suorite €	Tuottavuus lkm /htv
Tehdyt työllistymissuunnitelmat	77	906
Tehdyt työttömyysturvan erityislausunnot	89	631
Uusi alkanut työnhakujakso	24	2 747
Tehdyt aktivoitumissuunnitelmat	219	305
Toteutuneet AVO-ohjauskerrat	609	105
Tehdyt työtarjoukset (pl. vuorotteluvapaa)	87	819
Tehdyt esittelyt (ml. vuorotteluvapaa)	210	323
Myönteiset ja kielteiset palkkatukipäätökset	134	467
Ammatillisen työvoimakoulutuksen (0-9) toteutuneet opiskelijatyöpäivät	2	38 941
Alkaneet omaehtoisen opiskelun jaksot	138	406
Yrityskäynnit ja muut yrityskontaktoinnit	33	1 962
Tehdyt kotoutumissuunnitelmat	181	348
Tehdyt työ- ja koulutuskokeilusopimukset	121	488
Tehdyt osapäätökset	258	196
Myönteiset ja kielteiset starttirahapäätökset	212	313

Seuraavissa taulukoissa on esitetty suoritekohtaiset taloudellisuus- ja tuottavuustiedot vuodelta 2020 TE-toimistoittain.



Taloudellisuus TE-toimistoittain kulut yhteensä/suorite €																
Suorite	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Yhteensä
Tehdyt työllistymissuunnitelmat	62	51	79	136	51	87	96	124	39	70	100	115	73	81	179	77
Tehdyt työttömyysturvan erityislausunnot	88	77	124	125	67	107	120	75	78	81	52	79	71	165	145	89
Uusi alkanut työnhakujako	25	13	41	33	31	18	25	24	19	9	12	13	25	29	43	24
Tehdyt aktivoitumissuunnitelmat	239	335	408	123	95	1 256	214	188	227	148	272	277	144	428	414	219
Toteutuneet AVO-ohjaukset	585	900	485	691	372	800	713	879	654	464	677	1 216	319	744	1 282	609
Tehdyt työtöryhmittelyt (pl. vuorotteluvapaa)	125	203	142	61	99	20	66	103	129	63	7	139	91	28	190	87
Tehdyt esittelyt (ml. vuorotteluvapaa)	699	81	97	443	201	141	212	336	793	73	128	157	160	115	318	210
Myönteiset ja kielteiset palkkatukipäätökset	114	115	251	128	112	127	221	186	92	98	134	102	103	243	266	134
Ammatillisen työvoimakoulutuksen (0-9) toteutuneet opiskelijatyöpäivät	1	129	3	16	1	5	7	8	12	2	9	3	4	12	7	2
Alkaneet omaehtoisen opiskelun jaksot	110	125	250	139	124	86	126	244	95	82	130	117	220	164	631	138
Yrityskäynnit ja muut yrityskontaktoinnit	15	84	19	58	28	58	39	17	47	86	106	38	13	29	67	33
Tehdyt kotoutumissuunnitelmat	120	143	326	329	273	328	333	182	185	108	416	222	226	134	879	181
Tehdyt työ- ja koulutuskokeilusopimukset	114	118	204	111	147	75	330	184	95	57	64	103	143	120	189	121
Tehdyt osapäätökset	244				204	296							352			258
Myönteiset ja kielteiset starttirahapäätökset	154	170	288	125	99	307	182	256	226	88	287	210	768	164	587	212

Tuottavuus TE-toimistoittain lkm/htv																
Suorite	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Yhteensä
Tehdyt työllistymissuunnitelmat	1 032	1 163	997	658	1 273	678	797	638	1 342	860	689	729	917	783	652	906
Tehdyt työttömyysturvan erityislausunnot	533	674	533	636	817	596	575	949	713	584	1 185	907	773	532	777	631
Uusi alkanut työnhakujako	2 888	5 712	1 561	2 336	1 592	3 062	2 587	2 679	2 690	4 392	4 995	5 356	2 412	2 060	2 604	2 747
Tehdyt aktivoitumissuunnitelmat	232	263	300	640	482	55	344	432	312	298	300	298	375	201	275	305
Toteutuneet AVO-ohjaukset	97	63	145	125	127	83	101	94	95	111	103	68	203	101	103	105
Tehdyt työtöryhmittelyt (pl. vuorotteluvapaa)	417	512	542	1 276	853	2 659	1 461	735	489	1 118	9 444	524	839	2 324	655	819
Tehdyt esittelyt (ml. vuorotteluvapaa)	80	744	667	177	252	425	325	320	75	575	505	527	371	586	387	323
Myönteiset ja kielteiset palkkatukipäätökset	478	464	291	596	442	559	379	379	599	429	448	716	503	345	429	467
Ammatillisen työvoimakoulutuksen (0-9) toteutuneet opiskelijatyöpäivät	81 731	499	25 214	5 204	100 664	10 449	11 020	10 736	4 840	24 493	8 739	26 720	14 214	6 324	17 752	38 941
Alkaneet omaehtoisen opiskelun jaksot	439	442	260	552	359	637	510	281	544	497	460	592	236	405	181	406
Yrityskäynnit ja muut yrityskontaktoinnit	3 262	669	3 665	1 547	1 869	1 244	2 020	4 115	1 360	602	915	1 920	3 937	2 178	1 879	1 962
Tehdyt kotoutumissuunnitelmat	452	482	216	250	171	198	273	534	283	456	128	519	246	490	142	348
Tehdyt työ- ja koulutuskokeilusopimukset	423	431	372	685	434	756	264	384	545	721	937	696	349	495	596	488
Tehdyt osapäätökset	186				237	209							167			196
Myönteiset ja kielteiset starttirahapäätökset	287	325	239	630	507	206	403	262	322	549	240	362	268	389	205	313

Taloudellisuuslaskennan mukaan TE-toimistojen suoritteiden tuottamiseen kohdistettiin 3 327 htv, kokonaiskustannusten ollessa 214,9 M euroa. Htv-kohtaiset kustannukset olivat vajaa 64 600 euroa. TE-toimistojen osalta suurimmat resurssit kohdistuivat työllistymissuunnitelmien tekoon (805,4 htv), työttömyysturvan asiantuntijatehtäviin (583,9 htv), työnhakijan alkupalveluihin (250,5 htv) ja aktivointisuunnitelmien tekoon (246,1 htv).

Koronapandemia aiheutti merkittäviä muutoksia TE-toimiston toiminnassa vuonna 2020. Kasvaneesta työmäärästä selvittiin yhteistyössä hyvin ja voidaan arvioida, että tehtävien taloudellisuus ja tuottavuus olivat hyvällä tasolla.

Suoritteiden tuottavuus oli suurinta ja suoritteiden yksikkökustannukset olivat alhaisimmat pääosin niiden suoritteiden osalta, joissa suorittemäärät olivat suuria. Lukumääräisesti eniten tuotettiin seuraavia suoritteita: "Ammatillisen työvoimakoulutuksen (0-9) toteutuneet opiskelijatyöpäivät" (4 542 028 kpl), "Tehdyt työllistymissuunnitelmat" (729 8569 kpl) ja "Uusi alkanut työnhakujakso" (688 052 kpl). Näissä ja lisäksi "Yrityskäynnit ja muut yrityskontaktoinnit" – suoritteessa myös tuottavuus oli suurinta ja yksikkökustannukset olivat alhaisimmat.

Suoritteiden tuottamisen taloudellisuudessa (yksikkökustannuksissa) on suuria eroja eri suoritteiden välillä. Tätä selittää osin suoritteen tuottamisen prosessi, mitä vaiheita ja mitä asiantuntemusta prosessiin sitoutuu. Esim. työllistymissuunnitelman yksikkökustannus on alhaisempi kuin esim. aktivointi- ja kotoutumissuunnitelman. Työllistymissuunnitelman työnhakija tekee yhdessä TE-asiantuntijan kanssa joko aikavarauksella, puhelimitse tai Teamsilla. Palvelun alussa (kun asiakas ilmoittautuu työnhakijaksi) hänen pitää itse tehdä suunnitelmaehdotus, jonka asiantuntija hyväksyy (tai hylkää). Kolmen kuukauden välein tapahtuvan määräaikaishaastattelun yhteydessä suunnitelma päivitetään.

Aktivointisuunnitelman taas työnhakija tekee yhdessä TE-toimiston asiantuntijan ja kunnan virkailijan kanssa. Aktivointisuunnitelma tehdään pitkään työttömänä olleille henkilöille. Suunnitelmaa tehtäessä arvioidaan asiakkaan työ- ja toimintakyky. Lisäksi on joitakin erityiskriteerejä alle 25-vuotiaille.

Kotoutumissuunnitelman taas laativat kunta ja TE-toimisto yhdessä maahanmuuttajan kanssa. Arvioinnissa huomioidaan yksilölliset tarpeet ja edellytykset. Suunnitelmassa sovitaan mm. kotoutumista edistävästä toimenpiteistä, kielen opiskelusta ja työnhakuun liittyvistä asioista.

Korkein yksikköhinta on suoritteella "Toteutuneet AVO-ohjauskerrat" (609 €/kpl). Tätä selittää mm. se, että toteutuneet ammatinvalinnan ohjauskerrat -suoritteen tuottaminen vie aikaa, prosessiin sitoutuu psykologien tekemää työtä. Lisäksi peruuntuneet ohjauskerrat nostavat suoritteen hintaa, koska vain toteutuneet ohjauskerrat lasketaan suoritteeksi.

Tuottavuudessa on suuria eroavaisuuksia TE-toimistojen välillä. TE-toimistojen välisessä vertailussa tulee huomioida, että TE-toimistojen toimintaympäristöt, toimintamallit ja resurssit ovat erilaiset. Näin ollen myös taloudellisuutta ja tuottavuutta kuvaavien tunnuslukujen takana on runsaasti erilaisia muuttujia. Taloudellisuus- ja tuottavuustunnuslukuja laskettiin vuodelta 2020 ao. suoritteille ensimmäistä kertaa, joten TE-toimistojen välillä voi olla eroja myös kirjaamiskäytännöissä. Tunnuslukujen kautta pystytään kuitenkin tunnistamaan eroja suoritteiden tuottamisessa ja niiden kautta on myös mahdollista löytää hyviä käytäntöjä ja tarvittaessa tehostaa toimintamalleja.

Vuoden 2020 kustannus- ja henkilötyövuositiedot toimintoryhmittäin

TE-toimistojen toimintamenomäärärahojen käyttö oli kertomusvuonna n. 210,8 milj. euroa (v. 2019 186,5 M€; v. 2018 171,9 M€). Lisäystä toimintamenomäärärahojen käytössä oli n. 24,3 M€ (13 %). TE-toimistoille osoitettiin huomattava määrä lisärahoitusta koronan aiheuttaman asiakasmäärän lisäyksen

vuoksi. Resursseja osoitettiin TE-toimistojen henkilö- ja työnantaja-asiakaspalvelun palvelukyvyn vahvistamiseen. Toimintamäärärahoilla palkattujen henkilöiden määrä lisääntyi edellisestä vuodesta. Toimintamäärärahoilla palkattujen osuus oli v. 2020 3 218 henkilötyövuotta (v. 2019 n. 2 916; v. 2018 n. 2 794 htv).

Toimintamenojen lisäksi muilla momenteilla oli palkattuna yhteensä n. 222 henkilötyövuotta (v. 2019 n. 233; v. 2018 n. 238 htv). Suurin osa näistä, n. 214 henkilötyövuotta, oli palkattuna työllisyysmäärärahoilla.

TE-toimistojen toimintoryhmittäiset kustannus- ja henkilötyövuositiedot

Seuraavassa taulukossa on esitetty TE-toimistojen toimintoryhmittäisiä kustannus- ja henkilötyövuositietoja. Tiedot perustuvat ELY-keskusten yhteiseen kustannuslaskentaan. Kokonaiskustannukset on laskettu työajanseurantajärjestelmän pohjalta toimintoryhmittäin. Kokonaiskustannuksissa on otettu huomioon henkilöstön palkat ja muut oman toiminnan kulut. Vertailutietoina on esitetty kustannus- ja htv-tiedot toimintoryhmittäin vuosilta 2019 ja 2018.

TOIMINTORYHMÄKOHTAISET KUSTANNUKSET TE-TOIMISTOT YHTEENSÄ						
Toiminnot vyörytettynä						
	2020		2019		2018	
Toimintoryhmä	Htv	Kokonaiskustannukset	Htv	Kokonaiskustannukset	Htv	Kokonaiskustannukset
Alueiden kehittäminen ja maakunnan liittojen yhteistoiminta-alueet	0	26 811	0	28 404	15	1 004 054
Elinkeinopolitiikka	104	6 628 532	33	2 101 608	28	1 892 697
Innovaatio- ja teknologiapoliitiikka, yritysten kansainvälistyminen ja tekninen turvallisuus	0	2 652				
Liikenneväylät, satamat ja lentopaikat			9	665 309		
Kohdentamaton työ	0	20 139	0	0	1	66 109
Maahanmuuttajien kotouttaminen	18	1 699 771	49	3 299 449	45	2 289 301
Siviilipalvelus			0	62 009		
Tie- ja rautatieliikenne, siviili-ilmailu ja vesiliikenne			0	174		
Tiede, koulutus ja lasten päivähoito	0	11 444	0	22 074	0	22 461
Työllisyys, työttömyys ja julkinen työvoimapalvelu	3 679	237 764 510	3 396	215 562 568	3 272	199 506 006
Yhteensä	3 801	246 153 859	3 489	221 741 594	3 360	204 780 628

Henkilötyövuodet ja kokonaiskustannukset lisääntyivät edellisestä vuodesta. TE-toimistoille osoitettiin huomattava määrä lisärahoitusta koronan aiheuttaman asiakasmäärän lisäyksen vuoksi. Resursseja osoitettiin TE-toimistojen henkilö- ja työnantaja-asiakaspalvelun palvelukyvyn vahvistamiseen. Näin ollen työpanos ja henkilötyövuodet lisääntyivät elinkeinopolitiikan ja varsinkin työllisyyden hoidon ja julkisen työvoimapalvelun tehtävissä.

Seuraavassa taulukossa on esitetty henkilötyövuosi- ja kustannustiedot TE-toimistoista toiminnoittain. Taulukkoon on poimittu toiminnot, joita on tehty vähintään 1 htv vuonna 2020.



TOIMINTOKOHTAISET KUSTANNUKSET YHTEENSÄ		
AJANJAKSO 1.1 - 31.12.2020		
Toiminnot vyörytettyinä (> 1 htv vv. 2020-)		
Toiminto	2020	
	Htv	Kokonais-kustannukset
Työllistämissuunnitelma	805	56 192 193
Työttömyysturvatehtävät	584	32 910 944
Henkilöasiakkaan tieto- ja neuvontapalvelut	364	22 196 574
Työnhakijan alkupalvelut	251	16 483 344
Monialainen työllistymissuunnitelma ja aktivointisuunnitelma	246	16 492 367
Ammatinvalinta ja uraohj.	206	13 122 341
Työnvälityspalvelut henkilöasiakkaille	206	14 712 363
Rekrytointipalvelut työnantajille	188	12 820 168
Palkkatuki	117	7 320 539
Ammatillisten työvoimakoulutusten koordinointi	117	7 620 070
Omaehtoinen opiskelu työttömyysetuudella	110	6 162 113
Yrityснеuvonta	101	6 497 947
Kotoutumissuunnitelma	78	4 958 041
Toiminnan kehittäminen, kokeilut ja pilotit	78	6 346 472
Työ- ja koulutuskokeilut	68	4 012 920
Työntekijän työluvat	67	3 359 591
Starttiraha	55	3 646 319
Kansainvälinen työnvälitys ja työvoiman liikkuvuus	37	2 428 471
Valmennuspalveluiden koordinointi	35	2 517 189
Kotoutumiskoulutusten koordinointi	23	1 413 351
Maahanmuutto, pakolais ja turv.hak	18	1 699 771
Yritystoiminnan kehittämispalvelut	15	1 026 637
TE-palvelujen tulosohejaus- ja kehittäminen	12	823 085
Työvoima- ja yrityspalveluiden hankinta, kilpailutus ja seuranta	11	715 013
Työllisyyspoliit.avustus	7	466 137
TeamFinland -toiminta	2	92 195
Yhteensä	3 800	246 036 156

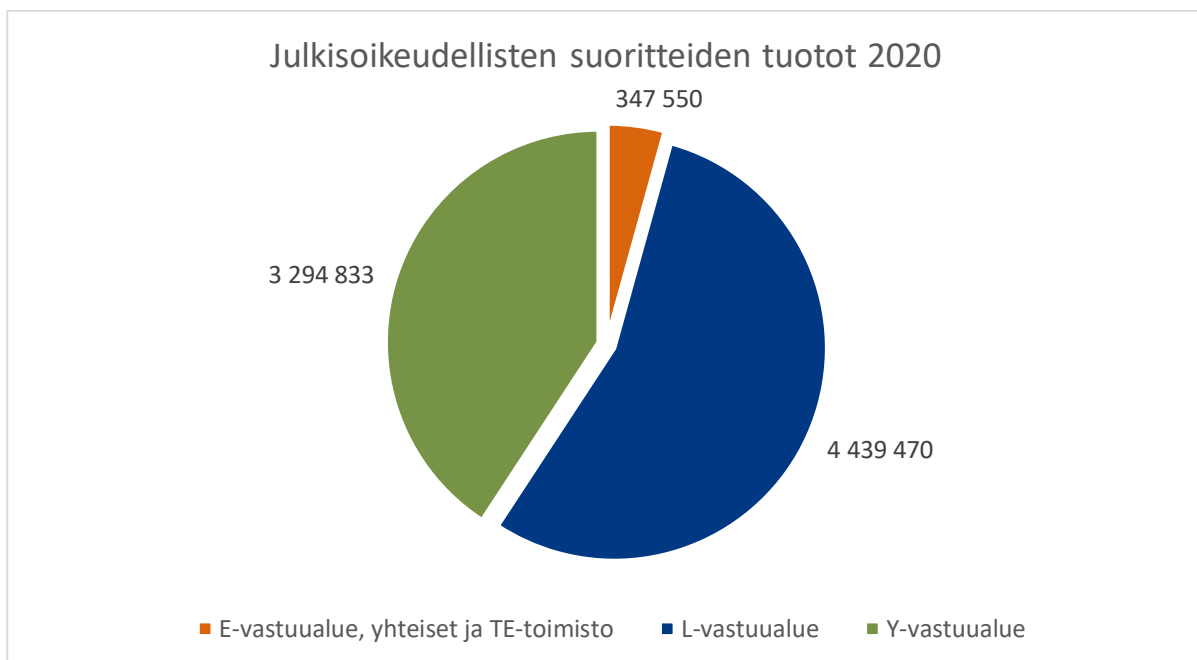
1.4.2 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Maksullisen toiminnan tuloksesta ja kannattavuudesta on laadittu analyysit ELY-keskuksittain. Tämä analyysi on laadittu näiden analyysien pohjalta.

Pääosa maksullisen toiminnan tuotoista, noin 8,1 milj. euroa, muodostui maksuperustelain mukaisista julkisoikeudellisista suoritteista. Kokonaistuotot kasvoivat noin 140 000 euroa edellisvuoteen verrattuna. Tuottojen kasvuun oli osasyynä TE-toimistoille ensimmäistä kertaa kirjatut 168 000 euron suuruiset tulot Maahanmuuttoviraston (Migri) tilittämästä TE-toimiston osuudesta työlupatuloihin. Vuonna 2019 muutos tuotoissa edellisvuoteen oli merkittävämpi, sillä silloin tuotot vähenivät noin 830 000 euroa, mihin oli pääsyyntä liikennelupa-asioiden siirto liikenteen valvontavirastoon Trafiin 1.7.2018 alkaen. Kokonaiskustannukset pysyivät lähes samoina vuoteen 2019 verrattuna.

Vuonna 2020 maksuperustelain mukaisten liiketaloudellisesti hinnoiteltujen suoritteiden tuotot olivat noin 16 000 euroa. Maksuperustelain mukaisista muista suoritteista ja erityislakien perusteella määrättävistä maksuista tai hinnoiteltavista suoritteista ei kuitenkaan laadita kustannusvastaavuuslaskelmia, koska näiden osa-alueiden tuotot jäävät alle 1 milj. euron rajan.

Julkisoikeudellisten suoritteiden tuotot jakautuivat vastuualueittain alla olevan kaavion mukaisesti.



E-vastuualueen osuus oli 4 % kokonaistuotoista. E-vastuualueen tuotoista iso osa koostui kalastuksen valvontaan ja kalastuslain toimeenpanoon liittyvistä maksuista ja päätöksistä. Näistä tuotoista suurin osa kertyi Varsinais-Suomen ELY-keskuksesta Kalatalouspalvelut-yksikön toiminnasta. Suurin osa E-vastuualueen kokonaistuotoista, yli 168 000 euroa (48 %), koostui TE-toimistojen tuloista Migritä eli oleskeluluvan osapäätöksistä. Nämä tuotot nousivat nyt ensimmäistä kertaa kustannusvastaavuuslaskelmalle, sillä aiemmin niitä ei ole kirjattu suoritteelle. Maksullisen toiminnan suorite oleskeluluvan osapäätöksille on avattu joulukuussa 2020 tuloja varten, ja täten sille ei ole kohdistunut menoja vielä vuonna 2020. TE-toimistot ohjeistetaan käyttämään suoritetta työlupien maksulliseen toimintaan liittyvissä kustannuksissa, joten jatkossa

myös kulut saadaan laskelmalle. Lupien käsittely on keskitetty neljään ELY-keskukseen: Varsinais-Suomeen, Pirkanmaalle, Pohjois-Pohjanmaalle ja Kaakkois-Suomeen.

L-vastuualueen tuotot olivat noin 55 % kokonaistuotoista, ja ne muodostuivat pääasiassa erilaisista liikenteen lupapalveluista, erikoiskuljetuksista sekä siirtoajoneuvokäsittelystä. L-vastuualueen tuottojen ja kulu- jen jakaantumisessa näkyy toimintojen keskittäminen valtakunnallisesti kirjanpitoyksikön sisällä. Siirtoajo- neuvot on keskitetty Lapin ELY-keskukseen ja etuajo-oikeudet lautoille Varsinais-Suomen ELY-keskukseen, jossa tuotot hieman vähenivät edellisvuoteen 2019 verrattuna. Tuotot vaihtelevat vuosittain johtuen mm. Hailuodon etuajo-oikeuslupien neljän vuoden uusimisen syklistä. Pirkanmaan ELY-keskukseen on keskitetty erikoiskuljetusluvat sekä palvelukohteiden opastusluvat, tienvarsimainosten poikkeusluvat ja luvat kaape- lien, johtojen ja putkien sijoittamiseen. Valtaosa (94 %) koko L-vastuualueen tuotoista kertyi juuri Pirkan- maalta.

Y-vastuualueen tuotot olivat yhteensä noin 3,3 milj. euroa, noin 41 % kokonaistuotoista, ja ne koostuivat pääosin ympäristö- ja luonnonsuojelulain mukaisista erilaisista päätöksistä, tarkastuksista, valvontamak- suista sekä ympäristövaikutusten arviointi (YVA) -lausunnoista. Y-vastuualueen tuottoja kertyi eniten Varsi- nais-Suomen (17 %), Etelä-Pohjanmaan (14 %) ja Uudenmaan (13 %) ELY-keskuksista.

Julkisoikeudellisten suoritteiden tuotoissa tapahtui muutoksia edellisvuosiin verrattuna.

				Muutos % vv.
Muutos vuosina 2018-2020	2018	2019	2020	2019-2020
E-vastuualue, yhteiset, TE-toimisto*	230 479	264 458	347 550	31 %
L-vastuualue	5 213 325	4 243 581	4 439 470	5 %
Y-vastuualue	3 331 276	3 434 954	3 294 833	-4 %
Yhteensä	8 775 080	7 942 992	8 081 853	2 %

*Sis. Migri-tuloja 168 315 euroa vuonna 2020

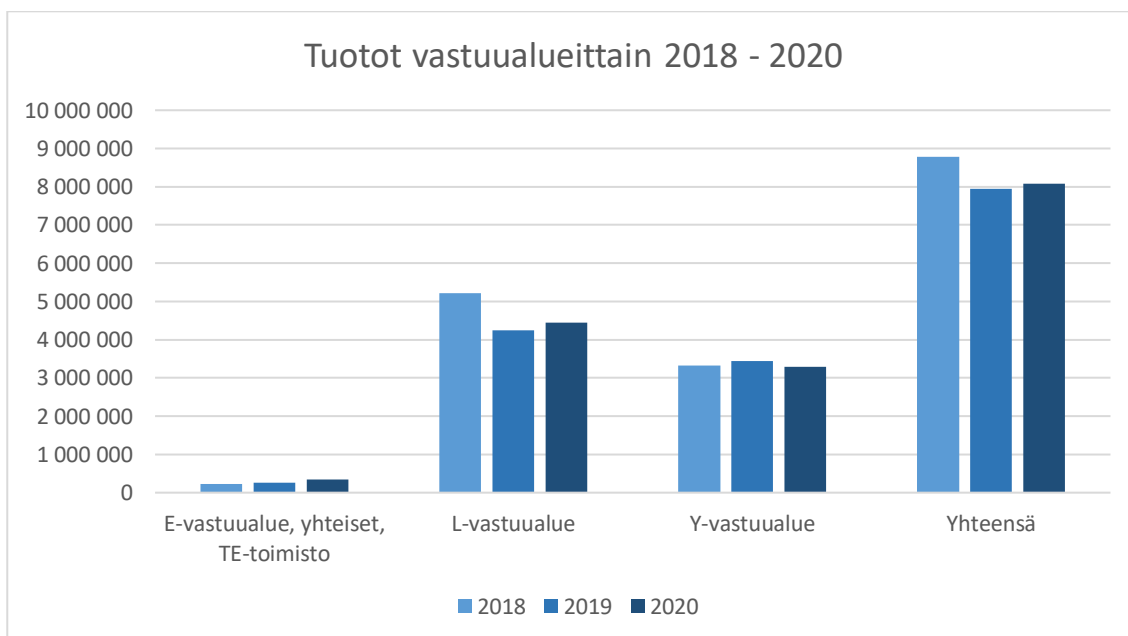
E-vastuualueen tuotot kasvoivat 31 % edellisvuoteen verrattuna. Migri-tulojen lisäksi tuotot E-vastuualu- eella koostuvat pitkälti Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kalatalouspalvelut-yksikön toiminnasta, missä tuo- tot kuitenkin vähenivät edellisvuodesta. Kaikilla kaupallista kalastusta meri- ja sisävesialueilla harjoittavilla on rekisteröintivelvollisuus, ja rekisteröintitehtävä on keskitetty valtakunnallisesti Varsinais-Suomeen. Re- kisteröintituotot vuodelta 2019 olivat 84 000 euroa ja vuonna 2020 vastaavasti 17 000 euroa. Tuotot vähe- nivät lähes 68 000 euroa eli noin 80 %. Kaupallisten kalastajien rekisteröinti on voimassa enintään 3 vuotta kerrallaan, ja vuonna 2020 vanharekisteriä ja siten uusintaan tulevia rekisteröintejä oli edellisvuotta huomatta- vasti vähemmän.

Varsinais-Suomen ELY-keskus tarkastaa Euroopan unionin alueelle tuotavien kalastustuotteiden saalistodis- tukset ja jalostusilmoitukset sekä vastaa Suomesta kolmansiiin maihin (EU:n ulkopuolelle) vietävien kalas- tustuote-erien saalistodistusten varmentamisesta. Vuoden 2019 osalta saalistodistukset tuottivat 99 000 euroa ja vuonna 2020 vastaavasti 77 000 euroa. Tuotot vähenivät 22 000 euroa (23 %), johon oli syynä se, että kalan tuonti Suomeen väheni vuonna 2020. Koronan takia ravintolat ja vähittäiskauppa eivät tarvin- neet tuoretta kalaa niin paljon kuin aikaisemmin.

L-vastuualueen tuotot olivat yhteensä noin 4,4 miljoonaa euroa ja ne kasvoivat lähes 200 000 euroa (5 %) edellisvuoteen 2019 verrattuna. Tuottojen kasvuun vaikutti Pirkanmaan ELY-keskuksen liikenne ja infra- struktuurivastuualueelle keskitettyjen lupien volyymin kasvu edellisvuoteen verrattuna. Erikoiskuljetuslupia sekä johto- ja kaapelitöiden työlupia tuli vuonna 2020 selvästi edellisvuotta enemmän. Liittymälupatulaja

saatiin myös hieman edellisvuotta enemmän. Mainos- ja viitoituslupatulot puolestaan laskivat hieman. Kaikkiaan liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueen lupatulot Pirkanmaalla nousivat lähes 160 000 euroa.

Y-vastuualueen kokonaistuotot laskivat hieman (4 %) edellisvuoteen verrattuna. Muun muassa lisääntyneellä etätyöllä oli osuutta tuottojen vähenemiseen. Koronapandemian vuoksi ympäristölupavalvonnan mukaisten maksullisten määräaikaistarkastusten tekeminen ei onnistunut keväällä suunnitellusti ja poikkeusolosuhteiden jatkuessa tarkastusten tekeminen edellytti uusien etätarkastuskäytäntöjen kehittämistä kesän aikana. Etätarkastuksia pystyttiin kuitenkin tekemään loppuvuodesta tehokkaasti. Koska moni tarkastus tehtiin vasta lähellä vuodenvaihdetta, ei kaikkia tarkastuksia ehditty laskuttamaan saman vuoden aikana. Joissakin ELY-keskuksissa tuotot olivat kasvaneetkin. Tuottojen kasvu ja väheneminen ELY-keskuksissa johtuu muun muassa siitä, että esimerkiksi YVA-tulojen määrä vaihtelee vuosittain viranomaisista riippumattomista syistä. Ympäristönsuojelun ilmoitusten, valvontamaksujen ja YVA-selvityksiin liittyvien tuottojen erot selittyvät tavanomaisella vuotuisella vaihtelulla.



Kokonaiskustannukset 7,2 milj. euroa pysyivät lähes samalla tasolla kuin edellisvuonna. Kulut pienenivät noin 70 000 euroa vuodesta 2019. Suurin osa kustannuksista syntyi henkilöstökuluista (51 %), palvelujen ostoista (26 %) sekä tukitoimintojen kustannuksista (22 %).

Vaikka kokonaiskustannukset olivat lähes yhtä isot kuin vuonna 2019, näkyi ELY-keskusten kustannuksissa tavallista vuotuista vaihtelua. Osassa kustannukset pienenivät ja osassa kasvoivat, muun muassa henkilöstöresurssien mukaan. Myös laajan etätyön käyttö vaikutti kustannuksiin: maksullisia tarkastuksia ja muuta valvontaa suoritettiin koronan takia mahdollisuuksien mukaan aina etäyhteyksien avulla, samoin koulutustilaisuuDET olivat etänä, jolloin henkilöstökulut ja matkustamisen kustannukset (tarkastukset sekä koulutustilaisuuDET) vähenivät edellisvuodesta.

Maksullisen toiminnan kustannuksista suurin osa muodostuu henkilöstökustannuksista. Esimerkiksi Pirkanmaan ELY-keskuksen lupayksiköissä henkilöstömenot kuitenkin vähenivät. Lupia tuli aiempaa enemmän, ja ne hoidettiin samoilla resursseilla. Lisäksi henkilöstön vaihtuvuutta on edelleen paljon, joten henkilöstökulut jäivät aiempaa vähäisemmiksi. Omia resurssipuutteita paikattiin ostopalveluilla, joten omat kustannukset (erilliskustannukset) nousivat kokonaisuudessaan edellisvuodesta. Liikenteen lupiin liittyvien Tilu- ja

Lelu -järjestelmien kustannukset olivat noin miljoona euroa, eikä niissä tapahtunut merkittävää muutosta. Lapin ELY-keskuksessa kokonaiskustannukset nousivat hieman vuoteen 2019 verrattuna, koska sekä henkilöstökustannukset että palvelujen ostot nousivat. Palvelukustannusten nousuun vaikutti siirtoajoneuvotoimintaan liittyvät autojen siirtokustannukset ulkopuolisilta palvelujen tuottajilta. Useissa ELY-keskuksissa kustannuksissa ei ollut olennaista eroa edelliseen vuoteen.

Julkisoikeudellisten päätösten ja lausuntojen määrä vaihtelee vuosittain, ja on vaikea ennakoida, missä määrin asiakkaat julkisoikeudellisia lupia ja päätöksiä hakevat. Tavoitetta maksullisen toiminnan myyntituotoille on näin ollen haastavaa asettaa. Vuonna 2020 julkisoikeudellisille suoritteille oli kuitenkin asetettu tavoitteeksi 100 %:n kustannusvastaavuus.

Toimintakertomusvuonna kustannusvastaavuus oli 111 %. Kustannusvastaavuus vaihteli 0 ja 169 prosentin välillä. Pienimmät kustannusvastaavuusprosentit olivat Satakunnan (0) ja Pohjanmaan (18) ELY-keskuksissa, joissa on vain E-vastuualue ja maksullinen toiminta on hyvin vähäistä. Suurimmat kustannusvastaavuusprosentit olivat Keski-Suomen (169 %) ja Kaakkois-Suomen ELY-keskuksissa (161 %). Suuret kustannusvastaavuusprosentit selittyvät edelleen osittain sillä, että Kieku-järjestelmän aiheuttamien työaikojen kirjausongelmien vuoksi työaikaa on jäänyt kirjaamatta maksullisen toiminnan suoritteille. Keski-Suomen ELY-keskuksessa Y-vastuualueen YVA-lausuntojen työaikakirjauksissa (250 h) ei ollut käytetty toimintokoodin kanssa suorittekoodia, joka vaikutti sekä erilliskustannusten palkkakustannuksiin että osuuteen yhteiskustannuksista, mikä nosti kustannusvastaavuusprosenttia. Kaakkois-Suomen ELY-keskuksessa ongelma on puolestaan pitempiaikainen ja korvaavat toimenpiteet ovat edelleen tarpeellisia. Ympäristönsuojelulain mukaisten lupien valvontaa on tehty koronatilanteen vuoksi myös etätarkastuksina, jolloin työaikaa on kohdentunut vähemmän. Osin tarkastuksia joudutaan tekemään vuoden 2021 puolella.

ELY-keskukset ovat tunnistanee korkeat kustannusvastaavuusprosentit ja tekevät korjaavia toimenpiteitä vuodelle 2021. Esimiehet muun muassa opastavat asiantuntijoita oikeaan työajankirjaamiseen. ELY-keskus ja KEHA-keskus parantavat menettelyjä ja työkaluja, joilla tilannetta voidaan seurata vuoden kuluessa nykyistä paremmin. Tuntikirjausten kohdentamisessa näkyi myös positiivista kehitystä vuoteen 2019 verrattuna. Esim. Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kustannusvastaavuusprosentti vuonna 2020 oli 104 ja vuoden 2019 osalta 146 %. Vuonna 2019 maksullisen toiminnan osalta kustannusten kohdentaminen ei kaikilta osin ollut johdonmukaista ja kustannuksista jäi ELY-keskuksen arvion mukaan osa kohdentumatta maksullisen toiminnan suoritteille. Tuntikirjausten oikeellisuuteen kiinnitetyn huomion myötä laskelmat onkin saatu useissa ELY-keskuksissa tuottamaan täsmällisempiä tietoja. Kustannusvastaavuusprosentin muutos edellisvuoteen oli valtakunnan tasolla 2 prosenttiyksikköä (111 % v. 2020 ja 109 % v. 2019), joten kokonaisuutena katsoen valtakunnallisessa kustannusvastaavuudessa ei tapahtunut merkittävää muutosta vuoteen 2019 verrattuna.

MAKSULLISEN TOIMINNAN KUSTANNUSVASTAAVUUSLASKELMA
Maksuperustelain mukaiset julkisoikeudelliset suoritteet

																Vuosi 2020 toteutuma	Vuosi 2020 tavoite	Vuosi 2019 toteutuma	Vuosi 2018 toteutuma
	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Kpy 380 yhteensä			
TUOTOT																			
Maksullisen toiminnan tuotot																			
Maksullisen toiminnan myyntituotot	517 115	772 481	370	206 811	4 566 641	237 446	80 370	164 789	108 677	147 914	463 119	960	354 970	87 154	373 038	8 081 853	8 000 000	7 942 992	8 775 080
Maksullisen toiminnan muut tuotot	-2 383	-860	0	0	-9 670	0	-220	-763	-925	-1 485	-4 262	0	-413	0	-27 615	-48 596		-31 573	-32 407
Tuotot yhteensä	514 731	771 621	370	206 811	4 556 970	237 446	80 150	164 027	107 751	146 429	458 857	960	354 557	87 154	345 423	8 033 257	8 000 000	7 911 419	8 742 673
KOKONAISKUSTANNUKSET																			
Erilliskustannukset																			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	49	642	0	9	53	94	0	145	152	182	341	0	454	45	728	2 893		6 653	6 615
Henkilöstökustannukset	347 342	466 193	0	113 113	1 500 153	114 944	58 090	103 627	67 975	57 491	308 902	3 610	265 059	42 621	227 724	3 676 843		3 680 541	3 783 539
Vuokrat	0	327	0	0	0	0	0	0	0	0	55	0	39	0	996	1 416		6 385	5 539
Palvelujen ostot	3 497	2 207	0	2 558	1 731 381	2 320	1 231	25 121	0	5 881	12 324	0	5 006	949	117 918	1 910 390		1 834 840	2 304 418
Muut erilliskustannukset	712	8 760	0	649	547	268	46	1 405	111	378	1 874	0	4 937	263	2 229	22 178		24 572	29 174
Erilliskustannukset yhteensä	351 599	478 128	0	116 329	3 232 134	117 626	59 366	130 298	68 237	63 931	323 495	3 610	275 494	43 877	349 594	5 613 720	6 000 000	5 552 990	6 129 286
Osuus yhteiskustannuksista																			0
Tukitoimintojen kustannukset	123 173	265 047	0	83 206	577 746	29 922	24 684	49 500	32 336	22 956	90 131	1 776	190 162	33 934	77 692	1 602 264	2 000 000	1 733 175	1 756 010
Poistot																			0
Korot																			0
Muut yhteiskustannukset																			0
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	123 173	265 047	0	83 206	577 746	29 922	24 684	49 500	32 336	22 956	90 131	1 776	190 162	33 934	77 692	1 602 264	2 000 000	1 733 175	1 756 010
Kokonaiskustannukset yhteensä	474 772	743 175	0	199 535	3 809 880	147 548	84 050	179 797	100 573	86 887	413 626	5 386	465 656	77 812	427 286	7 215 984	8 000 000	7 286 165	7 885 296
KUSTANNUSVASTAAVUUS (tuotot - kustannukset)	39 959	28 446	370	7 276	747 091	89 897	-3 900	-15 771	7 178	59 542	45 231	-4 426	-111 099	9 342	-81 863	817 273	0	625 254	857 377
Kustannusvastaavuus-%	108 %	104 %		104 %	120 %	161 %	95 %	91 %	107 %	169 %	111 %	18 %	76 %	112 %	81 %	111 %	100 %	109 %	111 %
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki																			
KUSTANNUSVASTAAVUUS HINTATUEN JÄLKEEN	39 959	28 446	370	7 276	747 091	89 897	-3 900	-15 771	7 178	59 542	45 231	-4 426	-111 099	9 342	-81 863	817 273	0	625 254	857 377
Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki																			

1.4.3 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus

Tämä analyysi on laadittu ELY-keskus kohtaisten kustannusvastaavuuslaskelma-analyyysien pohjalta.

Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmat on tuotettu keskitetysti KEHA-keskuksessa. Vuonna 2020 oli käytössä Kieku työajan hallinta- ja kirjanpitojärjestelmä. Laskelmassa esitetään ELY-keskusten yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot ja kustannukset KEHA-keskuksen oman *Kustannusvastaavuuslaskelmien laatiminen vuodelta 2020* –ohjeen mukaisesti. Valtiokonttori on hyväksynyt KEHA-keskuksen oman ohjeen, joka on tarkempi kuin Valtiokonttorin ohje. Tiedot tarvitaan ELY-keskuksittain ja näin myös toimintamalli jatkuu samanlaisena varmistaen laskelmien vertailtavuuden. Tämän vuoden laskelmiin otettiin mukaan kaikki talousarviotilit, jolloin saatiin esitettyä yhteisrahoitteisten hankkeiden kokonaisrahoitus.

Yhteisrahoitteinen toiminta sisältää ELY-keskuksen itse toteuttamien hankkeiden eli F-projektien (pois lukien teknisen tuen projektit) sekä Liikenne ja infrastruktuuri ja Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueiden yhteisrahoitteisten hankkeiden tuotot ja kustannukset. Y-vastuualueen yhteisrahoitteisille hankkeille määriteltiin perusteet TEM:n asettamassa työryhmässä vuonna 2012. Liikennevastuualueen yhteisrahoitteisiin hankkeisiin eivät sisälly Väyläviraston tilinpäätökseen sisältyvät yhteisrahoitteiset investointihankkeet.

Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot olivat 10,3 milj. euroa. Tuotot ovat lisääntyneet edellisestä vuodesta 0,6 milj. euroa, kasvua oli lähes kaikissa ELY-keskuksissa. Tuottojen kasvu näkyy erityisesti Keski-Suomen ELY-keskuksen kohdalla Kohtaamo-hankkeessa sekä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen Kiinni työelämään- ja KLIVA Interreg-hankkeissa. Kasvua selittää myös, että hankkeita on alkanut kesken vuotta 2019 ja ensimmäiset koko vuoden tuotot ovat vuodelta 2020. Tuotot ovat vähentyneet Varsinais-Suomen, Pohjois-Karjalan ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksissa.

Kokonaiskustannukset olivat 10,7 milj. euroa ja ne ovat lisääntyneet 0,5 milj. euroa verrattuna edelliseen vuoteen. Palvelujen ostot ovat lisääntyneet 0,5 milj. euroa, selittyen mm. Uudenmaan ELY-keskuksen Kotona Suomessa 2 -hankkeen asiantuntijapalveluissa sekä Keski-Suomen ELY-keskuksen Kohtaamo-hankkeen tietotekniikan asiantuntijapalveluissa. Henkilöstökustannukset ovat lisääntyneet 0,3 milj. euroa. Työaikakirjausten kohdentamiseen Kieku-järjestelmässä on kiinnitetty tarkemmin huomiota ja näin henkilöstökustannukset ovat kohdistuneet paremmin. Muut kustannukset erillismenoissa ovat vähentyneet 0,3 milj. euroa johtuen Covid-19 pandemian aiheuttamista rajoituksista. Rajoitukset ovat vaikuttaneet mm. matkakustannuksiin, tilaisuuksien ja seminaarien järjestämiseen. Rajat ylittävää yhteistyötä ei myöskään ole voitu toteuttaa suunnitellussa laajuudessa.

ELY-keskusten yhteisrahoitteisten hankkeiden talousarviotalouden ulkopuolisia yhteisrahoittajia ovat Euroopan Unionin rakennerahastot (ESR, EAKR, INTERREG, AMIF), puiteohjelmat ja muu suora rahoitus sekä yleishyödylliset yhdistykset, kunnat ja kuntayhtymät ja osin myös yritykset.

ELY-keskusten yhteisrahoitteiset itse toteuttamat ESR-hankkeet (F-projektit) ovat yrittäjyyttä ja työelämää, osaamisen kehittämistä ja syrjäytymisen ehkäisyä sekä maahanmuuttajien kotoutumista tukevia palveluita, työvoimapolittisia toimenpiteitä sekä ympäristön hyvinvointia edistäviä yhteistyöprojekteja. Näissä hankkeissa tehdään asiantuntija- ja kehittämistyötä, joka tukee ja täydentää ELY-keskusten ja TE-toimistojen perustoimintaa mm. ennakointiin, strategiseen suunnitteluun, tiedotukseen ja viestintään liittyvissä asioissa. Hankkeilla edistetään digitaalisia palveluita sekä toimintatapoja (esim. koulutusmateriaalit ja verkko-ohjaus) tavoitteena parempi asiakaspalvelu ja tehokkaampi toiminta.

Pohjois-Savon ELY-keskuksessa on alkanut hanke Hiilineutraali maakunta – Pohjois-Savo (HIMA). Pohjois-Savon ilmastotyön koordinoitihanketta rahoittaa Euroopan aluekehitysrahasto ja Pohjois-Savon liiton kehittämisrahasto. Hanke päättyy vuonna 2021.

Life-hankkeiden osalta ELY-keskuksissa on käynnissä aikaisempina vuosina alkaneita hankkeita Hydrologia Life (vuoden 2023 loppuun) sekä Liito-orava Life, Canemure Life sekä CoastNet Life, jotka jatkuvat vuoteen 2025 asti. Freshabit Life IP-hankkeeseen osallistuu seitsemän ELY-keskusta ja se päättyy vuonna 2022. Freshabit Life-hankkeet ovat vesiluonnon ja vesien tilaa parantavia yhteistyöhankkeita. Etelä-Savon ELY-keskuksessa on alkanut Our Saimaa Seal LIFE-hanke, joka päättyy vuonna 2026.

AMIF-rahoituksella toimivat hankkeet ovat päättyneet vuoden 2020 aikana.

ENI CBC Kolarctic, Karelia CBC, Pohjoinen Periferia ja Arktis sekä SEFR CBC -ohjelmista rahoitetaan ELY-keskuksissa käynnissä olevia hankkeita yhteistyössä eri valtioiden kanssa. Hankkeet tukevat mm. vesistö-, ilmasto- ja virkistyshankkeita, sekä ympäristötietoisuutta. EU-ohjelma Interreg Pohjoinen tukee rajat ylittävää yhteistyötä Pohjois-Suomessa, -Ruotsissa ja -Norjassa sekä saamelaisalueilla. ELY-keskukset toteuttavat yhteistyössä eri toimijoiden kanssa useita Interreg hankkeita, jotka tukevat mm. ilmasto- ja merialueiden kehittämistä sekä ympäristötietoisuutta. Uusina on alkanut Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksessa SeaCombo -hanke ja Varsinais-Suomen ELY-keskuksessa Sustainable Biogas -hanke sekä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksessa INSPECT, vieraslajien torjunta -hanke.

Omarahoitusosuus oli kirjanpitoyksikkötasolla 89 %, muutosta edelliseen vuoteen oli 2 %. Omarahoitusosuus vaihteli ELYittäin 65 % ja 97 %:n välillä. ELY-keskusten itse toteuttamissa hankkeissa kustannusvastavuus on yleisesti alhainen (alle 100 %). Pääosa käynnissä olleista projekteista oli luonteeltaan yleishyödyllisiä vaikutuksia tavoittelevia kehittämisprojekteja, jolloin tulorahoitusta projekteille ei kerry.

Yhteisrahoitteiselle toiminnalle ei ole asetettu varsinaisesti tulostavoitetta, mutta talousarviossa on merkitty aikaisempien vuosien toteutumien perusteella tuottojen tulostavoitteeksi 10,5 milj. euroa.

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskus
Kirjanpitoyksikkö 380

**YHTEISRAHOITTEISEN TOIMINNAN KUSTANNUSVASTAAVUUSLASKELMA
(LASKELMA OMARAHOITUSOSUUDESTA)**

																Vuosi 2020 toteutuma	Vuosi 2020 tavoite	Vuosi 2019 toteutuma	Vuosi 2018 toteutuma
	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Kpy 380 yhteensä			
YHTEISRAHOITTEISEN TOIMINNAN TUOTOT																			
Muiltä valtion virastoilta saatu rahoitus	1 290 554	373 440	260 682	617 099	102 474	603 974	190 743	215 597	1 233 345	1 673 088	192 103	120 586	151 491	189 888	206 015	7 421 079	8 000 000	6 665 444	7 940 471
EU:lta saatu rahoitus	0	1 563 300	0	0	119 788	154 649	0	0	96 100	27 242	0	0	0	0	0	1 961 078		2 226 686	94 747
Muu valtionhallinnon ulkopuolinen rahoitus	0	0	0	0	0	0	69 795	6 616	75 131	0	0	0	0	0	0	151 542		132 053	12 500
Yhteisrahoitteisen toiminnan muut tuotot	757	40 546	0	0	-41 292	9 570	1 479	0	17 935	0	283 941	0	45 910	0	361 520	720 367	2 500 000	616 188	2 607 805
Tuotot yhteensä	1 291 312	1 977 286	260 682	617 099	180 970	768 193	262 017	222 213	1 422 511	1 700 330	476 044	120 586	197 400	189 888	567 536	10 254 066	10 500 000	9 640 370	10 655 523
Yhteisrahoitteisen toiminnan erilliskustannukset																			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	461	2 142	10	0	0	4 233	405	1 147	25 111	4 967	6 334	0	492	1 185	9 282	55 770		95 416	51 175
Henkilöstökustannukset	732 982	1 413 988	144 986	264 534	74 929	602 882	207 173	95 812	569 082	541 223	366 262	117 752	187 963	131 574	483 004	5 934 146		5 666 774	5 601 207
Vuokrat	2 941	1 383	296	0	0	0	0	0	3 734	3 747	1 179	0	475	0	13 422	27 176		84 910	174 760
Palvelujen ostot	382 782	552 564	94 331	282 890	151 787	152 349	34 851	108 605	794 104	923 196	53 062	2 005	39 632	23 602	58 013	3 653 773		3 122 481	3 313 465
Muut erilliskustannukset	108 440	89 153	22 260	69 674	36 376	34 949	8 851	27 533	226 006	234 256	66 703	988	10 159	9 799	51 815	996 962		1 236 022	2 027 406
Erilliskustannukset yhteensä	1 227 606	2 059 230	261 884	617 099	263 091	794 413	251 281	233 097	1 618 036	1 707 388	493 540	120 745	238 721	166 160	615 536	10 667 827		10 205 603	11 168 014
Yhteisrahoitteisen toiminnan yhteiskustannusosuus																			
Tukitoimintojen kustannukset	194 794	77 755	22 068	34 344	14 439	82 515	26 531	12 109	92 048	71 234	68 725	18 575	23 962	29 398	63 338	831 836		888 660	957 649
Poistot																			0
Korot																			915
Muut yhteiskustannukset																			0
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	194 794	77 755	22 068	34 344	14 439	82 515	26 531	12 109	92 048	71 234	68 725	18 575	23 962	29 398	63 338	831 836		888 660	958 564
Kokonaiskustannukset yhteensä	1 422 400	2 136 985	283 951	651 442	277 531	876 928	277 813	245 206	1 710 084	1 778 622	562 265	139 320	262 683	195 558	678 874	11 499 663	12 000 000	11 094 264	12 126 577
OMARAHOITUSOSUUS																			
(Tuotot - Kustannukset)	-131 088	-159 700	-23 270	-34 344	-96 561	-108 735	-15 795	-22 992	-287 573	-78 292	-86 222	-18 734	-65 283	-5 669	-111 338	-1 245 596	-1 500 000	-1 453 894	-1 471 054
Omarahoitusosuus %	91 %	93 %	92 %	95 %	65 %	88 %	94 %	91 %	83 %	96 %	85 %	87 %	75 %	97 %	84 %	89 %	87,5 %	87 %	87,9 %



1.5 Tuotokset ja laadunhallinta

1.5.1 Suoritteiden määrät

ELY-keskusten suoritteiden määrät

Alla olevassa taulukossa on esitetty ELY-keskusten avainsuoritteiden lukumäärät vuosilta 2018-2020 ELY-keskuksista yhteensä. Avainsuoritteina on esitetty n. 30 suoritetta, joiden tuottamiseen on käytetty eniten työaikaa ELY-keskuksissa vuosina 2018-2020. Tiedot avainsuoritteiden lukumääristä esitetään v. 2020 niiden suoritteiden osalta, joista suoritettiedot oli saatavissa tilinpäätöstä laadittaessa. Vertailutietona esitetään vastaavat tiedot vuosilta 2019 ja 2018.

ELY-keskusten avainsuoritteet

Ajanjakso 1.1. - 31.12.2020 (+ vertailutieto v. 2019 ja v. 2018)

Avainsuoritteina on esitetty n. 30 suoritetta, joiden tuottamiseen ELY-keskuksissa on käytetty eniten työaikaa

Suoritteen nimi	Suoritteiden lkm 2020	Suoritteiden lkm 2019	Suoritteiden lkm 2018
Tienpidon hankintojen tilausten määrä	2 840	2 563	2 928
Koko tilan valvonnat (pinta-alatuet), kpl	1 586	2 637	2 742
Ympäristöluvanvaraiset laitokset, valvontakohteet	4 626	5 032	5 393
Yritystukipäätökset	23 424	813	857
Työvoimakoulutuksena hankitut opiskelijapäivät lkm	2 764 724	2 584 803	3 024 029
Maaseudun hanke- ja yritystukien maksupäätökset, kpl	5 291	5 303	5 384
Maaseudun hanketukipäätökset, kpl	2 278	2 309	1 857
Valtion vesioikeudelliset luvat, joiden velvoitteista on huolehdittu, kpl	479	469	454
Vesistöt, joissa edistetty säännöstelyjen kehittämistä ja vesistöjen käyttökelpoisuuden parantamista, kpl	165	161	197
Käsitellyt palkkaturvahakemukset	5 781	4 833	4 449
Maaseudun yritystukipäätökset, kpl	2 429	1 616	1 609
Maatilojen aloitus- ja investointitukipäätökset, kpl	3 316	3 088	2 824
METSO-toteutus, ha	5 783	5 064	4 147
Ympäristösopimukset (sekä vanhat erityistukisopimukset), geenipankkitoimenpiteet, luonnonmukainen tuotanto ja ei-tuotannolliset investoinnit kpl	7 709	283	10 945
Tienpidon julkisoikeudelliset lupapäätökset ml. ajoneuvon siirto	6 108	5 617	5 785
Vesihuollon kehittämissuunnitelmat, joiden toteuttamista on edistetty, kpl	44	45	50
Maatilojen aloitus- ja investointitukien maksupäätökset, kpl	5 857	5 788	6 929
Asiakaspalautteet (liikenteen asiakaspalvelukeskus)	68 700	54 700	50 100
Lausunnot YVA-arviointiohjelmista ja selostuksista yht, kpl	58	57	55
Seurantaohjelman mukaiset näytteet, kpl	17 886	17 277	18 537
Eläinvalvonnat, kpl	685	1 112	1 040
Luonnonsuojeluohjelmien toteutus, ha	7 073	2 658	3 494
Henkilötyöpäivät (osaamisen kehittämispalvelut) lkm	28 133	14 642	14 149
Luomutuotannon valvonnan tarkastuspäätösten lukumäärä, kpl ja lupapäätösten lukumäärä, kpl	7 299	6 838	7 410
Tulvakartoitetut alueet, joilla edistetty tulvariskien hallintaa, kpl	107	91	90
Sopimusliikenne ja valtion avut (ostosopimukset, valtionapupäätökset)	763	906	810
Erikoiskuljetusluvut	10 251	9 809	10 025
Kasvinterveyden ja taimiaineiston tarkastusten tai kartoituskäyntien lukumäärä, kpl ja näytteiden lukumäärä, kpl	1 275	2 286	2 122
Edistetyt peruskuivatus- ja ojitustoimitushankkeet (kpl)	120	109	105
Luokitellut padot, joissa suoritettu patoturvallisuusvalvontaa (kpl)	458	451	446
Peltolohkorekisterin ristiintarkastukset, kpl	900	2 610	4 073
Eläinten merkinnän ja rekisteröinnin valvonnan tarkastusten lukumäärä, kpl	553	835	931



Kaiken kaikkiaan ELY-keskusten tuottamat suoritemäärät kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna. Joidenkin suoritteiden osalta kasvu edelliseen vuoteen oli huomattava. Esim. yritystukipäästösten määrä kasvoi n. 2 780% koronapandemiasta johtuvien koronatukien vuoksi. Joidenkin suoritteiden osalta suoritemäärissä oli laskua edelliseen vuoteen verrattuna. Esim. valvontojen suoritemäärissä oli laskua edelliseen vuoteen verrattuna.

Seuraavissa taulukoissa on esitetty vastaavien avainsuoritteiden lukumäärät ELY-keskuksittain.


Avainsuoritteiden määrät ELY-keskuksittain

Suorite	Vuosi	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Yhteensä
Tienpidon hankintojen tilausten määrä	2018	641	394			281	356		251		167	217		454		167	2 928
	2019	563	414			242	274		220		174	184		347		145	2 563
	2020	589	432			273	227		280		231	229		417		162	2 840
Koko tilan valvonnat (pinta-alatuet), kpl	2018	184	279	162	197	212	176	142	197	115	157	302	247	234	45	93	2 742
	2019	179	272	157	190	201	168	132	182	113	153	296	239	228	43	84	2 637
	2020	102	179	112	101	99	98	79	113	66	105	180	134	142	27	49	1 586
Ympäristöluvanvaraiset laitokset, valvontakohteet	2018	403	875		295	316	272	165	305	145	296	1 211		569	187	354	5 393
	2019	421	706		293	280	274	155	231	145	283	1 208		570	148	318	5 032
	2020	419	723		214	283	249	134	216	120	295	1016		510	130	317	4 626
Yritystukipäätökset	2018				163			156			324			214			857
	2019				112			166			341			194			813
	2020				9 500			2 658			7 878			3 388			23 424
Työvoimakoulutuksena hankitut opiskelijapäivät, lkm	2018	1 136 378	196 803	101 723	153 249	234 100	269 247	64 732	117 087	69 095	187 477	71 458	115 109	209 398	29 742	68 431	3 024 029
	2019	815 655	277 192	88 028	147 985	252 259	170 835	58 050	120 012	66 529	121 839	43 565	115 974	106 680	102 585	97 615	2 584 803
	2020	1 113 144	233 204	128 954	114 053	225 716	154 849	48 943	59 894	69 193	154 349	45 919	124 372	154 880	45 704	91 550	2 764 724
Maaseudun hanke- ja yritystukien maksupäätökset, kpl	2018	321	490	348	358	316	234	307	359	425	335	396	397	475	230	393	5 384
	2019	248	366	383	327	317	258	285	305	427	356	619	386	506	250	270	5 303
	2020	280	274	407	344	318	256	341	295	444	451	518	317	562	190	294	5 291
Maaseudun hanketukipäätökset, kpl	2018	81	70	104	160	124	108	108	96	126	130	261	105	196	87	101	1 857
	2019	119	100	186	192	114	132	110	88	149	220	232	166	238	101	162	2 309
	2020	127	95	224	154	140	158	119	92	155	180	263	132	222	72	145	2 278
Valtion vesioikeudelliset luvat, joiden velvoitteista on huolehdittu, kpl	2018	3	7		14	11	7	5	10	0	0	196		199	0	2	454
	2019	2	7		1	11	7	0	9	0	0	196		199	34	3	469
	2020	2	7		1	11	7	5	9	2	0	199		199	34	3	479
Vesistöt, joissa edistetty säännöstelyjen kehittämistä ja vesistöjen käyttökelpoisuuden parantamista, kpl	2018	9	8		4	16	6	7	11	17	2	38		42	9	28	197
	2019	8	8		4	11	6	8	8	17	2	30		44	9	6	161
	2020	10	8		4	14	6	8	9	17	2	30		42	9	6	165
Käsittellyt palkkaturvahakemukset	2018	4 449															4 449
	2019	4 833															4 833
	2020	5 781															5 781
Maaseudun yritystukipäätökset, kpl	2018	91	122	113	62	152	45	126	105	138	103	124	96	197	58	77	1 609
	2019	94	120	114	60	109	43	91	108	189	91	126	102	188	82	99	1 616
	2020	159	162	172	83	155	75	155	193	364	127	172	121	285	78	128	2 429
Maatilojen aloitus- ja investointitukipäätökset, kpl	2018	125	367	198	164	153	106	96	219	97	105	418	347	354	26	49	2 824
	2019	116	373	163	142	173	91	78	217	70	86	416	365	356	27	415	3 088
	2020	127	457	203	131	168	110	92	214	88	86	526	338	384	40	352	3 316
METSO-toteutus, ha	2018	212	432		641	331	325	262	583	0	540	270		480	69	3	4 147
	2019	298	541		470	334	430	372	504	452	542			312	129	75	5 064
	2020	857	706		410	428	560	551	395	300	401	563		575	0	37	5 783
Ympäristötuen erityistukisopimukset ja ei-tuotannolliset investoinnit, kpl	2018	750	1 232	380	689	980	671	675	953	775	515	873	891	1 037	241	283	10 945
	2019	32	36	4	12	14	12	20	18	22	14	30	14	40	3	12	283
	2020	473	870	287	435	697	439	530	747	556	397	590	572	779	163	174	7 709
Tienpidon julkisoikeudelliset lupapäätökset ml. ajoneuvon siirto	2018	12	17			4 940	14		52		24	20		32		674	5 785
	2019	6	7			4 880	2		12		8	20		15		667	5 617
	2020		8			5 168	2		20		10	22		25		853	6 108
Vesihuollon kehittämissuunnitelmat, joiden toteuttamista on edistetty, kpl	2018	10	4		5	3	2	6	1	3	1	0		4	9	2	50
	2019	6	2		5	2	2	2	5	3	1	0		8	8	1	45
	2020	10	2		6	0	2	2	1	3	1	0		8	8	1	44


Avainsuoritteiden määrät ELY-keskuksittain

Suorite	Vuosi	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Yhteensä
	2018	264	847	488	316	390	263	259	570	262	267	1 012	714	751	101	425	6 929
Maatilojen aloitus- ja investointitukien maksupäätökset, kpl	2019	241	772	391	288	277	190	214	473	228	221	889	613	569	46	376	5 788
	2020	238	684	370	298	359	208	198	451	213	203	871	664	678	74	348	5 857
	2018					50 100											50 100
	2019					54 700											54 700
Asiakaspalautteet (liikenteen asiakaspalvelukeskus)	2020					68 700											68 700
	2018	7	7		2	1	3	2	2	0	0	10		14	4	3	55
	2019	15	10		2	4	3	0	2	1	0	6		7	4	3	57
Lausunnot YVA-arviointiohjelmista ja selostuksista yht, kpl	2020	8	15		2	3	3	0	2	1	1	9		6	3	5	58
	2018	1 800	1 440		1 050	1503	1 586	1 410	1 165	2 335	1 100	1 970		1 048	1 034	1 096	18 537
	2019	1 700	1 850		1 000	1 397	1 339	1 235	1 111	1 480	1 600	1 602		1 097	1 055	811	17 277
Seurantaohjelman mukaiset näytteet, kpl	2020	1 700	1 820		907	1 252	1 567	1 298	1 167	1 432	1 925	1 970		1 013	1 042	793	17 886
	2018	43	101	46	73	88	51	45	99	57	49	123	109	110	17	29	1 040
	2019	36	71	53	70	65	43	53	129	47	78	146	128	136	23	34	1 112
Eläinvalvonnat, kpl	2020	24	49	35	42	43	34	49	75	43	40	74	53	87	14	23	685
	2018	312	93		100	55	0	78	27	0	10	1 075		1 359	342	42	3 494
	2019	230	118		96	24	23	30	36	65	80	257		1 618	81	0	2 658
Luonnonsuojeluohjelmien toteutus, ha	2020	37	419		44	161	184	395	86	807	508	627		3 654	76	75	7 073
	2018				4 426			1 710			5 300			2 713			14 149
	2019				4 534			2 039			5 450			2 619			14 642
Henkilötyöpäivät (osaamisen kehittämispalvelut), lkm	2020				8 671			3 465			12 646			3 351			28 133
	2018	552	664	280	391	680	440	433	641	587	291	698	625	857	191	80	7 410
Luomutuotannon valv. tarkastuspäätösten lukumäärä, kpl ja lupapäätösten lukumäärä, kpl	2019	510	647	242	340	634	375	388	593	562	273	647	591	771	186	79	6 838
	2020	514	674	273	417	688	415	452	634	636	327	650	596	785	155	83	7 299
	2018	7	5		3	13	3	5	5	5	2	12		16	9	5	90
Tulvakartoitetut alueet, joilla edistetty tulvariskien hallintaa, kpl	2019	8	6		3	13	3	5	7	5	1	8		17	9	6	91
	2020	7	7		3	13	3	2	7	5	1	10		32	11	6	107
	2018	118	153			52	52		110		51	166		53		55	810
Sopimusliikenne ja valtion avut (ostosopimukset, valtionapupäätökset)	2019	79	140			44	47		115		34	152		242		53	906
	2020	99	124			33	52		180		48	130		52		45	763
	2018					10 025											10 025
	2019					9 809											9 809
Erikoiskuljetusluvut	2020					10 251											10 251
	2018	131	54	168	202	199	33	169	124	62	146	173	403	159	32	67	2 122
Kasvinterveyden ja taimiaineiston tarkastusten tai kartoituskäyntien lukumäärä, kpl ja näytteiden lukumäärä, kpl	2019	110	35	175	248	216	58	179	134	62	113	222	420	187	42	85	2 286
	2020	61	16	103	104	120	48	91	41	50	63	140	289	96	18	35	1 275
	2018	8	16		2	9	6	1	2	3	0	30		28	0	0	105
	2019	7	20		2	7	8	0	3	4	1	30		27	0	0	109
Edistetyt peruskuivatus- ja ojitustoimitushankkeet (kpl)	2020	7	20		2	4	10	1	3	8	1	25		39	0	0	120
	2018														446		446
Luokitellut padot, joissa suoritettu patoturvallisuusvalvontaa (kpl)	2019														451		451
	2020														458		458
	2018	323	1 075	77	174	105	530	243	171	212	125	217	126	526	82	87	4 073
	2019	251	212	57	368	516	245	22	430	21	125	125	58	112	24	44	2 610
Peltolohkorekisterin ristiintarkastukset, kpl	2020	8	49	74	44	72	3	99	96	6	80	78	92	154	27	18	900
	2018	65	83	48	97	64	40	62	62	63	47	103	76	78	11	32	931
Eläinten merkinnän ja rekisteröinnin valvonnan tarkastusten lukumäärä, kpl	2019	58	65	48	90	60	51	35	58	47	48	67	75	88	17	28	835
	2020	28	54	36	48	37	35	47	44	31	25	46	39	51	12	20	553

Tienpidon hankintojen tilausten suoritemäärässä oli 10,8 % kasvua edellisvuoteen verrattuna. Kasvu pohjautui siihen, että vuonna 2020 perusväylänpidon rahoitusta nostettiin valtakunnallisesti 300 miljoonan euroa ja lisäksi korona-tilanteesta johtuen kesällä 2020 tienpitoon jaettiin lisärahoitusta 67 miljoonaa euroa. Rahoitustilanteen parantuminen heijastui yleisesti hankintojen tilausten määrän lisääntymisenä ja sen myötä kasvaneina suoritemäärinä.

Maatilan tukivalvonnat/Koko tilan valvonnat (pinta-alatuet, kpl) suoritemäärät laskivat edellisestä vuodesta. Korona-tilanne rajoituksineen toi muutoksia valvontoihin. Valvonta- ja tarkastusmääriä vähennettiin normaaliaikaan verrattuna EU-tason ja kansallisin päätöksin. Lisäksi Ruokaviraston määräyksestä tehtiin 2020 syksyllä uusintavalvontoja tiloilla, jotka alun perin tarkastettiin jo vuosina 2018 ja 2019. Näitä uusintavalvontoja ei ole huomioitu suoritemäärissä.

Ympäristöluvanvaraiset laitokset, valvontakohteet suoritemäärät vähenivät edellisestä vuodesta. Tämä liittyy vuoden 2020 alusta voimaan tulleeseen Sipilän hallitusohjelman mukaisiin keventämisasioihin, tässä tapauksessa ilmoitusmenettelyyn, jolloin kuntien valvontaan siirtyi aiemmin ELY-keskuksen valvonnassa olleita kohteita.

Esim. Kaakkois-Suomessa ympäristöluvanvaraisten laitosten määrä laski hieman, kun lähinnä karjasuojia siirtyi kuntien valvottavaksi. Valvottavia laitoksia oli 249 kpl (274 kpl v 2019).

Pohjois-Karjalassa ympäristöluvanvaraisten valvontakohteiden määrä vaihtelee sen mukaan, mitä laitoksia lainsäädännön mukaan kuuluu ELY-keskuksen valvottavaksi. Sipilän hallitusohjelman myötä kuntien valvontaan siirtyi yhteensä 25 kpl eläinsuojia ja muutama saha.

Yritystukipäätösten suoritemäärät kasvoivat merkittävästi edelliseen vuoteen verrattuna. Ajalla 31.3-8.6.2020 ELY-keskuksista oli haettavana poikkeustilanteen koronarahoitusta eli yritysten kehittämisavustusta enintään 5 henkilöä työllistäville yrityksille pl. yksinyrittäjät. Rahoitushakemuksia tuli yli 33 000 kpl. Yritystukipäätösten käsittely on valtakunnallisesti keskitetty neljään ELY-keskukseen: Hämeen, Etelä-Savon, Keski-Suomen ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksiin.

Palkkaturvahakemusten käsittely on keskitetty Uudenmaan ELY-keskukseen. Käsiteltyjen palkkaturvahakemusten määrä kasvoi edellisestä vuodesta. Syinä kasvuun olivat lisääntyneet henkilöresurssit sekä käsittelyprosessin uudistaminen ja sähköistäminen. Henkilöstöresurssia (htv 45,6) oli käytössä edellistä vuotta (40,6) enemmän. Tämä johtui korona-pandemian vaikutuksiin varautumiseen saadusta lisämäärärahasta.

Maaseudun yritystukipäätöksien suoritteiden määrät kasvoivat merkittävästi edellisvuosiin verrattuna. Suoritteiden määrän voimakasta kasvua selittää osaltaan koronapandemian aiheuttama aiempaa runsaampi muutoshakemusten määrä.

METSO-toteutuksessa (ha) vuosittaiset hehtaarimäärät vaihtelevat kohteiden erilaisuudesta johtuen. Luonnonsuojelullisen maanhankinnan valtakunnallinen painopiste on viime vuosina siirtynyt eteläisempään Suomeen.

Ympäristötuen erityistukisopimusten ja ei-tuotannollisten investointien suoritemäärät kasvoivat merkittävästi edellisestä vuodesta. Suoritteiden määrät kasvoivat kaikissa ELY-keskuksissa, sillä vuonna 2019 uusia ympäristösopimuksista ei pääosin oltu pystytty hakemaan. Suurimmat suoritemäärät toteutuivat Varsinais-Suomen, Pohjois-Savon ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksissa.

Eläinvalvontojen määrä laski kaikissa ELY-keskuksissa ja valtakunnallisesti liki puoleen edellisvuosien suoritemäärästä. Suoritemäärän lasku johtui pitkälti koronapandemiasta.

Luonnonsuojeluohjelmien toteutuksen (ha) vuosittaiset hehtaarimäärät vaihtelevat, koska eri vuosina on hyvin erilaisia kohteita. Vuonna 2020 suoritteiden määrä kasvoi valtakunnallisesti eniten (166 %) Y-vastuualueen suoritteista. Vuonna 2020 suojeluohjelmien toteutusluvussa on mukana myös uuden HELMI-ohjelman soidensuojelukohteet.

TE-toimistojen suoritteiden määrät

Vuoden 2019 aikana TE-toimistojen kustannuslaskentaa kehitettiin. TE-toimistojen toimintoluokitus uudistettiin ja toiminnoille määriteltiin suoritteet. Uudet toiminto- ja suoritekoodit otettiin käyttöön v. 2020 alusta alkaen.

Alla olevassa taulukossa on esitetty TE-toimistojen avainsuoritteiden lukumäärät vuodelta 2020 TE-toimistoista yhteensä. Avainsuoritteina on esitetty 15 suoritetta, joiden tuottamiseen on käytetty eniten työaika TE-toimistoissa vuonna 2020. Tiedot avainsuoritteiden lukumäärästä esitetään v. 2020 niiden suoritteiden osalta, joista suoritetiedot oli saatavissa tilinpäätöstä laadittaessa. Suoritetiedot kerättiin ensimmäisen keran kustannuslaskentaa varten vuonna 2020, joten vertailutietoa aikaisempiin vuosiin ei esitetä.

TE-toimistojen avainsuoritteet

Ajanjakso 1.1. - 31.12.2020

Avainsuoritteina on esitetty 15 suoritetta, joiden tuottamiseen TE-toimistoissa on käytetty eniten työaika

Suoritteiden nimi	Suoritteiden lkm 2020
Tehdyt työllistymissuunnitelmat	729 859
Tehdyt työttömyysturvan erityislausunnot	368 546
Uusi alkanut työnhakujakso	688 052
Tehdyt aktivoitumissuunnitelmat	75 137
Toteutuneet AVO-ohjauskerrat	21 562
Tehdyt työtarjoukset (pl. vuorotteluvapaa)	168 309
Tehdyt esittelyt (ml. vuorotteluvapaa)	60 939
Myönteiset ja kielteiset palkkatukipäätökset	54 741
Ammatillisen työvoimakoulutuksen (0-9) toteutuneet opiskelijatyöpäivät	4 542 028
Alkaneet omaehtoisen opiskelun jaksot	44 532
Yrityskäynnit ja muut yrityskontaktoinnit	198 895
Tehdyt kotoutumissuunnitelmat	27 333
Tehdyt työ- ja koulutuskokeilusopimukset	33 067
Tehdyt osapäätökset	13 026
Myönteiset ja kielteiset starttirahapäätökset	17 223

Seuraavissa taulukoissa on esitetty vastaavien avainsuoritteiden lukumäärät TE-toimistoittain.



Avainsuoritteiden määrät TE-toimistoittain																
Suorite	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Yhteensä
Tehdyt työllistymissuunnitelmat	202 669	80 366	29 709	46 821	60 343	53 749	16 536	28 073	38 446	36 526	23 401	22 922	53 905	14 319	22 074	729 859
Tehdyt työttömyysturvan erityislausunnot	136 693	27 559	11 513	23 864	40 768	16 558	8 531	13 497	7 805	21 158	10 479	9 749	24 500	3 259	12 613	368 546
Uusi alkanut työnhakujakso	229 239	64 731	24 853	44 309	62 951	36 622	15 307	26 577	17 113	33 592	22 227	28 341	51 647	6 623	23 920	688 052
Tehdyt aktivoitumissuunnitelmat	10 583	3 854	3 137	5 626	17 738	1 625	2 444	4 110	2 747	5 258	3 150	2 459	8 931	1 342	2 133	75 137
Toteutuneet AVO-ohjaukerrat	6 314	1 284	1 421	1 214	2 915	907	668	958	706	1 469	589	331	1 771	359	656	21 562
Tehdyt työtärjoukset (pl. vuorotteluvapaa)	29 683	7 960	5 363	14 514	19 160	20 168	7 454	10 526	1 485	11 426	14 408	5 552	10 750	4 705	5 155	168 309
Tehdyt esittelyt (ml. vuorotteluvapaa)	3 886	7 701	7 854	2 344	3 978	3 048	2 051	5 835	427	3 680	5 057	4 398	5 776	1 844	3 060	60 939
Myönteiset ja kielteiset palkkatukipäätökset	11 351	5 284	1 801	4 098	4 953	4 008	2 342	1 962	3 310	4 334	1 714	2 043	3 990	1 416	2 135	54 741
Ammatillisen työvoimakoulutuksen (0-9) toteutuneet opiskelijatyöpäivät	2 344 438	4 284	189 429	36 681	1 152 767	78 994	24 277	64 843	19 640	230 522	28 689	154 950	89 718	17 325	105 471	4 542 028
Alkaneet omaehtoisen opiskelun jaksot	16 225	4 085	1 204	2 455	4 249	2 396	965	1 475	1 713	2 827	793	2 092	2 705	405	943	44 532
Yrityskäynnit ja muut yrityskontaktointit	70 695	8 544	7 292	8 796	21 466	10 843	3 269	11 188	7 394	4 803	6 762	6 754	21 084	3 775	6 230	198 895
Tehdyt kotoutumissuunnitelmat	14 561	2 150	426	1 243	1 179	1 205	310	681	530	1 301	328	1 067	1 525	366	461	27 333
Tehdyt työ- ja koulutuskokeilusopimukset	8 332	2 529	1 726	3 965	2 834	2 550	615	1 124	1 594	1 993	1 290	1 443	1 764	594	714	33 067
Tehdyt osapäätökset	6 056				3 319	1 606							2 045			13 026
Myönteiset ja kielteiset starttirahapäätökset	6 376	1 601	547	894	2 228	783	368	584	422	820	409	610	794	94	693	17 223

Taloudellisuuslaskennan mukaan TE-toimistojen suoritteiden tuottamiseen kohdistettiin 3 327 htv, kokonaiskustannusten ollessa 214,9 M euroa. TE-toimistojen osalta suurimmat resurssit kohdistuivat työllistymissuunnitelmien tekoon (805,4 htv), työttömyysturvan asiantuntijatehtäviin (583,9 htv), työnhakijan alkupalveluihin (250,5 htv) ja aktivointisuunnitelmien tekoon (246,1 htv).

Koronapandemia aiheutti merkittäviä muutoksia TE-toimiston toiminnassa vuonna 2020. Kasvaneesta työmäärästä selvittiin yhteistyössä hyvin.

Koko maan työttömistä työnhakijoista n. 30% oli vuonna 2020 Uudenmaan TE-toimiston alueella. Myös suoritteista prosentuaalisesti suurin osa tuotettiin Uudellamaalla.

Kaakkois-Suomen ELY on omalta osaltaan analysoinut suoritemääriä seuraavasti: Palkkatuki- ja starttirahapäätökset vähentyivät v. 2020 Kaakkois-Suomen alueella. Palkkatukipaikkoja oli tarjolla aiempaa vähemmän. Lisäksi osa toteutuneista palkkatukijaksoista toteutui pandemian myötä lyhyempinä. Myönteisissä starttirahapäätöksissä oli hienoista nousua edelliseen vuoteen.

1.5.2 Palvelukyky ja suoritteiden laatu

1.5.2.1 ELY-keskuksen palvelukyky ja suoritteiden laatu

Vuoden 2020 aikana ELY-keskusten ja KEHA-keskuksen asiakastyytyväisyyttä mitattiin palvelutyytyväisyyskyselyjen avulla. Arvioitavia palvelukokonaisuuksia olivat rahoitus-, maksatus, lupa- ja valvontapalvelut sekä yritysten kehittämispalvelut. Lisäksi toteutettiin erillinen koronarahoitukseen liittynyt palvelutyytyväisyyskysely.

Valtakunnallisten tulosten aikaansaamiseksi ELY-keskusten ja KEHA-keskuksen kyselyiden tulokset yhdistettiin palveluittain. Palvelutyytyväisyyskyselyyn saatiin vuonna 2020 yhteensä 5 610 vastausta (vuonna 2019 4 890 kpl.).

Rahoituspalveluita koskevien palautteiden osuus oli 40 % kaikista vastauksista, joista 62 % oli erilliseen koronarahoituskyselyyn liittyviä. Maksatuspalveluita koskevien palautteiden osuus oli niin ikään 40 % kaikista vastauksista, lupapalveluiden 3 %, valvontapalveluiden 11 % sekä yrityksen kehittämispalveluiden 6 %. Valtakunnallisten yhteenvetotulosten (helmikuu 2021) mukaan ELY-keskusten asiakkailta saamien ”palvelukokonaisuudessaan” tyytyväisyysarvosanojen valtakunnallinen keskiarvo vuonna 2020 oli kaikkien palveluiden osalta **4,26**, mitä voidaan pitää erinomaisena (asteikko 1 – 5). Kokonaistyytyväisyyden keskiarvo ilman koronarahoituskyselyn tuloksia oli **4,35**, joten kokonaistyytyväisyyden keskiarvo nousi vertailukelpoiseen vuoden 2019 tulokseen (4,30) nähden. Tyytyväisyys palvelun osatekijöihin on läpileikkaavasti parantunut kaikkien tekijöiden osalta. Palvelun osatekijöistä tyytyväisyys asian käsittelyn nopeuteen on parantunut aiempaan nähden, mutta on edelleen hivenen muita osatekijöitä alhaisempi. Tyytyväisimpiä oltiin edellisvuosien tapaan palvelun ystävällisyyteen, jonka osalta arviot olivat edelleen parantuneet ja tyytyväisyyden keskiarvo oli erinomainen (4,59).

Seuraavassa taulukossa on esitetty valtakunnalliset keskiarvot palveluittain

	2020	2019	2018
Rahoitus	4,35	4,34	4,32
Maksatus	4,34	4,27	4,02
Luvat	4,52	4,49	4,42
Valvonta	4,37	4,35	4,31
Koronarahoitus	3,99		
Yritysten kehittämispalvelut, analyysi ja konsultointi	4,41	4,41	4,48
Yritysten kehittämispalvelut, koulutus	4,23	4,16	4,25
Kaikki palvelut (ilman koronarahoitus)	4,35	4,30	4,16
Kaikki palvelut (sis. koronarahoitus)	4,26		

Rahoituspalveluiden osalta kokonaistyytyväisyyden keskiarvo on pysynyt käytännössä ennallaan 4,35 (4,34 / 2019). Asiakkaiden tyytyväisyydessä palvelun osatekijöihin ei ole tapahtunut merkittäviä eroavuuksia aiempaan nähden. Selvin parannus on tapahtunut tyytyväisyydessä käsittelyn nopeuteen 4,03 (3,97 / 2019).

Maksatuspalveluiden kokonaistyytyväisyys on parantunut aiempaan nähden 4,34 (4,27 / 2019). Tyytyväisyys maksatuspalvelun osatekijöihin on läpileikkaavasti parantunut kaikkien tekijöiden osalta. Maksatuspalveluissa tyytyväisyys asian käsittelyn nopeuteen on parantunut selvästi aiempaan nähden. Tyytyväisyys maksatuspalvelun ystävällisyyteen, asiantuntemukseen ja päätöksen perusteluihin koettiin erityisen hyväksi. Maksatuspalveluihin sisältyvät KEHA-keskuksen hoitamat maksatustehtävät ja ELY-keskuksissa tehtävät maksatustehtävät.

Lupapalveluiden kokonaistyytyväisyys on kasvanut vielä hivenen edellisvuosien korkeasta tasosta ollen 4,52 (4,49 / 2019). Lupapalveluiden asiakkaat olivat edellisvuosien tapaan hyvin tyytyväisiä myös asian käsittelyn nopeuteen muiden osatekijöiden lisäksi.

Valvontapalvelujen osalta kokonaistyytyväisyys on parantunut hivenen 4,37 (4,35 / 2019). Valvontapalvelujen asiakkaat olivat hyvin tyytyväisiä koettuun ystävällisyyteen ja palvelun asiantuntemukseen. Palvelun ystävällisyydestä saatu keskimääräinen arvio on pysynyt ennallaan ja on erinomainen 4,70.

Osana ELY-keskusten palvelutyytyväisyyskyselyä selvitettiin myös asiakkaiden näkemyksiä yritysten kehittämispalveluista (analyysi ja konsultointi, koulutus). Vuoden 2020 Analyysi- ja konsultointipalvelun kokonaistyytyväisyys säilyi edellisvuoden korkealla tasolla 4,41 (2019 4,41). Kokonaistyytyväisyys koulutuspalveluihin kasvoi hivenen edellisvuodesta ollen hyvällä tasolla 4,23 (2019 4,16).

Seuraavassa taulukossa on esitetty ELY-keskusten asiakkailta saamat kokonaistyytyväisyysarviot v. 2020 (kaikki palvelut, ELY-keskuksittain + valtakunnalliset) sekä palvelu kokonaisuudessa kysymykseen vastanneiden vastausmäärät v. 2020 (vertailuarvona kokonaistyytyväisyys v. 2019 ja v. 2018).

ELY-keskus	Vastausmäärä (N) 2020	Palvelu kokonai- suudessaan 2020	Palvelu kokonai- suudessaan 2019	Palvelu kokonai- suudessaan 2018
Etelä-Pohjanmaa	221	4,50	4,43	4,31
Etelä-Savo	115	4,48	4,44	4,43
Häme	232	4,13	4,33	4,3
Kaakkois-Suomi	157	4,37	4,45	4,27
Kainuu	19	4,37	4,39	4,42
Keski-Suomi	217	4,35	4,23	4,24
Lappi	42	4,50	4,21	4,38
Pirkanmaa	155	4,38	3,88	4,01
Pohjanmaa	115	4,48	4,38	4,36
Pohjois-Karjala	134	4,51	4,38	4,26
Pohjois-Pohjanmaa	315	4,45	4,41	4,37
Pohjois-Savo	80	4,39	4,21	4,49
Satakunta	133	4,59	4,59	4,54
Uusimaa	117	4,32	4,13	4,16
Varsinais-Suomi	115	4,44	4,41	4,49
KEHA-keskus	1467	4,26	4,22	3,85
Koulutus- ja analyysi ja konsul- tointi	334	4,34	4,31	4,43
Liikenteen ja tienpidon luvat	163	4,52	4,48	4,45
Koronarahoitus	1377	3,99		

CAF-itsearviointin toteuttaminen ELY-keskuksissa vuonna 2020

Laatutyössä organisaatiot arvioivat toimintaansa säännöllisesti ja järjestelmällisesti. ELY-keskuksissa CAF2020-itsearviointi toteutettiin ns. sovellettuna johtoryhmätason työnä syksyllä. ELY-keskusten itsearviointi mahdollistaa toiminnan jatkuvan kehittämisen tuomalla esiin toimintatapojen vahvuuksia ja kehittämiskohteita, sekä tuottaa tietoa johdon tueksi strategisen johtamisen työkaluna. AVI-ELY strategiakytkentä sekä yhteys valmisteilla olevaan ELY/TET/KEHA digikehitysohjelmaan ja ELY-keskusten asiakkuusstrategiaan oli huomioitu hyvin. CAF-itsearviointeja on hyödynnetty myös sisäisen valvonnan tilan ja kehittämiskohteiden lausunnoissa.

1.5.2.2 TE-toimistojen palvelukyky ja suoritteiden laatu

TE-toimistojen asiakaspalautteiden kerääminen toteutetaan jatkuvana, automatisoituna kyselynä neljä kertaa vuodessa (URA – Webropol – QlikView järjestelmiä hyödyntäen). Nykyinen tiedonkeruujärjestelmä otettiin täysimääräisesti tuotantokäyttöön 2017 aikana. Kysely kohdistetaan kaikille TE-toimistoissa asioinneille työnantaja- ja työnhakija-asiakkaille.

Seuraavassa taulukossa on esitetty TE-toimistojen työnantaja-asiakkaiden arvioima kokonaistyytyväisyys palveluun (asteikko 1-5) vuosilta 2018 -2020. Työnantaja-asiakkaiden kyselyn käytettävissä olevan aineiston vastaajamäärä vuonna 2020 oli 879 kpl.

TE-toimisto	Työnantaja-asiakkaiden kokonaistyytyväisyys (asteikko 1 - 5)		
	2020	2019	2018
Uusimaa	4,22	3,93	3,91
Varsinais-Suomi	4,35	4,40	4,30
Satakunta	4,32	3,86	4,05
Häme	4,08	4,13	4,02
Pirkanmaa	4,20	4,12	4,08
Kaakkois-Suomi	4,52	3,71	3,85
Etelä-Savo	4,45	4,13	3,97
Pohjois-Savo	4,20	3,78	4,19
Pohjois-Karjala	4,47	4,00	3,94
Keski-Suomi	4,27	3,91	3,87
Etelä-Pohjanmaa	4,32	3,97	4,43
Pohjanmaa	4,60	4,42	4,17
Pohjois-Pohjanmaa	4,18	3,99	4,27
Kainuu	4,57	4,24	4,18
Lappi	4,29	4,28	4,10
Koko maa	4,28	4,03	4,05

Työnantaja-asiakkaiden kokonaistyytyväisyyden keskiarvo v. 2020 koko maan osalta oli 4,28, mikä on selvästi parempi kuin vuotta aikaisemmin. Eniten valtakunnallisen keskiarvon yläpuolella v. 2020 kokonaistyytyväisyydessä oltiin Pohjanmaan ja Kainuun TE-toimistojen alueilla. Vastaavasti heikoimmat työnantaja-asiakkaiden kokonaistyytyväisyysarviot olivat Hämeen alueella.

Seuraavassa taulukossa on esitetty TE-toimistojen työnhakija-asiakkaiden kokonaistyytyväisyys palveluun (asteikko 1-5) vuosilta 2018 – 2020. Työnhakija-asiakkaiden käytettävissä olevan aineiston vastaajamäärä vuonna 2020 oli 44 099 kpl.

Työnhakija-asiakkaiden kokonaistyytyväisyys (asteikko 1 - 5)			
TE-toimisto	2020	2019	2018
Uusimaa	4,17	3,85	3,69
Varsinais-Suomi	4,27	3,92	3,85
Satakunta	4,51	4,23	4,09
Häme	4,28	3,96	3,82
Pirkanmaa	4,11	3,73	3,53
Kaakkois-Suomi	4,42	4,02	3,86
Etelä-Savo	4,38	3,94	3,79
Pohjois-Savo	4,33	3,89	3,62
Pohjois-Karjala	4,50	4,27	4,15
Keski-Suomi	4,19	3,79	3,67
Etelä-Pohjanmaa	4,34	3,99	3,87
Pohjanmaa	4,34	4,13	3,89
Pohjois-Pohjanmaa	4,22	4,00	3,81
Kainuu	4,44	4,31	4,11
Lappi	4,30	3,99	3,89
Koko maa	4,24	3,92	3,76

Työnhakija-asiakkaiden kokonaistyytyväisyyden keskiarvo v. 2020 koko maan osalta oli 4,24, mikä on kolme kymmenystä aiempaa parempi. Kaikilla alueilla kokonaistyytyväisyys nousi. Parhaimmat tyytyväisyysarvosanat työnhakija-asiakkaat antoivat Satakunnan ja Pohjois-Karjalan TE-toimistojen alueilla. Heikoimmat arviot olivat Pirkanmaan ja Uudenmaan TE-toimistojen alueilla.

1.6 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Henkilöstö- ja lakipalvelut -yksikön organisaatiomuutos

KEHA-keskuksen Henkilöstö- ja lakipalvelut yksikön organisoituminen uudistettiin 1.1.2020 alkaen. Palvelusuhdeasiat keskitettiin kahteen henkilöstöpalvelut –ryhmään, joiden toimialueet muotoituivat virastojen maantieteellisen sijainnin ja henkilöstömäärien mukaisesti. Tavoitteena oli parantaa virastojen palvelua, helpottaa henkilöstöhallinnon työtä ja tasoittaa henkilöstöasiantuntijoiden työn kuormittavuutta. Valtakunnalliset tehtäväkokonaisuudet kuten työterveyshuolto, työsuojelu, rekrytoinnin tuki sekä erilaiset raportointitehtävät keskitettiin työhyvinvointi- ja rekrytointipalvelut – ryhmään. Lisäksi osa tehtävistä (esim. työnantajatoiminta, lakipalvelut) jäi edelleen suoraan henkilöstöjohtajan alaisuuteen. Uuden organisaation toimintatapa vakiintui kertomusvuoden aikana. Henkilöstöhallinnossa otettiin käyttöön myös TOIMI-järjestelmä, jonka avulla voidaan seurata palvelupyyntöjen määrää ja toteutumista.

Koronatilanteen vaikutuksia

Koronaepidemian käynnistyminen ja nopea laajeneminen työllisti henkilöstö- ja lakipalvelut yksikköä merkittävästi erityisesti keväällä ja kesällä 2020. Keskeisin koronaepidemian torjuntakeino oli valtioneuvoston suositusten mukainen henkilöstön laaja siirtyminen etätööhön. Valtiovarainministeriön antaman ohjeen mukaan työajan leimaaminen ja ylityön teettäminen etätöyssä tuli mahdolliseksi. VM:n antamat ohjeet virastoille toiminnasta koronavirusepidemian aikana sisältää ohjeet myös väliaikaisesta menettelystä sairauden todistamiseksi, tartuntalain mukaisista toimenpiteistä, virka- ja työmatkoista sekä työaika- ja vuosilomajärjestelyistä.

KEHA-keskus perusti Koronasivuston Taimi -intranetiin. Sivustolla on toimintaohjeita sekä tartuntojen ehkäisemistä että tartuntatilanteita varten. Sivustolla ylläpidetään usein kysytyt kysymykset palstaa, jolla on vastattu sekä virastojen että henkilökunnan toimittamiin kysymyksiin ja tehty tarvittavat yhteiset henkilöstöhallinnolliset ja hankintoja koskevat linjaukset. Henkilöstö- ja lakipalvelut -yksikkö vastasi pääosin linjausten laadinnasta sekä kokosi muiden KEHA-keskuksen yksiköiden toimintaan liittyvää ohjeistusta UKK-palstalle. Sen jälkeen, kun valtioneuvosto päätti, että koronapandemian torjunnassa siirrytään valtakunnallisesta toimintamallista alueellisen tautitilanteeseen perustuviin rajoitus- ja hallintatoimiin ovat virastot toimineet niiden mukaan. UKK-palstalla otetaan edelleen tarvittaessa kantaa henkilöstöhallinnollisiin sekä työvälineitä koskeviin kysymyksiin.

Henkilökunnalle annettiin mahdollisuus työnantajan kustantamaan kausi-influenssarokotukseen työterveyshuollossa. Työ- ja elinkeinoministeriö myönsi yhteensä 80 000 kertaluonteisen määrärahan tarkoitusta varten.

Koronatilanne kasvatti kertomusvuonna virastokokonaisuuden henkilöstömäärää merkittävästi lisääntyneiden ja uusien tehtävien johdosta. Edellä todetun lisäksi myös voimakkaasti kasvaneet virastoissa tehdyt ylityöt sekä tiivistynyt yhteistyö työterveyshuollon kanssa ja henkilöstön tukeminen etätöiden aikana nostivat henkilöstöyksikön työkuormaa vuoden aikana.

Koronapandemialla sekä sen torjuntakeinona käytetyllä laajalla etätöyllä näyttää olleen merkittävä vaikutus moneen toimintakertomuksen tunnuslukuun. Yhteensä yli 800 henkilötyövuoden lisäresursseilla oli suuri vaikutus sekä henkilöstöresurssien määrään että rakennetietoihin, kuten keski-ikään ja määräaikaisen henkilöstön osuuteen. Etätö vähensi sairauspoissaoloja ja se vaikutti myös vähentävästi henkilöstökoulutukseen ja virkistystoimintaan. Tämä näkyy sekä ko. tunnuslukujen muutoksena että merkittävänä nousuna tehdyn työajan osuudessa virastojen kokonaistyöajasta.

Työllisyyden kuntakokeilut henkilöstöhallinnon näkökulmasta

Työllisyyden edistämisen kuntakokeilut, jotka toteutetaan 1.3.2021 – 30.6.2023 välisenä aikana, merkitsevät yhteensä noin 1 130 henkilötyövuotta vastaavan TE-toimiston henkilömäärän siirtämistä kokeiluun osallistuvien kuntien työnjohdon alle. Siirrot, jotka toteutetaan kuntakokeiluja koskevan lain 19 §:n sekä virkamieslain 20 §:n nojalla, edellyttivät yhteistoimintaneuvotteluja. Henkilöstö- ja lakipalvelut -yksikkö suunniteli ja toteutti laajan kuntakokeilujen yt-prosessin yhdessä TE-toimistojen kanssa. Valtakunnalliset yhteistoimintaneuvottelut käytiin syyskuussa ja tämän jälkeen siirryttiin TE-toimistotason yhteistoimintaneuvotteluihin sekä marraskuun lopulla yhteistoimintaneuvotteluissa sovittujen toimenpiteiden toteutukseen. Suurin osa työllisyyden kuntakokeiluihin siirtyvästä henkilöstöstä saatiin määriteltä jo kertomusvuoden aikana. Samanaikaisesti valmisteltiin kokeilualueen kuntien kanssa kokeiluihin liittyviä yhteistyösopimuksia. TE-toimistojen ja kokeilukuntien kanssa tehtiin laajaa yhteistyötä kuntien työnjohdon alle siirtyvän TE-toimiston henkilöstön palvelussuhteessa noudatettavien toimintatapojen selkeyttämisessä sekä tarvittavan käytännön yhteistyön luomisessa. Kuntakokeilut aiheuttivat useassa TE-toimistossa merkittäviä organisatiomuutoksia, jotka valmisteltiin samanaikaisesti.

Tietoalusta Myllyn HR-raportit

Henkilöstöraportoinnissa siirryttiin vuoden aikana jatkuvaan seurantaan, kun tietoalusta Myllyn ensimmäiset HR-raportit julkaistiin 9.3.2020. Ensimmäisen vaiheen raportit sisältävät henkilöstömäärä- ja rakennetietoja sekä kuukausitasolla päivittyviä henkilötyövuosikertymää ja kohdennettua työaikaa kuvaavia tietoja. Henkilöstön hyvinvointitietoja sisältävät raportit otettiin käyttöön vuodenvaiheessa 2020–2021. Raportointikokonaisuus sisältää VM Baro työhyvinvointikyselyn indeksitietoja sekä sairauspoissaolotietoja. Kaikki HR-raportit ovat ELY-keskusten, TE-toimistojen ja KEHA-keskuksen nähtävillä ja lisäksi käyttöoikeudet on annettu työ- ja elinkeinoministeriössä HR-tietoja tarvitseville virkamiehille.

Työhyvinvoinnin ajankohtaispäivä

Työhyvinvoinnin ajankohtaispäivä toteutettiin 7.10.2020 teemalla ”Terve arki ja etätö”. Päivään osallistui yli 1 800 henkilöä. Käsiteltäviä aiheita olivat etätö, tietotyön tulevaisuus, monitilat ja työkykyjohtaminen. Työhyvinvointipäivässä esiteltiin vuonna 2021 käynnistytävä koko virastokokonaisuuden henkilöstölle tarkoitettu Terve arki haltuun -kampanja.

1.6.1 ELY-keskusten (pl. TE-toimistot) ja KEHA-keskuksen henkilöstö

ELY-keskusten tulostavoitteena suunnittelukaudella 2020–2023 on, että keskuksat johdetaan määrätietoisesti ja hyvää henkilöstöpolitiikkaa noudattaen.

ELY-keskuksat ovat TEM:n 10.9.2019 antaman ohjeen mukaisesti laatineet suunnittelukaudelle 1–2 konkreettista tavoitetta valtion HR-johtamisen kolmeen strategiseen teemaan, jotka ovat 1) Osaamisen kehittäminen/uudistaminen, 2) Liikkuvuuden edistäminen ja 3) Valtion työnantajakuvan edistäminen.

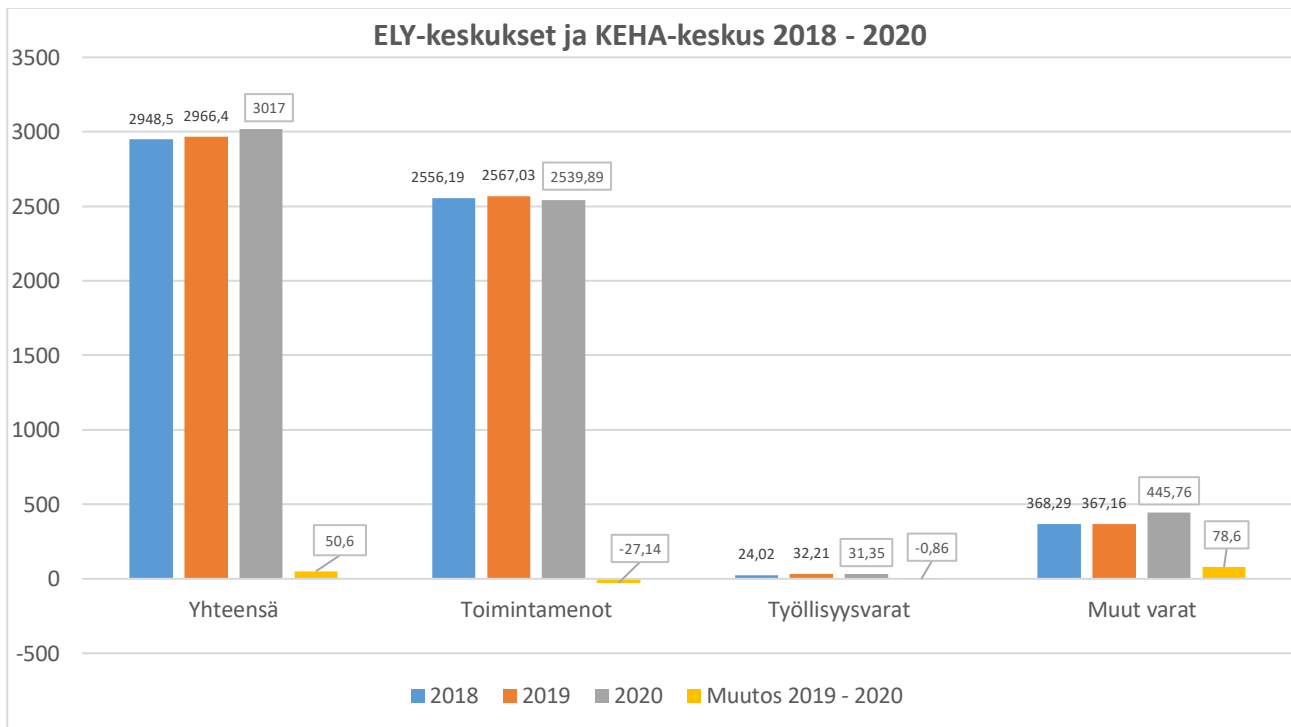
Mittarina on henkilöstöbarometrin työtyytyväisyysindeksi. Vuoden 2020 valtion talousarvion mukainen tavoitetaso ELY-keskusten ja KEHA-keskuksen tulossopimuksissa oli >3,6.

Valtion talousarviossa vuodelle 2020 ei aikaisemmista vuosista poiketen asetettu henkilötyövuosiin liittyviä tavoitetasoja.

1.6.1.1 ELY-keskusten ja KEHA-keskuksen henkilöstön määrä ja rakenne, henkilöstökulut sekä vaihtuvuus

Henkilötyövuosien määrä

ELY-keskusten ja KEHA-keskuksen kokonaishenkilötyövuosikertymä kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna 50,6 henkilötyövuodella (+ 1,7 %).



Toimintamenot:

ELY-keskusten, ml. KEHA-keskuksen määrärahaossa oli, kuten vuoden 2019 jaossa kertaluonteiset lisämäärärahat kotoutumisen edistämiseen 600 000 euroa (10 htv) sekä 500 000 euron lisäys maatalouden valvontatehtäviin. Niiden lisäksi myönnettiin kertaluonteisena lisäyksenä 1,2 milj. euroa (15 htv) osaajapulan koordinointiin sekä hallitusohjelman mukaisina pysyvinä lisäyksinä tulvasuojeluun ja vesienhallintaan 130 000 euroa (2 htv), palkkatuen maksatukseen 1,0 milj. euroa (20 htv), maahanmuuttajien osaamisen kehittämiseen 60 000 euroa (1 htv) sekä kansainvälisen rekrytoinnin kehittämiseen 120 000 euroa (2 htv). Kertaluonteisena lisäyksenä myönnettiin vuoden aikana yhteensä 70 henkilötyövuoden resurssit koronapandemiasta johtuvien lisääntyneiden tehtävien hoitamiseen.

Toimintamenomäärärahoilla palkatun henkilöstön henkilötyövuosikertymä laski myönnettyistä lisäresursseista huolimatta 27,1 henkilötyövuodella (- 1 %). Henkilötyövuosimäärä laski kaikissa virastoissa, lukuun ottamatta Keski-Suomen ELY-keskusta (+ 5,8 htv) ja Etelä-Savon ELY-keskukseen kuuluvaa TE-asiakaspalvelukeskusta (+ 4,8 htv).

TE-toimistojen toimintamenomäärärahan osuus toimintamenohenkilötyövuosista oli 38,9 henkilötyövuotta. KEHA-keskuksen toimintamenohenkilötyövuosista 37,7 henkilötyövuotta kohdistui TE-toimistojen toimintamenomomentille. Suurin osa resursseista käytettiin tieto- ja viestintäyksikössä 12,8 (+ 2,6 htv) ja toiminnan kehittämisyksikössä 22,7 (+ 2,6 htv). TE-toimistojen toimintamenoilla palkattujen henkilötyövuosikertymä oli vuonna 2019 yhteensä 45,1 henkilötyövuotta, joten muutos vuonna 2020 oli -6,2 henkilötyövuotta (-3,7%).

Muut varat:

Henkilötyövuodet muilla varoilla lisääntyivät 78,6 henkilötyövuodella (21,4 %). Muilla kuin toimintamenoilla palkattujen osuus oli 14,8 %:a kokonaishenkilötyövuosimäärästä (+ 2,4 %). Henkilötyövuodet jakautuivat seuraavasti, suluissa muutos vuoteen 2019 verrattuna: Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan yritystoiminnan kehittämispalvelut, yhteisrahoitteiset hankkeet ja yhteistoiminnan hankkeet 259,9 htv (+ 8,2 htv), Ympäristöministeriön hallinnonala 111,0 htv (+ 53,7 htv), Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala 64,6 htv (+ 9,0 htv).

Työllisyysvarat:

Työllisyysvaroilla palkattujen osuus henkilötyövuosista on pieni ja osuus väheni hieman. Suurin syy muutokseen oli, että työllisyysvaroilla palkatun henkilöstön määrä Keha keskuksessa väheni yhdeksällä henkilöllä. Työllisyysvaroin palkattuja oli kuudessa ELY-keskuksessa sekä KEHA-keskuksessa.

Henkilötyövuosien kehitys, ELY-keskusten vastuualueet ja yhteiset yksiköt

Henkilötyövuodet	2018			2019			2020			Muutos 2019 - 2020		
	Toimintamenoilla	Muilla varoilla	Yhteensä	Toimintamenoilla	Muilla varoilla	Yhteensä	Toimintamenoilla	Muilla varoilla	Yhteensä	Toimintamenoilla	Muilla varoilla	Yhteensä
E-vastuualue	676	156	832	690	158	848	674,5	168,3	842,8	-15,5	10,3	-5,2
L-vastuualue	420	1	421	402	2	404	391,7	5,5	397,2	-10,3	3,5	-6,8
Y-vastuualue	683	126	809	690	125	815	681,2	197,4	878,6	-8,8	72,4	63,6
Muut ELY-keskuksen sisäiset yksiköt	206	93	299	205	98	303	208,1	95,6	303,7	3,1	-2,4	0,7
Keha ja TE-Aspa	571	16	587	580	16	596	584,4	10,4	594,8	4,4	-5,6	-1,2
Yhteensä	2556	392	2948	2567	399	2966	2539,9	477,1	3017,0	-27,1	78,1	51,0

Henkilötyövuosikertymä toimintamenojärähoilla väheni kaikilla vastuualueilla. Lisäresurssit koronakriisin käsittelyyn ja neuvontatehtäviin näkyi kasvuna RR-ELY-keskusten rahoitus- ja maksatusyksiköissä sekä KEHA-keskuksessa ja TE-asiakaspalvelukeskuksessa.

Liikennevastuualueiden muutoksesta n. 7 henkilötyövuotta johtui 1.8.2020 lukien toteutuneesta tieliikenteenohjauksen ja -hallinnan telematiikkatehtävien ja henkilöstön siirtoon Kaakkois-Suomen ELY-keskuksesta Traffic Management Finland Oy:n palvelukseen.

Ympäristövastuualueilla muiden varojen käytön kasvu johtui tulvariskien hallintaan (+ 8,2 htv) ja vesitalouden kehittämiseen (+ 11,0 htv) käytettyjen resurssien kasvusta sekä Metso -ohjelman laajentamisesta (+ 5,5 htv) ja Helmi -elinympäristöohjelman (47,1 htv) käynnistämisestä.

Ympäristövastuualueiden toimintamenojen henkilötyövuosista 36,3 henkilötyövuotta (- 3,75 htv) rahoitettiin seurantakoodin perusteella ympäristövalvonnan tuloilla.

Henkilöstön määrä

Henkilöstön määrä vuoden lopussa oli 133 henkilöä suurempi (+ 4,3 %), kuin vuotta aikaisemmin. Muutos oli suurinta rakennerrahastotehtäviä ja yritystoiminnan kehittämistä hoitavissa ELY-keskuksissa (Etelä-Savo, Häme, Keski-Suomi ja Pohjois-Pohjanmaa), joille myönnettiin lisäresursseja koronapandemian takia lisääntyneiden tehtävien hoitamiseen. Lisäresursointi, ml. TE-Asiakaspalvelukeskuksen (8 htv) ja KEHA-keskuksen (6 htv) lisäresurssit, oli yhteensä 70 henkilötyövuotta. Ns. RR-ELY-keskusten yhteenlaskettu henkilömäärä oli 80 henkilöä suurempi, kuin vuoden 2019 lopussa. Myös Pirkanmaan ELY-keskuksen henkilömäärä, jossa nousua selittää etenkin Y-vastuualueelle osoitetut erillismäärärahat mm. Helmi- ja Metso-ohjelman lisäteh-

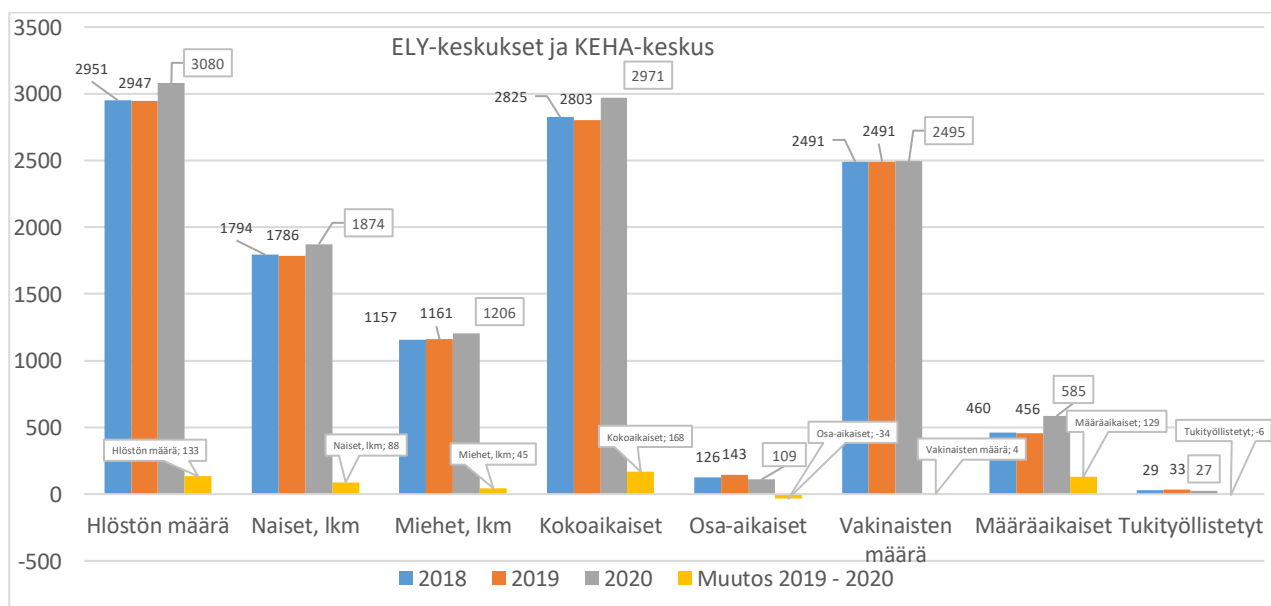


täviin, kasvoi merkittävästi. KEHA-keskuksessa, jossa henkilömäärä kasvoi henkilöstö- ja lakipalvelut -yksikössä, maksatusyksikössä sekä tieto- ja viestintäyksikössä, muutos oli yhteensä 10 henkilöä. Muissa virastoissa muutos oli vähäisempää (-3 - +9 henkilöä).

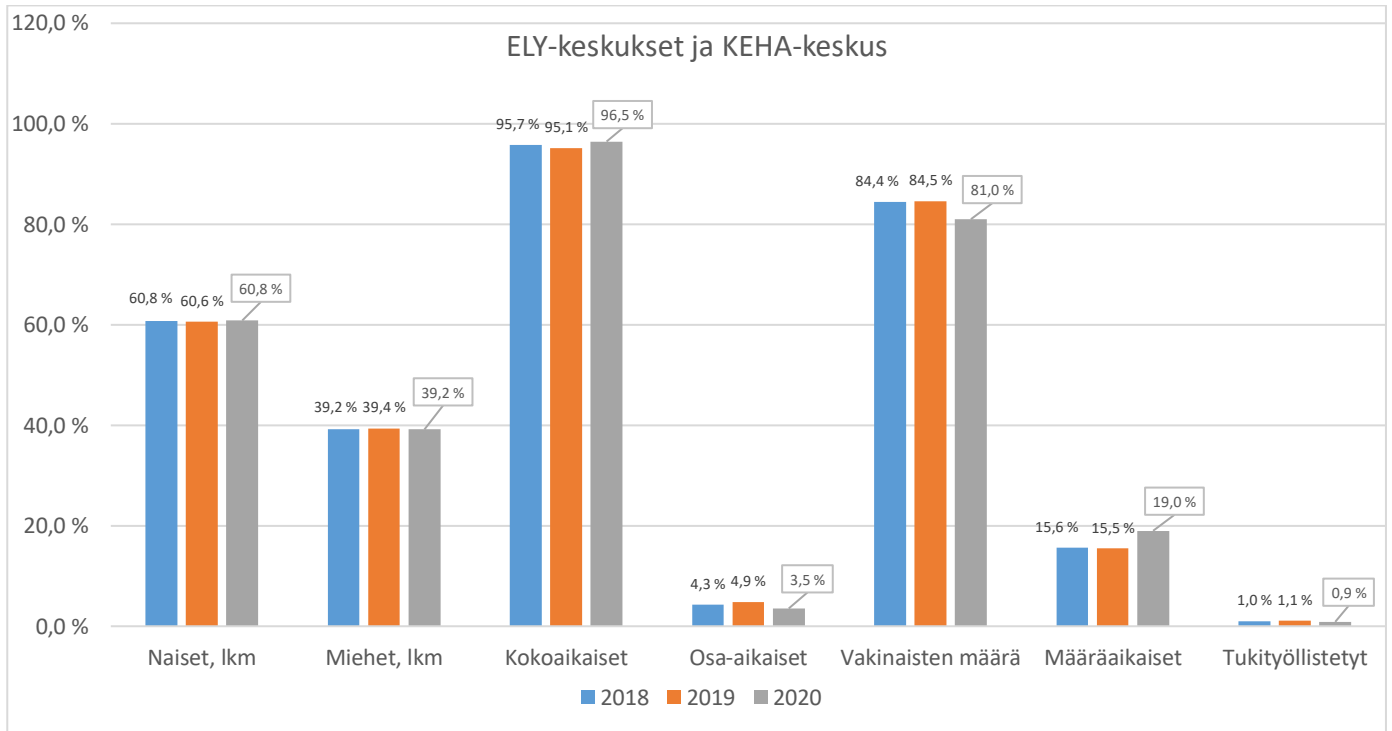
Henkilöstön määrä 2018–2020, ELY-keskukset ja KEHA-keskus	2018	2019	2020	Muutos 2019–2020, lkm.	Muutos 2019–2021, %
Uudenmaan ELY-keskus	263	267	276	9	3,3 %
Varsinais-Suomen ELY-keskus	279	273	272	-1	-0,4 %
Satakunnan ELY-keskus	46	47	44	-3	-6,8 %
Hämeen ELY-keskus	136	132	153	21	13,7 %
Pirkanmaan ELY-keskus	212	214	236	22	9,3 %
Kaakkois-Suomen ELY-keskus	157	166	171	5	2,9 %
Etelä-Savon ELY-keskus	205	206	227	21	9,3 %
Pohjois-Savon ELY-keskus	132	137	137	0	0,0 %
Pohjois-Karjalan ELY-keskus	88	84	82	-2	-2,4 %
Keski-Suomen ELY-keskus	187	183	207	24	11,6 %
Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus	218	219	225	6	2,7 %
Pohjanmaan ELY-keskus	67	67	66	-1	-1,5 %
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus	205	205	219	14	6,4 %
Kainuun ELY-keskus	62	63	66	3	4,5 %
Lapin ELY-keskus	176	171	176	5	2,8 %
Keha-keskus	518	513	523	10	1,9 %
Yhteensä	2951	2947	3080	133	4,3 %

Henkilöstörakenne

Muutokset henkilöstörakenteessa edelliseen vuoteen verrattuna ovat melko vähäiset sekä valtakunnallisesti että virastotasolla. Koronatukien käsittelyyn sekä Y-vastuualueen tehtäviin myönnettyt lisäresurssit näkyvät määräaikaisten henkilöstön osuuden 3,5 prosenttiyksikön kasvuna. Lisähenkilöstön palkkaaminen on myös nostanut kokoaikatyötä tekevien osuutta henkilökunnasta.



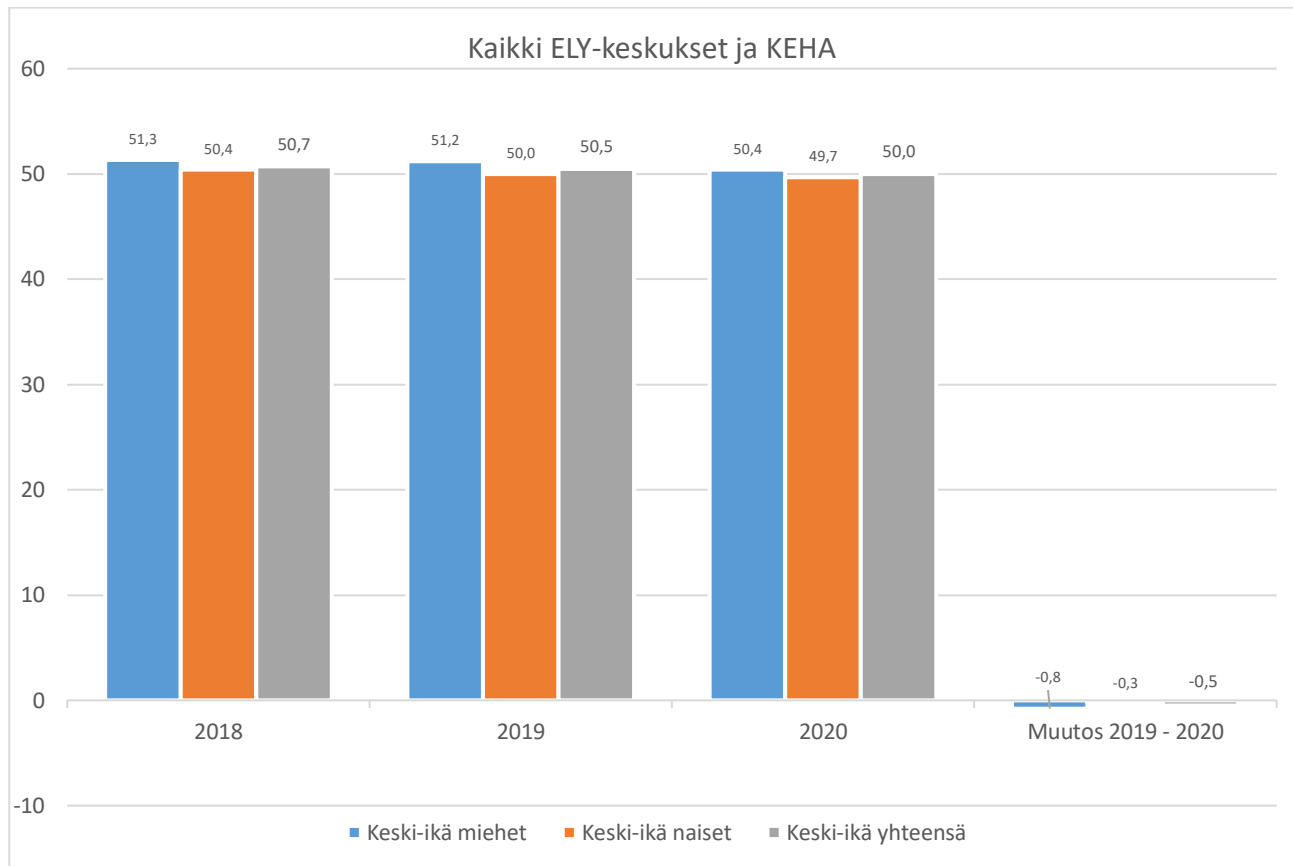
Määräaikaisen henkilöstön osuus, 19,0 % oli korkeampi, kuin koko valtionhallinnossa (13,1 %) ja osa-aikaisessa palvelussuhteessa olevien osuus samalla tasolla.



Valtiolla naisten osuus henkilökunnasta oli keskimäärin 49,5 % ja miesten osuus 50,5 %. ELY-keskuksissa ja KEHA-keskuksessa naisten osuus henkilökunnasta oli huomattavasti suurempi (60,8 %). Naisten osuudet eri henkilöstöryhmissä olivat: johto 22,2 %, esimiehet 43,5 %, asiantuntijat 51,3 % sekä toimihenkilöt 68,2 %.

Johto- ja esimiestehtävissä toimivien osuus oli yhteensä vain 5,5 % henkilökunnasta (muutos -0,9 %-yksikköä), kun se valtionhallinnossa keskimäärin oli 11,7 %. Asiantuntijatehtävissä toimivien osuus, 54,6 % (muutos +1,5 %-yksikköä) on taas huomattavasti korkeampi, kuin valtiolla keskimäärin (40,0 %).

Työllisyysvaroilla palkatun henkilöstön osuus on, kuten edellä todettiin pieni. Eniten työllistettyjä oli Uudenmaan ELY-keskuksessa (9) KEHA-keskuksessa (5), sekä Pirkanmaan ELY-keskuksessa (4) ja Lapin ELY-keskuksessa (4). Yhdeksässä ELY-keskuksessa ei ollut lainkaan henkilöitä palkattuna työllisyysvaroilla vuoden loppussa.

Henkilöstön keski-ikä

Henkilön keski-ikä lasketaan vuosina raportointiajankohdan (kuukausi/vuosi) ja syntymäajan(kuukausi/vuosi) erotuksena.

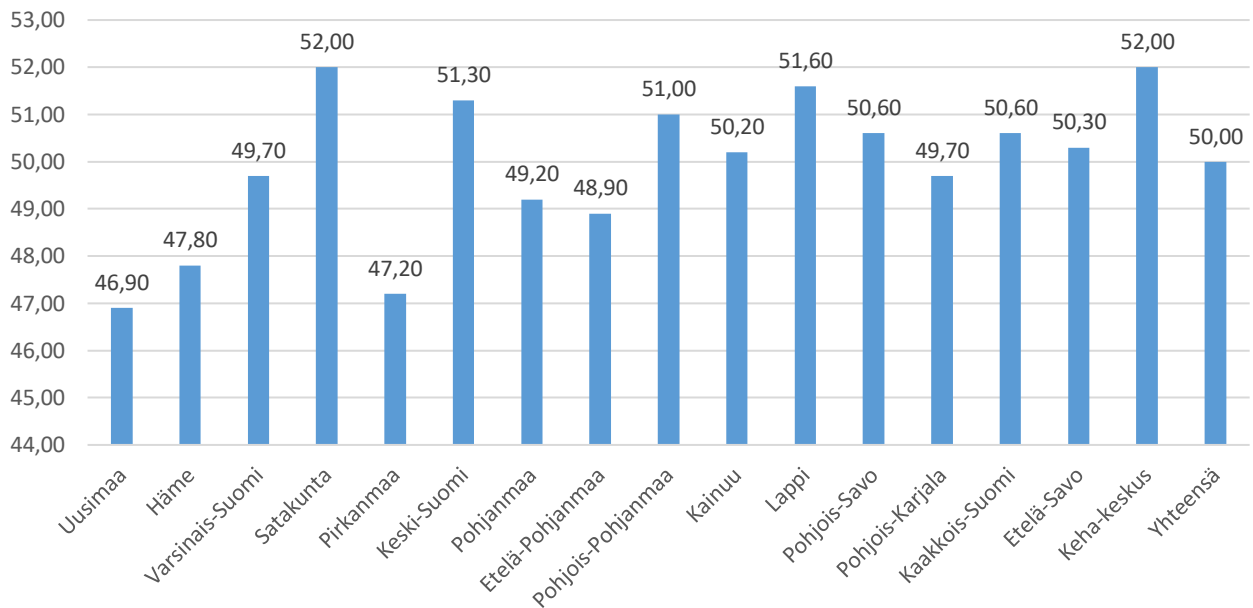
Sekä naisten että miesten keski-ikä aleni vuoteen 2019 verrattuna. Miesten keski-ikä muuttui suuremmin ja ero sukupuolten välillä supistui 0,7:een vuoteen. Koko henkilöstön keski-ikä oli tasan 50 vuotta, mikä on 4,3 vuotta korkeampi, kuin koko valtionhallinnossa keskimäärin (45,7 vuotta). Ero vuoteen 2019 verrattuna supistui hieman.

Korkein keski-ikä oli Satakunnan ELY-keskuksessa ja KEHA-keskuksessa, joissa koko henkilöstön keski-ikä oli 52,0 vuotta. Keski-ikä oli alin Uudenmaan ELY-keskuksessa, 46,9 vuotta ja Pirkanmaan ELY-keskuksessa, 47,2 vuotta.

Virastotasolla muutoksia tapahtui molempiin suuntiin. Keski-ikä nousi neljässä ELY-keskuksessa 0,2 – 2,0 vuodella. Muissa ELY-keskuksissa ja KEHA-keskuksessa keski-ikä aleni 0,2-2,0 vuodella. Keski-ikä aleni eniten Hämeen ELY-keskuksessa, -2,0 vuotta.



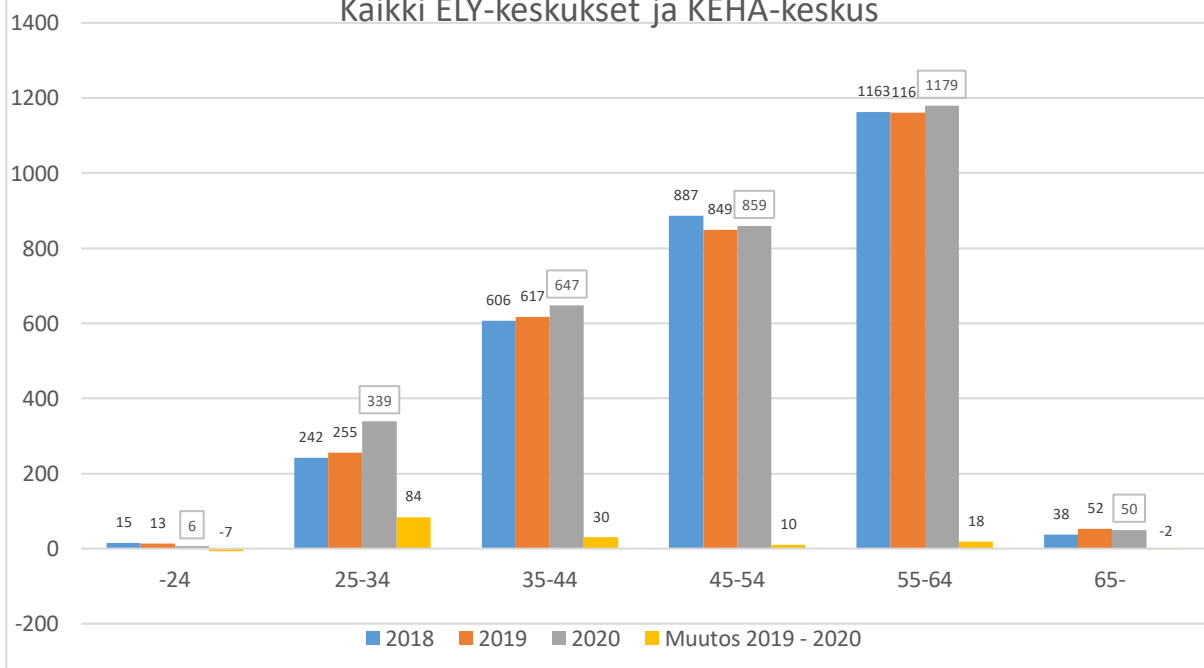
ELY-keskukset ja KEHA-keskus; henkilöstön keski-ikä 31.12.2020



Henkilöstön ikäjakauma, henkilömäärät ikäryhmittäin

Sekä henkilöstön tulo- että lähtövaihtuvuus vaikuttaa keski-ikään. Varsinkin tulovaihtuvuus, joka kasvoi yhteensä 111 henkilöllä vuoteen 2019 verrattuna ja pääosin kohdistui ikäluokkiin 25-34 vuotta ja 35 – 44 vuotta, on alentanut keski-ikää.

Kaikki ELY-keskukset ja KEHA-keskus

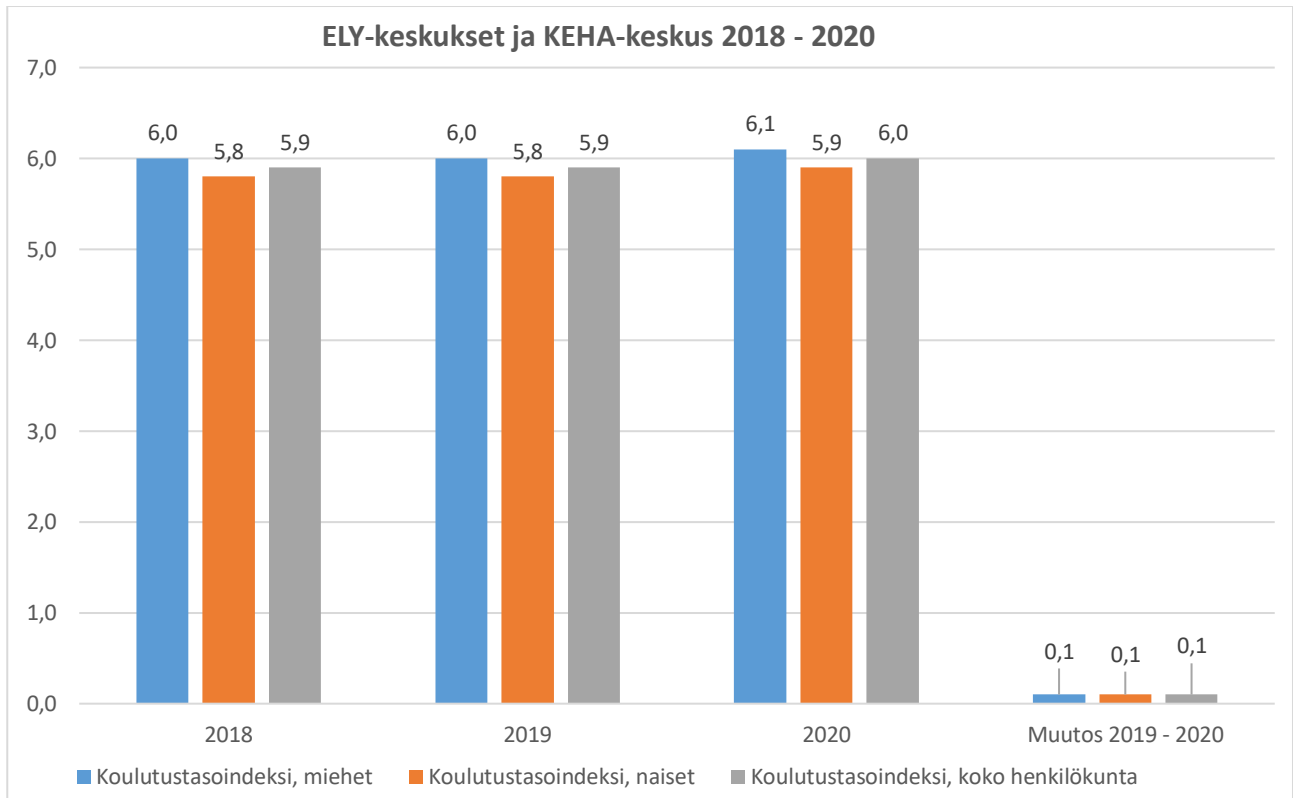


Kehitystrendinä on viimeisten vuosien aikana ollut, että henkilömäärä kasvaa tulovaihtuvuuden ansiosta ikäryhmissä 25–34 vuotta ja 35–44 vuotta ja on melko muuttumaton ylemmissä ikäluokissa. Merkittävin muutos vuonna 2020 oli, että henkilöiden määrä ikäluokassa 25–34 vuotta nousi 84 henkilöllä. Alle 25-vuotiaiden henkilöiden määrä lähes puolittui kuuteen henkilöön. Vähintään 45-vuotiaiden %-osuus henkilöstöstä vuoden lopussa oli 67,8 %, mikä on 14,4 %-yksikköä korkeampi, kuin valtionhallinnossa keskimäärin (53,4 %).

Henkilöstön koulutustasoindeksi

ELY-keskusten ja KEHA-keskuksen koulutustasoindeksi nousi 0,1 yksiköllä. Virastokohtaiset muutokset olivat vähäisiä, kahdeksassa ELY-keskuksessa ei tapahtunut muutosta lainkaan.

Korkeakoulu- ja yliopistotason tutkinnon suorittaneiden %-osuus henkilöstöstä vuoden lopussa oli 70,2 % (+ 3,2 %-yksikköä), mitä voidaan pitää varsin korkeana. Ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuus henkilöstöstä, 46,3 % (muutos 1,7 %-yksikköä), on 10,9 prosenttiyksikköä korkeampi, kuin valtionhallinnossa keskimäärin (35,4 %).

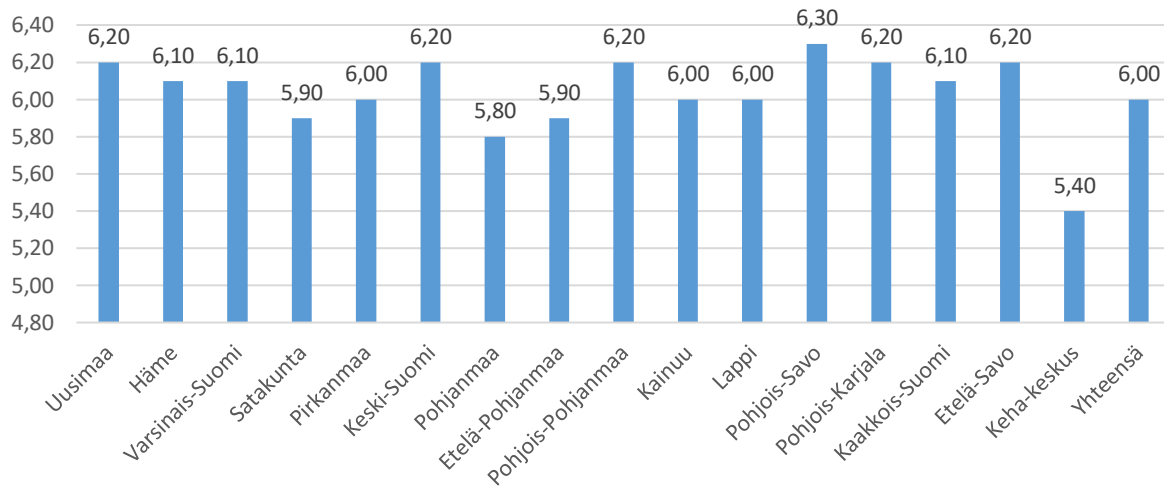


Koulutustasoindeksi on keskiarvo henkilöiden koulutusasteesta, jossa 1 = alempi perusaste, 2 = ylempi perusaste, 3,5 = keskiaste, 5 = alin korkea-aste, 6 = alempi korkeakouluaste, 7 = ylempi korkeakouluaste, 8 = tutkijakoulutus.

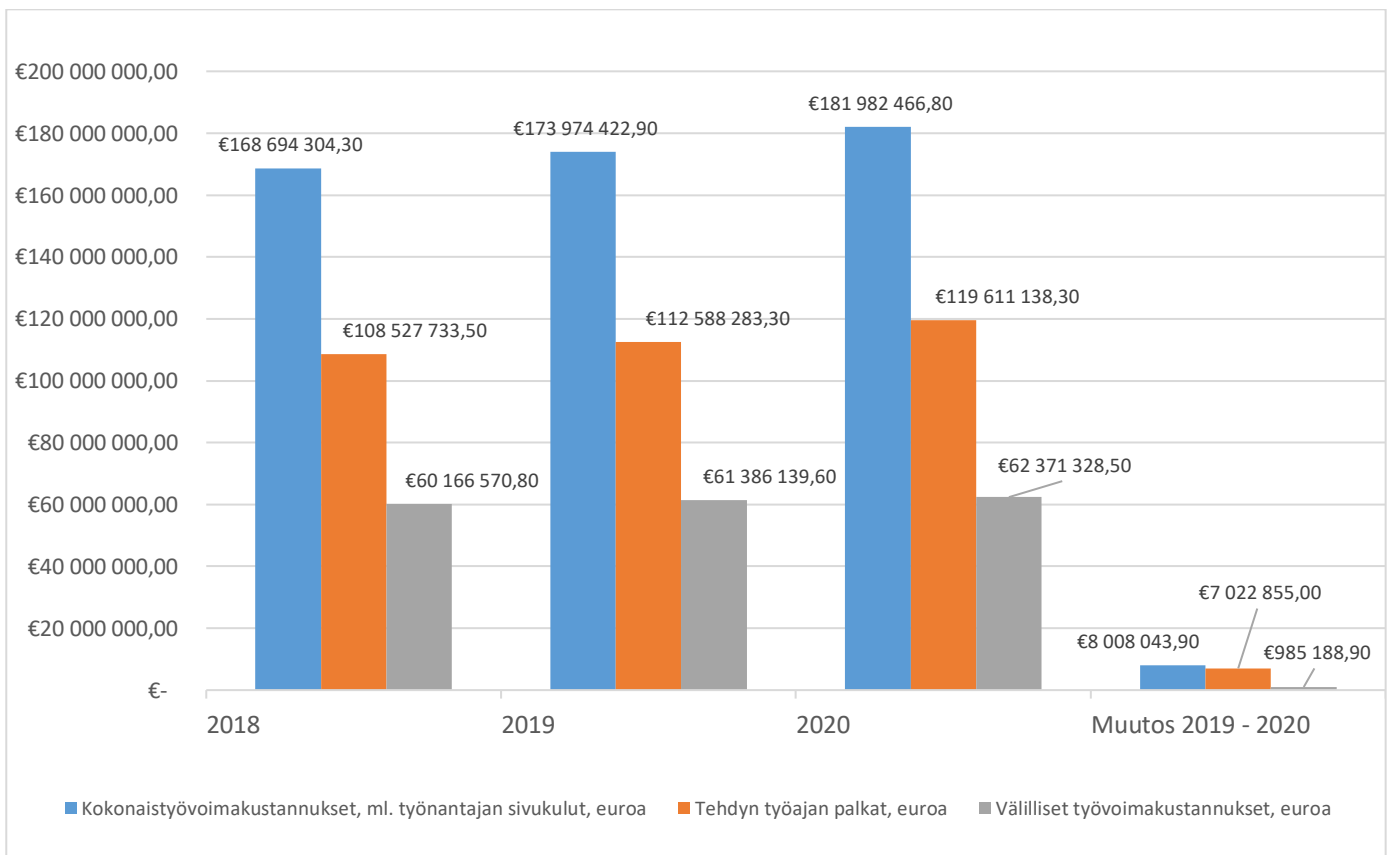
Indeksi vaihteli ELY-keskuksissa 6,3 (Pohjois-Savo) ja 5,8 välillä (Pohjanmaan ELY-keskus). KEHA-keskuksen koulutustaso (5,4) on tehtävärakenteen takia alhaisempi kuin ELY-keskuksissa. Koko valtionhallinnossa koulutustasoindeksi oli 5,3.



ELY-keskukset ja KEHA: koulutustasoindeksi 31.12.2020



ELY-keskusten ja KEHA-keskuksen työvoimakustannukset



Kokonaistyövoimakustannukset nousivat 8 miljoonalla eurolla (+4,6 %). Työvoimakustannusten nousu johtui henkilötyövuosimäärän kasvusta (+ 50,6 htv) sekä virkaehtosopimuksen mukaisesta 1,1 %:n yleiskorotuksesta 1.8.2020 lukien ja kilpailukykysojimuksessa sovittujen lomarahojen, sairausvakuutusmaksun ja

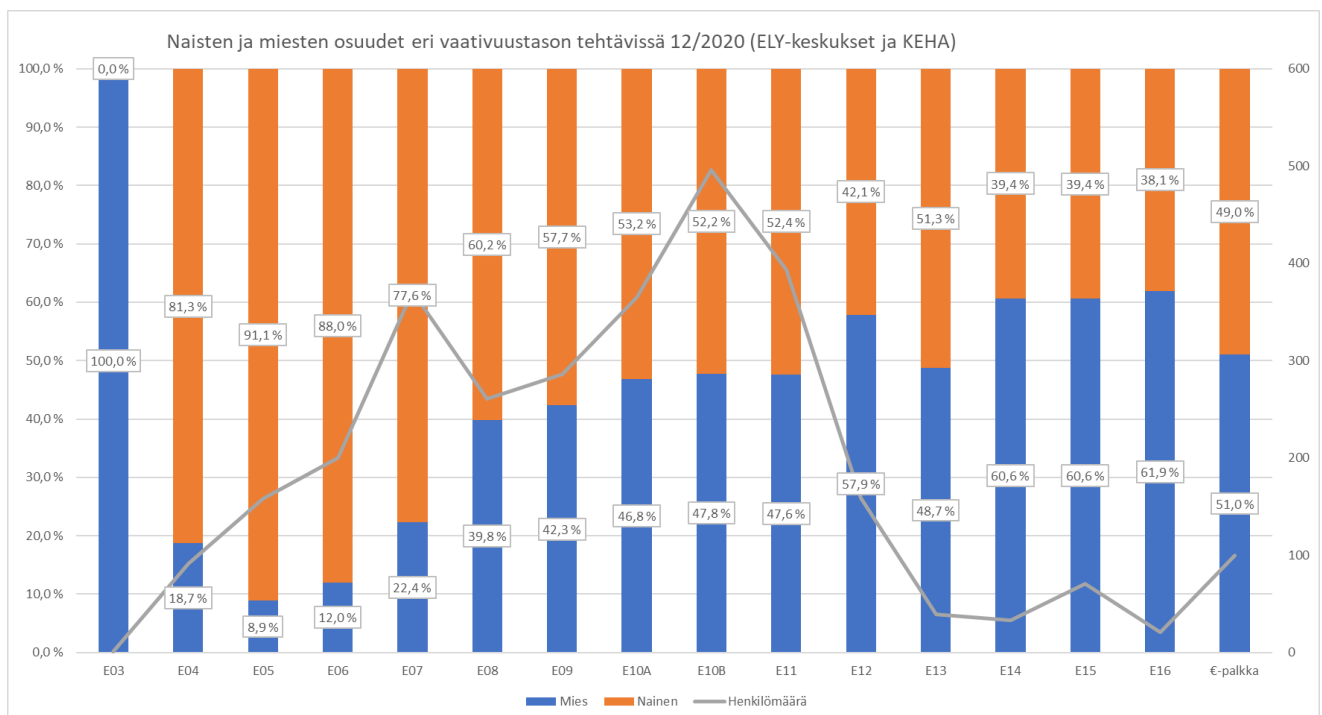
työnantajan eläkemaksun alentamisen poistumisesta (muutos määrärahalisäyksenä oli 2 146 000 €). Palkkausten tarkistuksiin myönnettiin lisäksi 633 000 euroa toimintamenomäärärahmomentille.

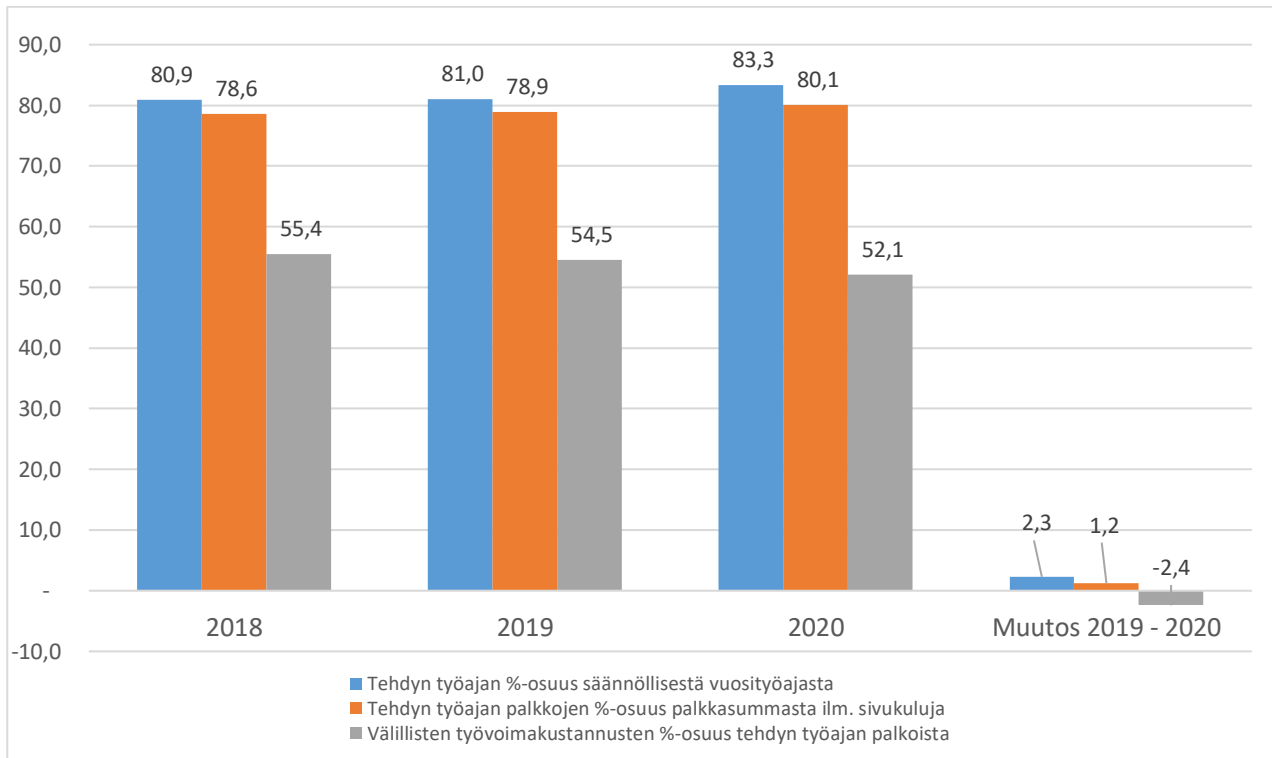
Välilliset työvoimakustannukset nousivat suhteellisesti vähemmän (1,6 %), kuin kokonaistyövoimakustannukset. Niiden osuus työvoimakustannuksista, 34,3 %, on hieman yli valtionhallinnon keskitason (33,6 %). Ero johtuu muiden välillisten työvoimakustannusten, kuin sosiaaliturvakustannusten ja välillisten palkkojen keskimääräistä suuremmasta osuudesta, joka ELY-keskuksissa ja KEHA-keskuksessa oli 3,5 % työvoimakustannuksista ja koko valtionhallinnossa 1,8 %.

Henkilötyövuoden hinta (työvoimakustannukset euroa/henkilötyövuosi) oli 60 315 euroa (+ 1 655 €). Henkilötyövuoden hinta sisältää sekä palkkasumman että välilliset työvoimakustannukset henkilötyövuotta kohden. Muutos, 2,8 %, johtui sekä virkaehtosopimuksen yleiskorotuksesta että työnantajan sivukulujen noususta.

Samapalkkaisuus

Keskeinen osa tasa-arvoa on samapalkkaisuus, jonka lähtökohta on, että naisille ja miehille maksetaan sama palkka samasta tai samanarvoisesta työstä samalla työnantajalla. Samapalkkaisuus vastaavissa tehtävissä toteutuu hyvin. Eroa sukupuolten välillä muodostuu siitä, että miesten suhteellinen osuus johto-, esimies- ja asiantuntijatehtävissä on suurempi, kuin miesten osuus koko henkilökunnasta (39,4 %).



Tehdyn työajan osuus vuosityöajasta sekä työvoimakustannusten % -osuudet palkkasummasta


Tehty vuosityöaika lasketaan vähentämällä säännöllisestä vuosityöajasta koulutukseen käytetty työaika ja ei tehty vuosityöaika, eli 1. Vuosiloma, 2. Lapsen syntymä ja hoito (äitiysloma), 3. Sairaus, 4. Tapaturmat, 5. Muut palkalliset vapaat, 6. Arkipyhät, 7. Ammattiyhdistys- ja yhteistoiminta sekä 8. Virkistystoiminta.

Tehdyn työajan osuus säännöllisestä vuosityöajasta oli ELY-keskuksissa ja KEHA-keskuksessa 83,3 %, eli 2,3 prosenttiyksikköä korkeampi, kuin vuonna 2019. Tehdyn vuosityöajan % -osuus oli 0,8 %-yksikköä korkeampi, kuin valtiolla keskimäärin.

Merkittävimmät ei tehdyn työajan osuudet säännöllisestä vuosityöajasta olivat vuosilomat (13,7 %) sekä sairauspoissaolot (2,3 %). Henkilöstökoulutukseen käytettiin 0,2 % vuosityöajasta. Muutos vuoteen 2019 verrattuna johtuu sairauspoissaolojen ja henkilöstökoulutuspäivien vähenemisestä, mutta myös vaihtuvuudesta, kun vuosiloma-ajan osuus vuosityöajasta laski 1,2 %-yksiköllä.

Naisten osuus lapsen syntymään ja hoitoon liittyvistä poissaolopäivistä oli 87,7 % ja lapsen sairauteen liittyvistä poissaolopäivistä 86,7 %.

ELY-keskusten tehty työaika vaihteli Satakunnan ELY-keskuksen 80,1 %:n ja Hämeen ELY-keskuksen 84,7 %:n välillä. Tehdyn työajan osuus KEHA-keskuksessa oli 82,3 % (+ 2,3 %-yksikköä).

Tulo- ja lähtövaihtuvuus, vakinainen ja määräaikainen henkilöstö, pl. työllisyysvaroilla palkatut

Lähtövaihtuvuus väheni 114 henkilöllä edelliseen vuoteen verrattuna ja oli yhteensä 196 henkilöä (6,8 %).

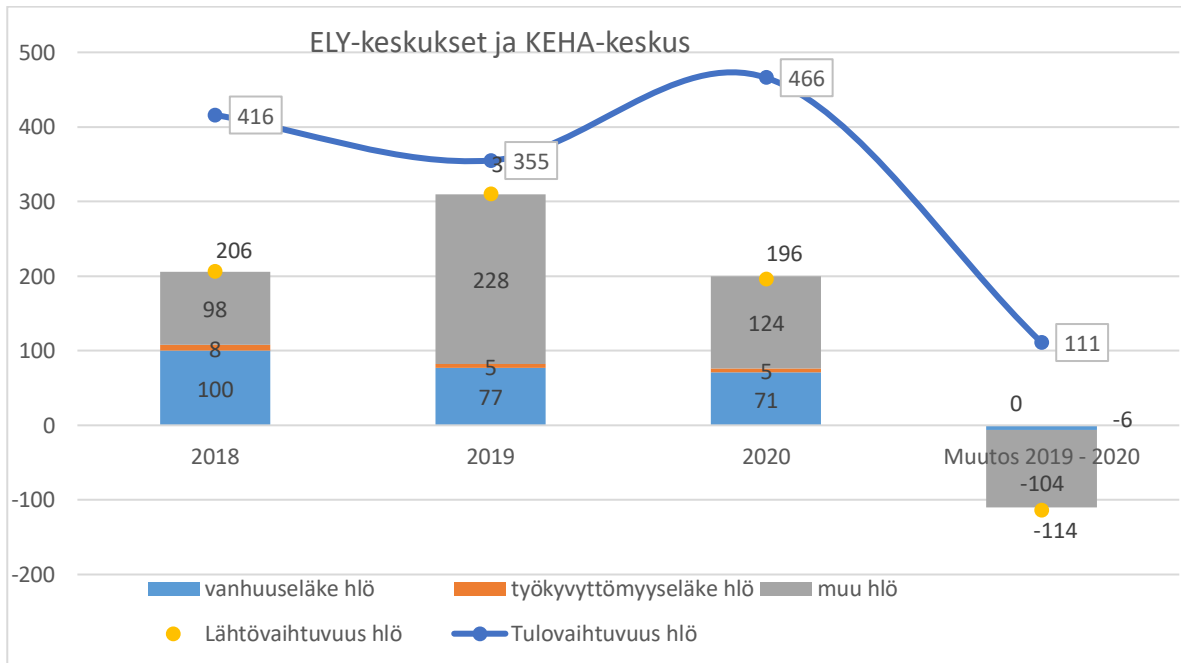


Lähtövaihtuvuus oli suurinta Etelä- Pohjanmaan ELY-keskuksessa (10,19 %) ja vähäisintä Pohjanmaan ELY-keskuksessa (1,49 %).

Tulovaihtuvuus, 466 henkilöä (16.09 %), oli huomattavasti suurempi, kuin lähtövaihtuvuus. Henkilömäärän muutos, pois lukien työllisyysvaroin palkatut vuoden lopussa oli 31.12.2019 verrattuna 139 henkilöä. Tämä johtuu siitä, että tulovaihtuvuuteen sisältyvät rekrytointien lisäksi myös erilaiset vuoden aikana alkaneet ja päättyneet lyhytkestoiset palvelussuhteet.

Ulkoisten henkilöstörekrytointien määrä vuoden aikana oli Tahti -järjestelmän tietojen mukaan 259 (+ 70) ja hakijoita oli keskimäärin 26,8 per rekrytointi (+ 8,1).

ELY-keskuksilla on voimassa olevat määrälliset henkilöstösuunnitelmat vuosille 2019–2023. Henkilöstösuunnitelmia ylläpidetään säännöllisesti ja rekrytoinnit toteutetaan suunnitelmien perusteella.



Vaihtuvuus, osuus henkilöstöstä	2018	2019	2020
Eläkkeelle siirtyneiden %-osuus	3,4 %	2,6 %	2,5 %
Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneiden %-osuus	0,3 %	0,2 %	0,2 %
Lähtövaihtuvuus, siirtyneiden henkilöiden lukumäärä %-osuus	7,0 %	10,6 %	4,6 %
Tulovaihtuvuus %-osuus	14,1 %	12,2 %	15,6 %

Lähtö- ja tulovaihtuvuusprosentit lasketaan suhteuttamalla eläkkeelle jääneiden, työpaikkaa vaihtaneiden sekä muista syystä eronneiden ja palvelukseen tulleiden henkilöiden lukumäärät tarkasteltavana vuonna edellisen vuoden lopun henkilöstön lukumäärään.

Vanhuuseläkkeelle siirtyi yhteensä 71 henkilöä, mikä on seitsemän henkilöä vähemmän, kuin vuonna 2019. Työkyvyttömyyseläkkeelle jäi yhteensä viisi henkilöä neljästä eri ELY-keskuksesta. Määrä oli sama, kuin vuonna 2019. Työkyvyttömyyseläkkeet vaikuttavat virastokohtaisten työeläkemaksujen työkyvyttömyyseläkeosaan. Muu vaihtuvuus oli 124 henkilöä, mikä oli 104 henkilöä vähemmän kuin vuonna 2019.

1.6.1.2 ELY-keskusten (pl. TE-toimistot) ja KEHA-keskuksen työhyvinvointi

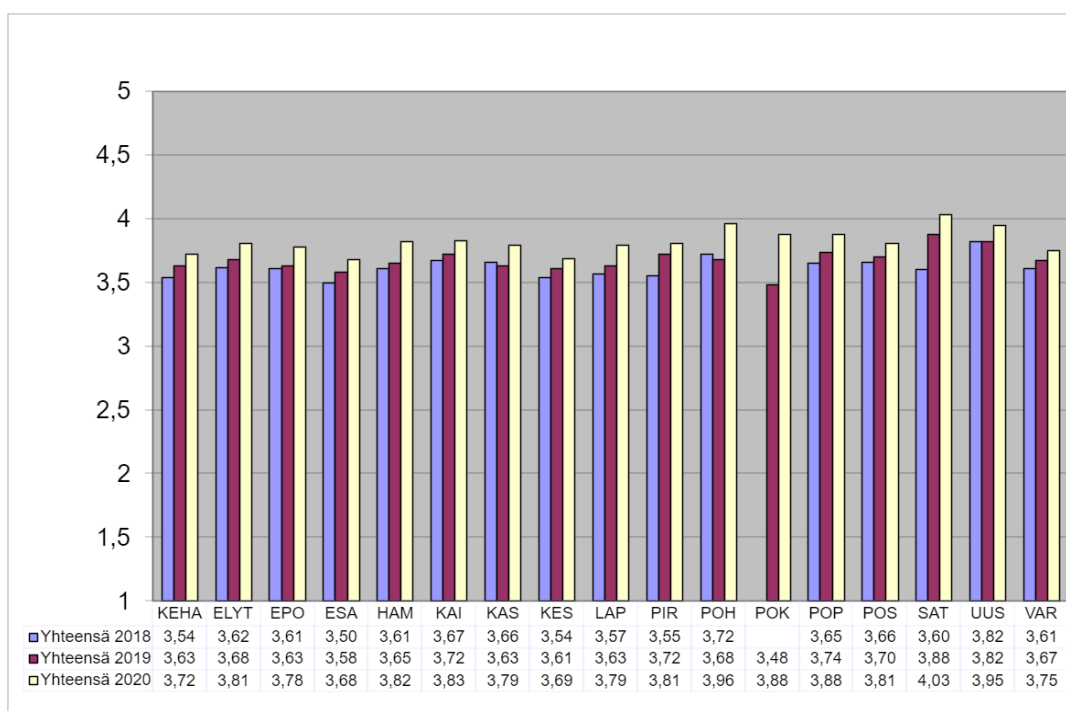
Työtyytyväisyyskyselyn (VM Baro) vastausprosentti ELY-keskuksissa oli 72,5, mikä oli 3 prosenttiyksikköä alhaisempi, kuin vuonna 2019 (75,5 %). KEHA-keskuksessa vastausprosentti oli 76,8 kun se vuonna 2019 oli 75,5. Barometriin vastasi 1 952 henkilöä ELY-keskuksissa ja 395 henkilöä KEHA-keskuksessa.

Työtyytyväisyyskyselyn (VM Baro) indeksit

Mittari (ELY-keskukset ja Keha-keskus)	TOT 2018 ELY/KEHA	TOT 2019 ELY/KEHA	TOT 2020 ELY/KEHA	TOT 2020 Valtionhallinto
VMBaron indeksit				
Kokonaistyytyväisyysindeksi	3,62/3,54	3,68/3,63	3,81/3,72	3,63
Johtajuusindeksi (JO)	3,52/3,47	3,55/3,54	3,70/3,61	3,47
Innovointikyvykkyyssindeksi (IN)	3,78/3,67	3,82/3,73	3,92/3,79	3,76
Työyhteisöindeksi (TY)	3,89/3,80	3,93/3,86	4,04/3,96	3,88

Kokonaistyytyväisyysindeksi ja kaikki osaindeksit nousivat edelleen verrattuna edelliseen vuoteen sekä ELY-keskuksissa että KEHA-keskuksessa. Kaikki indeksit ovat, varsinkin ELY-keskuksissa, merkittävästi korkeammat, kuin valtionhallinnossa keskimäärin. Suurin ero on johtajuusindeksin toteumaluvuissa.

Työtyytyväisyyskyselyn kokonaisindeksi



Valtion talousarvioehdotuksessa vuodelle 2020 asetettu tavoite, kokonaistyytyväisyys >3,6, saavutettiin kaikissa ELY-keskuksissa ja KEHA-keskuksessa. Kokonaistyytyväisyysindeksi vaihteli Satakunnan ELY-keskuksen 4,03 ja Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen 3,75 välillä.

Sairauspoissaolot

Sairauspoissaolosten nähdään tutkimustulosten perusteella olevan yhteydessä henkilöstön työhyvinvointiin. Sairauspoissaolot lisäävät myös työvoimakustannuksia ja heikentävät organisaatioiden tuloksellisuutta.

Sairauspoissaolotapausten määrä laski todella merkittävästi, eli 39,4 %:lla ja sairauspoissaolopäivien määrä 2,0 työpäivällä 5,6 työpäivään per henkilötyövuosi. Määrä oli 1,8 työpäivää pienempi, kuin valtiolla keskimäärin (7,4 työpäivä/htv). Sairauspoissaolosten kehitys koko valtionhallinnossa oli samansuuntainen, mutta muutos, 1,2 tpv/htv (-13,9 %) oli huomattavasti pienempi, kuin ELY-keskuksissa ja KEHA-keskuksessa (-26,0 %).

Erityisesti 1–3 pv tapausten määrä väheni laajan etätyön alkuvaiheessa ja niiden % -osuus poissaoloista aleni 3,6 %-yksiköllä vuoteen 2019 verrattuna. Lyhyiden sairauspoissaolosten määrä väheni yhteensä 1 768 tapauksella (-42,2 %). Myös pitempien sairauslomien määrä väheni jonkin verran. Sairauspoissaolosten keskimääräinen pituus nousi 5,2 työpäivään (vuonna 2019 4,2 pv), kun suurempi osuus poissaoloista tapahtuivat terveydenhuollon ammattihenkilön antamalla todistuksella.

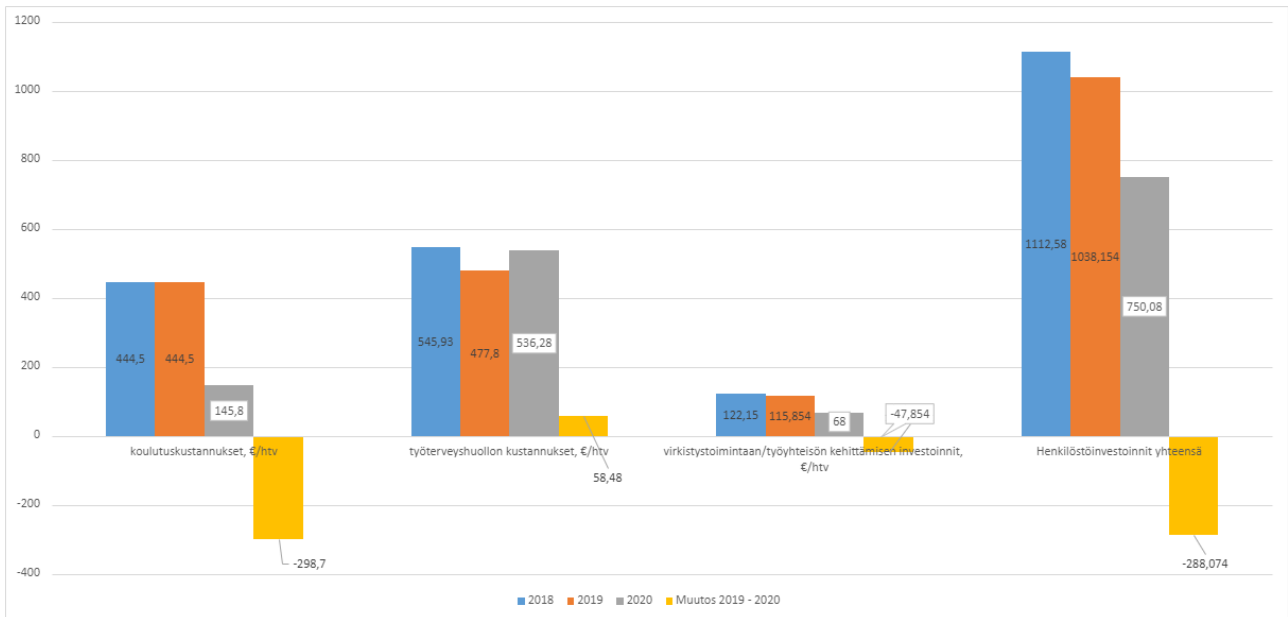
Terveysprosentti, eli ilman sairauspoissaoloja olleiden henkilöiden lukumäärän prosenttiosuus oli 55,2. Muutos, + 17,2 %-yksikköä, oli todella merkittävä. Keskimääräinen terveysprosentti valtionhallinnossa oli 48,6 %.

Sairauspoissaolot (ELY-keskukset ja KEHA-keskus)	2018	2019	2020	Muutos 2019 - 2020
Sairauspoissaolot yht. (työpv)	23239	22716	17047	-5669
Sairauspoissaolot, työpv/htv	7,9	7,7	5,7	-2,0
1-3 päivän sairauslomatapaukset	4254	4193	2425	-1768
1-3pv tapaukset/htv	1,4	1,4	0,8	-0,61
1-3 pv tapausten %-osuus	78,8 %	78,2 %	74,6 %	-3,6 %
4-60 päivän sairauslomatapaukset	1108	1134	794	-340
61-130 päivän sairauslomatapaukset	24	24	23	-1
yli 130 päivän sairauslomatapaukset	12	8	7	-1
Sairauspoissaolotapaukset yhteensä	5398	5359	3249	-2110
Tapaukset yht/htv	1,8	1,8	1,1	-0,7

Sairauspoissaolot pv/htv laskivat edelliseen vuoteen verrattuna lähes kaikissa ELY-keskuksissa sekä KEHA-keskuksessa. Yksittäisilläkin pitemmillä sairauspoissaoloilla voi olla iso vaikutus suhdelukuun, varsinkin pienemmissä virastoissa, mikä täytyy huomioida tarkastelussa. Vähiten sairauspoissaoloja oli Hämeen ELY-keskuksessa, 4,14 työpäivä/htv ja Kaakkois-Suomen ELY-keskuksessa 4,15 työpäivä/htv. KEHA-keskuksessa oli 6,7 sairauspoissaolopäivää/htv, mikä oli 3,8 työpäivää vähemmän, kun vuonna 2019.

1.6.1.3 ELY-keskusten (pl. TE-toimistot) henkilöstöinvestoinnit

Henkilöstön työtyytyväisyyden ja työkunnon edistämiseen, koulutukseen ja kehittämiseen sekä työterveys- huoltoon tehdyillä henkilöstöinvestoinneilla pyritään varmistamaan se, että henkilöstön tila tukee organi- saation toiminnallisten tavoitteiden saavuttamista.

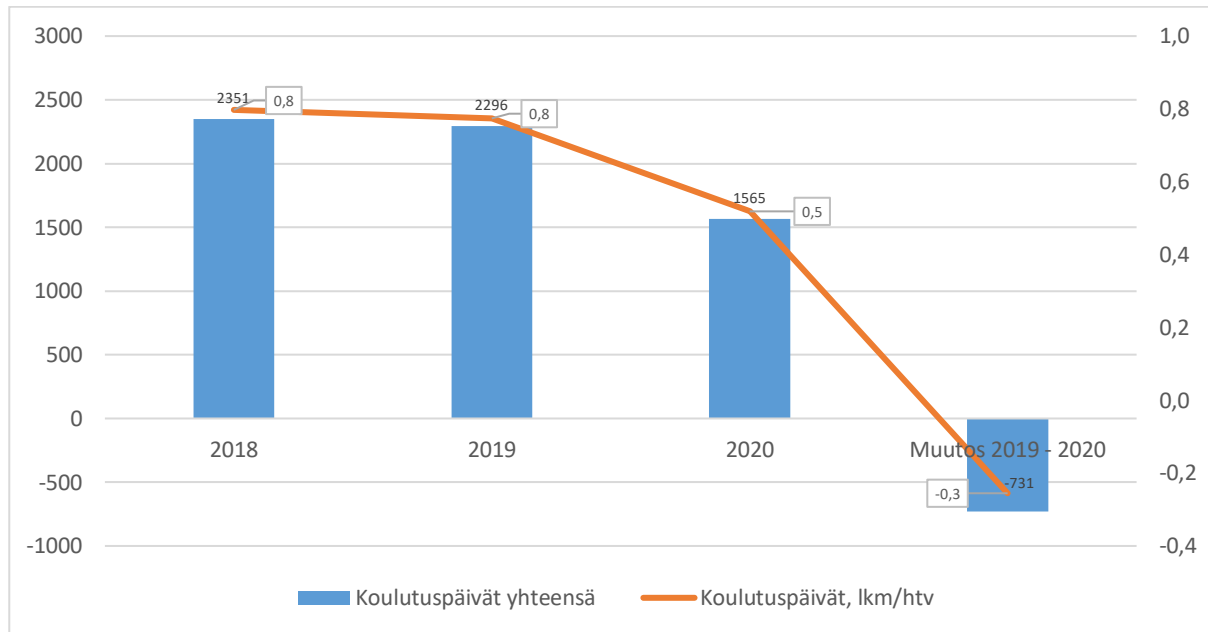


*) Virkestystoiminta 2019: ELY-keskusten keskiarvo, pl. KEHA-keskus

Koulutus- ja virkestystoiminnan kustannukset/htv alenivat huomattavasti edellisen vuoden tasosta, kun kou- lutusta ja henkilöstötilaisuuksia järjestettiin vähemmän tai verkkotapahtumina.

Henkilöstö- ja luontaisetujen käytäntöjä on yhtenäistetty KEHA-keskuksen antamalla ohjeella. Yhteisen oh- jeen mukaan kulttuuri- ja liikuntaseteleitä on käytettävissä ePassi -sovelluksessa 28 kappaletta/vuosi á viisi euroa henkilöä kohden 50 %:n omavastuulla. Virastojen omien liikunta-, hyvinvointi- virkestys- ja kulttuuri- tapahtumien järjestämiseen ja tapahtumiin osallistumiseen myönnetään lisäksi 50 euroa/henkilö vuodessa.

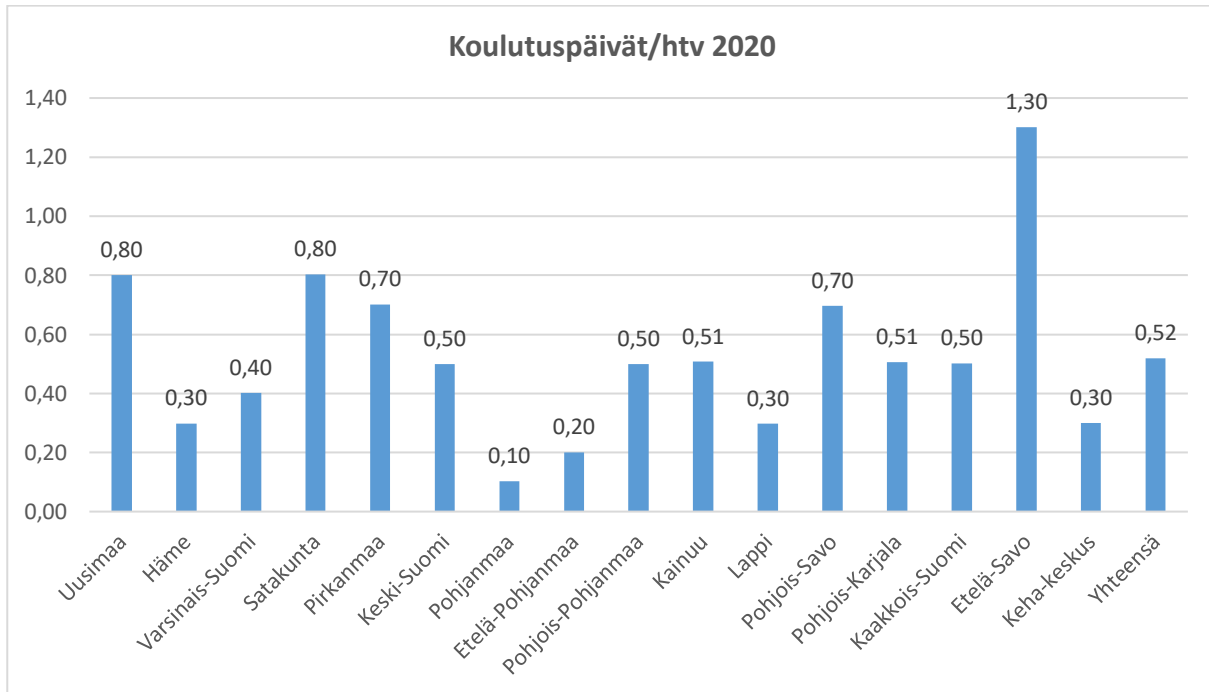
KEHA-keskus maksaa työterveyshuollon kustannukset keskitetysti, joten erittelyä ELY-keskusten ja TE-toi- mistojen osalta ei ole mahdollista tehdä. Kuvassa on näin ollen laskennalliset työterveyshuollon kustannuk- set/htv Kelan korvaaman osuuden jälkeen. Työterveyshuollon kustannukset nousivat lähes vuoden 2018 tasolle.

Henkilöstökoulutus

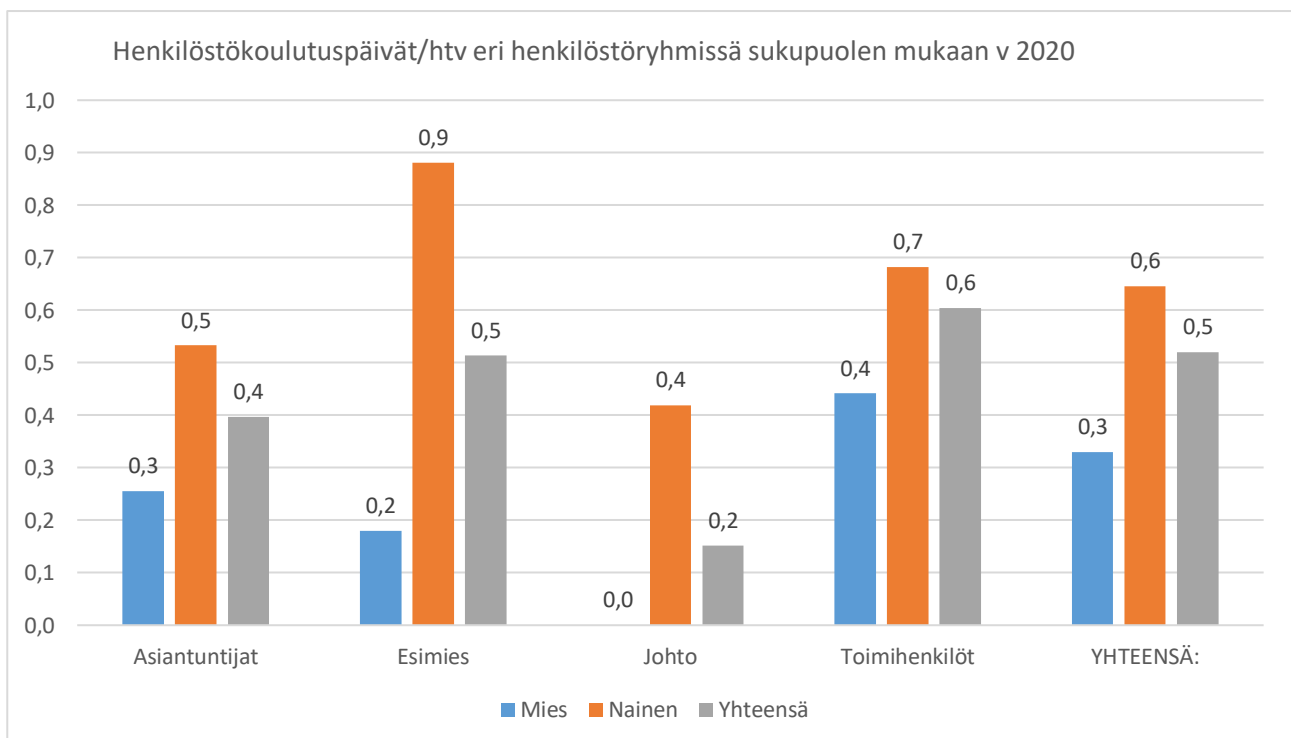
Rekisteröityjen henkilöstökoulutuspäivien määrä aleni merkittävästi (-31,8 %) vuoteen 2019 verrattuna. Koulutuspäiviä/henkilötyövuosi oli vain 0,5 pv (- 37,5 %). Koulutuspäivien vähäisyyteen ovat viime vuosina vaikuttaneet uudet lyhytkestoiset koulutus- ja valmennusmuodot, jotka eivät kerrytä koulutuspäiviä samalla tavalla, kuin perinteinen henkilöstökoulutus. Muutos 2019–2020 johtunee koronaan varautumisesta ja etätyöstä, koska valtionhallinnossa keskimäärin tapahtui vastaavansuuruinen muutos (- 37,5 %).

Vuoden aikana henkilöstökoulutusta saaneiden henkilöiden lukumäärän %-osuus vuoden lopun henkilöstöstä oli ainoastaan 12,3 % (- 4,4 %-yksikköä).

Rekisteröityneet koulutuspäivät/henkilötyövuosi vaihtelivat Pohjanmaan ELY-keskuksen 0,1 päivän ja Etelä-Savon ELY-keskuksen 1,3 päivän välillä.



Koulutuspäivien määrä/htv ei vaihdellut kovin paljon eri henkilöstöryhmien välillä. Sukupuolten välillä on sen sijaan selvä ero. Naiset ovat osallistuneet henkilökoulutukseen huomattavasti aktiivisemmin kuin miehet kaikissa henkilöstöryhmissä. Tämä koskee erityisesti johtoa ja esimiehiä.

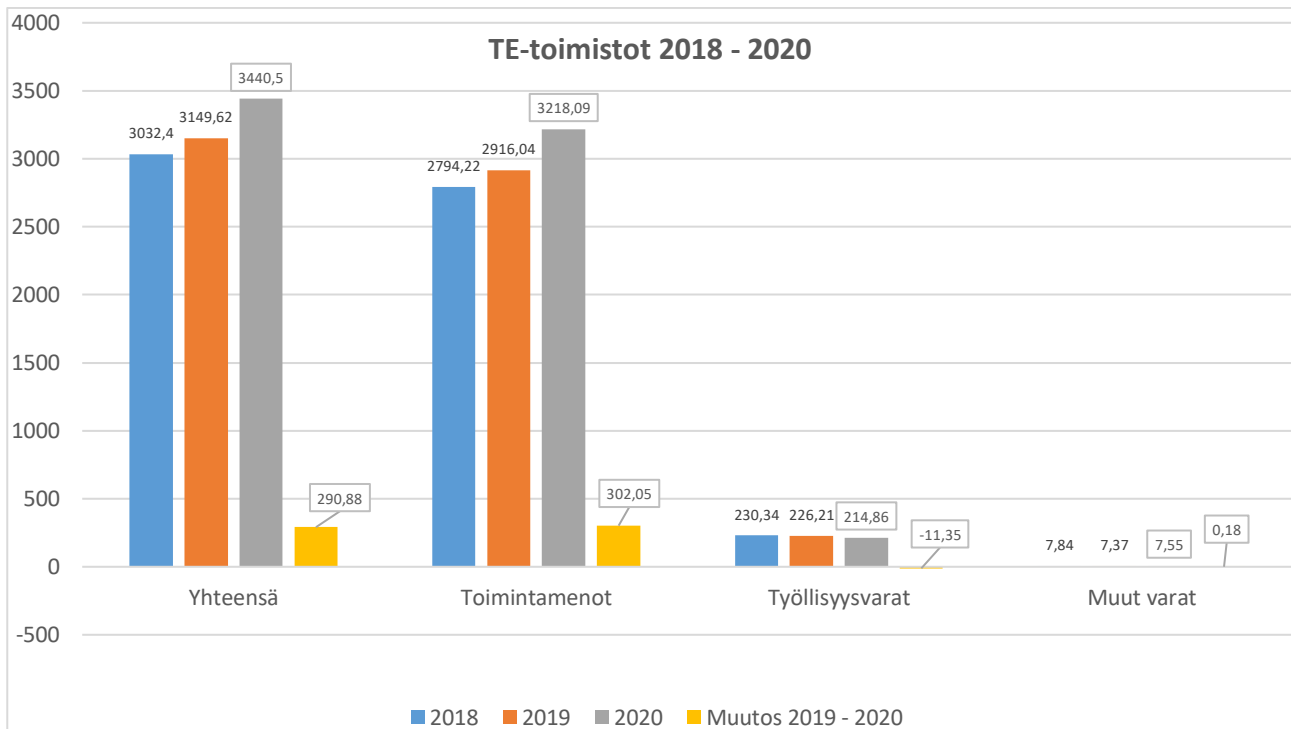


1.6.2 TE-toimistojen henkilöstö

1.6.2.1 TE-toimistojen henkilöstön määrä ja rakenne, henkilöstökulut sekä vaihtuvuus

Henkilötyövuosien määrä

Alla olevassa kuvassa on esitetty TE-toimistojen henkilötyövuosien määrä 2018–2020 sekä muutos 2019–2020.



Toimintamenoilla palkatun henkilöstön yli kolmensadan henkilötyövuoden kasvu (9,4 %) vuoteen 2019 verrattuna johtuu pääosin koronapandemian aiheuttaman lomautettujen ja työttömien määrän kasvun aiheuttamasta palvelutarpeesta. TE-toimistojen palvelukyvyyn sekä maahanmuuttajien palvelun turvaamiseksi myönnettiin vuoden 2020 lisätalousarvioissa yhteensä n. 730 henkilötyövuotta. Määrärahan jako TE-toimistoille tehtiin kaikkien työttömien ja lomautettujen määrän perusteella, maahanmuuttajapalvelujen osalta ulkomaalaisten työttömien ja lomautettujen määrän perusteella. Lisäresursseista käytettiin vuonna 2020 yhteensä n. 290 henkilötyövuotta ja loput, n. 440 henkilötyövuotta siirtyi käytettäväksi vuonna 2021. Vuoden 2020 varsinaisessa toimintamenoäärärahaossa oli hallitusohjelman mukaiset pysyvät lisäykset kotouttamisen ja työluopaprosessien kehittämiseen, maahanmuuttajien osaamisen tunnistamiseen ja kansainvälisen rekrytoinnin tehostamiseen yhteensä 1 575 000 euroa (n. 35 htv) sekä kertaluonteinen 900 000 euron (19 htv) lisämääräraha osatyökykyisten työkykyohjelman toimeenpanoon.

TE-toimistoilla oli vuodelle 2020 myönnetyn toimintamenoäärärahan lisäksi yhteensä 17,6 miljoonaa euroa siirtomäärärahaa edellisiltä vuosilta, jota oli mahdollista käyttää määräaikaisen henkilöstön palkkaamiseen.

Kokonaishenkilötyövuosimäärän nettokasvua vähensi työllisyysmäärärahoilla palkatun henkilöstön vähentyminen 11,3 henkilötyövuodella.

Kertaluonteisina myönnettyt lisämäärärahat aktiivimallin toimeenpanoon (9,8 Me) ja työnhakijoiden määräaikaishaastatteluihin (9,5 Me) muuttuivat pysyväksi lisäykseksi vuosien 2018 ja 2019 määrärahaossa. TE-toimistot sopivat yhteisestä toimintalinjauksesta, jonka mukaan ko. resurssit vakinaistettiin 1.1.2020 lukien täyttämällä tehtävät avoimen haun kautta. Lisäksi sovittiin, että aikaisemmin ohjaamotoiminnan vakiinnuttamiseksi palkatut henkilöt, joilla ei ollut taustavirkaa vakinaistettiin vuoden 2020 alusta. Vakinaistamisilla ei ollut suoraa vaikutusta henkilötyövuosimäärään.

Henkilöstön määrä

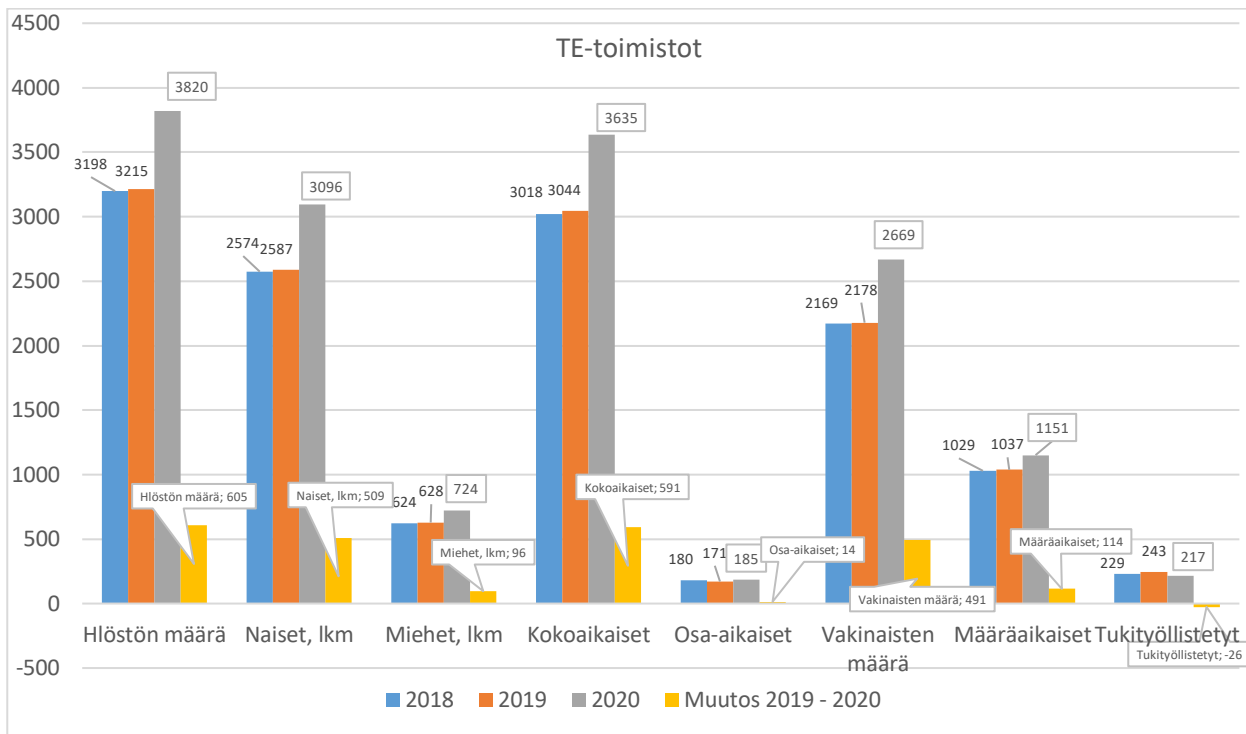
Henkilöstön määrän muutos TE-toimistoissa verrattuna vuoden 2019 lopun tilanteeseen oli huomattava, eli 605 henkilöä (18,8 %). Rekrytoinnit palvelukyvyyn turvaamiseen tarkoitetuilla lisämäärärahoilla alkoivat huh-tikuussa, ja henkilöstön määrä kasvoi tasaisesti koko loppuvuoden aikana.

Henkilöstön määrä 2018–2020, TE-toimistot	2018	2019	2020	Muutos 2019–2020	Muutos 2019–2020, %
Uudenmaan TE-toimisto	932	922	1226	304	24,8 %
Varsinais-Suomen TE-toimisto	258	267	281	14	5,0 %
Satakunnan TE-toimisto	131	136	155	19	12,3 %
Hämeen TE-toimisto	220	221	232	11	4,7 %
Pirkanmaan TE-toimisto	293	294	385	91	23,6 %
Kaakkois-Suomen TE-toimisto	209	219	240	21	8,8 %
Etelä-Savon TE-toimisto	86	86	104	18	17,3 %
Pohjois-Savon TE-toimisto	146	145	184	39	21,2 %
Pohjois-Karjalan TE-toimisto	106	97	109	12	11,0 %
Keski-Suomen TE-toimisto	188	191	198	7	3,5 %
Etelä-Pohjanmaan TE-toimisto	99	94	103	9	8,7 %
Pohjanmaan TE-toimisto	110	106	124	18	14,5 %
Pohjois-Pohjanmaan TE-toimisto	244	256	274	18	6,6 %
Kainuun TE-toimisto	60	61	61	0	0,0 %
Lapin TE-toimisto	116	120	144	24	16,7 %
Yhteensä	3198	3215	3820	605	15,8 %

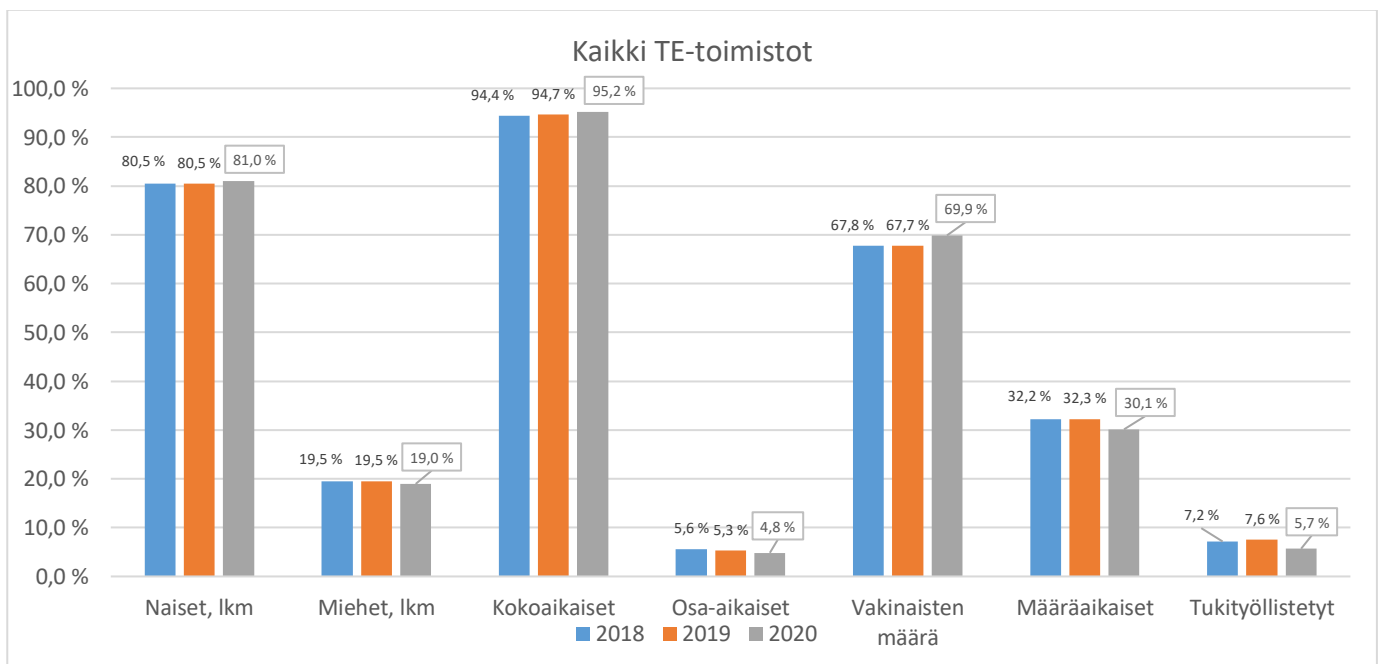
Henkilöstömäärät ko. vuoden lopussa.

Henkilöstön rakenne

Henkilöstömäärän huomattava kasvu näkyy seuraavassa kuvassa määrällisenä kasvuna niin naisten ja miesten, koko- ja osa-aikaisten kuin vakituisten ja määräaikaisten lukumäärissä. Ainoastaan työllisyysvaroilla palkattujen lukumäärä väheni.



Vaikka henkilöstömäärä kasvoi, niin vaikutukset suhdeluluihin oli verraten pieni. Uudet lisäresurssit korvasivat osin työllisyysvaroilla palkatun henkilöstön määrää ja osuutta kokonaishenkilömäärästä.



Määräaikaisten osuudessa ei tapahtunut ennakoitua vähennystä vuoteen 2019 verrattuna. Lisämäärärahat aktiivimallin toimeenpanoon, työnhakijoiden määräaikaishaastatteluihin ja ohjaamo -toiminnan vakiinnuttamiseen lisäsivät määräaikaisten osuutta TE-toimistoissa vuosina 2018–2019. Määrärahojen muututtua pysyviksi voitiin määrärahoilla palkata vakituista henkilöstöä yhteisesti sovitun rekrytointiprosessin kautta ja ohjaamohenkilöstöä vakinaistamalla.

Palvelukyvyyn ja maahanmuuttajien palvelujen turvaamiseen myönnetyt uudet kertaluonteiset lisämäärärahat pitivät määräaikaisten henkilöiden lukumäärän ja %-osuuden lähes edellisten vuosien tasolla. Määräaikaisten osuus oli näin ollen edelleen lähes kolmasosa (30,1 %) koko henkilöstömäärästä, osuus on huomattavasti suurempi kuin valtionhallinnossa keskimäärin (16,8 %). Ilman työllisyysvaroin palkattuja osuus oli 24,1 % (valtionhallinto 13,1 %).

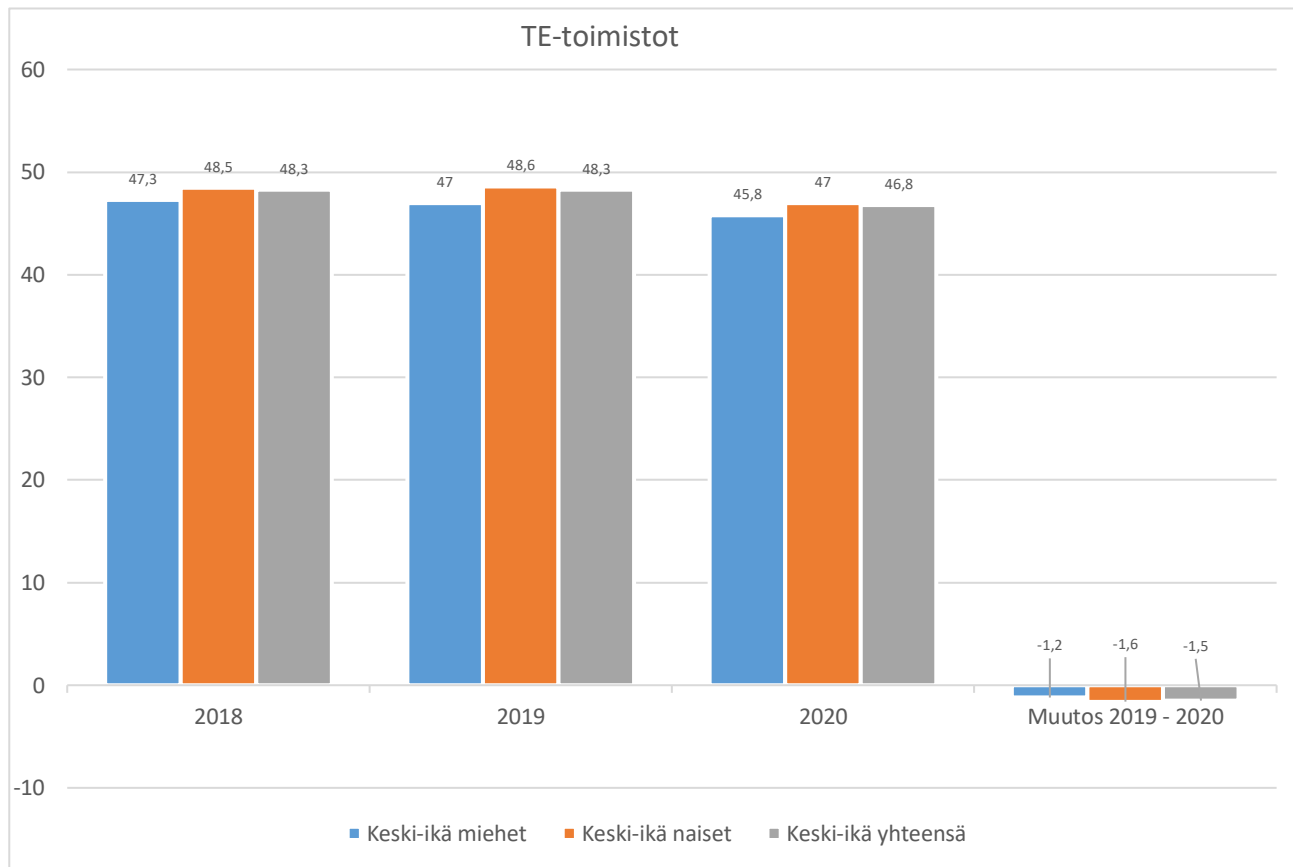
Sukupuolirakenne on huomattavasti naisvaltaisempi, kuin valtionhallinnossa keskimäärin, jossa naisia ja miehiä on lähes yhtä paljon. Naisten osuus henkilökunnasta oli 81,0 % (+ 0,5 %-yksikköä). Naisten osuudet eri henkilöstöryhmissä olivat: johto 75,0 %, esimiehet 73,0 %, asiantuntijat 80,7 % sekä toimihenkilöt 81,7 %.

Sukupuolijakauma vaihtelee paljon eri TE-toimistoissa, miesten osuus henkilökunnasta on korkein Pohjois-Karjalan (23,9 %) ja Pohjanmaan TE-toimistoissa (23,4 %) ja alhaisin Keski-Suomen (12,1 %) ja Satakunnan TE-toimistoissa (12,3 %).

Johto- ja esimiestehtävissä toimivien osuus oli yhteensä vain 4,4 % henkilökunnasta, kun se valtionhallinnossa keskimäärin oli 11,7 %. Suhdeluvun muutos, -1,0 %-yksikköä, johtui asiantuntijoiden ja toimihenkilöiden lukumäärän kasvusta. Asiantuntijatehtävissä toimivien osuus, 79,5 % (muutos +24,9 %-yksikköä) on huomattavasti korkeampi, kuin valtiolla keskimäärin (40,0 %).

Osa-aikatyössä olevien henkilöiden % -osuus (4,8 %) on samalla tasolla, kuin valtionhallinnossa keskimäärin (4,7 %).

Työllisyysvaroilla palkatun henkilöstön osuus väheni 26 henkilöllä ja sen osuus henkilömäärästä vuoden lopussa oli 5,7 %. Henkilötyövuosikiintiö työllistämiseksi TE-toimistoihin oli sama kuin vuonna 2019, eli 250 henkilötyövuotta. Toteuma aleni 11,3 henkilötyövuodella ja oli 214,9 henkilötyövuotta. Merkittävin syy muutokseen on työllisyysvaroilla palkattujen henkilöiden palvelussuhteen jatkaminen palvelukyvyn turvaamiseen myönnetyllä lisärahalla.

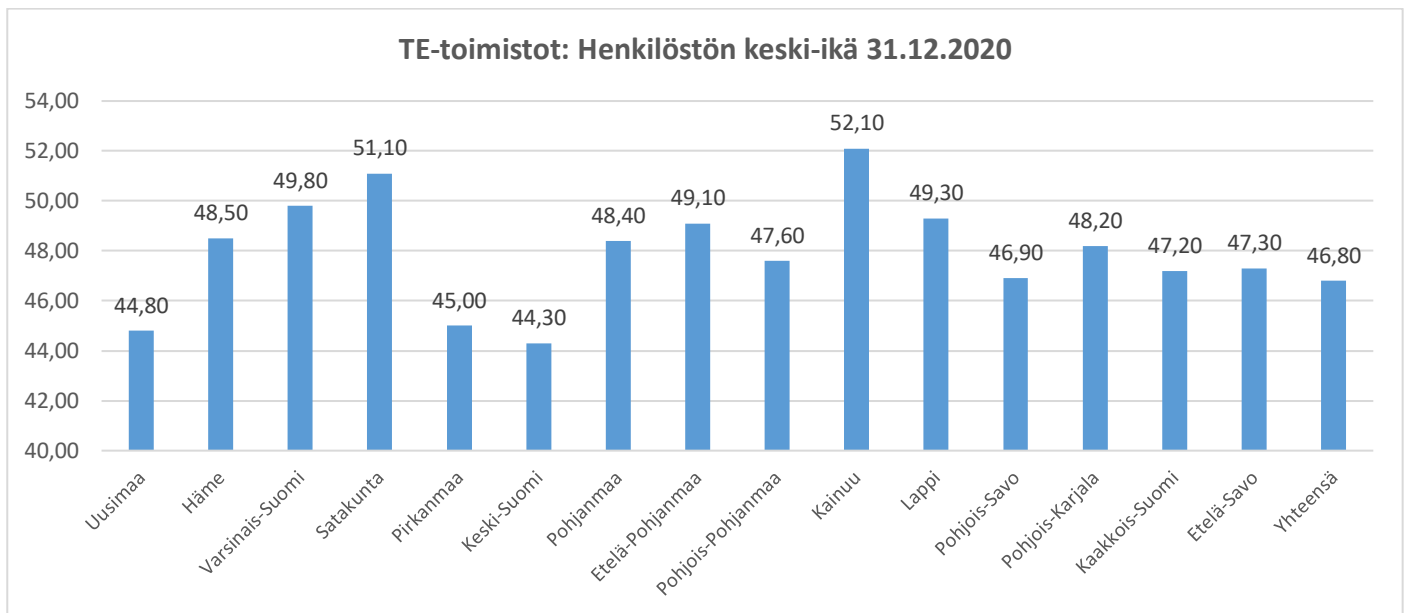
Henkilöstön keski-ikä

Henkilön keski-ikä lasketaan vuosina raportointiajankohdan (kuukausi/vuosi) ja syntymäajan(kuukausi/vuosi) erotuksena.

Sekä naisten että miesten keski-ikä vuoden lopussa aleni merkittävästi edelliseen vuoteen verrattuna johdun tulovaihtuvuudesta. Ero keski-ikässä sukupuolten välillä kapeni 0,4 vuodella 1,2 vuoteen.

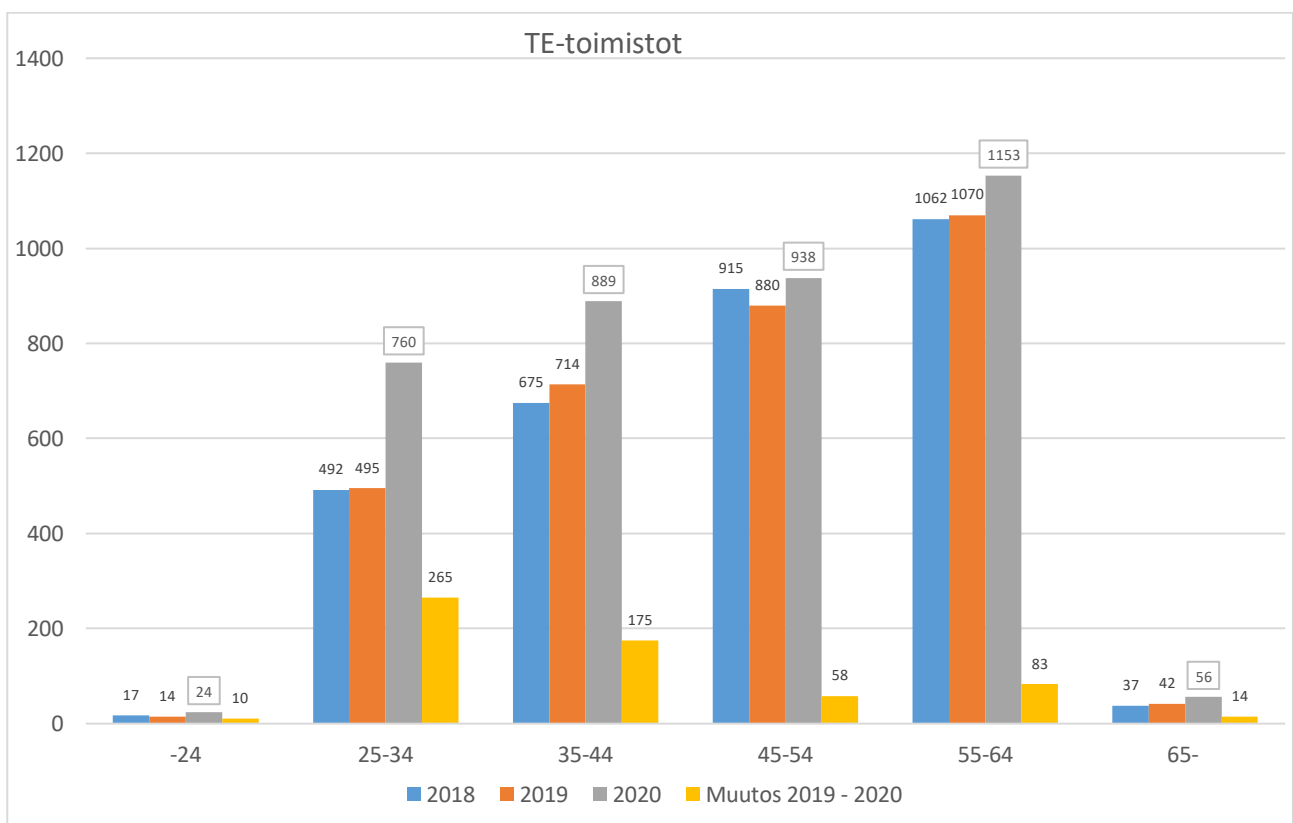
Koko henkilöstön keski-ikä on 3,2 vuotta alle ELY-keskusten, ml. KEHA-keskuksen keskiarvon (50,0 vuotta), mutta 1,1 vuotta korkeampi kuin koko valtionhallinnon henkilöstön keski-ikä (45,7 vuotta).

Henkilöstön keski-ikä oli korkein Kainuun TE-toimistossa (52,1 vuotta) ja Satakunnan TE-toimistossa (51,1 vuotta) ja matalin Keski-Suomen TE-toimistossa (44,3 vuotta) ja Uudenmaan TE-toimistossa (44,8 vuotta).



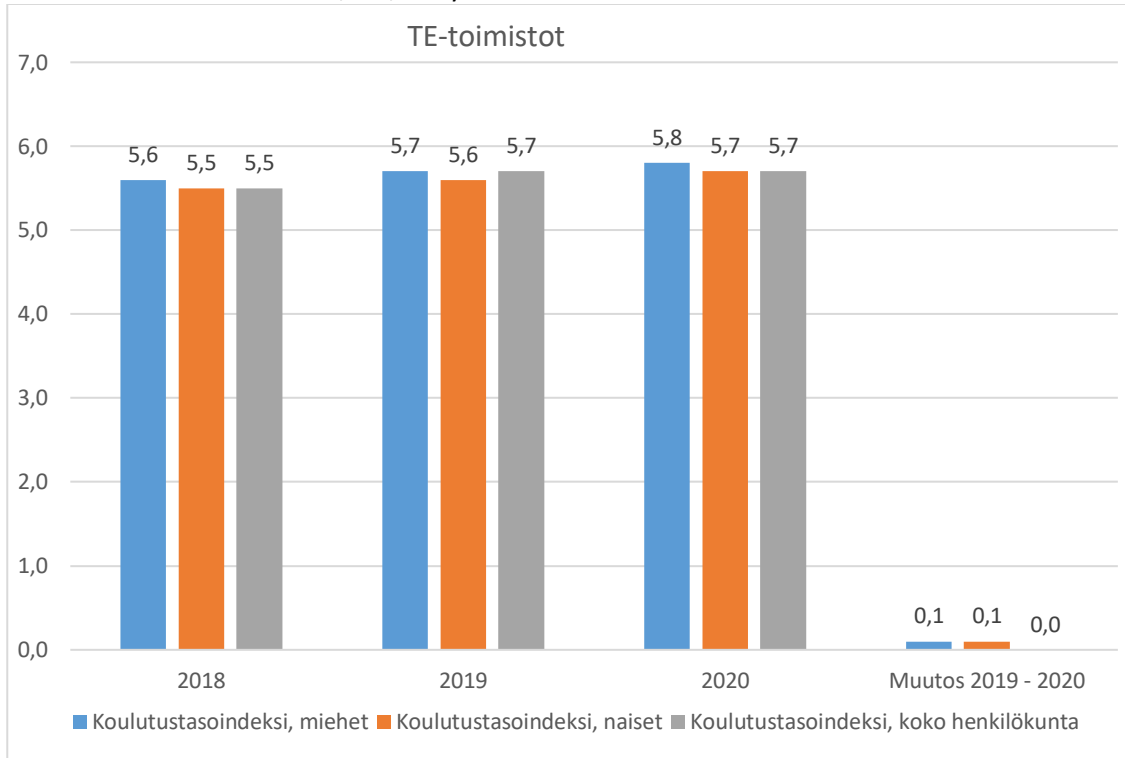
Henkilöstön ikäjakauma, henkilömäärät ikäryhmittäin

Henkilömäärä on kasvanut kaikissa ikäryhmissä. Tulovaihtuvuus on kohdistunut eniten ikäryhmiin 25–34 sekä 35–44 vuotta. 65 vuotta täyttäneiden lukumäärä kasvoi 14 henkilöllä.

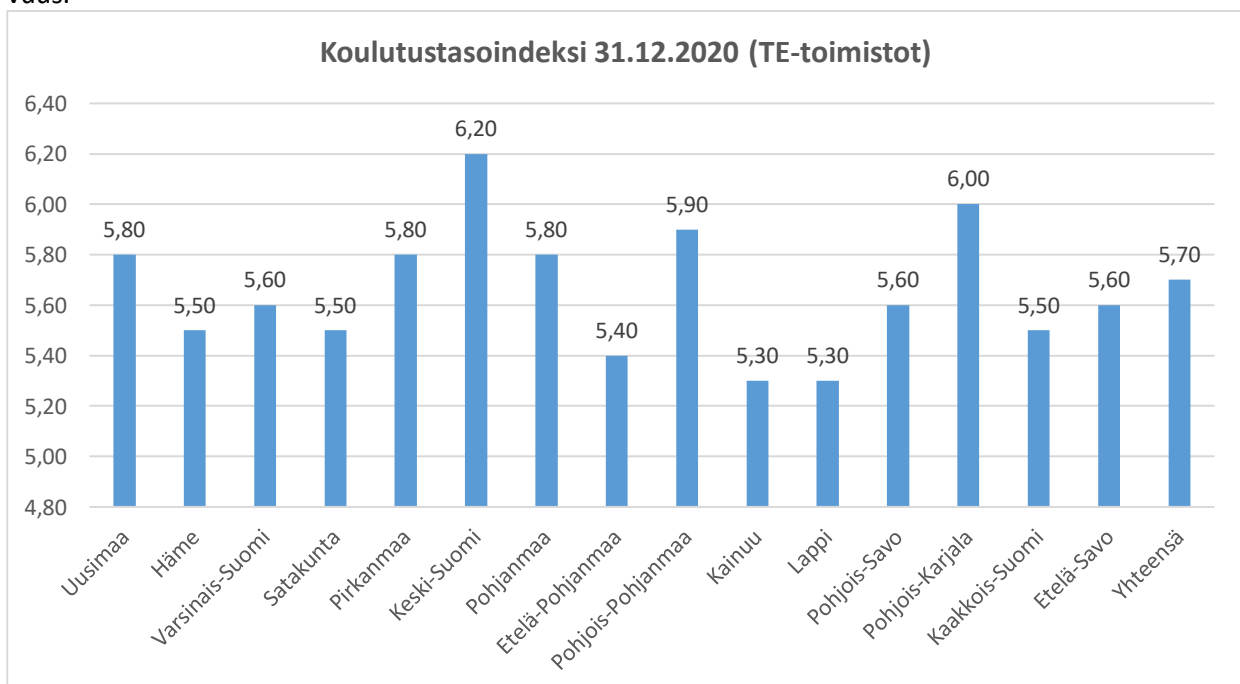


Henkilöstön koulutustasoindeksi

Sekä naisten että miesten ja koko henkilöstön koulutustasoindeksi nousi 0,1 yksiköllä. Koulutustaso, 5,7, on 0,4 yksikköä korkeampi TE-toimistoissa, kuin valtiolla keskimäärin (5,3). Korkeakoulu- ja yliopistotason tutkinnon suorittaneiden osuus henkilökunnasta oli 65,5 % (koko valtionhallinnossa 54,5 %). Muutos edelliseen vuoteen oli merkittävä, + 4,7 %-yksikköä.

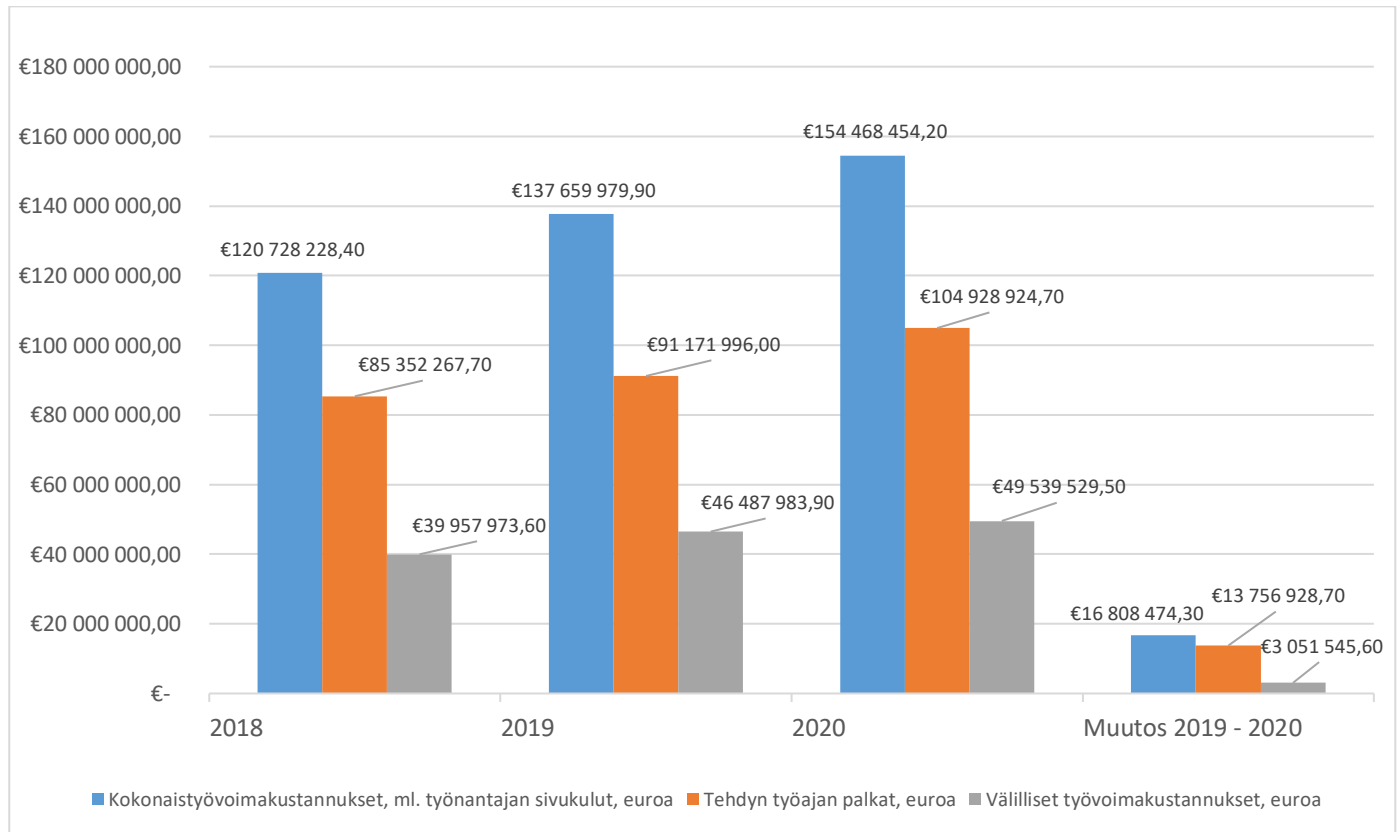


Koulutustasoindeksi vaihtelee varsin paljon TE-toimistojen välillä, vaihteluväli 31.12.2020 tilanteen mukaan oli 5,3–6,2. Vahvin selittävä tekijä näyttää olevan viraston ikärakenne, johon vaikuttaa henkilöstön vaihtuvuus.



Työvoimakustannukset

TE-toimistojen kokonaistyövoimakustannukset nousivat 16,8 miljoonalla eurolla (+ 12,2 %).



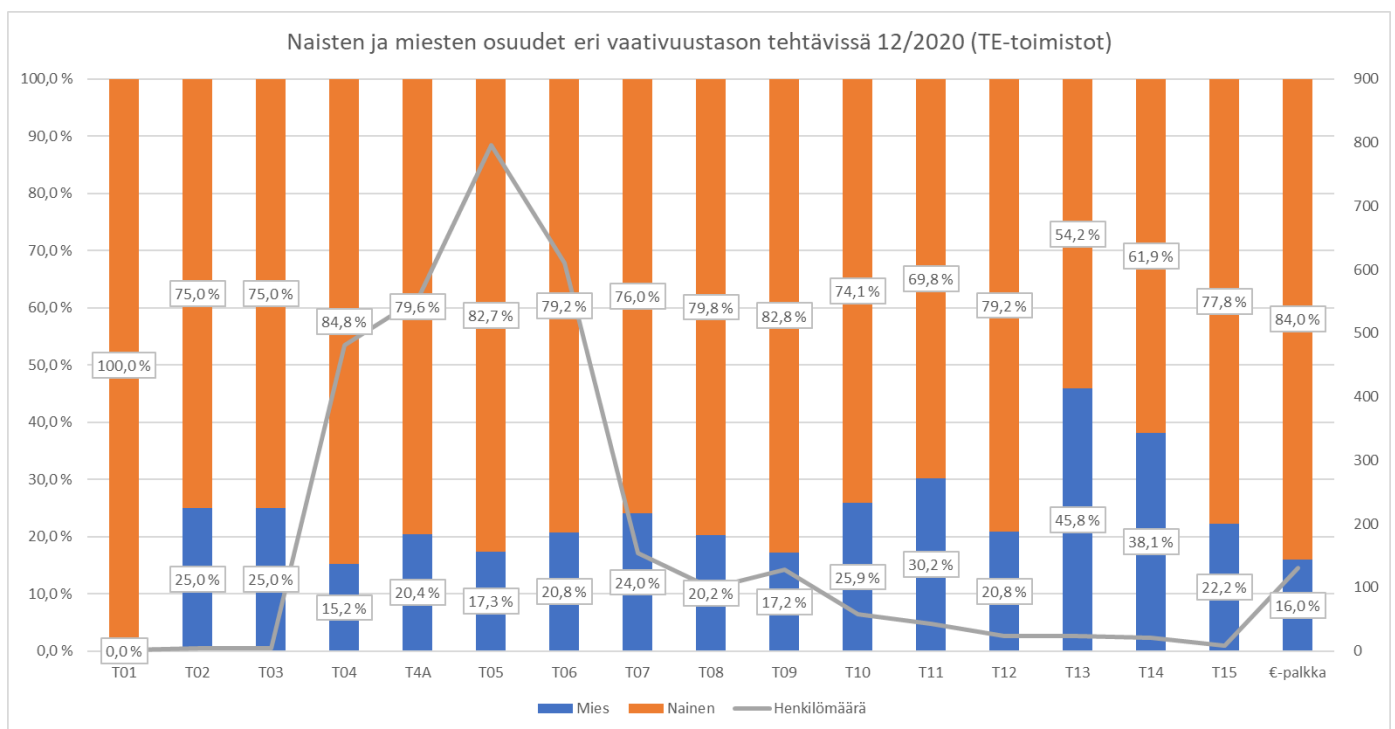
Työvoimakustannusten nousu johtuu sekä henkilötyövuosimäärän 290,9 henkilötyövuoden (+ 9,2 %) kasvun lisäksi voimassa olleen virkaehtosopimuksen mukaisista palkankorotuksista, jotka olivat 1,1 prosentin yleiskorotus 1.8.2020 lukien sekä kilpailukykysoitimuksessa sovittujen lomarahojen, sairausvakuutusmaksun ja työnantajan eläkemaksun alentamisen poistumisesta. Palkkausten tarkastuksiin myönnettiin toimintamäärärahoja 608 000 euroa ja sivukulujen tarkistuksiin 1 969 000 euroa. Työvoimakustannuksia nostivat myös viiden TE-toimiston henkilöstölle maksetut tulospalkkiot (yht. n. miljoona euroa, ml. työnantajan sivukulut).

Välillisten työvoimakustannusten 3,05 miljoonan euron nousu (6,5 %) on suhteellisesti alhaisempi, kuin kokonaistyövoimakustannusten nousu. Tämä johtunee välillisten palkkojen osuuden supistumisesta, mm. sairauspoissaolojen ja koulutuspäivien määrän laskun ansiosta. Välilliset työvoimakustannukset sisältävät välilliset palkat, sosiaaliturvan kustannukset ja muut välilliset työvoimakustannukset. Välilliset palkat koostuvat lomarahasta, vuosiloma-ajan palkoista, äitiysloma-ajan palkoista (lapsen syntymä ja hoito), sairausajan palkoista (ml. tapaturmapoissaolot), muista palkallisista vapaista, reservin kertausharjoitusten ajan palkoista, koulutusajan palkoista, arkipyhien palkoista sekä ammattiyhdistystoimintaan, yhteistoimintaan, työsuojelun yhteistoimintaan ja virkistystoimintaan käytetyn työajan palkoista.

Henkilötyövuoden hinta (työvoimakustannukset euroa/henkilötyövuosi) oli 44 898 euroa (+ 1 190 euroa). Henkilötyövuoden hinta sisältää sekä palkkasumman että välilliset työvoimakustannukset henkilötyövuotta kohden.

Samapalkkaisuus

Keskeinen osa tasa-arvoa on samapalkkaisuus, jonka lähtökohta on, että naisille ja miehille maksetaan sama palkka samasta tai samanarvoisesta työstä samalla työnantajalla. Samapalkkaisuus samoissa tehtävissä toteutuu hyvin. Jonkin verran eroa sukupuolten välillä muodostuu ylemmillä vaativuustasoilla siitä, että miesten suhteellinen osuus johtotehtävissä (25,0 %) ja esimiestehtävissä (27,0 %) on hieman suurempi, kuin miesten osuus koko henkilökunnasta (19,0 %).

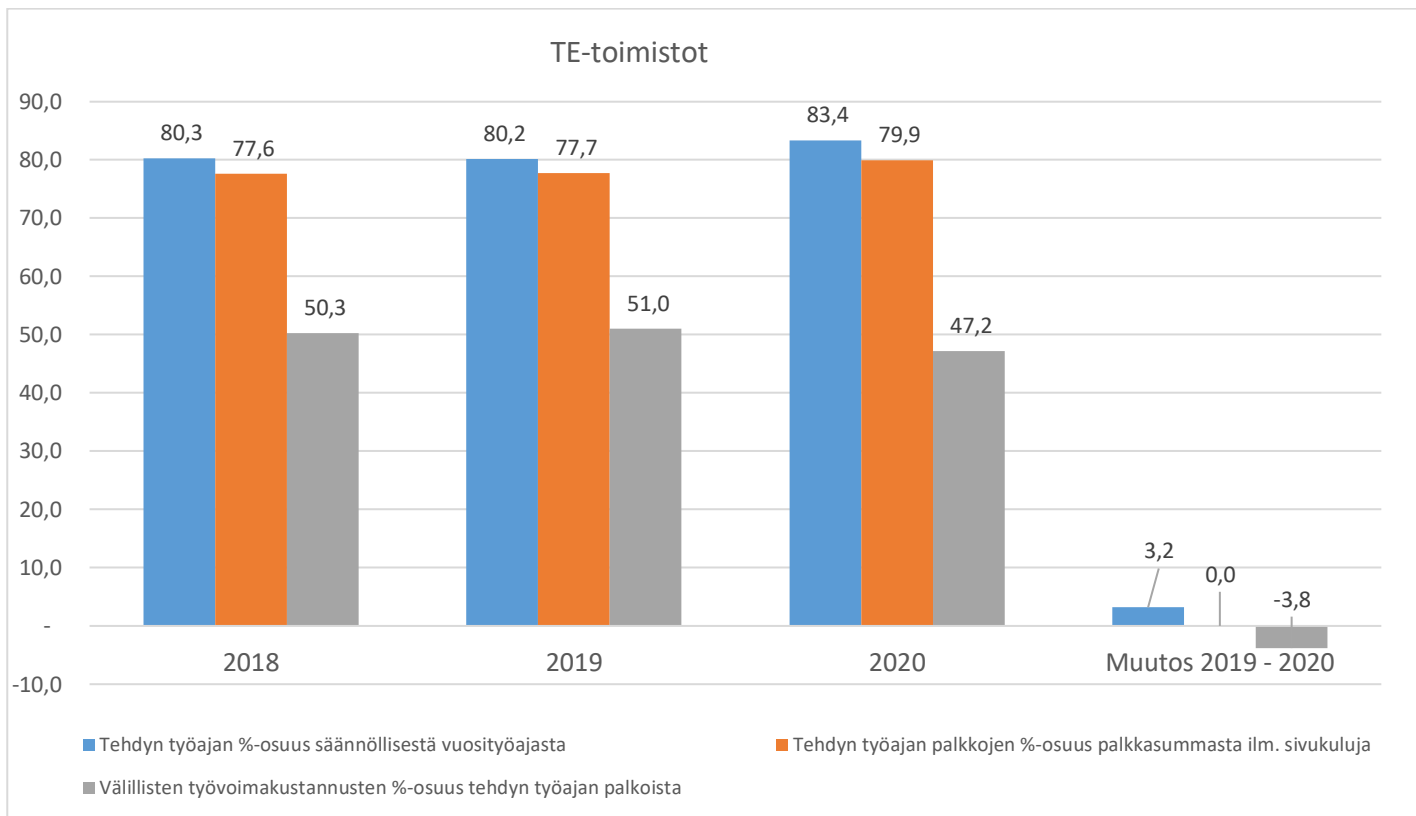


Tehdyn työajan osuus vuosityöajasta sekä työvoimakustannusten % -osuudet palkkasummasta

Tehdyn työajan osuus, 83,4 % vuosityöajasta nousi 3,2 %-yksiköllä, mikä on todella merkittävä muutos. Syynä on sairauspoissaolopäivien ja henkilöstökoulutuspäivien väheneminen. Suurella tulovaihtuvuudella on myös merkitys tehtyyn työaikaan, kun uusilla työntekijöillä ei ollut vielä kertynyt juurikaan vuosiloma-aikeutta. Koko valtionhallinnon keskiarvo oli 81,0 % (+ 1,5 %-yksikköä).

Merkittävimmät ei tehdyn työajan osuudet säännöllisestä vuosityöajasta olivat vuosilomat, 11,8 % (muutos – 1,7 %-yksikköä) sekä sairauspoissaolot, 3,5 % (- 1,0 %). Henkilöstökoulutukseen käytettiin 0,7 % (- 0,4 %) vuosityöajasta.

Naisten osuus lapsen syntymään ja hoitoon liittyvistä poissaolopäivistä oli 94,1 % ja lapsen sairauteen liittyvistä poissaolopäivistä 86,2 %.



Tehty vuosityöaika lasketaan vähentämällä säännöllisestä vuosityöajasta koulutukseen käytetty työaika ja ei tehty vuosityöaika, eli 1. Vuosiloma, 2. Lapsen syntymä ja hoito (äitiysloma), 3. Sairaus, 4. Tapaturmat, 5. Muut palkalliset vapaat, 6. Arkipyhät, 7. Ammattiyhdistys- ja yhteistoiminta sekä 8. Virkistystoiminta.

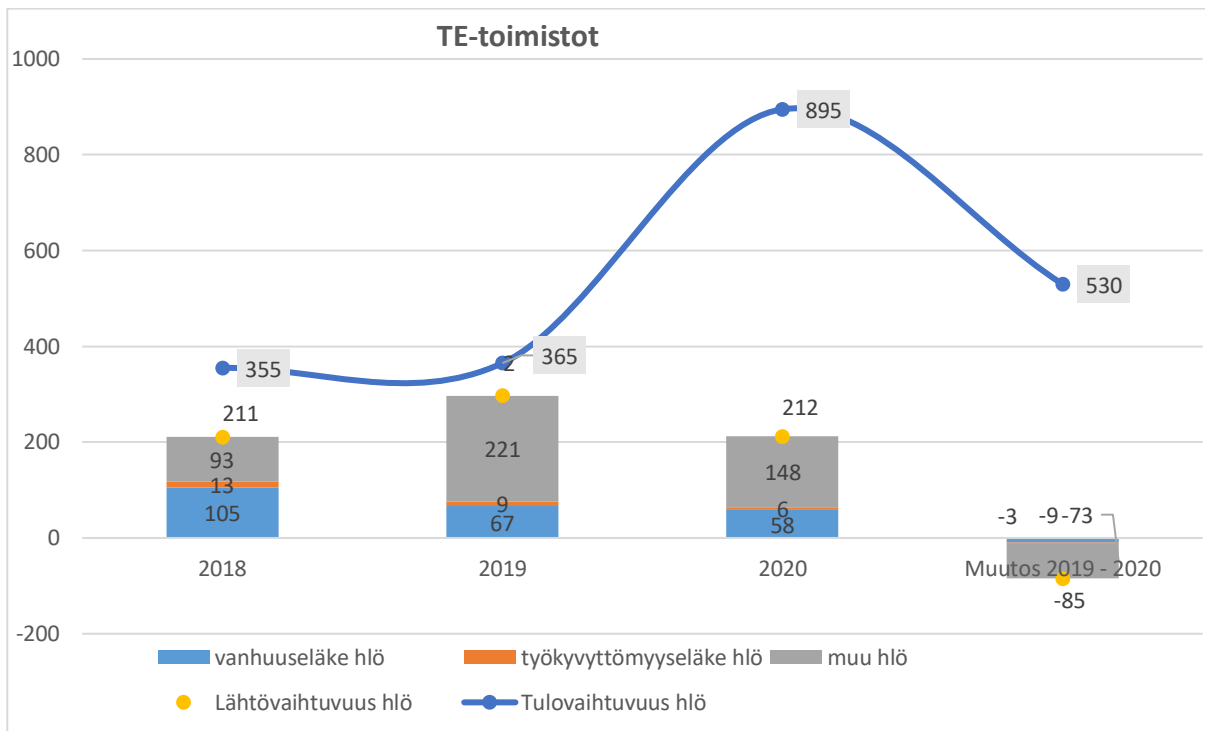
Tehdyn työajan osuus vaihteli Pohjois-Savon TE-toimiston 81,4 %:n ja Keski-Suomen TE-toimiston 84,8 %:n välillä. Suurin muutos, + 4,0 %, tapahtui Etelä-Pohjanmaan TE-toimistossa, jossa sairauspäivien määrä/htv väheni 6 %:lla. Muutos oli merkittävää myös, niissä TE-toimistoissa, joissa oli paljon tulovaihtuvuutta.

Lähtövaihtuvuus, vakinainen ja määräaikainen henkilöstö, pl. työllisyysvaroilla palkatut

TE-toimistojen henkilöstön lähtövaihtuvuus väheni 85 henkilöllä. Sekä eläköityminen että muu lähtövaihtuvuus vähenivät. Tulovaihtuvuutta sen sijaan oli palvelukyvyyn ja maahanmuuttajien palvelujen turvaamiseen myönnettyjen lisäresurssien vuoksi huomattavasti enemmän, kuin aikaisempina vuosina (+ 530 henkilöä).

Tulovaihtuvuus, vuoden aikana palvelukseen otettujen uusien henkilöiden lukumäärän %-osuus edellisen vuoden lopun henkilöstöstä, oli 30,1 %. Valtionhallinnon tulovaihtuvuuden keskiarvo vuonna 2020 oli 2,5 %.

Ulkoisten henkilöstörekrytointien määrä vuoden aikana oli Tahti -järjestelmän tietojen mukaan 728 (+ 336) ja hakijoita oli keskimäärin 29,5 per rekrytointi (- 3,4).



Vaihtuvuus, osuus henkilöstöstä	2018	2019	2020
Eläkkeelle siirtyneiden %-osuus	3,7 %	2,3 %	2,0 %
Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneiden %-osuus	0,5 %	0,3 %	0,2 %
Lähtövaihtuvuus, siirtyneiden henkilöiden lukumäärä %-osuus	7,5 %	10,1 %	7,1 %
Tulovaihtuvuus %-osuus	12,7 %	12,4 %	30,1 %

Vanhuuseläkkeelle jäi 58 henkilöä, eli 9 vähemmän kuin vuonna 2019 (67 henkilöä) ja työkyvyttömyyseläkkeelle 6 henkilöä (9 vuonna 2019).

Muu lähtövaihtuvuus oli 148 henkilöä (221 vuonna 2019). Muusta lähtövaihtuvuudesta suurin osa johtuu siirtymisestä toisen työnantajan palvelukseen tai määräaikaisten sopimusten päättymisestä. Mahdollinen syy muutokseen on määräaikaisten palvelussuhteiden jatkaminen ns. koronalisäresursseilla. Eniten palvelussuhteita päättyi muusta syystä Uudenmaan TE-toimistossa, 39 palvelussuhdetta, ja Pirkanmaan TE-toimistossa, 22 palvelussuhdetta. Vähiten palvelussuhteita päättyi muusta syystä Satakunnan TE-toimistossa, kaksi palvelussuhdetta, ja Pohjois-Karjalan TE-toimistossa, yksi palvelussuhde.

1.6.2.2 TE-toimistojen työhyvinvointi

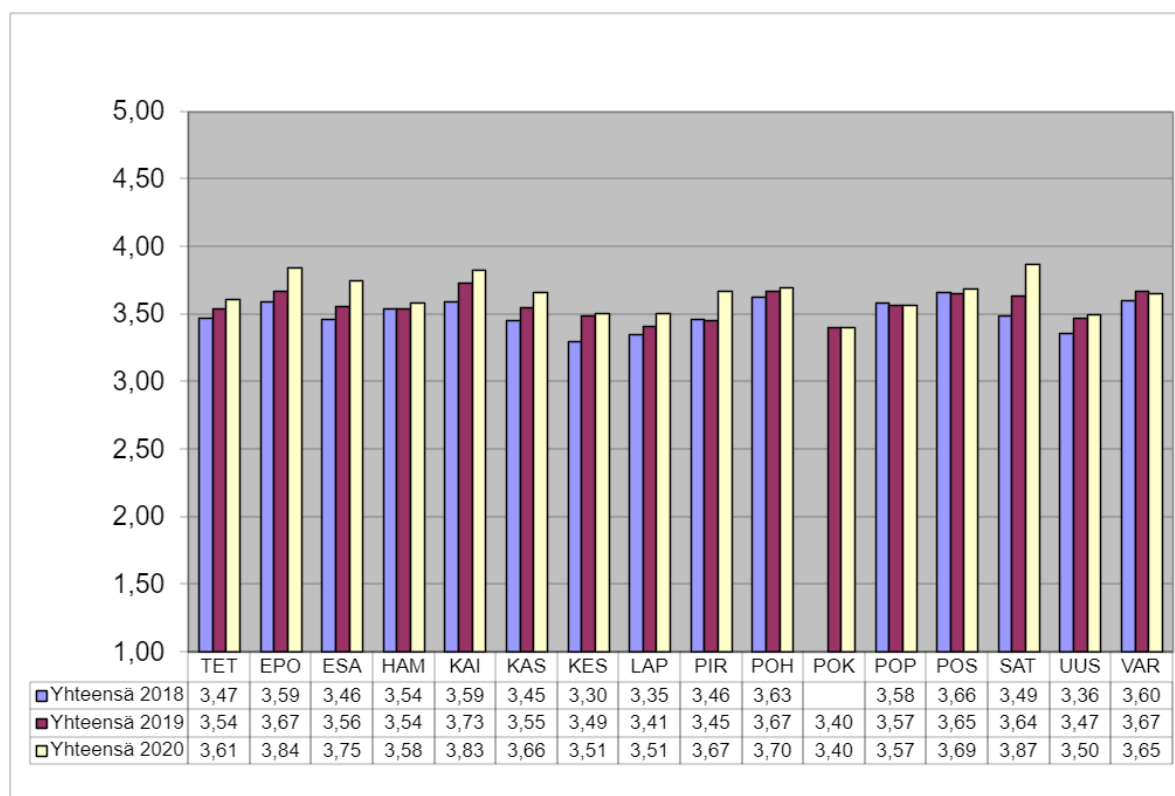
Työtyytyväisyyskyselyn (VMBaro) vastausaktiivisuus nousi TE-toimistoissa ja vastausprosentti oli 76,8 % (+ 5,4 %-yksikköä). Barometriin vastasi yhteensä 2 633 henkilöä. (2019: 2 317 henkilöä).

Kaikki VM Baron indeksit, innovointikyvykkyyssindeksiä lukuun ottamatta, paranivat hieman vuoteen 2019 verrattuna. Eniten paranivat kokonaistyytyväisyysindeksi ja johtajuusindeksi. Vuoden 2020 talousarviossa asetettu kokonaistyytyväisyyden tulostavoite, >3,5, ylittyi toteutuman ollessa 3,61.

VM Baron indeksit (TE-toimisto)	TOT 2018	TOT 2019	TOT 2020	TOT 2020 Valtionhallinto
Kokonaistyytyväisyysindeksi	3,47	3,54	3,61	3,63
Johtajuusindeksi (JO)	3,31	3,38	3,44	3,47
Innovointikyvykkyyssindeksi (IN)	3,75	3,72	3,74	3,76
Työyhteisöindeksi (TY)	3,80	3,84	3,89	3,88

Tavoitetaso, >3,5, saavutettiin tai ylittyi lähes kaikissa TE-toimistoissa (13). Kokonaisindeksi vaihteli Satakunnan TE-toimiston 3,87:n ja Pohjois-Karjalan TE-toimiston 3,40:n välillä. Toimistokohtaisia tulostavoitteita ei ollut asetettu erikseen.

Työtyytyväisyyskyselyn kokonaisindeksi



Sairauspoissaolot

TE-toimistojen sairauspoissaolot vähenivät keskimäärin 2,3 työpäivällä (- 20,7 %) henkilötyövuotta kohti 8,8 päivään/htv. Poissaolojen määrä henkilötyövuotta kohti on, kuten aikaisemmin korkeampi, kuin ELY-keskuksissa ja KEHA -keskuksessa (5,6 työpäivä/htv). Määrä on myös korkeampi kuin valtionhallinnossa keskimäärin (7,4 työpäivä/htv). Sairauspoissaolopäivien määrä (työpäivä/htv) vaihteli eri TE-toimistoissa 7,3 ja 11,5 työpäivän välillä.

Sairauspoissaolot (TE-toimistot)	2018	2019	2020	Muutos 2019 - 2020
Sairauspoissaolot yht. (työpäivä)	34962	34969	30334	-4635
Sairauspoissaolot, työpäivä/htv	11,5	11,1	8,8	-2,3
1-3 päivän sairauslomataapaukset	6198	6483	4269	-2214
1-3pv tapaukset/htv	2,0	2,1	1,2	-0,8
1-3 pv tapausten %-osuus	77,7 %	78,2 %	73,3 %	-5,0 %
4-60 päivän sairauslomataapaukset	1716	1752	1508	-244
61-130 päivän sairauslomataapaukset	39	31	38	7
yli 130 päivän sairauslomataapaukset	20	19	12	-7
Sairauspoissaolotapaukset yhteensä	7973	8285	5827	-2458
Tapaukset yht/htv	2,6	2,6	1,7	-0,9

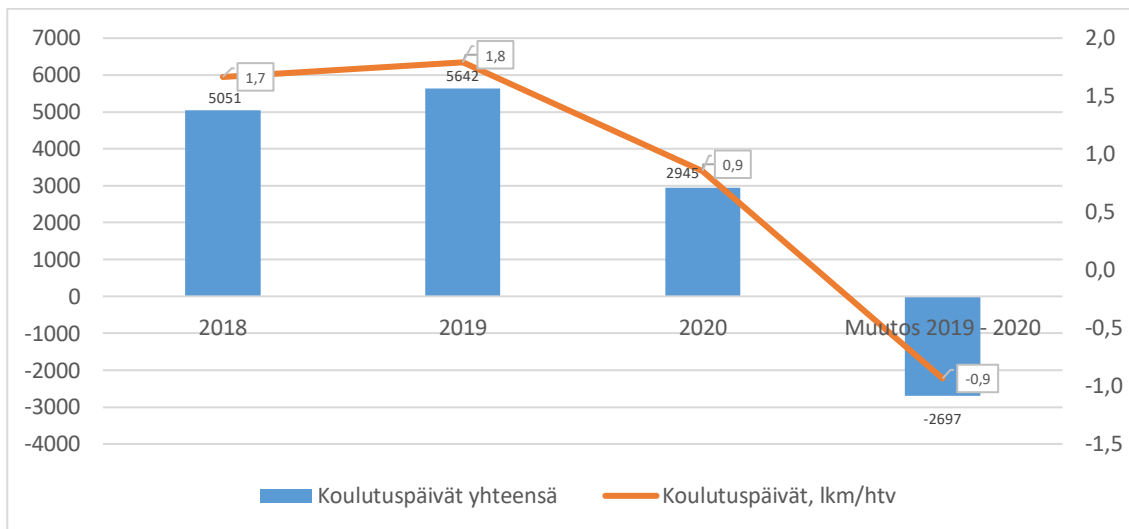
Sairauspoissaolotapausten määrä väheni huomattavasti, eli 29,7 %:lla. Muutos on erittäin merkittävä, kun henkilöstöresurssimäärä kasvoi samalla 9,2 %:lla. Suurin muutos oli, kuten koko valtionhallinnossa, omalla ilmoituksella tapahtuneiden poissaolojen huomattava väheneminen. Sairaustapausten määrä per henkilötyövuosi väheni 1,7 poissaolokertaan. Sairauspoissaolojen keskimääräinen kesto piteni 4,2 päivästä 5,2 päivään, kun normaalivuotta suurempi osa poissaoloista tapahtui terveydenhuollon henkilöstön antamalla todistuksella.

Terveysprosentti, ilman sairauspoissaoloja olleiden henkilöiden lukumäärän %-osuus oli 48,7. Muutos, + 18,2 %-yksikköä, oli erittäin merkittävä. Luku on koko valtionhallinnon keskitasoa (48,6 %).

1.6.2.3 TE-toimistojen henkilöstöinvestoinnit

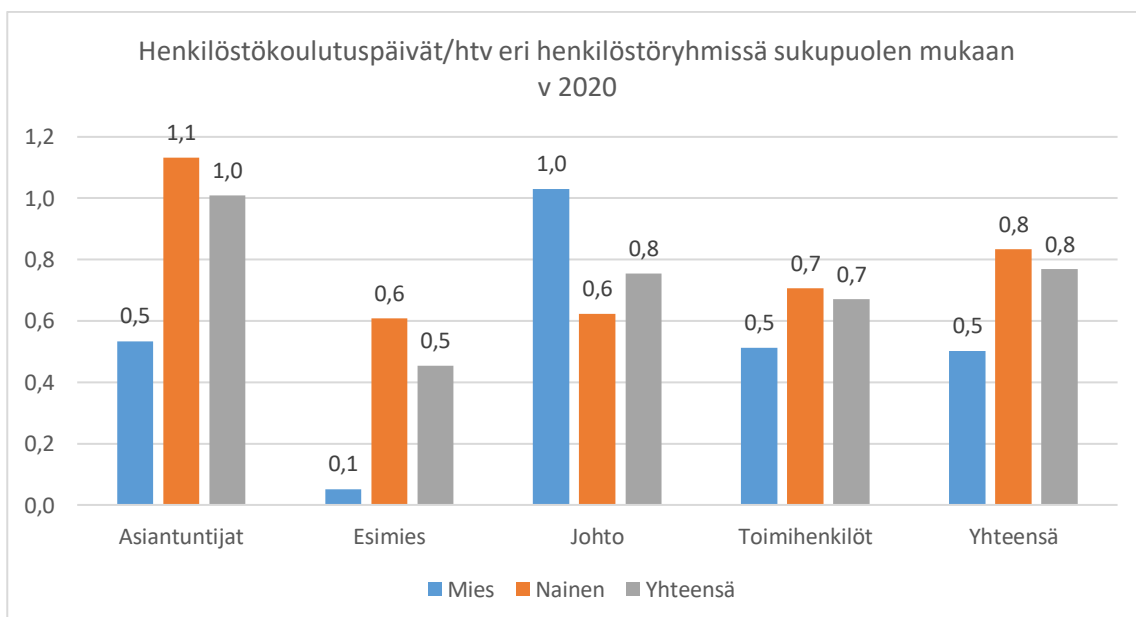
Henkilöstökoulutus

Rekisteröityjä henkilöstökoulutuspäiviä oli yli puolet vähemmän kuin vuonna 2019 (- 56,4 %). Koulutuspäivät henkilötyövuotta kohti oli 0,9, kun päiviä 2019 oli keskimäärin 1,8. Koulutuspäiviä per henkilötyövuosi oli enemmän, kuin ELY-keskuksissa (0,5 pv/htv) mutta vähemmän kuin valtionhallinnossa keskimäärin (1,5 pv/htv).

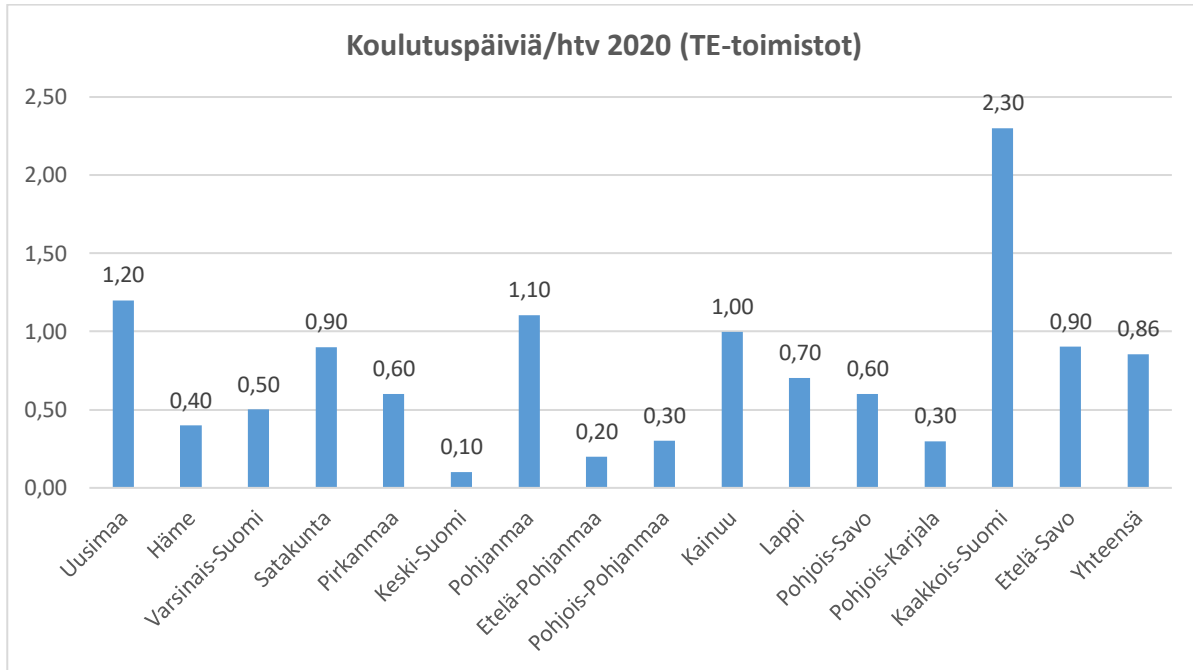


Koulutusta saaneiden henkilöiden osuus koko henkilöstöstä oli vain 11,7 %, kun vastaava luku vuonna 2019 oli 40,6 %.

Asiantuntijoilla ja johtoon kuuluvat henkilöillä oli eniten rekisteröityjä koulutuspäiviä/htv. Naiset osallistuvat kuten ELY-keskuksissa ja KEHA-keskuksessa miehiä aktiivisemmin koulutukseen.

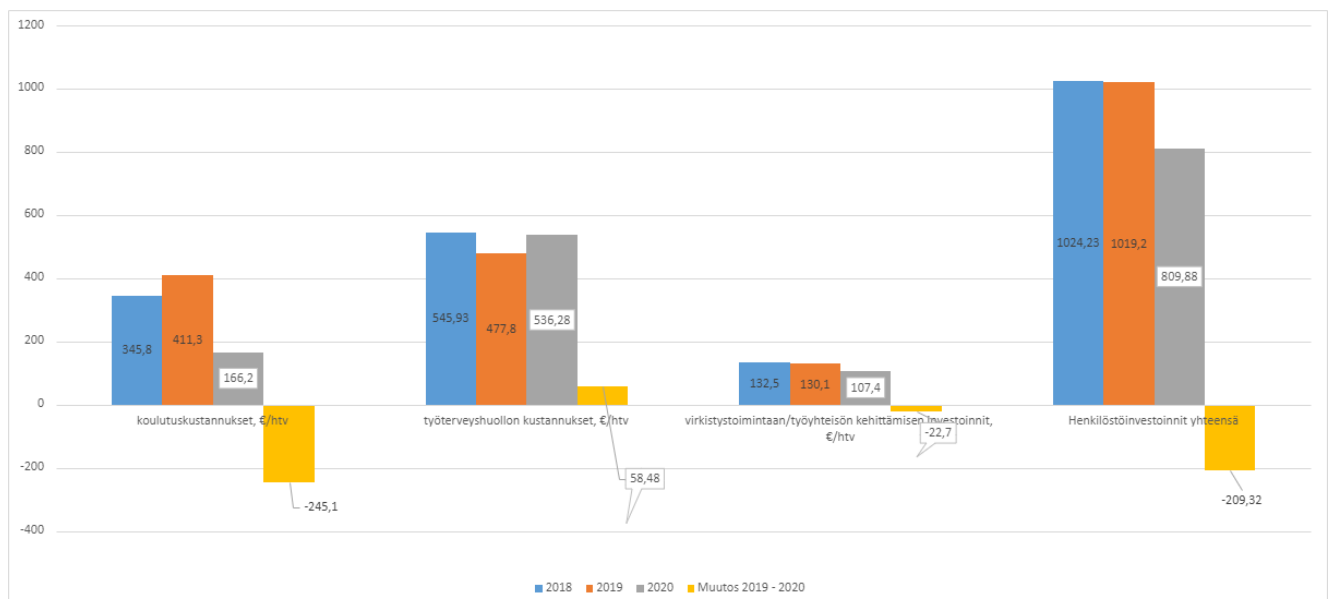


Rekisteröityjen koulutuspäivien määrissä oli erittäin suuria vaihteluja TE-toimistojen välillä. Selvästi eniten henkilöstökoulutuspäiviä oli Kaakkois-Suomen TE-toimistossa, missä toteutettiin Kohtaavan asiakaspalvelu -työotteen käyttöönottoon liittyvää koulutusta koko henkilöstölle sekä muutamia Mielenterveyden ensiapua 2-koulutusryhmiä.



Henkilöstöinvestoinnit

TE-toimistojen henkilöstöinvestoinnit, €/htv vähenivät, kuten koko valtionhallinnossa, kun suurin osa henkilöstöstä oli etätyössä keväästä lähtien.





Henkilöstön koulutuskustannukset, 166,2 €/htv, jotka pääosin muodostuvat koulutukseen käytetyn työajan palkasta, alenivat 59,6 %:lla. Kustannukset ovat huomattavasti pienemmät, valtionhallinnossa keskimäärin (616,6 €/htv).

KEHA-keskus maksaa työterveyshuollon kustannukset keskitetysti, joten erittelyä ELY-keskusten ja TE-toimistojen osalta ei ole mahdollista tehdä. Taulukossa on näin ollen laskennalliset työterveyshuollon kustannukset/htv Kelan korvaaman osuuden jälkeen. Laskennalliset työterveyshuollon kustannukset/htv oli TE-toimistoissa keskimäärin 536,28 €/htv. Kustannukset/htv nousivat n. 12,2 %:lla edellisen vuoden tasosta (2019: 477,80 €/htv).

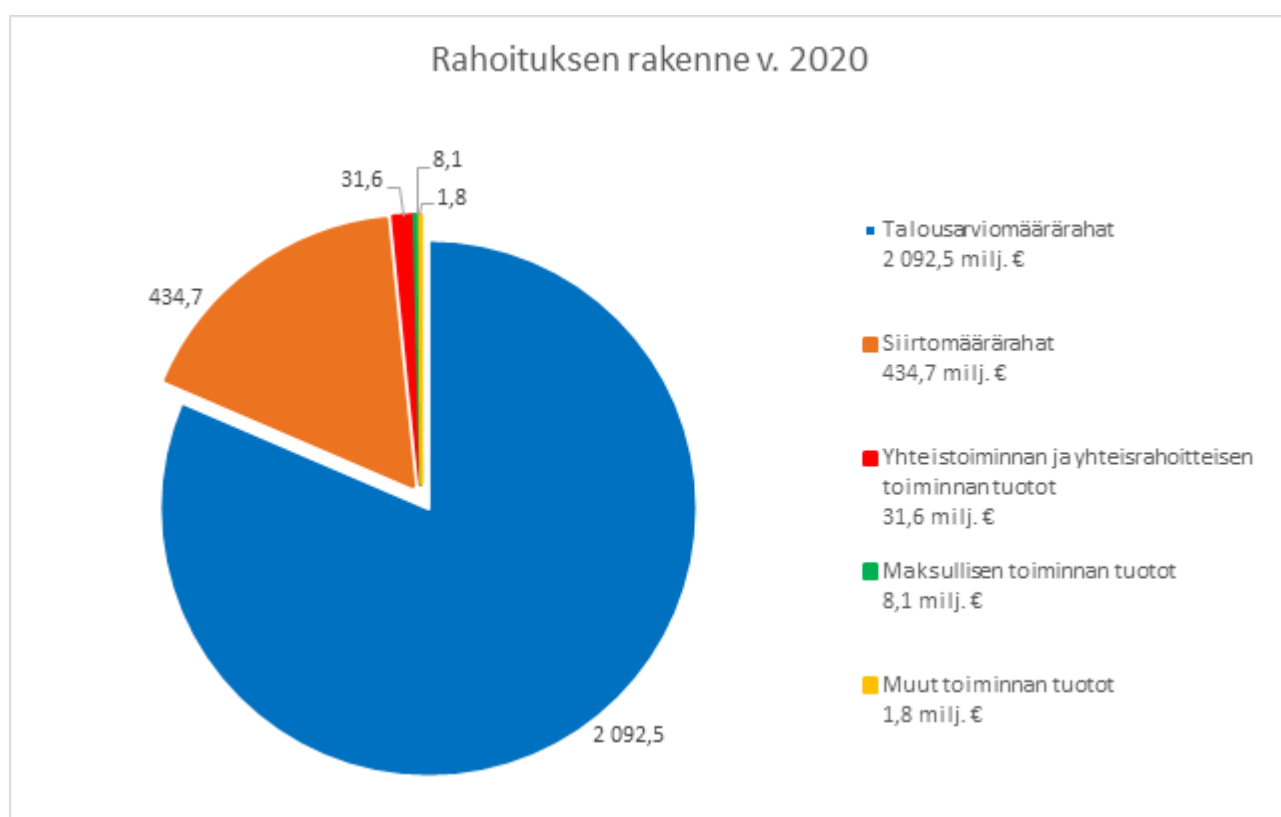
Henkilöstö- ja luontaisetujen käytäntöjä on yhtenäistetty KEHA-keskuksen antamalla ohjeella. Virkistystoiminnan kustannukset vähenivät, kun henkilöstötilaisuuksia voitiin järjestää normaalia vähemmän.

1.7 Tilinpäätösanalyysi

1.7.1 Rahoituksen rakenne

Vuonna 2020 ELY-keskusten, TE-toimistojen ja KEHA-keskuksen toiminnan rahoitus muodostui vuoden 2020 valtion talousarviossa myönnettyistä määrärahoista, edellisiltä vuosilta siirtyneistä määrärahoista sekä maksullisen, yhteistoiminnan ja yhteisrahoitteisen toiminnan ja muun toiminnan tuotoista.

ELY-keskusten, TE-toimistojen ja KEHA-keskuksen rahoituksen rakenne vuonna 2020 on esitetty seuraavassa kaaviossa.



ELY-keskusten, TE-toimistojen ja KEHA-keskuksen muodostama kirjanpitoyksikkö saa valtion talousarviossa ja mahdollisissa lisätalousarvioissa rahoituksensa kahdeksalta eri hallinnonalalta. Talousarviomäärärahat jakautuvat arviomäärärahoihin ja siirtomäärärahoihin. Arviomääräraha perustuu arvioon myöntövuoden toiminnan kustannusten määrästä ja se on käytettävä talousarviovuoden aikana, mahdollinen käyttämättä jäävä rahoitus on palautettava kyseiselle ministeriölle. Siirtomäärärahaa on talousarviokirjanpidontilistä (momentti) riippuen mahdollista käyttää talousarviovuoden (n) ja sitä seuraavien (n+1, n+2) vuosien aikana.

Alla olevassa taulukossa on hallinnonaloittain esitetty valtion vuoden 2020 talousarviossa ja lisätalousarvioissa ELY-keskuksille, TE-toimistoille ja KEHA-keskukselle myönnetty rahoitus sekä edellisiltä vuosilta vuodelle 2020 käyttöön siirtynyt, aiemmissa valtion talousarvioissa myönnetty rahoitus.

Talousarvion hallinnonala	Talousarvio 2020 TA ja LTA:t	Edellisiltä vuo- silta siirtyneet
24. Ulkoministeriön hallinnonala	140 500	257 059,11
25. Oikeusministeriön hallinnonala	42 570	0
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	231 336	0
30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	77 196 617	75 249 224,30
31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	105 715 000	40 511 279,31
32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	1 555 957 882	257 238 482,12
33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	224 009 821	0
35. Ympäristöministeriön hallinnonala	129 170 616	61 469 697,07
Talousarviorahoitus yhteensä	2 092 464 342	434 725 741,91

Pääosa kirjanpitoyksikön vuoden 2020 rahoituksesta osoitettiin työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan pääluokasta 32. Luvun 32.30. Työllisyys ja yrittäjyys momenteilta rahoitettiin julkisia työvoima- ja yrityspalveluita, joissa suurimmat rahoituskohteet olivat palkkatuki ja starttiraha, työvoimakoulutuksen hankinta ja yritysten kehittämishankkeiden tukeminen. Lukuun 32.30. sisältyy myös arviomääräraha EU:n rakennerrahasto-, ulkorajayhteistyö- ja muihin koheesiopolitiikan ohjelmien EU:n ja valtion rahoitusosuuksiin. Luvun 32.01. Hallinto rahoitus kohdistui pääosin TE-toimistojen, ELY-keskusten ja KEHA-keskuksen toiminnasta aiheutuviin menoihin, suurimpana eränä henkilöstökulut. Luvun 32.50. Kotouttaminen rahoitus kohdistui arviomäärärahana valtion korvauksiin kotouttamisesta, pääosin pakolaisista maksettaviin kuntakorvauksiin.

Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan pääluokan 33. rahoitus kohdistui suurimmalta osin luvun 33.20. Työttömyysturva momenteilta palkkatukeen ja starttirahaan sekä valtion korvauksiin kunnille kuntouttavan työtoiminnan järjestämisestä. STM:n rahoitus on kokonaisuudessaan arviomäärärahaa.

Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan pääluokan 31. suurimmat yksittäiset rahoitusosuudet oli osoitettu luvun 31.20. Liikenteen ja viestinnän palvelut momenteilta julkisen henkilöliikenteen palvelujen, alueellisen ja paikallisen joukkoliikenteen sekä saaristo- ja yhteysalusliikenteen ostoihin ja kehittämiseen sekä luvun 31.10. Liikenne- ja viestintäverkot momentilta yksityisteiden kunnossapitoon ja parantamiseen myönnettäviin valtion avustuksiin.

Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan pääluokassa 30. suurin rahoitusosuus kohdistui lukuun 30.40. Luonnonvaratalous. Rahoituksesta suurin erä kohdistui elinkeinokalatalouden edistämiseen, josta katettiin kansallisia toimenpiteitä sekä EMKR-hankkeiden EU:n ja kansallisen rahoituksen rahoitusosuuksia. Muita suurimpia rahoituksen kohteita olivat vesivarojen käytön ja hoidon menot, luonnonvara- ja biotalouden edistäminen sekä vesi- ja kalataloushankkeiden tukeminen.

Ympäristöministeriön hallinnonalan pääluokan 35. rahoituksesta suurimmat rahoituserät kohdistuivat luvun 35.10. Ympäristön- ja luonnonsuojelu momentilta katettaviin luonnonsuojelualueiden hankinta- ja korvausmenoihin, vesien- ja ympäristönhoidon edistämiseen ja eräisiin luonnonsuojelumeneihin sekä luvusta 35.20. Yhdyskunnat, rakentaminen ja asuminen asuinrakennusten öljylämmityksestä luopumiseksi rahoitettaviin avustuksiin.

Talousarvion momenttikohtainen rahoitus esitetään toimintakertomuksen kohdassa 2 Talousarvion toteutumatlaskelma ja siihen liittyvä analyysi kohdassa 1.7.2 Talousarvion toteutuminen.

Maksullista toimintaa on kuvattu ja analysoitu toimintakertomuksen kohdassa 1.4.2 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus ja yhteisrahoitteista toimintaa kohdassa 1.4.3 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus.

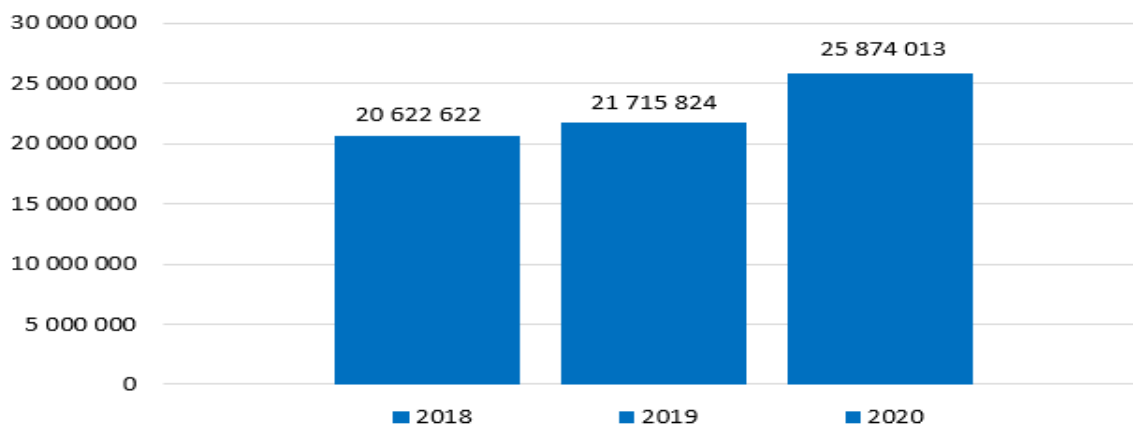
Vuonna 2020 muihin toiminnan tuottoihin sisältyi yhteensä 107 108 euroa talousarvion ulkopuolista rahoitusta. Tämä rahoitus muodostui Ruotsin ja Suomen valtiosopimukseen perustuvista Rajajokikomission maksuista Lapin ELY-keskuksen kalatalousyksikölle ja UPM Oyj:n Keski-Suomen ELY-keskuksen Ympäristö- ja luonnonvarat vastuualueelle suorittamasta maksusta vaellusesteiden poistamiseksi.

1.7.2 Talousarvion toteutuminen

Kunkin ELY-keskuksen talousarvion toteutumisesta on laadittu analyysi, joiden perusteella tämä analyysi on laadittu.

Talousarvion tulotileille vuonna 2020 kertyi 25,9 milj. euroa, mikä oli 19 % enemmän kuin edellisenä vuonna. Suurin osa tuloista, 25,8 milj. euroa oli sekalaisia tuloja.

Talousarvion tulot yhteensä 2018-2020



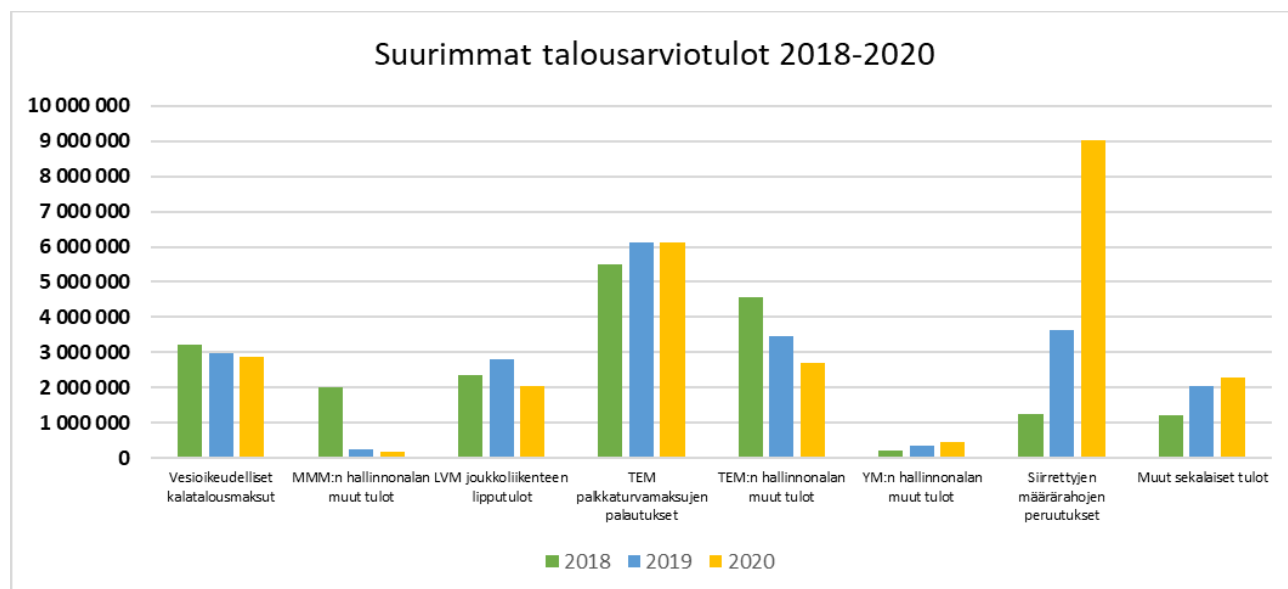
Joukkoliikenteen lipputulot olivat 2 milj. euroa, mikä oli 28 % vähemmän kuin edellisenä vuonna. Syynä laskuun oli, että joukkoliikenteen matkustajamäärät laskivat vuonna 2020 merkittävästi. Joukkoliikenteen matkustus oli maaliskuusta huhtikuuhun jopa 70–80 % normaalia vastaavaa ajankohtaa alhaisempaa ja syksyllä 2020 arviolta noin 40 %. Syynä oli koronapandemiasta aiheutuneet etätyön- ja -opiskelun lisääntyminen sekä joukkoliikennevälineissä liikkumisen yleinen vähentyminen. Tämä luonnollisesti vaikutti myös ELY-keskusten ostaman joukkoliikenteen lipputuloihin laskevasti. Koska suurin osa ELY-keskusten ostamasta liikenteestä toteutetaan pääosin käyttöoikeussopimuksilla, joka tarkoittaa, että lipputulot jäävät palveluntuottajalle ja bruttosopimuksilla toteuttava liikenne on joko kokeiluluontoista tai peruspalvelutason yhteyksiä. ELY-keskusten joukkoliikenteen lipputulojen menetykset jäivät prosentuaalisesti muuta alaa pienemmiksi. Lisäksi vuonna 2020 osa ELY-Waltissa olevista liikenteistä kilpailutettiin joko liikenteenharjoittajan lippu- ja maksujärjestelmään tai Kuopion ja Mikkelin kaupunki-Walti, jolloin ELYn Waltti-lipputulot vähenivät niiltä osin.

Ympäristöministeriön hallinnonalan muut tulot olivat 452 000 euroa, mikä on 25 % enemmän kuin edellisenä vuonna. Tulojen kasvuun vaikuttavia syitä oli vesiympäristön analyysi- ja näytteenottopalveluita tuottavan yrityksen maksamat hyvitykset, jotka olivat aiheutuneet puutteista vuonna 2019 tuotetuista palveluista.

Siirrettyjä määrärahoja peruutettiin 9 milj. euroa, joka on 150 % enemmän kuin vuonna 2019. Siirrettyjen määrärahojen peruutuksista 7 milj. euroa, joka on 77 % perutuista siirtomäärärahoista, kohdistui momenttiin 4.18.30.40.62.5. EMKR-hankkeiden kansallinen rahoitusosuus (EK).

Momentilta 4.18.30.40.22.4. Kiertotalouden läpimurto peruutettiin siirtomäärärahaa 1,6 milj. euroa, joka on 17 % kaikista perutuista määrärahoista.

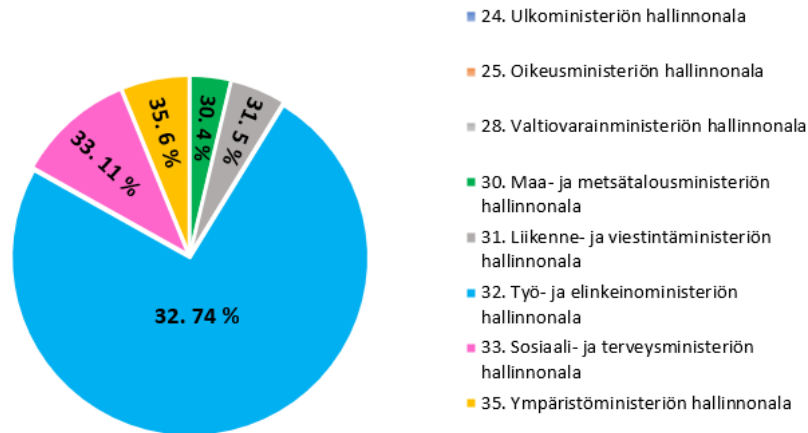
Tulojen kehitys vuosina 2018–2020:



ELY-keskusten vuoden 2020 talousarviomäärärahat olivat kirjanpitoyksikön kirjanpidossa yhteensä 2 092 milj. euroa. Tämä on 50 % enemmän kuin vuonna 2019. Määrärahoista 1 045 milj. euroa oli arviomäärärahoja.

	v.2020 €	% kaikista määrärahoista
24 Ulkoministeriön hallinnonala	140 500	0,01 %
25 Oikeusministeriön hallinnonala	42 570	0,002 %
28 Valtiovarainministeriön hallinnonala	231 336	0,01 %
30 Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	77 196 617	3,69 %
31 Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	105 715 000	5,05 %
32 Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	1 555 957 882	74,36 %
33 Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	224 009 821	10,71 %
35 Ympäristöministeriön hallinnon ala	129 170 616	6,17 %
	2 092 464 342	100 %

Talousarviovuoden määrärahat hallinnonaloittain %



Talousarviovuoden määrärahojen lisäksi KEHA-keskuksella, ELY-keskuksilla ja TE-toimistoilla oli käytettävissä noin 435 milj. euroa edellisiltä vuosilta siirtyneitä määrärahoja. Käytettävissä oli varainhoitovuoden myöntöjä ja edellisiltä vuosilta siirtyneitä määrärahoja yhteensä 2 527 milj. euroa. Vuodelle 2021 siirtyi noin 614 milj. euroa, josta talousarviovuoden määrärahojen osuus oli noin 553 milj. euroa. Vuodelta 2020 myönnettyjä arviomäärärahoja jäi käyttämättä 84 milj. euroa, pääasiassa sosiaali- ja terveysministeriön sekä työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonaloilla.

Suurimmat käytettävissä olleet siirtomäärärahat on esitetty seuraavassa taulukossa (yli milj. euroa). Prosenttiluku taulukossa kertoo, kuinka monta prosenttia varainhoitovuonna käytettävissä olleista määrärahoista siirtyi varainhoitovuodelle 2021.

Momentti			Käytettävissä v. 2020	Siirretty seuraavalle vuodelle	%
MMM	30.10.40.	Maatalouden aloittamis- ja investointiavustukset (sr 3v)	3 500 000	3 500 000	100
	30.40.20.	Kalakannan hoitovelvoitteet (sr 3v)	7 012 478	4 064 054	58
	30.40.21.	Vesivarojen käytön ja hoidon menot (nettob) (sr 3v)	24 809 561	15 916 857	64
	30.40.22.	Luonnonvara- ja biotalouden edistäminen (sr 3v)	6 319 662	2 272 193	36
	30.40.31.	Vesi- ja kalataloushankkeiden tukeminen (sr 3v)	19 141 074	12 414 132	65
	30.40.51.	Kalatalouden edistäminen (sr 3v)	12 090 776	1 951 334	16
	30.40.62.	Elinkeinokalatalouden edistäminen (sr 3v)	74 364 723	47 369 021	64
LVM	31.10.31. (*)	Valtionavustus yksityisteiden kunnossapitoon ja parantamiseen (sr 3v)	36 875 701	22 502 540	61
	31.20.55. (*)	Joukkoliikenteen palvelujen osto ja kehittäminen (sr 3v)	84 268 757	49 095 719	58
	31.20.54. (*)	Saaristo- ja yhteysalusliikenteen ostot ja kehittäminen (sr 3v)	25 081 822	7 925 520	32
TEM	32.01.02.	Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimintamenot (nettob) (sr 2v)	210 007 616	29 145 252	14
	32.01.03.	Työ- ja elinkeinotoimistojen toimintamenot (nettob) (sr 2v)	262 472 888	51 659 601	20
	32.30.51.	Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut (sr 2v)	518 926 219	257 991 531	50
	32.50.44.	Alueellinen kuljetustuki (sr 3v)	6 853 863	1 197 126	17
YM	35.10.20.	Ympäristövahinkojen torjunta (sr 3v)	16 549 280	10 230 867	62
	35.10.21.	Eräät luonnonsuojelun menot (sr 3v)	12 688 535	7 845 871	62
	35.10.22.	Eräät ympäristömenot (sr 3v)	17 281 547	8 516 038	49
	35.10.61.	Vesien- ja ympäristöhoidon edistäminen (sr 3v)	32 995 336	24 941 387	76
	35.10.63.	Luonnonsuojeluluiden hankinta- ja korvausmenot (sr 3v)	76 582 867	27 354 262	36
	35.20.56.	Avustukset asuinrakennusten öljylämmityksestä luopumiseksi (sr 3v)	28 520 000	26 785 500	94
(*) Mukaan on laskettu aikaisempien talousarviotilien siirtyneet määrärahat.					

Ulkosasiainministeriön hallinnonalan momentilla 24.90.68. Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyö oli edellisiltä vuosilta siirtyneet määrärahat mukaan lukien käytettävissä 397 559 euroa. Määräraha on

myönnetty hankkeelle Itämeri-yhteistyöllä ilmastokestävyyttä - tulva- ja kuivuusriskien hallinta. Määrärahaa käytettiin noin 13 %, joten suurin osa siirtyi seuraavalle vuodelle.

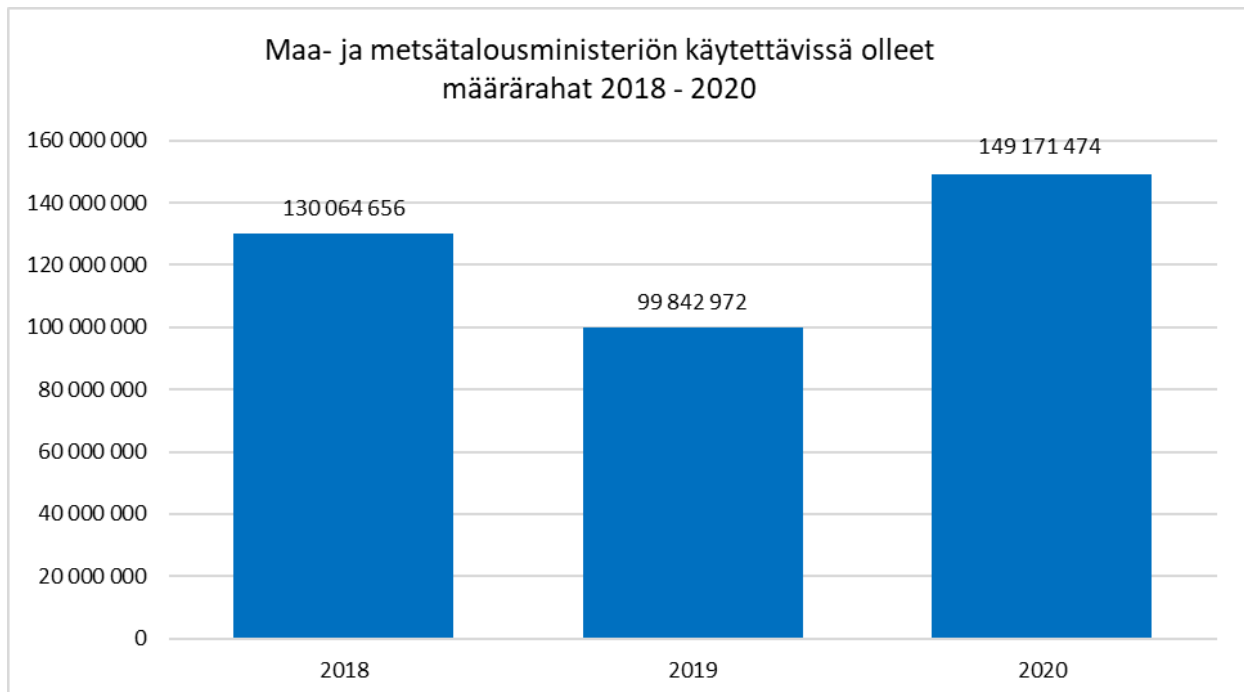
Vuonna 2020 myönnettiin hankkeelle Paatsjoen valuma-alueen vesistömalli ja hydrologiset havainnot ilmastosta muuttuessa 128 700 euroa ja hankkeelle monimuotoinen ja resurssiviisas Barents-alue 11 800 euroa. Määrärahaa siirtyi 140 500 euroa vuodelle 2021 ja on käytettävissä 31.12.2022 asti.

Oikeusministeriön hallinnonalan momentille 25.01.01. oikeusministeriön toimintamenot oli osoitettu 39 500 euron määräraha ELY-keskuksille alueellisten etnisten suhteiden neuvottelukuntien toimintaa varten. Määrärahaa käytettiin 29 472 euroa ja siirtyi 10 028 euroa vuodelle 2021.

Valtiovarainministeriön hallinnonalan momentille 28.60.12. Osaamisen kehittäminen myönnettiin KEHA-keskukselle 107 329 euroa. Kirjaus- ja käyttöoikeus koski laeissa taloudellisesti tuetusta ammatillisen osaamisen kehittämisestä ja koulutuksen korvaamisesta tarkoitettua koulutuskorvausta. Määräraha käytettiin kokonaisuudessaan loppuun.

Valtionvarainministeriö osoitti KEHA-keskukselle määrärahaa myös momentille 28.70.22. Hallinnon palveluiden digitalisoinnin tuki, 124 000 euroa. Määräraha koskee Spatiaalinen tietojenhaku: Ympäristölupien hakuprosessin ja lupien käsittelijöiden työn tehostaminen -hanketta. Määräraha siirtyi kokonaisuudessaan seuraavalle vuodelle. Raha on käytettävissä vuoden 2022 loppuun asti.

Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan käytettävissä olevat määrärahat olivat yhteensä 149,2 milj. euroa, josta käytettiin 35 % 52,8 milj. euroa ja seuraavalle vuodelle siirtyi 59 % 87,5 milj. euroa. Määrärahoja peruttiin 8 % 8,6 milj. euroa. Talousarviovuoden määrärahoja oli käytettävissä 77,2 milj. euroa, joka oli 152 % enemmän kuin vuonna 2019 (30,6 milj. euroa).



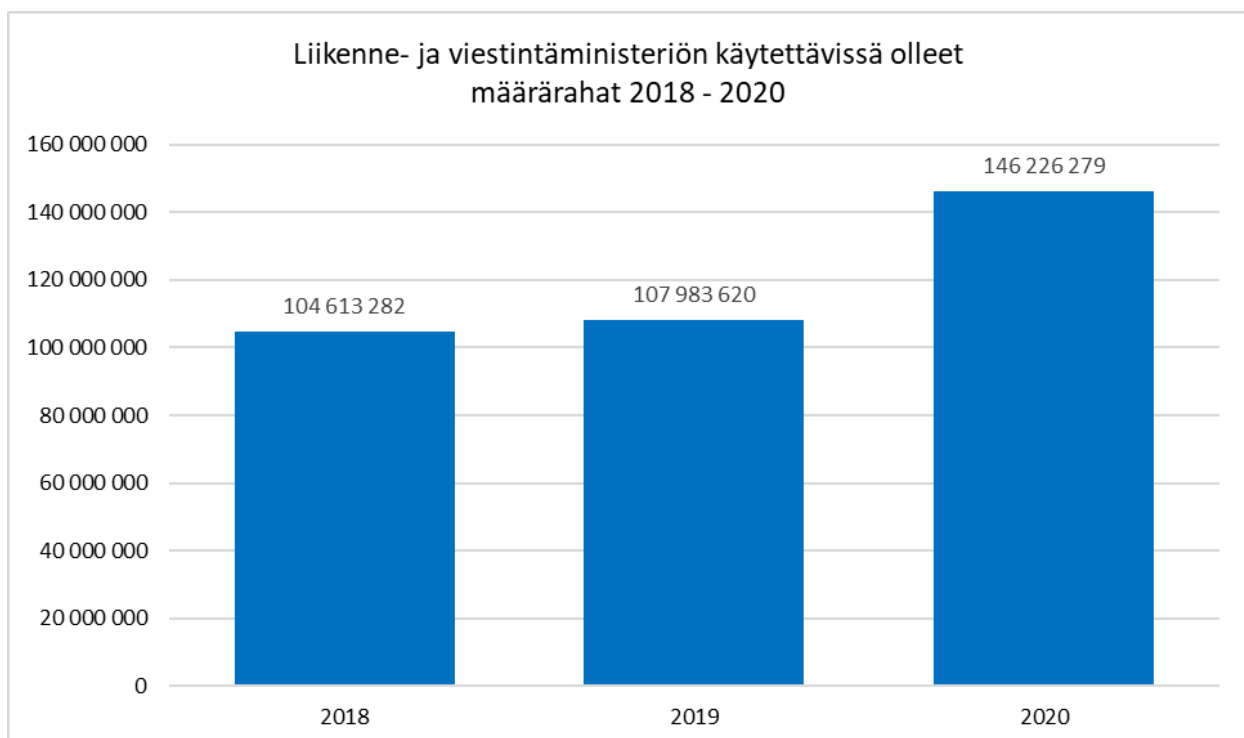
Yksi selittävä tekijä määrärahojen lisääntymiselle oli se, että momentille 30.40.62.3. (Kansalliset toimenpiteet) osoitettiin 10 milj. euron määräraha käytettäväksi avustusten maksamiseen kalatalouden yrityksille covid-19-epidemiasta johtuvien merkittävien markkina- ja tuotantohäiriöiden aiheuttaman taloudellisen tilanteen heikentymisen takia. Avustuksia maksettiin varainhoitovuonna 1,9 milj. euroa.

Momentille 30.40.62.4. (EMKR-hankkeiden EU:n rahoitusosuudet) ja 30.40.62.5. (EMKR-hankkeiden kansallinen rahoitusosuus) myönnettiin talousarviovuonna ohjelmakaudelle 2014–2020 laaditun Euroopan meri- ja kalatalousrahaston Suomen toimintaohjelman Euroopan unionin rahoitusosuutena sekä valtion kansallisen rahoitusosuutena määrärahoja yhteensä 18 233 000 euroa. Merkittävin syy talousarviovuonna käytettävissä olevien määrärahojen lisääntymiselle oli se, että maa- ja metsätalousministeriö teki vuonna 2020 viimeisen suunnitellun määrärahaajan tälle ohjelmakaudelle. Myönnettyllä määrärahalla rahoitetaan poikkeuksellisesti sekä vuosien 2020, 2021 että 2022 rahoitustarpeet, kun normaalin käytännön mukaan ministeriö on jakanut yhden vuoden määrärahat kerrallaan. Vuonna 2019 EMKR-hankkeille ei myönnetty määrärahaa ollenkaan, koska käytettävissä oli edellisiltä vuosilta siirtynyttä määrärahaa.

Momentin 30.40.21. (Vesivarojen käytön ja hoidon menot) määrärahan kasvu johtuu pääosin vuoden 2020 elvytyspaketeilla valtion vesistörakenteiden perusparannushankkeiden toteuttamiseen, 4,12 milj. euroa, sekä pohjavesiasemien automatisointiin osoitetusta 0,85 milj. euron lisämäärärahasta vuosille 2020–2022. Määräraha myönnettiin Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle myönnettiin määrärahaa 2 milj. euroa valtakunnalliseen vesiensuojelun tehostamisohjelmaa toteuttavien maa- ja metsätalouden vesienhallinnan hankkeiden avustamiseen. Avustushaku siirtyi kokonaisuudessaan vuodelle 2021.

Vesi- ja kalataloushankkeiden tukemisen määrärahojen nousu selittyy erityisesti 4. lisätalousarviossa osoitetulla 3 milj. euron elvytysrahalla, joka oli tarkoitettu ripeästi käynnistettävien tulvasuojelu- ja vesistökuunnostushankkeiden avustamiseen. Lisämäärärahaa myönnettiin myös 800 000 euroa keväälle ennustettujen poikkeuksellisten tulvien varautumiseksi toteutettavien välttämättömien tulvasuojelu- ja tulvantorjuntahankkeiden avustamiseen.

Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan käytettävissä olevat määrärahat olivat yhteensä 146,2 milj. euroa, josta käytettiin 46 % eli 66,7 milj. euroa ja siirrettiin 54 % 79,5 milj. euroa. Talousarviovuoden määrärahoja oli käytettävissä 105,7 milj. euroa, mikä oli 45 % enemmän kuin vuonna 2019 (72,6 milj. euroa).



Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan momentteja yhtenäistettiin talousarviovuonna ja ELY-keskusten käytössä olevat momentit muuttuivat.

Eduskunta myönsi talousarviovuonna koronatilanteen vuoksi momentille 31.20.55. julkisen henkilöliikenteen palveluiden ostoon ja kehittämiseen lisärahaa kahdessa lisätalousarviossa. ELY-keskuksille oli kiintiöity rahoitusta valtion 4. ja 7. lisätalousarviossa. Liikenne- ja viestintäministeriön päätöksen mukaan 4. lisätalousarviossa ELY-keskusten osuus oli 15 milj. euroa ja 7. lisätalousarviossa 19 milj. euroa. Liikenne- ja viestintävirasto Traficom kiintiöi määrärahan ELY-keskuksille esitetyn määrärahatarpeen ja JOVARA-kriteerien perusteella. Lisätalousarvioiden lisämäärärahojen tavoitteena on tukea joukkoliikenteen palvelutason turvaaminen koronatilanteen pitkittyessä sekä varmistaa nykyisten joukkoliikenteen kehittämishankkeiden jatkuvuus. Lisäksi rahoituksella edistetään uusia kehittämistoimenpiteitä sekä korvataan käyttöoikeussopimusten liikenteenharjoittajien lipputulomenetyksiä.

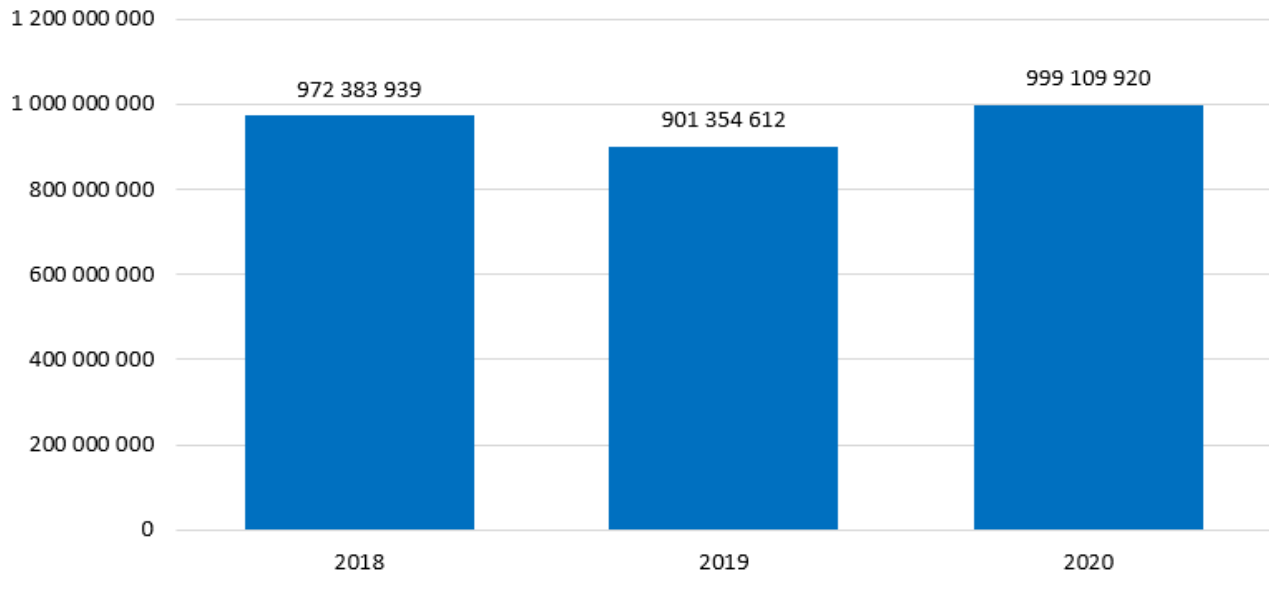
Koronatilanne ja sen aiheuttamat rajoitukset aiheuttivat kesällä 2020 riskin palveluiden laajamittaiseen supistumiseen. Riskiä saatiin pienennettyä, mutta tilannetta seurataan edelleen ja lisätoimenpiteitä mietitään tarvittaessa. Lisätalousarvion määrärahalla ELY-keskukset turvasivat alueellista joukkoliikenteen palvelutason ja keskeisiä kaupunkien välisiä yhteyksiä; tukemalla voimassa olevien liikennöintisopimusten mukaista liikennettä ja korvaamalla markkinaehtoinen liikenne sopimusliikenteellä keskeisillä yhteysväleillä.

Momentin 31.10.31.3. (Yksityistieavustukset ja tiekuntien neuvonnasta aiheutuvat kulutusmenot) määrärahat kasvoivat talousarviovuonna, ja määrärahaa oli käytettävissä edellisiltä vuosilta siirtyneet määrarahat mukaan lukien yhteensä 36,8 milj. euroa. Kuluvan vuoden määrärahaa ehdittiin käyttämään vain 20 %. Siirtyneen määrärahan kasvuun vaikutti mm. uusien avustushakemusten vähyys. Koronatilanne ja sen aiheuttamat kokoontumisrajoitukset hidastivat hankehakemusten jättämistä ELY-keskukselle. Yksityistiekunnat eivät pystyneet pitämään kokouksia ja kokousten päätökset ovat edellytyksenä rahoitushakemusten sitovuudelle. Hankkeet ovat myös nykyään suurimmaksi osaksi kaksivuotisia ja niiden loppulaskutus jää usein vielä seuraavalle vuodelle.

Traficom myöntämä 3-vuotinen siirtomääräraha saaristo- ja yhteysalusliikenteen ostot ja kehittäminen momentilla 31.20.54. korvasi vanhat talousarviotilit 31.30.64. sekä 31.30.66. Aikaisemmilta vuosilta siirtyneet määrarahat käytettiin talousarviovuonna kokonaan. Vuoden 2020 määrärahaa oli käytettävissä 19,1 milj. euroa, josta käytettiin 11,2 milj. euroa. Määrärahan siirtyminen seuraaville vuosille johtui pääosin laitureiden uusimisen viivästymisestä. Myös ylläpitotöitä siirtyi vuodelle 2021 urakoitsijan resurssiongelmien vuoksi.

Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan käytettävissä olevat määrarahat olivat yhteensä 999 milj. euroa, josta käytettiin 65,9 %, 658 milj. euroa. Arviomäärarahat mukaan lukien talousarviovuoden määrärahoja myönnettiin yhteensä 1 555 milj. euroa, mikä oli 52,3 % enemmän kuin vuonna 2019. Talousarviovuoden määrärahoista käytettiin 1 205 milj. euroa eli 77,49 % ja vuodelle 2021 siirrettiin 338 milj. euroa.

**Työ- ja elinkeinoministeriön käytettävissä olleet
määrärahat 2018 - 2020**



Työllisyyden hoitoon tarkoitettuja määrärahoja, edellisiltä vuosilta siirtyneet määrärahat mukaan lukien, talousarviolilla 32.30.51. oli yhteensä 518 milj. euroa. Vuonna 2020 määrärahaa käytettiin 260 milj. euroa, joka oli 26 milj. euroa vähemmän kuin vuonna 2019, jolloin käyttö oli 287 milj. euroa.

	Määrärahojen käyttö	2019	2020	ero
32.30.51.	Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut (S2)	287 240 811,02	260 934 687,82	-26 306 123,20
	32.30.51.01. Asiantuntija-arvioinnit (KPY)	4 275 335,83	4 821 272,71	545 936,88
	32.30.51.02. Kokeilut ja valmennukset (KPY)	20 030 355,06	15 914 673,03	-4 115 682,03
	32.30.51.03. Työvoimakoulutuksen hankinta (KPY)	106 276 450,23	91 967 385,84	-14 309 064,39
	32.30.51.04. Palvelujen kehittämis- ja kokeilumenot (KPY)	1 170 613,51	107 601,55	-1 063 011,96
	32.30.51.05. Pohjoiskalotin koulutussäätiöstä hankittava koulutus (KPY)	1 636 831,59	178 922,02	-1 457 909,57
	32.30.51.06. Palkkatuki ja starttiraha (KPY)	102 710 432,33	86 218 713,42	-16 491 718,91
	32.30.51.07. Palkkatuettu työ, valtionhallinto (KPY)	7 248 615,74	7 042 623,39	-205 992,35
	32.30.51.08. Työllisyyspoliittinen avustus (KPY)	11 629 360,28	10 225 792,64	-1 403 567,64
	32.30.51.09. Korvaukset (KPY)	917 222,15	650 684,51	-266 537,64
	32.30.51.10. Vakuutusurva (KPY)	679 597,31	531 343,11	-148 254,20
	32.30.51.11. Yritystoiminnan kehittämispalvelujen hankinta (KPY)	12 566 007,94	24 250 865,80	11 684 857,86
	32.30.51.12. Työllisyys ja kilpailukyky: Yksityiset työnvälityspalvelut (KPY)	18 099 989,05	19 024 809,80	924 820,75

Momentilta 32.30.51. siirrettiin 257 milj. euroa vuodelle 2021. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan työttömyysetuusrahoituksen (33.20.50. ja 33.20.52.) käyttöä jatkettiin myös vuonna 2020.

Asiantuntija-arvioinnit (32.30.51.01.) ja yritystoiminnan kehittämispalvelujen (32.30.51.11.) käytön kasvu johtui koronan lisäämästä kysynnästä ja lisäksi myös palvelujen alennetusta hintatasosta, mikä lisäsi huomattavasti palveluiden käyttöä.

Työvoimakoulutuksen hankinta (32.30.51.03.) väheni. Koulutukset jouduttiin keskeyttämään keväällä koontumisrajoitusten vuoksi, kunnes ne saatiin siirrettyä verkkoon. Palkkatuen (32.30.51.06.) kysyntä väheni, koska koronaepidemian vuoksi yritykset joutuivat lomauttamaan henkilöstöään ja lisätyövoimaa ei tarvittu entiseen tapaan.

Momentin 32.50.30. Valtion korvaukset kotouttamisesta arviomäärärahan käyttö oli 136 milj. euroa. Momentilta maksetaan paluumuuttajien kustannuksia, laskennallisia korvauksia pakolaisista, muita pakolaisista aiheutuvia kuntakorvauksia ja alkukartoitusten kustannuksia. Talousarviotilin käyttö pieneni 77 % edellisvuoteen. Momentin käytön laskuun on vaikuttanut muun muassa se, että vastaanottokeskuksia lakkautettiin v. 2020 ja turvapaikanhakijoita siirtyi kuntiin vähemmän kuin oletettiin. Kiintiöpakolaisten saapuminen siirtyi koronapandemian takia vuoteen 2021.

Koronapandemian takia ravitsemisliikkeiden toimintaa rajoitettiin väliaikaisesti majoitus- ja ravitsemistoinnasta annetun lain (308/2006) 3a §:n 1 momentin nojalla. Momentille 32.30.31. myönnettiin määrärahaa 130 milj. euroa. Määrärahaa sai käyttää ravitsemisyrittäjien uudelleen työllistämisen tukemisesta ja toiminnan rajoitusten hyvittämisestä annetun lain mukaisesti. Tukea maksettiin rajoitusvelvoitteesta johtuvien hyvitysten maksamiseen ravitsemisliikkeille ja ravitsemisliikkeiden uudelleen työllistämisen tukemiseen. Arviomäärärahaa käytettiin 125 milj. euroa. Toiminnan rajoittamisen hyvittämisen joukkomaksatus suoritettiin kahdessa erässä: ennakkoerä 15.6.2020 ja loppumaksatus 30.6.2020. Yrityksiä joukkomaksatusten piirissä oli 7 016 kpl. Toiminnan rajoittamisen hyvittämisen hakemuksia sai hakea 31.8.2020 saakka. Hakemuksia saapui yhteensä 1 571 kpl, jotka kaikki käsiteltiin vuoden 2020 aikana. Uudelleen työllistämisen tukea sai hakea 31.10.2020 saakka. Hakemuksia saapui yhteensä 3 483 kpl, joista noin 600 hakemuksen käsittely siirtyi vuodelle 2021. Ravitsemisalan tukiin suunniteltu satunnaisotannalla toteutettava jälkivalvonta ohjeistettiin joulukuussa 2020. Tukien yhteensovittaminen Valtiokonttorin kustannustuki I ja II kanssa säädettiin KEHA-keskukselle uudeksi velvoitteeksi lailla 1200/2020, joka tuli voimaan retroaktiivisesti 1.1.2021.

ELY-keskusten ja KEHA-keskuksen sekä TE-toimistojen toimintamäärärahojen talousarviotilit olivat nettobudjetoituja. Taulukossa on määrärahojen kehitys varainhoitovuosina 2019–2020.

Toimintamenot	Talousarvio vuosi 2020	Siirtynyt vuodelta 2019	Yhteensä käytettävissä		Määrä- rahojen muutos %	Käyttö		Kulujen muutos %	Siirretty vuodelle 2021	%
			2020	2019		2020	2019			
ELYt ja KEHA 32.01.02.1	184 498 266	24 832 401	209 330 667	200 900 620	4,2 %	180 381 430	177 400 952	1,7 %	28 949 237	13,8 %
TE-toimistot 32.01.03.1 (419.32.30.01.1)	239 503 187	22 969 700	262 472 887	206 338 233	27,2 %	210 813 287	186 472 596	13,0 %	51 659 601	19,7 %

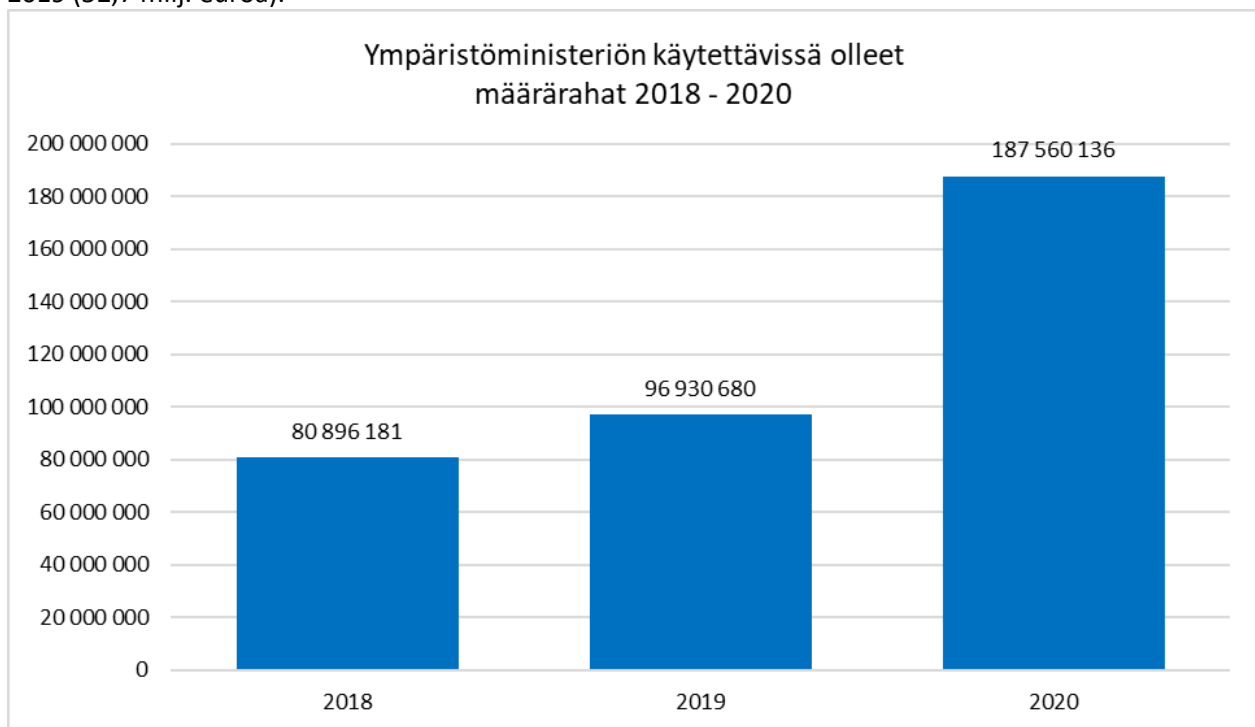
Momentilla 32.01.02.1. ELY- ja KEHA-keskuksen toimintamenot olivat yhteensä käytettävissä 209 milj. euroa, josta käytettiin 86 % 180 milj. euroa ja siirrettiin 14 % 29 milj. euroa seuraavalle vuodelle. Suurimman osan toimintamenoista muodostavat edelleen henkilöstökustannukset. ELY-keskusten henkilöstökustannuksia kasvatti muun muassa RR-Elyjen korona-avustusten käsittely ja puhelinpalvelu sekä maatalouden ja kalatalouden koronatukien käsittely.

Momentilla 32.01.03.1. TE-toimistojen toimintamenot oli käytettävissä 262 milj. euroa, josta käytettiin 80 %, 188 milj. euroa ja siirrettiin 20 %, 52 milj. euroa seuraavalle vuodelle. Toimintamenojen käyttö kasvoi 13 % edellisvuoteen. Suurimman osan toimintamenoista muodostavat edelleen henkilöstökustannukset.

TE-toimistoille osoitettiin huomattava määrä lisärahoitusta koronan aiheuttaman asiakasmäärän lisäyksen vuoksi. Lisärahoitusta saatiin TE-toimistojen henkilö- ja työnantaja-asiakaspalveluun vahvistamaan palvelukykyä koronaviruksen aiheuttaman tilanteen vuoksi. Määrärahaa osoitettiin 40,5 milj. euroa TE-toimistojen palvelukyvyn turvaamiseen, määrarahasta käytettiin 11,5 milj. euroa. Maahanmuuttajien palvelukyvyn vahvistamiseen osoitettiin 3,5 milj. euroa, määrarahasta käytettiin 0,3 milj. euroa. Määrärahan jako tehtiin kaikkien työttömien ja lomautettujen määrän kesäkuun 2020 Työnvälitystilastojen tietojen perusteella, maahanmuuttajapalvelujen osalta ulkomaalaisten työttömien ja lomautettujen määrän perusteella.

Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan käytettävissä olevat arviomäärärahat olivat yhteensä 224 milj. euroa, josta käytettiin 68 %, 151 milj. euroa. Määrärahoja jäi käyttämättä 73 milj. euroa. Talousarviotilillä 33.20.31. Valtion korvaus kunnille kuntoutuksen työtoiminnan järjestämisestä käytettävissä oli 28 milj. euroa, josta käytettiin 50 %. Vähäisempään arviomäärärahan käyttöön vaikutti koronapandemia, jonka vuoksi kuntoutuksen työtoiminta lakkautettiin kokonaan keväällä 2020.

Ympäristöministeriön hallinnonalan käytettävissä olevat määrärahat olivat yhteensä 187,6 milj. euroa, josta käytettiin 43 %, 81,5 milj. euroa. Seuraaville varainhoitovuosille siirrettiin 57 %, 106 milj. euroa. Talousarviovuoden määrärahoja oli käytettävissä 129,2 milj. euroa, joka oli 145 % enemmän kuin vuonna 2019 (52,7 milj. euroa).



Ympäristöministeriön talousarviotilin 35.10.21. (Eräät luonnonsuojelun menot) määräraha ja sen henkilötyövuosikiinti nousivat hallitusohjelman myötä vuonna 2020 merkittävästi. ELY-keskuksille myönnettiin määrärahaa Helmi-elinympäristöohjelmaan, jonka tarkoitus on vahvistaa Suomen luonnon monimuotoisuutta. Ohjelmalla suojellaan, kunnostetaan ja hoidetaan etenkin soiden, lintukosteikkojen, perinnebiotooppien ja metsien sekä vesi- ja rantaluonnon kohteita ja parannetaan uhanalaisten luontotyyppien ja lajien suojelutasoa. Myönnetyllä määrarahalla ELY-keskukset pystyivät rekrytoimaan useita uusia henkilöitä toteuttamaan HELMI-elinympäristöohjelmaa, johon liittyy mm. alueiden ja luonto- ja eliöstötyyppien inventointeja sekä alueiden kunnostustoimenpiteitä.

Hallitusohjelman myötä rahoitusta luonnonsuojelun toimiin lisättiin huomattavasti myös momentilla 35.10.63.1. (Luonnonsuojelualueiden hankinnasta ja korvauksesta aiheutuneet menot). Määrärahaa myönnettiin ELY-keskuksille luonnonsuojeluun varattujen Etelä-Suomen metsien monimuotoisuuden toimintaohjelmaan (METSO) valittujen alueiden hankintojen kauppahintoihin, rauhoituskorvausten sekä määräaikaisten suojelusopimusten maksuun. METSO-ohjelman luonnonsuojelualueiden hankinta- ja korvausmäärärahoja suunnataan erityisesti eteläisimmän Suomen ELY-keskuksiin, joissa metsiensuojelun puutteet ovat suurimmat.

Määrärahojen lisääntyminen vuoteen 2019 nähden johtui myös osaksi momentille 35.20.56. myönnetystä 28,5 milj. euron määrärahasta avustuksiin asuinrakennusten öljylämmityksestä luopumiseksi. Kyseessä on pientalojen omistajille myönnettävä avustus pientalon öljylämmitysjärjestelmän poistamiseen ja lämmitysmuodon muuttamiseen öljylämmityksestä muihin lämmitysmuotoihin. Avustusten myöntö on keskitetty Pirkanmaan ELY-keskukseen. Vuonna 2020 määrärahaa käytettiin 1,7 milj. euroa. Uuden avustusmuodon määrärahan käyttöaika alkoi vasta syksyllä 2020, joten suurin osa 3-vuotisesta siirtomäärärahasta siirtyi seuraaville vuosille.

Varainhoitovuonna tuli myös toinen uusi avustusmuoto, Lähivirkistysalueetuki, joka keskitettiin Uudenmaan ELY-keskukseen. Valtion 4. lisätalousarviossa momentille 35.10.61. (Vesien- ja ympäristönhoidon edistäminen) myönnettiin kuntien lähivirkistysalueiden kunnostamisen ja kehittämisen avustamiseen tarkoitettu määräraha 10 milj. euroa. Uudenmaan ELY-keskus hallinnoi kaikkien elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimialueilla valtionapuviranomaisen tehtävät myönnettäessä avustusta kuntien lähivirkistysalueiden ja viheralueiden kunnostamiseen, kehittämiseen ja palvelujen parantamiseen.

Määräraha sidotaan vuoden 2021 aikana avustuspäätöksillä myöhemmin käytettäväksi, minkä lisäksi sitä käytetään määräaikaisten avustuskäsittelijöiden palkkoihin.

Valtuudet varainhoitovuonna

Uusi valtuuksia oli varainhoitovuonna käytettävissä 547 milj. euroa ja uusittuja valtuuksia 470 milj. euroa, yhteensä 1 018 milj. euroa. Valtuuksia jäi käyttämättä 371 milj. euroa.

Liikenne -vastuualueella 31.20.54. Saaristo- ja yhteysalusliikenteen ostot ja kehittäminen käytettävissä oli uusia valtuuksia 17,5 milj. euroa ja uusittuja valtuuksia 25,5 milj. euroa, yhteensä 43 milj. euroa. Valtuuksia jäi käyttämättä 35 milj. euroa.

32.30.42 Yritysten kehittämishankkeiden käytettävissä oli uusia valtuuksia 364 milj. euroa ja käytössä ei ollut uusittuja valtuuksia. Valtuuksista jäi käyttämättä 15 milj. euroa.

32.30.51. Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut käytettävissä oli uusia valtuuksia 53 milj. euroa, käytössä ei ollut uusittuja valtuuksia. Valtuuksista jäi käyttämättä 26 milj. euroa.

32.30.64 EU:n ja valtion rahoitusosuus EU:n rakennerahasto, ulkorajayhteistyö ja muihin koheesiopolitiikan ohjelmiin (EUM) käytettävissä oli 112 milj. euroa ja uusittuja valtuuksia 445 milj. euroa, yhteensä 557 milj. euroa. Valtuuksia jäi käyttämättä 296 milj. euroa.

1.7.3 Tuotto- ja kululaskelma

Kunkin ELY-keskuksen tuotto- ja kululaskelmasta on laadittu analyysi. Tämä analyysi on laadittu näiden analyysien pohjalta.

Vuoden 2020 tuotto- ja kululaskelma osoittaa 1 796 milj. euron kulujäämää, joka on n. 382 milj. euroa (27 %) edellisvuoden kulujäämää suurempi.

Toiminnan tuotot olivat yhteensä 42 milj. euroa. Tuotot lisääntyivät noin 0,6 milj. euroa (1,6 %) vuodesta 2019.

Maksullisen toiminnan tuotot olivat yhteensä 8,1 milj. euroa. Pääosin tuotot koostuivat maksuperustelain mukaisista julkisoikeudellisista suoritteista. Näitä ovat mm. liikenteeseen ja tienpitoon liittyvät luvat, kalastuslakeihin perustuvat lausunnot ja kaupallisen kalastuksen rekisteröintimaksut. Ympäristövastuualueen osalta tuotot koostuivat lähinnä ympäristölupavalvonnan tuloista. Maksullisen toiminnan saamisista tehtiin toimintavuoden aikana tileistä poistoja 48 596 euroa, mikä oli 16 563 euroa suurempi kuin vuonna 2019. Pääosa tileistä poistoista kohdistui ajoneuvojen siirtoihin, johon on vaikuttanut sekä siirtoajoneuvoilmoitusten määrän että varastoon siirrettävien ajoneuvojen siirtomaksujen kasvu. Maksullisesta toiminnasta ja siinä tapahtuneista muutoksista on kerrottu tarkemmin kohdassa *1.4.2 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus*, jossa on myös esitetty laskelma julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuudesta.

Muut toiminnan tuotot olivat 33,2 milj. euroa eli kasvua vuodesta 2019 oli 4,4 %. Tuotot koostuivat pääasiassa ELY-keskusten yhteistoiminnan kustannusten korvauksista. Tuotoista 10,7 milj. euroa (32,1 %) koostui yhteisrahoitteisen toiminnan tuotoista. Yhteisrahoitteisesta toiminnasta ja siinä tapahtuneista muutoksista on kerrottu tarkemmin kohdassa *1.4.3 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus*, jossa on myös esitetty laskelma yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuudesta.

Toiminnan kulut olivat yhteensä 535 milj. euroa. Kulut kasvoivat 40,4 milj. euroa (8,1 %) vuodesta 2019.

Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot olivat yhteensä 8,9 milj. euroa. Kasvua edelliseen vuoteen noin 0,7 milj. euroa (8 %).

Henkilöstökulut olivat yhteensä 335,9 milj. euroa. Kulut kasvoivat 25,5 milj. euroa (8,2 %) vuodesta 2019. Kasvua aiheutti tehtäväkohtaisten palkanosien yleiskorotus 1.8.2020 lukien. Korotuksen suuruus oli TE-toimistoissa 1,1 %, ELY-keskuksissa ja KEHA-keskuksessa 0,5 %. Lisäksi kiky-sopimuksen määräaikainen 30 prosentin leikkaus lomarahoihin päättyi vuonna 2020. Henkilöstökuluja lisäsi myös koronaan liittyvien tehtävien hoitoon palkatut lisäresurssit TE-toimistoissa.

Palvelujen ostot olivat yhteensä 152 milj. euroa. Kustannukset kasvoivat 47,6 milj. euroa (45,5 %) vuodesta 2019. Palvelujen ostoista 70 milj. euroa (46 %) maksettiin keskitetysti KEHA-keskuksesta. Suurin osa palveluiden ostoista oli asiantuntija- ja tutkimuspalveluita (48,1 milj. euroa). Palveluiden ostojen lisääntymiseen vaikutti kirjanpidollinen muutos liikekirjanpidon tileissä. Vuonna 2019 oli käytössä sisäisten kulujen tilit 49080000 ja 49070000. Nämä tilit muutettiin palvelujen ostojen tiliryhmään tileiksi 4396800 ja 4397800. Myös useiden ELY-keskusten ympäristövastuualueilla alkanut Helmi-elinympäristöohjelma kasvatti kuluja. Liikenne ja infrastruktuuri –vastuualueen kuluja nosti sekä saariston yhteysalusliikenteen ostot ja kehittäminen että maa- ja vesirakenteiden rakentamisen kustannukset. Palvelujen ostojen lisääntymiseen vaikuttivat myös Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksessa Hituran kaivosalueen sulkemisen eri vaiheiden eteneminen ja toisen vaiheen urakan maksupostit. Palveluiden ostoihin sisältyy myös Pirkanmaan ELY-keskuksen Jaska ja

Esko –hankkeiden kustannuksia. Hankkeiden puitteissa selvitetään ja puhdistetaan öljyn pilaamia maa-alueita. Hankkeiden kustannuksia vastaan saatiin rahoitus Öljysuojarahastolta. Varsinais-Suomen ELY-keskuksessa kuluja nosti mm. Kipsi-hanke (Kipsin levitys Saaristomeren valuma-alueen pelloille).

Muut kulut olivat yhteensä 5 milj. euroa. Kulut olivat laskeneet edellisvuodesta 3 milj. euroa eli 37,5 %. Suurin syy muiden kulujen vähentymiseen oli pienentyneet matkustuskulut. Koronapandemian vuoksi vain välttämättömät virkamatkat sallittiin 16.3.2020 alkaen.

Sisäisiä kuluja tilikaudella ei ole kirjanpidon muutoksen vuoksi. Tilit muutettiin palvelujen ostojen tiliryhmään.

Rahoitustuotot tilikaudelta olivat n. 838 000 euroa, ja ne kasvoivat 24,5 % edellisestä vuodesta. Rahoitustuotot koostuivat suurelta osin palkkaturvamaksujen palautusten koroista. Palkkaturvahoidon hoito on keskitetty Uudenmaan ELY-keskukseen.

Satunnaiset tuotot olivat yhteensä 6,5 milj. euroa ja ne kasvoivat 3,6 milj. euroa edellisvuodesta. KATRE-tietoarkkitehtuuri- ja TE-digi –hankkeiden ohjelmistomenojen aktivointi käyttöomaisuuteen kasvatti satunnaisen tuottojen määrää. Satunnaisiin tuottoihin sisältyy myös perintönä saatuja luonnonsuojelualueita ja vaihtomaita. Valtion perintöjen määrät vaihtelevat vuosittain. Lisäksi tuottoja on kasvattanut näytteenotto-palveluihin liittyvä sopimussakkohyvitys.

Siirtotalouden kulut tilikaudelta olivat 1 285 milj. euroa. Vuonna 2019 kulut olivat 943 milj. euroa. Kulut lisääntyivät noin 36 % edellisestä vuodesta. Kulut jakautuvat pääosin siirtotalouden kuluihin paikallishallinnolle (291 milj. euroa), kotitalouksille (205 milj. euroa), elinkeinoelämälle (645 milj. euroa), valtionhallinnolle (14 milj. euroa) ja voittoa tavoittelemattomille yhteisöille (131 milj. euroa).

Paikallishallinnolle maksettuihin siirtotalouden kuluihin sisältyvät mm. työllistämiseen, kotouttamiseen ja joukkoliikenteen palveluihin ja kehittämiseen liittyvät kustannukset. Kustannukset pienenevät edellisestä vuodesta 75 milj. euroa (20 %). Pääosin kulujen väheneminen johtui koronapandemiasta aiheutuneista rajoituksista ja toiminnan supistumisesta. Osa kunnista on lomauttanut henkilöstöään keväällä ja näin ollen palkkatuella työllistäminen ei ole ollut mahdollista. Koronan takia tehtiin myös työttömyysturvalain väliaikainen muutos työttömyyspäivärahan enimmäisajan kulumisen keskeyttämisestä. Tämä vähensi kunnan velvoitetyöllistämistä. Pandemia siirsi myös kiintiöpakolaisten saapumisen vuoteen 2021.

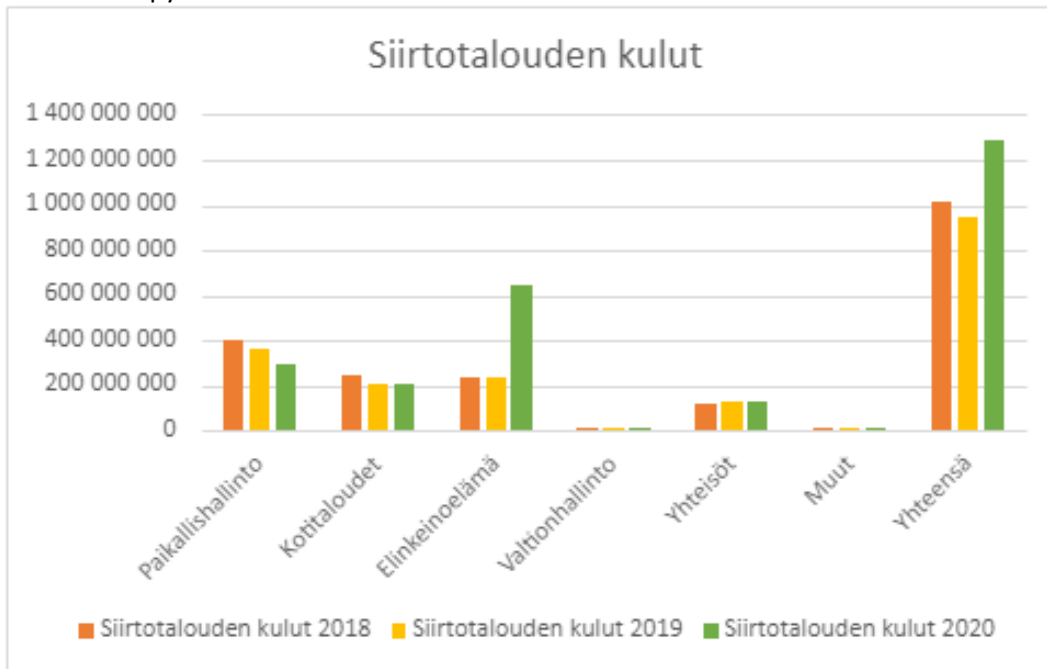
Kotitalouksille maksetut siirtotalouden kulut vähenivät 5 milj. euroa (2 %). Kulut kotitalouksille koostuvat suurelta osin työllistämisen, koulutuksen ja erityistoimien menoista, joiden volyymi pieneni koronavirustilanteesta johtuneiden rajoitusten vuoksi.

Suurin saajasektori oli elinkeinoelämä, jolle maksettiin yhteensä 411 milj. euroa (176 %) enemmän kuin edellisenä vuonna. Kasvu selittyy mm. koronapandemian takia maksetuista MARA-tuista (majoitus- ja ravitsemusala), n. 125 milj. euroa. Yritysten kehittämishankkeiden tukeminen ja kehittämispalvelujen hankinnat lisäsivät elinkeinoelämälle maksettujen tukien määrää. Myös EU-tukien (ESR ja EAKR) maksut lisääntyivät. Kalatalouden koronatukien osuus elinkeinoelämälle oli n. 1,9 milj. euroa.

Valtionhallinnolle maksetut siirtotalouden kulut lisääntyivät 6 milj. euroa (76 %). Kulujen nousu selittyy osittain sillä, että ESR-hankkeiden osalta yliopisto-omisteisten ammattikorkeakoulujen liikekirjanpidontilien kirjaustapa muuttui.

Voittoa tavoittelemattomille yhteisöille maksetut kulut lisääntyivät 6 milj. euroa (5 %). Kasvua edelliseen vuoteen verrattuna on ollut mm. maksuissa kalatalousalueille ja tiekunnille.

Seuraavana pylväskaavio siirtotalouden kuluista.



Taulukko: Siirtotalouden kulut milj. euroa.

Siirtotalouden kulut	2018	2019	2020
Paikallishallinto	400,3	365,2	290,6
Kotitaloudet	242,5	210,1	205,1
Elinkeinoelämä	237,7	233,8	644,6
Valtionhallinto	9,1	7,9	13,9
Yhteisöt	122,2	125,4	131,0
Muut	0,8	0,4	0,07
Yhteensä	1011,9	942,4	1285,3

1.7.4 Tase

Tämä analyysi perustuu ELY-keskusten laatimiin analyysieihin omien taseidensa toteumasta vuodelta 2020. Analyysiä tehtäessä on huomioitu taselaskelmassa kirjanpitoyksikkötasolla esitettävät erät.

Kansallisomaisuuden arvo ELY-keskuksissa oli 36,7 milj. euroa (vuonna 2019 arvo 31,5 milj. euroa). Kirjanpitoyksikkötasolla kansallisomaisuuden määrä kasvoi 5,2 milj. euroa (16,5 %). Kansallisomaisuus muodostui luonnonsuojelutarkoitukseen hankituista maa- ja vesialueista. Kaakkois-Suomen ja Etelä-Savon ELY-keskusten kansallisomaisuuden määrä pieneni ympäristöministeriön päätöksellä siirtää luonnonsuojelutarkoitukseen hankittuja alueita Metsähallituksen hallintaan. Suurimmat omaisuuden hankinnat tehtiin Uudenmaan, Varsinais-Suomen, Pirkanmaan, Keski-Suomen ja Etelä-Pohjanmaan alueilla. Muiden ELY-keskusten kansallisomaisuuden määrä pysyi lähes edellisen vuoden tasolla.

Käyttöomaisuuden määrä kertomusvuonna oli 64,6 milj. euroa, laskua edelliseen vuoteen verrattuna 0,6 milj. euroa (0,9 %). Käyttöomaisuudesta 54,0 milj. euroa (7,9 %) muodostui rakenteista, suurimpana vesirakenteet, joiden arvo vuonna 2020 oli 51,2 milj. euroa. Suurimmat poistot tehtiin Etelä-Pohjanmaan ELY-keskusten vesirakenteista, minkä myötä käyttöomaisuuden arvo pieneni 4,5 milj. euroa. Keskeneräisten rakenteiden arvo taseessa vuonna 2020 oli 2,3 milj. euroa, laskua edellisestä vuodesta 0,6 milj. euroa (20,7 %). Uudenmaan ELYssä aktivoitiin taseeseen aineettomia käyttöomaisuushankintoja 0,3 milj. euroa. Varsinais-Suomessa oli vuonna 2020 käynnissä kuusi laiturihanketta (vuonna 2019 viisi laiturihanketta), aktivoitavia menoja syntyi 0,4 milj. euroa. Yksi useampivuotinen laiturihanke valmistui ja taseesta purettiin 0,6 milj. euroa.

Vaihto-omaisuus sisältää 12,9 milj. euroa vaihtomaa-alueita, mitkä ovat siirtyneet ELY-keskusten omaisuuteen perintönä tai luonnonsuojelualueiden hankintaan liittyvien kauppojen yhteydessä. Vaihtomaiden luovutus Metsähallitukselle pienentää taseessa vaihto-omaisuuden määrää. Vaihtomaiden arvo taseessa kirjanpitoyksikkötasolla laski vuoteen 2019 verrattuna 1,2 milj. euroa. Suurimmat vaihtelut maa-alueiden arvoissa kirjattiin Varsinais-Suomessa (laskua 1,1 milj. euroa).

Lyhytaikaisten saamisten kokonaismäärä toimintakertomuskaudella oli 23,3 milj. euroa. Vuodesta 2019 laskua oli 1,1 milj. euroa (4,5 %).

Myyntisaamiset ilmoitetaan kirjanpitoyksikkötasolla, eikä niitä analysoida ELY-keskuksittain.

Siirtosaamisten määrä kasvoi 0,8 milj. euroa. Summa muodostuu muun muassa Ruokaviraston teknisen tuen sekä muiden projektien menoista, joista ei ole tehty maksatushakemusta vuodelta 2020. Saamisten määrä vaihtelee vuosittain riippuen käynnissä olevien projektien määrästä, rahoitusrakenteesta ja vaiheesta. Varsinais-Suomen liikenne -vastuualueella saariston- ja yhteysalusliikenteen raskaskuljetuspalvelun polttoainehyvyys kirjattiin myös poikkeuksellisesti siirtosaamisiin.

Muut lyhytaikaiset saamiset pienenivät 1,6 milj. euroa (9,0 %). Vähentymiseen vaikuttivat mm. oman tuotannon hankkeiden määrän pienentyminen sekä teknisen tuen maksatushakemusten nopeutuminen. Suurimmat vähennykset saamisissa olivat Keski-Suomessa ja Pohjois-Karjalassa sekä kasvut Varsinais-Suomessa. Vieras pääoma kirjanpitoyksikkötasolla on 167,7 milj. euroa. Vähennystä edellisvuoteen verrattuna oli 12,9 milj. euroa (8,3 %). Saatujen ennakoiden määrä suureni 0,5 milj. euroa. Saatujen ennakkomaksujen lisääntymiseen vaikutti mm. useiden Life- projektien ennakot eri ELYissä.

Ostovelat ilmoitetaan kirjanpitoyksikkötasolla, joten niitä ei analysoida ELY-keskuksittain.

Muut lyhytaikaiset velat vuodelta 2020 ovat 22,0 milj. euroa. Laskua edelliseen vuoteen verrattuna on 6,8 milj. euroa (23,5 %). Muut lyhytaikaiset velat koostuvat päätyneelle tilikaudelle kuuluvista ja sen aikana arviomäärärahasta maksamatta jääneistä menoista (siirtotalouden vastikkeettomiin kuluihin liittyvät velat) kuten rakennusperinnön hoitoavustukset ja työvoimakoulutushankinnat. Kuntouttavasta työtoiminnasta ei tehty vuonna 2020 rästivarauksia, koska tili muuttui maksuperusteiseksi. Suurin velkaerä muodostui pääsääntöisesti työllistymistä edistävistä koulutushankinnoista, joiden osuus pieneni edellisestä vuodesta koulutushankintojen siirryttyä valtionosuuden piiriin ja osittain koronatilanteen aiheuttaman työllisyystoimien supistumisen vuoksi.

1.8 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskus (KEHA-keskus) vastasi vuonna 2020 kirjanpitoyksikön hallinnollisista tehtävistä. Sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta vastaa oman virastonsa osalta kunkin ELY-keskuksen ja TE-toimiston johto sekä KEHA-keskuksen osalta KEHA-keskuksen johto.

Vuoden 2020 kehittämiskohteet olivat mm. kuntakokeiluihin valmistautuminen, henkilöstön osaamisen kehittäminen ja työhyvinvoinnin ylläpito, digikehitysohjelman toteuttaminen ja CAF-arvioinnin läpivienti ELY-keskuksissa.

Vuosi 2020 oli poikkeava laajan etätyösuosituksen sekä erilaisten koronasta johtuvien toimenpiteiden ja lisätehtävien takia. Henkilöstön tyytyväisyys sekä asiakkaiden tyytyväisyys olivat poikkeavista olosuhteista huolimatta korkealla tasolla. Tavoitteisiin päästiin ja myös kehittämiskohteet pystyttiin toteuttamaan.

Valtionalouden tarkastusvirasto ei asettanut KEHA-keskukselle ilmoitusvelvollisuutta.

Vuoden 2021 kehittämiskohteiksi nousivat:

- virastojen yhteisen riskienhallintapolitiikan ja -työkalun käyttöönotto
- digikehitysohjelman jatkaminen
- työkykyjohtaminen ja henkilöstön työhyvinvointi

Kirjanpitoyksikön sisäisen valvonnan ja siihen liittyvän riskienhallinnan asianmukaisuutta ja riittävyyttä on arvioitu käyttämällä CAF-arviointia sekä henkilöstö- ja palvelutyytyväisyyskyselyiden tuloksia. Lisäksi hyödynnettiin ulkoisen ja sisäisen tarkastuksen havaintoja. Arviointien perusteella todetaan, että kirjanpitoyksikön sisäinen valvonta ja riskienhallinta täyttävät valtion talousarviosta annetun asetuksen 69 §:ssä asettamat tavoitteet.

1.9 Arvioinnit

Tässä luvussa kerrotaan vuonna 2020 organisaation itsensä suorittamista arvioinneista ja ulkopuolisten suorittamista arvioinneista. Tuloksissa esitetään tehdyn arvioinnin tavoitteita, keskeisimmät huomiot ja kehittämis ehdotukset. Arvioinnit täydentävät vuotuisen raportoinnin sisältämää tietoa ja antavat tietoa vaikuttavuuden, tehokkuuden ja palvelujen laadun kehittämistä varten. Arviointien avulla saadaan tietoa toimien vaikutuksista, vuorovaikutussuhteista sekä rakenteellisista vaikuttavuuden kehitykseen ja tehokkuuteen vaikuttavista seikoista. Arvioinneilla voidaan myös tarkastaa strategioita ja strategisia suunnitelmia sekä jo tehtyjen strategisten valintojen osuvuutta.

Laatutyössä organisaatiot arvioivat toimintaansa säännöllisesti ja järjestelmällisesti. ELY-keskuksissa CAF2020-itsearviointi toteutettiin ns. sovellettuna johtoryhmätason työnä syksyllä. ELY-keskusten itsearviointi mahdollistaa toiminnan jatkuvan kehittämisen tuomalla esiin toimintatapojen vahvuuksia ja kehittämis kohteita, sekä tuottaa tietoa johdon tueksi strategisen johtamisen työkaluna. AVI-ELY strategiakytkentä sekä yhteys valmisteilla olevaan ELY/TET/KEHA digikehitysohjelmaan ja ELY-keskusten asiakkuusstrategiaan oli huomioitu hyvin. CAF-itsearviointeja on hyödynnetty myös sisäisen valvonnan tilan ja kehittämiskohteiden lausunnoissa.

ELY-keskusten johtoryhmien priorisoimia kehittämiskohteita:

- henkilöstön hyvinvointi ja jaksaminen
- vuorovaikutuksen ja työtapojen uudistaminen muuttuvissa oloissa
- ratkaisukeskeinen asiakaspalvelu
- työn tekeminen yhdessä yli vastuualue rajojen, siiloutumisen estäminen
- johtamisen kehittäminen muuttuvissa oloissa, valmentava johtaminen, etäjohtaminen, tiedolla johtaminen
- kehityskeskustelujen kehittäminen
- strategian tuominen osaksi jokapäiväistä toimintaa
- yhteiskuntavastuu eli ELY-keskuksen roolin esille tuominen yleisölle
- toiminnan mittaaminen, tavoitteiden asettaminen ja tulosten analysointi toimintaa ohjaavalla tavalla
- työn vaatimusten muutokset ja toimitilojen mahdollisuudet tulevaisuudessa
- aktiivinen, vuorovaikutteinen ja laadukas viestintä.

KEHA-keskuksessa toteutettiin työ- ja elinkeinoministeriön tilaamana ulkoinen arviointi. KEHA 2.0:ssa käsitellään mm. sitä, kuinka laajasti ja millä roolilla KEHA-keskus hoitaa hallinto- ja virastopalveluja, TE-palveluja, digitalisaation liittyviä tehtäviä ja mitkä ovat KEHA-keskuksen perustehtäviä.

1.10 Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä

1.10.1. Virheitä ja väärinkäytöksiä koskevat tiedot

ELY-keskukset tekivät vuonna 2020 poliisille 34 (26/2019) tutkintapyyntöä. Tutkintapyyntöjä koskivat pääasiassa epäiltyjä ympäristönsuojelu-, luonnonsuojelu- ja vesilain mukaisia rikoksia/rikkomuksia. Tutkintapyyntöjä tehtiin myös muutamasta väärennös- ja petos-/avustuspetosasiasta. Esitutkinnaissa oli viisi asiaa, jotka liittyivät mm. avustuspetokseen/törkeään avustuspetokseen, väärennökseen sekä ympäristön turmelemiseen. ELY-keskukset antoivat väärinkäytösasioihin liittyviä asianomistaja- tai asiantuntijalausuntoja yhteensä 59 (24/2019) tapauksessa. Nämä liittyivät mm. ympäristönsuojelu-, jäte- ja luonnonsuojelulain valvonta-asioihin ja ympäristörikkomuksiin. KEHA-keskuksessa oli selvittelyssä 28 kpl ELY-keskuksissa ja TE-toimistoissa tapahtunutta valtion maksuaikakortin virhe-/väärinkäyttöä, kokonaissummaltaan 276,90 €, mikä ei sinänsä ole kovin suuri. Tapauksista 9 oli kahden henkilön tekemiä mobiilimaksuja joukkoliikenteessä. Maksuaikakorttien virhe-/väärinkäytösasioissa on ryhdytty toimenpiteisiin.

Oikeudenkäynteihin ELY-keskukset osallistuivat asianomistajana tai todistajana 36 (23/2019) asiassa. Kaikissa tapauksissa ei koronavirustilanteen takia oltu läsnä. Suurin osa asioista koski ympäristön turmelemista/törkeää ympäristön turmelemista, mutta käsittelyssä oli myös muutamia luonnonsuojelu- ja vesilain mukaisia rikkomuksia sekä eläinsuojelurikos ja avustuspetos. Lisäksi Uudenmaan ELY-keskuksen valtakunnallisessa palkkaturva ja oikeudellinen tuki - yksikössä oli oikeuskäsittelyssä edellä mainittujen lisäksi palkkaturvaan liittyviä velallisen rikoksia kaikkiaan 70 tapaus, mikä on reilusti enemmän kuin vuonna 2019 (48). Palkkaturvan osalta on vaadittu vahingonkorvausta yhteensä 1 244 060 euroa (pääoma), mikä on jonkin verran enemmän kuin vuonna 2019 (1 076 732 euroa).

Hallintopakkoapäätöksiä tehtiin vuoden 2020 aikana 14 ja ne koskivat ympäristönsuojelulain, vesilain ja luonnonsuojelulain mukaisia tapauksia. Muita hallintopakkoasioita (mm. vireillepanoja) oli kaikkiaan 11 ja ne koskivat pääsääntöisesti vesilain mukaisia asioita.

1.10.2. Takaisinperintätiedot ja EU-rahoitukseen liittyvät sääntöjenvastaisuudet

EU-osarahoitteisten tukien osalta ELY-keskukset tekivät vuoden aikana yhteensä 10 sääntöjenvastaisuusilmoitusta. EU-osarahoitteisten tukien takaisinperintäpäätösten määrä nousi hieman edellisvuoden 417 päätöksestä 447 päätökseen vuonna 2020. Takaisinperittävä euromäärä laski edelleen ja oli n. 1,35 miljoonaa euroa, mikä on vajaa 900 000 euroa vähemmän kuin vuonna 2019 (n. 2,2 milj. euroa). Perityksi saatiin vuoden aikana vain vähän reilu 400 000 euroa, mikä on n. 31 % takaisinperittävästä summasta. Vastaava osuus vuonna 2019 oli n. 53 %. Takaisinperittävä summa oli suurin Euroopan maaseuturahastosta (EMR) osarahoitettujen tukien osalta, yhteensä n. 800 000 euroa, mikä on kuitenkin aika paljon pienempi, kuin edellisvuoden lähes 1,4 miljoonaa euroa. Toisaalta maaseuturahoituksesta tehtyjä takaisinperintäpäätöksiä oli kuitenkin enemmän (381) kuin edellisvuonna (335). EMR osarahoitetuista takaisinperintäpäätöksistä n. 74 % koski ympäristösopimuksia.



EU, takaisinperinnät rahastoittain 2020

EU-osarahoitteiset (kaikki ELY-keskukset)	Päätökset kpl	Takaisinperit- tävä määrä €	Perityksi saatu €
Euroopan sosiaalirahasto, ESR	47	61 854,28	57 831,21
Euroopan aluekehitysrahasto, EAKR	19	482 982,82	54 441,97
Euroopan maaseuturahasto, EMR, investoinnit ja kehittäminen	100	557 461,58	112 475,78
Euroopan maaseuturahasto, EMR, ympäristösopimus	281	249 649,98	188 312,87
YHTEENSÄ	447	1 351 948,66	413 061,83

Kansallisten tukien ja avustusten takaisinperintäpäätöksiä tehtiin vuoden aikana 222 kappaletta (46/2019), mikä johtui lähinnä yrityksen kehittämisavustuksen (ns. koronatuki) omaehtoisesta palauttamisen päätöksistä ja takaisinperinnästä. Myös takaisinperittävä määrä nousi reilusti eli 286 904 (2019) eurosta 1 489 056 euroon vuonna 2020. Perityksi saatiin 1 163 223 euroa, mikä on 78 % koko takaisinperittävästä summasta. Suurin kansallisten tukien ryhmä oli yrityksen kehittämisavustukseen liittyvät omaehtoisesta palauttamisen ja takaisinperinnän päätökset, joita tehtiin 163 kappaletta (1 157 233 euroa). Palkkatukeen liittyviä takaisinperintäpäätöksiä tehtiin hieman enemmän (28) kuin edellisellä vuonna (16) ja niiden takaisinperittävä summa oli yhteensä 142 949 euroa, mikä on reilusti enemmän kuin edellisellä vuonna (52 050 euroa).

Kansallinen, takaisinperinnät tukimuodoittain 2020

Kaikki ELY-keskukset ja KEHA-keskus	Päätökset kpl	Takaisinperit- tävä määrä €	Perityksi saatu €
Palkkatuki	28	142 949,67	26 105,52
Starttiraha	9	18 590,20	3 956,40
Laki valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi	163	1 157 233,14	1 030 840,87
Maaseutuelinkeinojen rahoituslain mukainen investointituki	2	31 291,15	0,00
Maatalouden rakennetuki, mm. nuoren viljelijän aloitustuki	10	44 439,83	23 368,70
Laki maatalouden kehittämisen tukemisesta	1	7 800,00	7 800,00
Laki maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista	7	37 120,76	21 667,40
TE-toimistojen palveluihin kuuluvat harkinnanvaraiset etuudet	1	146,34	0,00
Kolttalain mukainen avustus	1	49 484,95	49 484,95
YHTEENSÄ	222	1 489 056,04	1 163 223,84

Kaikkiaan EU-osarahoitteisia ja kansallisia tukia saatiin perityksi vuoden aikana noin 1 576 285 euroa, mikä on takaisinperittävästä summasta n. 55,5 % (vuonna 2019 osuus oli 51,1 %).

Tukien maksamisen keskeytyspäätöksiä tehtiin vuoden aikana EU-osarahoitteisten tukien osalta 28 ja kansallisten tukien osalta 139, yhteensä 167 päätöstä. Kansallisten tukien osalta poikkeuksellisen suuri määrä selittyy yritysten kehittämisavustusten takaisinperinnästä ja omaehtoisesta palauttamisesta ja sitä myötä tuen maksamisen keskeyttämisestä.

2 Talousarvion toteutumalaskelma

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen talousarvion toteutumalaskelma

Osaston, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi		Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2020	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteuma %
11. Verot ja veronluonteiset tulot		135 294,09	111 281	111 281,09	0,00	100
11.04.01.	Arvonlisävero	135 294,09	111 281	111 281,09	0,00	100
12. Sekalaiset tulot		21 580 530,34	26 569 433	25 762 732,16	-806 700,46	97
12.30.40.	Vesioikeudelliset kalatalousmaksut	2 874 936,33	3 200 000	2 861 105,83	-338 894,17	89
12.30.99.	Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan muut tulot	237 625,09	179 058	179 057,99	0,00	100
12.31.10.	Hallinnonalan virastojen tulot	2 821 725,30	2 500 000	2 032 193,71	-467 806,29	81
	12.31.10.02. Joukkoliikenteen lipputulot	2 821 725,30	2 500 000	2 032 193,71	-467 806,29	81
12.31.99.	Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan muut tulot	20,14				
	12.31.99.2. Muut tulot	20,14				
12.32.31.	Palkkaturvamaksujen palautukset	6 137 581,70	6 124 738	6 124 738,38	0,00	100
12.32.99.	Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan muut tulot	3 467 918,78	2 714 418	2 714 418,24	0,00	100
	12.32.99.03. Palkkaturvapalautusten korot	565 579,43	737 553	737 552,97	0,00	100
	12.32.99.06. Muut tulot	2 902 339,35				
	12.32.99.07. Muut tulot		1 976 865	1 976 865,27	0,00	100
12.33.99.	Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan muut tulot	27 756,26	81 332	81 332,11	0,00	100
12.35.99.	Ympäristöministeriön hallinnonalan muut tulot	362 517,92	451 674	451 673,86	0,00	100
	12.35.99.2. Muut sekalaiset tulot	362 517,92	451 674	451 673,86	0,00	100
12.39.04.	Siirrettyjen määrärahojen peruutukset	3 619 080,20	9 037 705	9 037 705,09	0,00	100
12.39.10.	Muut sekalaiset tulot	2 031 368,62	2 280 507	2 280 506,95	0,00	100
Tuloarviotilit yhteensä		21 715 824,43	26 680 714	25 874 013,25	-806 700,46	97

Päälukon, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji		Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2020 määrärahojen		Tilinpäätös 2020	VertailuTalousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
				käyttö 2020	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet määrärahat	Käytettävissä vuonna 2020	Käyttö vuonna 2020 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
24. Ulkoministeriön hallinnonala		264 000,00	140 500	0,00	140 500,00	140 500,00	0,00	257 059,11	397 559,11	52 418,88	345 140,23
24.90.68.	Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyö (S3)	264 000,00	140 500	0,00	140 500,00	140 500,00	0,00	257 059,11	397 559,11	52 418,88	345 140,23
25. Oikeusministeriön hallinnonala		43 576,65	42 570	32 541,44	10 028,28	42 569,72	0,00	0,00	39 500,00	29 471,72	10 028,28
25.01.01.	Oikeusministeriön toimenpiteet (netto) (S2)	41 306,37	39 500	29 471,72	10 028,28	39 500,00	0,00	0,00	39 500,00	29 471,72	10 028,28
25.01.29.	Oikeusministeriön hallinnonalan arvonsäätömenot (A)	2 270,28	3 070	3 069,72		3 069,72	0,00				
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala		94 602,77	231 336	107 336,00	124 000,00	231 336,00	0,00	0,00	124 000,00	0,00	124 000,00
28.01.29.	Valtiovarainministeriön hallinnonalan arvonsäätömenot (A)	13 473,77	7	7,00		7,00	0,00				
28.60.12.	Osaamisen kehittäminen (A)	81 129,00	107 329	107 329,00		107 329,00	0,00				
28.70.22.	Hallinnon palveluiden digitalisoinnin tuki (S3)		124 000	0,00	124 000,00	124 000,00	0,00		124 000,00	0,00	124 000,00
30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala		30 601 068,57	77 196 617	16 840 408,91	60 349 427,73	77 189 836,64	6 780,70	75 249 224,30	149 171 474,30	52 785 050,14	87 535 084,19
30.01.29.	Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan arvonsäätömenot (A)	1 744 266,38	1 670 009	1 670 009,08		1 670 009,08	0,00				
30.10.40.	Maatalouden aloittamis- ja investointiavustukset (S3)		3 500 000	0,00	3 500 000,00	3 500 000,00	0,00		3 500 000,00	0,00	3 500 000,00
	30.10.40.2. Hallitusohjelman mukaiset kokonaan kansalliset biokaasu- ja lannankäsittelyinvestoinnit		3 500 000	0,00	3 500 000,00	3 500 000,00	0,00		3 500 000,00	0,00	3 500 000,00
30.10.51.	Porotalouden edistäminen (S2)	1 843 000,00	1 843 000	1 843 000,00	0,00	1 843 000,00	0,00		1 843 000,00	1 843 000,00	0,00
30.20.47.	Ruokaketjun kehittäminen (S3)		20 200	15 839,13	4 360,87	20 200,00	0,00	70 000,00	90 200,00	42 707,42	47 492,58

	30.20.47.1. Ruokaketjun kehittämisshankkeet		20 200	15 839,13	4 360,87	20 200,00	0,00	70 000,00	90 200,00	42 707,42	47 492,58
30.40.20.	Kalakannan hoitovelvoitteet (S3)	3 100 000,00	3 200 000	734 721,18	2 465 278,82	3 200 000,00	0,00	3 812 478,17	7 012 478,17	2 948 424,33	4 064 053,84
30.40.21.	Vesivarojen käytön ja hoidon menot (nettob) (S3)	7 656 000,00	18 396 000	3 541 556,16	14 854 443,84	18 396 000,00	0,00	6 413 560,66	24 809 560,66	8 892 703,63	15 916 857,03
30.40.22.	Luonnonvara- ja biotalouden edistäminen (S3)	395 000,00	2 376 000	212 868,75	2 163 131,25	2 376 000,00	0,00	3 943 661,94	6 319 661,94	2 479 581,57	2 272 193,25
	30.40.22.1. Muu luonnonvara- ja biotalouden edistäminen	0,00	376 000	173 919,58	202 080,42	376 000,00	0,00	20 000,00	396 000,00	193 919,58	202 080,42
	30.40.22.4. Kiertotalouden läpimurto							2 755 168,75	2 755 168,75	1 187 313,33	0,00
	30.40.22.5. Suomalainen ruoantuotanto							962 224,77	962 224,77	962 193,07	0,00
	30.40.22.8. Ravinteiden kierrätyksen kärkihanke		2 000 000	38 949,17	1 961 050,83	2 000 000,00	0,00		2 000 000,00	38 949,17	1 961 050,83
30.40.31.	Vesi- ja kalataloushankkeiden tukeminen (S3)	6 489 000,00	9 638 050	1 068 492,55	8 569 557,45	9 638 050,00	0,00	9 503 024,07	19 141 074,07	6 718 942,79	12 414 132,26
	30.40.31.1. Muu vesi- ja kalataloushankkeiden tukeminen							1 752 190,05	1 752 190,05	1 744 191,03	0,00
	30.40.31.2. Luontopolitiikka							2 389 711,50	2 389 711,50	2 389 711,50	0,00
30.40.40.	Eräät luonnonvaratalouden korvaukset (A)	1 400 658,77	1 604 358	1 597 577,56		1 597 577,56	6 780,70				
30.40.51.	Kalatalouden edistäminen (S3)	7 893 143,42	5 591 000	4 231 662,49	1 359 337,51	5 591 000,00	0,00	6 499 776,19	12 090 776,19	10 139 441,91	1 951 334,28
	30.40.51.2. Muu kalatalouden edistäminen	7 893 143,42	5 591 000	4 231 662,49	1 359 337,51	5 591 000,00	0,00	6 499 776,19	12 090 776,19	10 139 441,91	1 951 334,28
30.40.62.	Elinkeinokalatalouden edistäminen (S3)	80 000,00	29 358 000	1 924 682,01	27 433 317,99	29 358 000,00	0,00	45 006 723,27	74 364 723,27	19 720 248,49	47 369 020,95
	30.40.62.3. Kansalliset toimenpiteet	80 000,00	10 370 000	1 924 682,01	8 445 317,99	10 370 000,00	0,00	120 126,65	10 490 126,65	2 044 744,99	8 445 379,77
	30.40.62.4. EMKR-hankkeiden EU:n rahoitusosuudet		9 028 000	0,00	9 028 000,00	9 028 000,00	0,00	21 050 386,54	30 078 386,54	9 959 649,08	19 787 577,00
	30.40.62.5. EMKR-hankkeiden kansallinen rahoitusosuus (EK) (varattu)		9 960 000	0,00	9 960 000,00	9 960 000,00	0,00	23 836 210,08	33 796 210,08	7 715 854,42	19 136 064,18
31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala		72 565 000,00	105 715 000	34 509 231,88	71 205 768,12	105 715 000,00	0,00	40 511 279,31	146 226 279,31	66 702 500,60	79 523 778,71
31.10.31.	Eräät avustukset (S3)		20 000 000	4 015 921,00	15 984 079,00	20 000 000,00	0,00		20 000 000,00	4 015 921,00	15 984 079,00

	31.10.31.3. Yksityistieavustukset ja tiekuntien neuvonnasta aiheutuvat kulutusmenot (EK)		20 000 000	4 015 921,00	15 984 079,00	20 000 000,00	0,00		20 000 000,00	4 015 921,00	15 984 079,00
31.10.50.	Valtionavustus yksityisten teiden kunnossapitoon ja parantamiseen (S3)	17 000 000,00						16 875 700,80	16 875 700,80	10 357 239,68	6 518 461,12
31.20.54.	Saaristo- ja yhteysalusliikenteen ostot ja kehittäminen (S3)		19 136 000	11 210 480,29	7 925 519,71	19 136 000,00	0,00		19 136 000,00	11 210 480,29	7 925 519,71
31.20.55.	Julkisen henkilöliikenteen palvelujen ostot ja kehittäminen (S3)		66 579 000	19 282 830,59	47 296 169,41	66 579 000,00	0,00		66 579 000,00	19 282 830,59	47 296 169,41
	31.20.55.02. Alueellisen ja paikallisen liikenteen ostot ja kehittäminen (KPY)		66 329 000	19 113 531,53	47 215 468,47	66 329 000,00	0,00		66 329 000,00	19 113 531,53	47 215 468,47
	31.20.55.05. Merenkurkun liikenne (KPY)		250 000	169 299,06	80 700,94	250 000,00	0,00		250 000,00	169 299,06	80 700,94
31.30.63.	Joukkoliikenteen palvelujen ostot ja kehittäminen (S3)	37 579 000,00						17 689 756,67	17 689 756,67	15 890 207,20	1 799 549,47
	31.30.63.02. Alueellisen ja paikallisen liikenteen ostot, hintavelvoitteet ja kehittäminen (KPY)	32 329 000,00						17 609 059,73	17 609 059,73	15 809 510,26	1 799 549,47
	31.30.63.05. Merenkurkun liikenne (KPY)	5 250 000,00						80 696,94	80 696,94	80 696,94	0,00
31.30.64.	Saariston yhteysalusliikennepalvelujen ostot ja kehittäminen (S3)	12 683 000,00						2 515 469,38	2 515 469,38	2 515 469,38	0,00
31.30.66.	Yhteysalusliikennepalvelujen ostosopimukset (S3)	5 303 000,00						3 430 352,46	3 430 352,46	3 430 352,46	0,00
32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala		1 016 572 344,68	1 555 957 882	1 205 472 823,49	338 857 199,22	1 544 330 022,71	11 627 858,84	257 238 482,12	999 109 919,70	658 850 881,70	340 232 103,32
32.01.02.	Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimintamenot (nettob) (S2)	171 606 556,00	185 075 266	155 930 013,93	29 145 252,35	185 075 266,28	0,00	24 932 349,31	210 007 615,59	180 835 477,56	29 145 252,35
	32.01.02.1. Toimintamenot (KPY)	171 073 056,00	184 498 266	155 549 028,91	28 949 237,37	184 498 266,28	0,00	24 832 400,64	209 330 666,92	180 381 429,55	28 949 237,37
	32.01.02.2. Yritystoiminnan kehittämispalvelut (KPY)	533 500,00	577 000	380 985,02	196 014,98	577 000,00	0,00	99 948,67	676 948,67	454 048,01	196 014,98

32.01.03.	Työ- ja elinkeinotoimistojen toimintamenot (nettob) (S2)		239 503 187	187 843 586,91	51 659 600,58	239 503 187,49	0,00		239 503 187,49	187 843 586,91	51 659 600,58
	32.01.03.1. Toimintamenot (KPY)		239 503 187	187 843 586,91	51 659 600,58	239 503 187,49	0,00		239 503 187,49	187 843 586,91	51 659 600,58
32.01.20.	Siviilipalvelus (A)	3 879 023,58	3 918 154	3 918 153,92		3 918 153,92	0,00				
32.01.21.	Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha (S3)							692 067,50	692 067,50	514 289,40	177 778,10
32.01.29.	Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan arvonnäkövero- menot (A)	18 380 300,41	19 595 827	19 595 827,27		19 595 827,27	0,00				
32.01.51.	Valtion osuus merimiespalvelutoiminnasta (A)		1 282 045	1 282 045,23		1 282 045,23	0,00				
	32.01.51.2. Valtion osuus työntantajille eräisiin merimiestenmatkakustannuksiin (KPY)		1 282 045	1 282 045,23		1 282 045,23	0,00				
32.20.46.	Laivanrakennuksen innovaatiotuki (A)		1 488 000	1 488 000,00		1 488 000,00	0,00				
32.30.01.	Työ- ja elinkeinotoimistojen toimintamenot (nettob) (S2)	181 976 211,00						22 969 700,31	22 969 700,31	22 969 700,31	0,00
	32.30.01.1. Toimintamenot (KPY)	181 976 211,00						22 969 700,31	22 969 700,31	22 969 700,31	0,00
32.30.31.	Ravitsemisyrittäjien tukeminen (A)		130 000 000	125 294 014,53		125 294 014,53	4 705 985,47				
	32.30.31.1. Rajoitusvelvoitteesta maksettava hyvitys		106 000 000	101 308 014,53		101 308 014,53	4 691 985,47				
	32.30.31.2. Uudelleentyöllistämisen tukeminen		24 000 000	23 986 000,00		23 986 000,00	14 000,00				
32.30.42.	Yritysten kehittämishankkeiden tukeminen (A)		281 088 514	281 088 513,47		281 088 513,47	0,53				
32.30.51.	Julkiset työvoima- ja yritys- palvelut (S2)	245 708 565,97	317 220 484	59 228 952,93	257 991 530,88	317 220 483,81	0,00	201 705 734,89	518 926 218,70	260 934 687,82	257 991 530,88
	32.30.51.01. Asiantuntija-arvioinnit (KPY)	4 640 696,84	6 394 827	827 436,26	5 567 390,47	6 394 826,73	0,00	3 993 836,45	10 388 663,18	4 821 272,71	5 567 390,47
	32.30.51.02. Kokeilut ja valmennukset (KPY)	15 921 743,79	33 911 892	4 384 498,15	29 527 393,98	33 911 892,13	0,00	11 530 174,88	45 442 067,01	15 914 673,03	29 527 393,98
	32.30.51.03. Työvoimakoulutuksen hankinta (KPY)	56 935 892,78	97 481 027	22 643 736,50	74 837 290,26	97 481 026,76	0,00	69 323 649,34	166 804 676,10	91 967 385,84	74 837 290,26

32.70.03.	Maahanmuuttajien kotoutumisen ja työllistymisen edistäminen (S2)	34 333,34						84 767,11	84 767,11	84 767,11	0,00
	32.70.03.1. Kotouttamisen ja hyvien etnisten suhteiden edistäminen (KPY)	34 333,34						84 767,11	84 767,11	84 767,11	0,00
32.70.30.	Valtion korvaukset kotouttamisesta (A)	174 779 847,44									
	32.70.30.1. Paluumuuttajien kustannukset (KPY)	1 466 120,10									
	32.70.30.2. Laskennalliset korvaukset pakolaisista (KPY)	58 651 703,54									
	32.70.30.3. Muut pakolaisista maksettavat kuntakorvaukset (KPY)	114 464 623,80									
	32.70.30.4. Alkukartoituksen kustannukset (KPY)	197 400,00									
33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala		190 461 806,39	224 009 821	151 213 316,75	0,00	151 213 316,75	72 796 504,67	0,00	0,00	0,00	0,00
33.20.31.	Valtion korvaus kunnille kuntouttavan työtoiminnan järjestämisestä (A)	24 054 140,78	28 366 000	13 953 313,92		13 953 313,92	14 412 686,08				
33.20.50.	Valtionosuus työttömyysetuuksien ansioturvasta ja vuorottelukorvauksesta (A)	40 739 647,72	48 937 184	33 699 692,28		33 699 692,28	15 237 491,88				
	33.20.50.01. Palkkatuetty työ, valtionhallinto	1 231 495,25	1 137 184	1 137 184,16		1 137 184,16	0,00				
	33.20.50.02. Palkkatuki ja starttiraha	39 508 152,47	47 800 000	32 562 508,12		32 562 508,12	15 237 491,88				
33.20.52.	Valtionosuus työttömyysetuuksien perusturvasta (nettob) (A)	125 668 017,89	146 706 637	103 560 310,55		103 560 310,55	43 146 326,71				
	33.20.52.01. Palkkatuetty työ, valtionhallinto	961 901,04	1 006 637	1 006 637,26		1 006 637,26	0,00				
	33.20.52.02. Palkkatuki ja starttiraha	124 706 116,85	145 700 000	102 553 673,29		102 553 673,29	43 146 326,71				
35. Ympäristöministeriön hallinnonala		52 660 378,26	129 170 616	47 357 197,19	81 813 418,90	129 170 616,09	0,00	61 469 697,07	187 560 135,96	81 453 494,62	105 947 210,90

35.01.29.	Ympäristöministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (A)	1 635 735,85	3 080 177	3 080 177,20		3 080 177,20	0,00				
35.01.65.	Avustukset järjestöille ja ympäristönhoitoon (S3)	392 000,00	485 000	425 445,17	59 554,83	485 000,00	0,00	27 948,10	512 948,10	445 772,18	63 705,92
	35.01.65.01. Avustukset järjestöille ja ympäristönhoitoon	392 000,00	485 000	425 445,17	59 554,83	485 000,00	0,00	27 948,10	512 948,10	445 772,18	63 705,92
35.10.20.	Ympäristövahinkojen torjunta (S3)	16 450 000,00	90 000	90 000,00	0,00	90 000,00	0,00	16 459 279,67	16 549 279,67	6 318 412,82	10 230 866,85
35.10.21.	Eräät luonnonsuojelun menot (S3)	1 331 800,00	11 841 000	4 254 879,94	7 586 120,06	11 841 000,00	0,00	847 535,19	12 688 535,19	4 842 664,32	7 845 870,87
35.10.22.	Eräät ympäristömenot (S3)	4 379 500,00	6 728 500	1 268 943,90	5 459 556,10	6 728 500,00	0,00	10 553 047,35	17 281 547,35	8 690 402,73	8 516 037,64
35.10.61.	Vesien- ja ympäristönhoidon edistäminen (S3)	6 964 000,00	16 528 450	209 207,49	16 319 242,51	16 528 450,00	0,00	16 466 885,52	32 995 335,52	7 980 029,48	24 941 386,85
35.10.63.	Luonnonsuojelualueiden hankinta- ja korvausmenot (S3)	20 657 342,41	59 597 489	34 131 007,27	25 466 481,62	59 597 488,89	0,00	16 985 378,03	76 582 866,92	49 223 159,79	27 354 261,82
	35.10.63.1. Luonnonsuojelualueiden hankinnasta ja korvauksesta aiheutuvat menot	20 657 342,41	59 597 489	34 131 007,27	25 466 481,62	59 597 488,89	0,00	16 869 378,03	76 466 866,92	49 116 714,45	27 349 498,43
	35.10.63.2. Yhteistoimintasuojelustien perusteella maksettavat palkkiot (EK) (enintään)							116 000,00	116 000,00	106 445,34	4 763,39
35.20.56.	Avustukset asuinrakennusten öljylämmityksestä luopumiseksi (S3)		28 520 000	1 734 500,00	26 785 500,00	28 520 000,00	0,00		28 520 000,00	1 734 500,00	26 785 500,00
35.20.64.	Avustukset rakennusperinnön hoitoon (S3)	850 000,00	2 300 000	2 163 036,22	136 963,78	2 300 000,00	0,00	129 623,21	2 429 623,21	2 218 553,30	209 580,95
Määrärahatilit yhteensä		1 363 262 777,32	2 092 464 342	1 455 532 855,66	552 500 342,25	2 008 033 197,91	84 431 144,21	434 725 741,91	1 482 628 868,38	859 873 817,66	613 717 345,63

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen talousarvion toteutumalaskelman tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella

Valtuudet ja niiden käyttö (1 000 €) ¹⁾									Valtuuksien käytöstä aiheutuneet talousarviomenot ja määrärahatarve (1 000 €)					
Momentti (numero ja nimi), johon valtuus liittyy ²⁾		Aikaisempien vuosien valtuuksien käyttö ³⁾	Vuoden 2020 valtuudet						Talousarvio-menot 2020	Määräraha-tarve 2021	Määräraha-tarve 2022	Määräraha-tarve 2023	Määräraha-tarve myöhemmin	Määräraha-tarve yhteensä
			Uudet valtuudet	Uusitut valtuudet	Valtuudet yhteensä	Käytetty	Käyttämättä	Uusittavissa 2021 TA:ssa						
31.20.54. Saaristo- ja yhteysalusliikenteen ostot ja kehittäminen		94 927	17 500	25 457	42 957	8 064	34 894	34 894	9 754	9 550	6 535	5 629	7 038	28 751
Aikaisempien vuosien valtuudet, josta		94 927							9 754	7 158	4 074	4 168	4 447	19 847
Vuonna 2020 käytettävissä olleet valtuudet, josta			17 500	25 457	42 957	8 064	34 894	34 894	0	2 392	2 461	1 461	2 591	8 904
31.30.66. Yhteyspalvelujen sopimukset		53 030	0	0	0	0	0	0	4 695	5 503	5 613	5 723	0	16 838
Aikaisempien vuosien valtuudet, josta		53 030							4 695	5 503	5 613	5 723	0	16 838
Vuonna 2020 käytettävissä olleet valtuudet, josta			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
32.30.42. Yritysten kehittämishankkeiden tukeminen		78 454	364 495	0	364 495	349 389	15 106	15 000	281 089	36 519	25 624	14 386	3 557	80 086
Aikaisempien vuosien valtuudet, josta		78 454							9 481	1 309	797	199	0	2 305
Vuonna 2020 käytettävissä olleet valtuudet, josta			364 495	0	364 495	349 389	15 106	15 000	271 608	35 210	24 828	14 187	3 557	77 781
32.30.51. Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut		129 061	53 490	0	53 490	27 600	25 890	0	20 449	27 638	297	0	0	27 935
Aikaisempien vuosien valtuudet, josta		129 061							20 449	328	8	0	0	335

Vuonna 2020 käytettävissä olleet valtuudet, josta			53 490		53 490	27 600	25 890	0	0	27 311	289	0	0	27 600
32.30.64 EU:n ja valtion rahoitusosuus EU:n rakennerahasto, ulkorajayhteistyö ja muihin koheesiopolitiikan ohjelmiin (EUM)		1 020 422	111 898	445 030	556 929	261 774	295 155	295 155	201 904	158 574	118 930	39 643	79 287	396 435
Aikaisempien vuosien valtuudet, josta		1 020 422							161 804	69 904	52 428	17 476	34 952	174 760
Vuonna 2020 käytettävissä olleet valtuudet, josta			111 898	445 030	556 929	261 774	295 155	295 155	40 100	88 670	66 502	22 167	44 335	221 674
Yhteensä		1 375 893	547 383	470 487	1 017 871	646 826	371 045	345 048	517 890	237 784	156 999	65 381	89 881	550 045
Aikaisempien vuosien valtuudet, josta		1 375 893	0	0	0	0	0	0	206 182	84 201	62 919	27 566	39 399	214 085
	- korkotuki- tms. valtuudet ⁴⁾	0							0	0	0	0	0	0
Vuonna 2020 käytettävissä olleet valtuudet, josta			547 383	470 487	1 017 871	646 826	371 045	345 048	311 707	153 582	94 080	37 815	50 482	335 960
	- korkotuki- tms. valtuudet ⁴⁾		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

¹⁾ Valtuuden ja sen käytön määräksi merkitään tehdyn tilauksen sopimushinta tai sitoumuksen määrä silloin, kun valtuus on rajattu alun perin muulla tavalla, mutta valtuuden käytön johdosta annetaan euromääräinen sitoumus. Korkotuetun lainakannan enimmäismääränä määritellyt korkotukivaltuudet ja muut vastaavat valtuudet eritellään lisäksi omilla riveillään.

²⁾ Myös pääluokan tai luvun päätösosassa myönnetty valtuudet sisällytetään taulukkoon. Tällöin luvun tai momentin numerotunnukseksi merkitään "00".

³⁾ Esitetään yhteismäärä niistä aikaisempina varainhoitovuosina käytetyistä valtuuksista, joista varainhoitovuotena on aiheutunut menoja tai joista aiheutuu menoja tulevana varainhoitovuosina.

⁴⁾ Korkotukilainojen lainakannan enimmäismääränä tai valtionapuun oikeuttavien kustannusten enimmäismääränä tai muulla vastaavalla tavalla myönnettyjen valtuuksien määrä. Erittely esitetään vain, jos momentti (ja yhteensä) sisältää tällä tavoin määriteltyjä valtuuksia.

Mom. 31.30.64 Saariston yhteysalusliikennepalvelujen ostot ja kehittäminen on muuttunut vuonna 2020 mom 31.20.54 Saaristo- ja yhteysalusliikenteen ostot ja kehittäminen, jonne on myönnetty myös uusi valtuus. Mom. 31.30.66 Yhteysalusliikennepalvelujen ostosopimuksen valtuuden käytöstä aiheutuneita menoja voidaan maksaa myös mom. 31.20.54 määrärahasta. Yhteysalusliikennepalvelujen ostosopimuksissa on valtuutta käytetty vuosina 2012-2013 eikä ole myönnetty uutta valtuutta

Vuoden 2019 mom. 32.50.64 on muuttunut vuonna 2020 32.30.64, nimi ei ole muuttunut. Vuoden 2019 mom.32.50.42 on muuttunut vuonna 2020 32.30.42, nimi ei ole muuttunut.

Valtuuden käytöstä aiheutuvat menot erottavat ELY-keskuksen kirjanpidon ja valtuusilmoituksen välillä 2 124 411 euroa. Ero johtuu vuoden 2020 aikana maksetuista tukikelpoisuustarkastamattomista URA-delegointien maksuista momentilta 32.50.64.09. Tukikelpoisuustarkastamattomat URA-maksut saavat valtuusnumeron vasta siirtyessään EURA-järjestelmään. Ne näkyvät EURAsta tulostetussa valtuus ilmoituksessa arviomäärärahan käyttönä sinä vuonna jolloin ne on maksettu URA:sta. Niitä ei tukikelpoisuustarkastuksen jälkeen huomioida uudelleen kirjanpidossa määrärahan käytöstä aiheutuvana menona

3 Tuotto- ja kululaskelma

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen tuotto- ja kululaskelma

	1.1.2020-31.12.2020		1.1.2019-31.12.2019	
TOIMINNAN TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot	8 058 256,79		8 768 137,41	
Vuokrat ja käyttökorvaukset	539 409,11		588 504,13	
Muut toiminnan tuotot	<u>33 219 423,33</u>	41 817 089,23	<u>31 814 704,52</u>	41 171 346,06
TOIMINNAN KULUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	7 902 837,13		9 080 730,43	
Varastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	1 044 454,37		-797 747,58	
Henkilöstökulut	335 907 489,23		310 413 841,18	
Vuokrat	27 853 637,80		28 507 216,18	
Palvelujen ostot	152 190 310,41		134 013 391,23	
Muut kulut	5 023 702,99		8 020 359,09	
Valmistus omaan käyttöön (-)	-1 357 113,51		-1 594 917,10	
Poistot	<u>6 573 786,53</u>	<u>-535 139 104,95</u>	<u>7 069 438,84</u>	<u>-494 712 312,27</u>
JÄÄMÄ I		-493 322 015,72		-453 540 966,21
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoitustuotot	838 747,65		673 619,09	
Rahoituskulut	<u>-17 293,01</u>	821 454,64	<u>-5 575,31</u>	668 043,78
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
Satunnaiset tuotot	6 492 212,03		2 916 995,30	
Satunnaiset kulut	<u>-177 019,58</u>	<u>6 315 192,45</u>	<u>-483 506,05</u>	2 433 489,25

JÄÄMÄ II		-486 185 368,63		-450 439 433,18
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA KULUT				
Tuotot				
Siirtotalouden tuotot paikallishallinnolta	472 737,66		753 794,52	
Siirtotalouden tuotot sosiaaliturvarahastoilta	576 999,99		882 058,71	
Siirtotalouden tuotot elinkeinoelämältä	787 039,66		836 618,83	
Siirtotaloudentuotot voittoa tavoittelemattomilta yhteisöiltä	304,00		679,00	
Siirtotalouden tuotot kotitalouksilta	<u>283 705,22</u>	2 120 786,53	<u>346 212,55</u>	2 819 363,61
Kulut				
Siirtotalouden kulut paikallishallinnolle	290 632 914,87		365 208 260,00	
Siirtotalouden kulut sosiaaliturvarahastoille	2 318,06		65,48	
Siirtotalouden kulut elinkeinoelämälle	644 633 789,79		233 841 807,49	
Siirtotalouden kulut voittoa tavoittelemattomille yhteisöille	131 039 126,54		125 353 736,95	
Siirtotalouden kulut kotitalouksille	205 096 489,96		210 136 609,73	
Muut siirtotalouden kulut ulkomaille	21 824,00		0,00	
Siirtotalouden kulut valtionhallinnolle	13 851 106,84		7 854 246,15	
Muut siirtotalouden kulut	<u>48 850,00</u>	<u>-1 285 326 420,06</u>	<u>356 289,86</u>	<u>-942 751 015,66</u>
JÄÄMÄ III		-1 769 391 002,16		-1 390 371 085,23
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA				
Verot ja veronluonteiset maksut	2 981 302,43		3 027 701,49	
Perityt arvonnäisäverot	111 281,09		135 294,09	
Suoritetut arvonnäisäverot	<u>-29 814 695,34</u>	<u>-26 722 111,82</u>	<u>-27 019 264,87</u>	<u>-23 856 269,29</u>
TILIKAUDEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		<u>-1 796 113 113,98</u>		<u>-1 414 227 354,52</u>

4 Tase

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen tase

	31.12.2020		31.12.2019	
VASTAAVAA				
KANSALLISOMAISUUS				
Maa- ja vesialueet	36 645 949,21	<u>36 645 949,21</u>	31 459 815,39	<u>31 459 815,39</u>
KANSALLISOMAISUUS YHTEENSÄ		36 645 949,21		31 459 815,39
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Aineettomat oikeudet	2 202,55		2 847,20	
Muut pitkävaikutteiset menot	2 598 501,79		1 080 778,72	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>4 305 520,55</u>	6 906 224,89	<u>960 346,33</u>	2 043 972,25
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Maa- ja vesialueet	45 725,48		45 725,48	
Rakennusmaa- ja vesialueet	402 963,00		402 963,00	
Rakennukset	53 675,77		60 085,29	
Rakennelmat	36 513,25		80 294,16	
Rakenteet	54 031 495,93		58 638 462,43	
Koneet ja laitteet	769 645,73		975 936,21	
Kalusteet	12 220,86		15 712,54	
Muut aineelliset hyödykkeet	13 844,58		13 844,58	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>2 302 673,21</u>	57 668 757,81	<u>2 926 378,91</u>	63 159 402,60

KÄYTTÖMAISUUSARVOPAPERIT JA MUUT PITKÄAIKAISET SJOITUKSET				
Käyttöomaisuusarvopaperit	<u>117,73</u>	<u>117,73</u>	<u>117,73</u>	<u>117,73</u>
KÄYTTÖMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SJOITUKSET YHTEENSÄ		64 575 100,43		65 203 492,58
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAIUUUS				
VAIHTO-OMAIUUUS				
Valmiit tuotteet/Tavarat	<u>12 894 087,13</u>	12 894 087,13	<u>14 115 228,06</u>	14 115 228,06
LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Myyntisaamiset	6 613 840,90		6 773 428,60	
Siirtosaamiset	8 817 621,24		8 045 734,38	
Muut lyhytaikaiset saamiset	<u>7 873 059,38</u>	23 304 521,52	<u>9 577 745,18</u>	24 396 908,16
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT				
Kirjanpitoyksikön tulotilit	177,50		55,00	
Kirjanpitoyksikön menotilit	<u>-2 241,74</u>	<u>-2 064,24</u>	<u>0,00</u>	<u>55,00</u>
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAIUUUS YHTEENSÄ		36 196 544,41		38 512 191,22
VASTAAVAA YHTEENSÄ		<u>137 417 594,05</u>		<u>135 175 499,19</u>

	31.12.2020		31.12.2019	
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
VALTION PÄÄOMA				
Edellisten tilikausien pääoman muutos	-19 667 915,17		-20 420 109,86	
Pääoman siirrot	1 785 450 565,55		1 414 979 549,21	
Tilikauden tuotto-/kulujäämä	<u>-1 796 113 113,98</u>	-30 330 463,60	<u>-1 414 227 354,52</u>	-19 667 915,17
RAHASTOJEN PÄÄOMAT				
Muut valtion rahastot ja lahjoitetut varat	<u>24 000,00</u>	24 000,00	<u>24 000,00</u>	24 000,00
VIERAS PÄÄOMA				
PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA				
Muut pitkäaikaiset velat	<u>455 644,24</u>	455 644,24	<u>446 194,93</u>	446 194,93
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA				
Valtion hoitoon jätetyt vieraat varat	89 148,15		113 383,60	
Saadut ennakot	2 091 755,60		1 619 237,88	
Ostovelat	66 049 482,70		55 568 302,84	
Kirjanpitoyksiköiden väliset tilitykset	7 450 262,30		6 416 417,94	
Edelleen tilitettävät erät	7 051 409,36		6 369 863,77	
Siirtovelat	62 450 858,50		55 403 087,58	
Muut lyhytaikaiset velat	<u>22 085 496,80</u>	<u>167 268 413,41</u>	<u>28 882 925,82</u>	<u>154 373 219,43</u>
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		167 724 057,65		154 819 414,36
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		<u>137 417 594,05</u>		<u>135 175 499,19</u>

5 Liitetiedot

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen tilinpäätöksen liite 1: Selvitys tilinpäätöksen laatimisperusteista ja vertailtavuudesta

Budjetointia koskevat muutokset ja muutosten tärkeimmät vaikutukset talousarvion toteutumataskelmaan, tuotto- ja kululaskelmaan ja taseeseen sekä niiden vertailtavuuteen.

Tulot ja menot on kohdennettu varainhoitovuoteen kuuluvaksi talousarvioasetuksen 5 a §:n ja 5 b §:n mukaisesti sekä talousarviossa olevan kohdentamisperusteen mukaisesti.

Yhteistoiminnan kustannusten korvausten ja yhteisrahoitteisen toiminnan rahoitusosuuksien tilien numerointi ja sijainti tilikarttahierarkiassa muuttuivat vuoden 2020 alussa. Tilien kertymät raportoidaan tuotto- ja kululaskelmassa tilikarttahierarkian mukaisesti laskelman rivillä Palvelujen ostot. Aiemmin nämä erät on esitetty omalla rivillään Sisäiset kulut. Tuotto- ja kululaskelmassa esitetyt vuoden 2019 tiedot on muutettu vastaamaan vuoden 2020 käytäntöä.

30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala

Varainhoitovuonna tuli uutena talousarviotilinä 30.10.40. Maatalouden aloittamis- ja investointiavustukset sekä kirjaustili 30.10.40.2. Hallitusohjelman mukaiset kokonaan kansalliset biokaasu- ja lannankäsittelyinvestoinnit.

Talousarviotili 30.40.22. Luonnonvara- ja biotalouden edistäminen alajaoteltiin varainhoitovuonna ja ELYjen käytössä oli talousarviotili 30.40.22.1. Muu luonnonvara- ja biotalouden edistäminen. Talousarviotilin alajaottelu 22.1. oli käytössä vuonna 2018, joten ko. vuoden osalta siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot löytyvät samalta riviltä. Uutena alajaottelutilinä varainhoitovuonna tuli 22.8. Luonnonvara ja biotalouden edistäminen; ravinteiden kierrätyksen kärkihanke.

31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala

Varainhoitovuonna talousarviotili 31.10.31. Eräät avustukset sekä kirjaustili 31.10.31.3. Yksityistieavustukset ja tiekuntien neuvonnasta aiheutuvat kulutusmenot -momentin nimi ja numerotunnus muuttuivat edellisestä vuodesta, jolloin ELYjen käytössä oli talousarviotilin 31.10.50. Valtionavustus yksityisten teiden kunnossapitoon ja parantamiseen. Näin ollen talousarviovuoden määrärahan vertailtavuus tilinpäätöksen 2019 lukuihin sekä siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot talousarvion toteumataskelmalla ovat eri riveillä.

Varainhoitovuonna talousarviotili 31.20.55. Julkisen henkilöliikenteen palvelujen ostot ja kehittäminen sekä kirjaustilit 31.20.55.02. Alueellisen ja paikallisen liikenteen ostot, hintavelvoitteet ja kehittäminen sekä 31.20.55.05. Merenkurkun liikenne numerointi muuttui edellisestä vuodesta, jolloin momentin luku oli 30. ja numerotunnus 63. Näin ollen talousarviovuoden määrärahan vertailtavuus tilinpäätöksen 2019 lukuihin sekä siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot talousarvion toteumataskelmalla ovat eri riveillä.

Vuoden 2019 talousarviotili 31.30.64. Saariston yhteysalusliikennepalvelujen ostot ja kehittäminen sekä 31.30.66. Yhteysalusliikennepalvelujen ostosopimukset yhdistyivät varainhoitovuonna yhdeksi talousarviotiliksi. Samalla momentin luku ja numerotunnus sekä nimi muuttui. Varainhoitovuonna talousarviotili oli 31.20.54. Saaristo- ja yhteysalusliikenteen ostot ja kehittäminen. Näin ollen talousarviovuoden määrärahan vertailtavuus tilinpäätöksen 2019 lukuihin sekä siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot talousarvion toteumalaskelmalla ovat eri riveillä.

32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala

Tuloarviotili 12.32.99. TEM:n hallinnonalan muut tulot oli varainhoitovuonna alajaoteltu 99.07. Muut tulot. Vuonna 2019 numerotunnus oli 99.06. Näin ollen ko. tuloarviotilin osalta talousarvion 2020 lukujen vertailtavuus tilinpäätös 2019 -lukuihin ei löydy samalta riviltä.

Talousarviotili 32.01.03. Työ- ja elinkeinotoimistojen toimintamenot sekä kirjaustili 32.01.03.1. Toimintamenot -momentin luku ja numerotunnus muuttui edellisestä vuodesta, jolloin momentin luku oli 30. ja numerotunnus 01. Näin ollen talousarviovuoden määrärahan vertailtavuus tilinpäätöksen 2019 lukuihin sekä siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot talousarvion toteumalaskelmalla ovat eri riveillä.

Talousarviotili 32.01.51. Valtion osuus merimiespalvelutoiminnasta sekä kirjaustili 32.01.51.2. Valtion osuus työnantajille eräisiin merimiesten matkakustannuksiin numerointi ja summatilin nimi muuttui edellisestä vuodesta, jolloin momentin luku oli 40. ja summatilin nimi Eräät merimiespalvelut. Näin ollen talousarviovuoden määrärahan vertailtavuus tilinpäätöksen 2019 lukuihin on eri rivillä.

Varainhoitovuonna tuli uutena talousarviotilinä 32.30.31. Ravitsemisyrittäjien tukeminen sekä kirjaustilit 32.30.31.1. Rajoitusvelvoitteesta maksettava hyvitys ja 32.30.31.2. Uudelleentyoöllistämisen tukeminen.

Varainhoitovuodelta oli poistunut talousarviotilit 32.30.51.04. Palvelujen kehittämis- ja kokeilumenot sekä 32.30.51.05. Pohjoiskalotin koulutussäätiöstä hankittava koulutus. Talousarvion toteumalaskelma sisältää vain tilinpäätös 2019 luvun sekä siirtyneiden määrärahojen tiedot.

Talousarviotili 32.30.42. Yritysten kehittämishankkeiden tukeminen numerointi muuttui edellisestä vuodesta, jolloin momentin luku oli 50. Näin ollen talousarviovuoden määrärahan vertailtavuus tilinpäätöksen 2019 lukuihin on eri rivillä.

Talousarviotili 32.30.52. Palkkaturva sekä alajaottelutilit 52.1. Palkkaturva, 52.2. Takaisinperittyjen saatavien palautukset ja korot ja 52.3. Viranomaismaksut, oikeudenkäyntikulut ja konkurssikustannukset numerointi muuttui edellisestä vuodesta, jolloin momentin luku oli 40. Näin ollen talousarviovuoden määrärahan vertailtavuus tilinpäätöksen 2019 lukuihin on eri rivillä.

Talousarviotili 32.30.64. EU:n ja valtion rahoitusosuus EU:n rakennerahasto-, ulkorajayhteistyö- ja muihin koheesipolitiikan ohjelmiin numerointi muuttui edellisestä vuodesta, jolloin momentin luku oli 50. Näin ollen talousarviovuoden määrärahan vertailtavuus tilinpäätöksen 2019 lukuihin on eri rivillä.

Talousarviotili 32.50.03. Maahanmuuttajien kotoutumisen ja työllistymisen edistäminen numerointi muuttui edellisestä vuodesta, jolloin momentin luku oli 70. Alajaottelutili 32.70.03.1. Kotouttamisen ja hyvien etnisten suhteiden edistäminen poistui varainhoitovuonna. Näin ollen talousarviovuoden määrärahan vertailtavuus tilinpäätöksen 2019 lukuihin sekä siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot talousarvion toteumalaskelmalla ovat eri riveillä.

Talousarviotili 32.50.30. Valtion korvaukset kotouttamisesta sekä alajaottelutilit 30.1. Paluumuuttajien kustannukset, 30.2. Laskennalliset korvaukset pakolaisista, 30.3. Muut pakolaisista maksettavat kuntakorvaukset ja 30.4. Alkukartoituksen kustannukset numerointi muuttui edellisestä vuodesta, jolloin momentin luku oli 70. Näin ollen talousarviovuoden määrärahan vertailtavuus tilinpäätöksen 2019 lukuihin on eri rivillä.

35. Ympäristöministeriön hallinonala

Varainhoitovuonna tuli uutena talousarviotilinä 35.20.56. Avustukset asuinrakennusten öljylämmityksestä luopumiseksi.

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen tilinpäätöksen liite 2: Nettotutetut tulot ja menot

Momentin numero ja nimi		Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2020 määrärahojen		Tilinpäätös 2020	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
				käyttö vuonna 2020	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet määrärahat	Käytettävissä vuonna 2020	Käyttö vuonna 2020 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
25.01.01. Oikeusministeriön toimintame- not (nettob) (S2)	Bruttomenot	41 306,37		29 471,72		39 500,00				29 471,72	
	Bruttotulot	0,00		0,00		0,00				0,00	
	Nettomenot	41 306,37	39 500	29 471,72	10 028,28	39 500,00	0,00	0,00	39 500,00	29 471,72	10 028,28
30.40.21. Vesivarojen käytön ja hoidon menot (nettob) (S3)	Bruttomenot	7 802 015,80		3 646 542,83		18 500 986,67				9 041 600,64	
	Bruttotulot	146 015,80		104 986,67		104 986,67				148 897,01	
	Nettomenot	7 656 000,00	18 396 000	3 541 556,16	14 854 443,84	18 396 000,00	0,00	6 413 560,66	24 809 560,66	8 892 703,63	15 916 857,03
32.01.02. Elinkeino-, liikenne- ja ympä- ristökeskusten toimintamenot (nettob) (S2)	Bruttomenot	205 623 807,63		189 922 201,77		219 067 454,12				215 920 468,84	
	Bruttotulot	34 017 251,63		33 992 187,84		33 992 187,84				35 084 991,28	
	Nettomenot	171 606 556,00	185 075 266	155 930 013,93	29 145 252,35	185 075 266,28	0,00	24 932 349,31	210 007 615,59	180 835 477,56	29 145 252,35
32.01.03. Työ- ja elinkeinotoimistojen toimintamenot (nettob) (S2)	Bruttomenot			188 186 984,87		239 846 585,45				188 186 984,87	
	Bruttotulot			343 397,96		343 397,96				343 397,96	
	Nettomenot		239 503 187	187 843 586,91	51 659 600,58	239 503 187,49	0,00		239 503 187,49	187 843 586,91	51 659 600,58
32.30.01. Työ- ja elinkeinotoimistojen toimintamenot (nettob) (S2)	Bruttomenot	183 049 918,75								22 991 807,46	
	Bruttotulot	1 073 707,75								22 107,15	
	Nettomenot	181 976 211,00						22 969 700,31	22 969 700,31	22 969 700,31	0,00
33.20.52. Valtionosuus työttö- myysetuuksien perusturvasta (nettob) (A)	Bruttomenot	125 668 017,89		103 560 310,55		103 560 310,55					
	Bruttotulot	0,00		0,00		0,00					
	Nettomenot	125 668 017,89	146 706 637	103 560 310,55		103 560 310,55	43 146 326,71				

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen tilinpäätöksen liite 3: Arviomäärärahojen ylitykset

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksella ei ole esitettävää liitteelle 3

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen tilinpäätöksen liite 4: Peruutetut siirretyt määrärahat

Päälukan ja tilijaottelun numero ja nimi	Peruutettu	
	Tilijaottelu	Yhteensä
30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala		8 851 339,97
Vuosi 2018		8 851 339,97
30.40.22.4. Kiertotalouden läpimurto (S3)	1 567 855,42	
30.40.22.5. Suomalainen ruoantuotanto (S3)	31,70	
30.40.31.1. Muu vesi- ja kalataloushankkeiden tukeminen (S3)	7 999,02	
30.40.62.3. Kansalliset toimenpiteet (S3)	1,89	
30.40.62.4. EMKR-hankkeiden EU:n rahoitusosuudet (S3)	331 160,46	
30.40.62.5. EMKR-hankkeiden kansallinen rahoitusosuus (EK) (varattu) (S3)	6 944 291,48	
32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala		26 934,68
Vuosi 2018		49,00
32.50.44. Alueellinen kuljetustuki (S3)	49,00	
Vuosi 2019		26 885,68
32.01.02.2. Yritystoiminnan kehittämispalvelut (KPY) (nettob) (S2)	26 885,68	
35. Ympäristöministeriön hallinnonala		159 430,44
Vuosi 2018		159 430,44
35.01.65.01. Avustukset järjestöille ja ympäristöhoitoon (S3)	3 470,00	
35.10.22. Eräät ympäristömenot (S3)	75 106,98	
35.10.61. Vesien- ja ympäristönhoidon edistäminen (S3)	73 919,19	
35.10.63.1. Luonnonsuojelualueiden hankinnasta ja korvauksesta aiheutuvat menot (S3)	654,04	
35.10.63.2. Yhteistoimintasopimusten perusteella maksettavat palkkiot (EK) (enintään) (S3)	4 791,27	
35.20.64. Avustukset rakennusperinnön hoitoon (S3)	1 488,96	
Päälukat yhteensä		9 037 705,09
Vuosi 2018		9 010 819,41
Vuosi 2019		26 885,68

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen tilinpäätöksen liite 5: Henkilöstökulujen erittely

	2020	2019
Henkilöstökulut	282 970 734,47	261 854 626,71
Palkat ja palkkiot	277 175 385,59	257 495 130,37
Tulosperusteiset erät	935 686,26	0,00
Lomapalkkavelan muutos	4 859 662,62	4 359 496,34
Henkilösivukulut	52 936 754,76	48 559 214,47
Eläkekulut	47 081 724,64	44 346 982,93
Muut henkilösivukulut	5 855 030,12	4 212 231,54
Yhteensä	335 907 489,23	310 413 841,18
Johdon palkat ja palkkiot, josta	6 374 028,86	6 243 105,15
- tulosperusteiset erät	12 262,46	0,00
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet	16 996,43	16 670,00
Johto	8 420,00	8 580,00
Muu henkilöstö	8 576,43	8 090,00

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen tilinpäätöksen liite 6: Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu kirjanpitoyksikössä yhdenmukaisin periaattein käyttöomaisuushyödykkeiden taloudellisen pitoajan mukaisina tasapoistoina alkuperäisestä hankintamenosta.

Varainhoitovuoden aikana poistosuunnitelmaan lisättiin muihin pitkävaikutteisiin menoihin 10 vuoden poisto aika.

Suunnitelmanmukaiset poistoajat ovat:

Omaisuusryhmä		Poistomenetelmä	Poisto aika vuotta	Jäännösarvo %
Kansallisomaisuus				
1007010	Luonnonsuojelutarkoitukseen hankitut maa- ja vesialueet	ei poistoa		
1094010	Keskeneräiset maa- ja vesialueet	ei poistoa		
1095010	Keskeneräiset asuinrakennukset	ei poistoa		
1096010	Keskeneräiset muut rakennukset	ei poistoa		
1097010	Keskeneräinen muu kansallisomaisuus	ei poistoa		
Aineettomat hyödykkeet				
1120010	Ostetut atk-ohjelmistot 5v	tasapoisto		5
1140010	Itse valmistetut ja teetetyt atk-ohjelmat 5v	tasapoisto		5
1149010	Muut pitkävaikutteiset menot 10v	tasapoisto		10
1149020	Muut pitkävaikutteiset menot 5v	tasapoisto		5
1191010	Keskeneräiset aineettomat käyttöomaisuushankinnat	ei poistoa		
Aineelliset hyödykkeet				
1200010	Metsäalueet	ei poistoa		
1210010	Maa-alueet	ei poistoa		
1214010	Vesialueet	ei poistoa		
1223010	Varastorakennukset 20v	tasapoisto		20
1229020	Muut rakennukset 30v	tasapoisto		30
1230030	Muut rakennelmat 20v	tasapoisto		20
1243020	Väylät ja turvalaitteet 30v	tasapoisto		30
1244010	Muut vesirakenteet 30v	tasapoisto		30

1249010	Muut rakenteet 30v	tasapoisto	30
1250010	Autot ja muut maakuljetusvälineet 5v	tasapoisto	5
1251010	Laivat ja muut vesikuljetusvälineet 7v	tasapoisto	7
1253030	Raskaat työkoneet 15v	tasapoisto	15
1254010	Kevyet työkoneet 7v	tasapoisto	7
1254020	Kevyet työkoneet 5v	tasapoisto	5
1255010	Atk-laitteet ja niiden oheislaitteet 3v	tasapoisto	3
1256010	Toimistokoneet ja laitteet 5v	tasapoisto	5
1257010	Puhelinkeskukset ja muut viestintälaitteet 5v	tasapoisto	5
1258010	Audiovisuaaliset koneet ja laitteet 5v	tasapoisto	5
1259010	Laboratoriolaitteet ja -kalusteet 5v	tasapoisto	5
1260030	Muut tutkimuslaitteet 7v	tasapoisto	7
1261010	Vesirakenteiden laitteet 10v	tasapoisto	10
1269010	Muut koneet ja laitteet 5v	tasapoisto	5
1270010	Asuinhuoneisto- ja toimistokalusteet 5 v	tasapoisto	5
1279010	Muut kalusteet 5v	tasapoisto	5
1280010	Taide-esineet	ei poistoa	
1289010	Muut aineelliset hyödykkeet 5v	tasapoisto	5
1295010	Keskeneräiset maa- ja vesialueet	ei poistoa	
1296010	Keskeneräiset asuinrakennukset	ei poistoa	
1297010	Keskeneräiset muut rakennukset	ei poistoa	
1298010	Keskeneräiset rakenteet	ei poistoa	
1299010	Muut keskeneräiset aineelliset käyttöomaisuushankinnat	ei poistoa	

Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkävaikutteiset sijoitukset

1301010	Muut osakkeet	ei poistoa	
1303010	Muut osuudet	ei poistoa	

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen tilinpäätöksen liite 7: Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

	Kansallisomaisuus							Yhteensä
	110 Maa- ja vesialueet							
Hankintameno 1.1.2020	31 459 815,39							31 459 815,39
Lisäykset	14 741 897,99							14 741 897,99
Vähennykset	-9 555 764,17							-9 555 764,17
Hankintameno 31.12.2020	36 645 949,21							36 645 949,21
Kertyneet poistot 1.1.2020	0,00							0,00
Vähennysten kertyneet poistot	0,00							0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	0,00							0,00
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00							0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00							0,00
Kertyneet poistot 31.12.2020	0,00							0,00
Arvonkorotukset	0,00							0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	36 645 949,21							36 645 949,21

	Aineettomat hyödykkeet							Yhteensä
	112 Aineettomat oikeudet	114 Muut pitkävaikutteiset menot	119 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat					
Hankintameno 1.1.2020	3 223,24	1 305 680,89	960 346,33					2 269 250,46
Lisäykset	0,00	1 835 417,21	4 665 532,41					6 500 949,62
Vähennykset	0,00	0,00	-1 320 358,19					-1 320 358,19
Hankintameno 31.12.2020	3 223,24	3 141 098,10	4 305 520,55					7 449 841,89
Kertyneet poistot 1.1.2020	-376,04	-224 902,17	0,00					-225 278,21
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00					0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-644,65	-317 694,14	0,00					-318 338,79

Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonlennukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2020	-1 020,69	-542 596,31	0,00	-543 617,00
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	2 202,55	2 598 501,79	4 305 520,55	6 906 224,89

	Aineelliset hyödykkeet							Yhteensä
	120 Maa- ja vesialueet	121 Rakennusmaa- ja vesialueet	122-124 Rakennukset, rakennelmat ja rakenteet	125-126 Koneet ja laitteet	127 Kalusteet	128 Muut aineelliset hyödykkeet	129 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	
Hankintameno 1.1.2020	45 725,48	402 963,00	182 608 341,30	2 132 524,07	17 458,38	13 844,58	2 926 378,91	188 147 235,72
Lisäykset	121,23	0,00	1 902 494,57	90 106,70	0,00	0,00	1 278 788,87	3 271 511,37
Vähennykset	-121,23	0,00	-870 012,90	-5 566,00	0,00	0,00	-1 902 494,57	-2 778 194,70
Hankintameno 31.12.2020	45 725,48	402 963,00	183 640 822,97	2 217 064,77	17 458,38	13 844,58	2 302 673,21	188 640 552,39
Kertyneet poistot 1.1.2020	0,00	0,00	-123 829 499,42	-1 156 587,86	-1 745,84	0,00	0,00	-124 987 833,12
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	265 920,28	5 566,00	0,00	0,00	0,00	271 486,28
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	0,00	0,00	-5 878 624,09	-293 955,19	-3 491,68	0,00	0,00	-6 176 070,96
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	-76 934,79	-2 441,99	0,00	0,00	0,00	-79 376,78
Tilikauden arvonlennukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2020	0,00	0,00	-129 519 138,02	-1 447 419,04	-5 237,52	0,00	0,00	-130 971 794,58
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	45 725,48	402 963,00	54 121 684,95	769 645,73	12 220,86	13 844,58	2 302 673,21	57 668 757,81

	Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset						Yhteensä
	130 Käyttöomaisuusarvopaperit						
Hankintameno 1.1.2020	117,73						117,73
Lisäykset	0,0						0,00
Vähennykset	0,00						0,00

Hankintameno 31.12.2020	117,73	117,73
Kertyneet poistot 1.1.2020	0,00	0,00
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00
Tilikauden arvonlennukset	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2020	0,00	0,00
Arvonkorotukset	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	117,73	117,73

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen tilinpäätöksen liite 8: Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot	2020	2019	Muutos 2020-2019
Korot euromääräisistä saamisista	875 647,51	673 650,65	201 996,86
Muut rahoitustuotot	-36 899,86	-31,56	-36 868,30
Rahoitustuotot yhteensä	838 747,65	673 619,09	165 128,56

Rahoituskulut	2020	2019	Muutos 2020-2019
Korot euromääräisistä veloista	17 282,49	5 575,31	11 707,18
Muut rahoituskulut	10,52	0,00	10,52
Rahoituskulut yhteensä	17 293,01	5 575,31	11 717,70
Netto	821 454,64	668 043,78	153 410,86

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen tilinpäätöksen liite 9: Talousarviotaloudesta annetut lainat

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksella ei ole esitettävää liitteelle 9

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen tilinpäätöksen liite 10: Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Käyttö- ja rahoitusomaisuusarvopaperit

	31.12.2020						31.12.2019	
	Kappalemäärä	Markkina-arvo	Kirjanpitoarvo	Omistus-osuus %	Myynti-oikeuksien alaraja %	Saadut osingot	Markkina-arvo	Kirjanpitoarvo
Julkisesti noteeratut osakkeet ja osuudet	0		0,00			0,00		0,00
...								
Julkisesti noteeraamattomat osakkeet ja osuudet yhteensä	3		117,73			0,00		117,73
Oravais Centralantenn Andelslag	2		100,91			0,00		100,91
Toholammin Vesi Oy	1		16,82			0,00		16,82
Huoneisto- ja kiinteistöosakkeet	0		0,00			0,00		0,00
...								
Osakkeet ja osuudet yhteensä	3		117,73			0,00		117,73

Otetut valuuttamääräiset lainat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Lainat talousarvion ulkopuolella olevilta valtion rahastoilta	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut pitkäaikaiset velat				31 938,26	173 705,98	250 000,00	455 644,24
Seuraavana tilikautena maksettavat lyhennykset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Lyhytaikaiset euromääräiset lainat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Lyhytaikaiset valuuttamääräiset lainat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Valtion hoitoon jätetyt vieraat varat				89 148,15			89 148,15
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	121 086,41	173 705,98	250 000,00	544 792,39

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen tilinpäätöksen liite 12: Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut monivuotiset vastuut

Voimassa olevat takaukset ja niiden käytettävissä oleva enimmäismäärä

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksella ei ole valtiontakauksia.

Voimassa olevat takuut ja niiden käytettävissä oleva enimmäismäärä

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksella ei ole valtiontakuita.

Muut monivuotiset vastuut

Valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehdyt tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset						
€	Talousarviomenot 2020	Määrärahatarve 2021	Määrärahatarve 2022	Määrärahatarve 2023	Määrärahatarve myöhemmin	Määrärahatarve yhteensä
Tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset yhteensä	19 430 009,54	22 465 214,08	14 554 840,62	11 337 352,46	28 312 836,39	76 670 243,55

Muulla kuin valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehdyt sopimukset ja sitoumukset						
€	Talousarviomenot 2020	Määrärahatarve 2021	Määrärahatarve 2022	Määrärahatarve 2023	Määrärahatarve myöhemmin	Määrärahatarve yhteensä
Muut sopimukset ja sitoumukset						
Päätös 4.2.2020 LAPELY/4567/2018 VN asetus vesistön ja vesiympäristön käyttöä ja tilaa parantavien hankkeiden tukemisesta (714/2015)	0,00	500 000,00	0,00	0,00	0,00	500 000,00
Sopimus 12.4.2016 VARELY/211/07.02/2011 Yhteistyösopimus tulvasuojeluhankkeesta VARELYn ja Porin kaupungin välillä	430 000,00	100 000,00	200 000,00	500 000,00	1 600 000,00	2 400 000,00
Yhteensä	430 000,00	600 000,00	200 000,00	500 000,00	1 600 000,00	2 900 000,00
Muut monivuotiset vastuut yhteensä	19 860 009,54	23 065 214,08	14 754 840,62	11 837 352,46	29 912 836,39	79 570 243,55

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen tilinpäätöksen liite 13: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksella ei ole esitettävää liitteelle 13

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen tilinpäätöksen liite 14: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksella ei ole esitettävää liitteelle 14

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen tilinpäätöksen liite 15: Velan muutokset

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksella ei ole esitettävää liitteelle 15

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen tilinpäätöksen liite 16: Velan maturiteettijakauma ja duraatio

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksella ei ole esitettävää liitteelle 16

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen tilinpäätöksen liite 17: Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot

Täydentävä tieto tilinpäätöslaskelmien ja liitteiden kokoamiseen

KEHA-keskuksen talousyksikkö on laatinut keskitetysti liitteet 1, 12 ja 17.

KEHA-keskuksen talousyksikkö on laatinut talousarvion toteumalaskelman valtuuksien osalta.

Muiden laskelmien ja liitteiden tiedot on Palkeet koonnut kirjanpidosta kaikkien ELY-keskusten ja KEHA-keskuksen osalta yhdeksi asiakirjaksi.

Muihin lyhytaikaisiin saamisiin 7.284.366,67 euroa sisältyy 5.051.656,29 euroa oman tuotannon ja teknisen tuen projekteista aiheutuvia ELY-keskusten sisäisiä saamisia.

Rakennerahastomomentilla 32.30.64.09 ESR 2014-2020 oli käyttöä yhteensä 104.107.444,80, josta URasta maksettavia työvoimapolitiittisia tukia 2.143.226,12 euroa. Nämä toteuttajan käytöt ovat kirjanpidossa ilman valtuusvuotta, mutta ovat kuitenkin EURAssa valtuuden käyttöä.

Toimintamenoihin oli kirjattu tukikelvottomia menoja yhteensä 53.917 euroa.

KEHA-keskuksella on kirjanpidon ulkopuolella seurattavia takaisinperintäsaatavia, palkkaturvasaatavia ja vahingonkorvauksia:

Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut -momentilta maksettujen tukien/korvausten takaisinperintäsaatavia 242.930 euroa.

Ravitsemissyrittäjien tukeminen 1.190.434 euroa.

Valtion korvaukset kotouttamisesta, takaisinperintäsaatavia 30.621 euroa.

EAKR ja Kansalliset tuet (TUKI2000 -järjestelmä), vanha ohjelmakausi 2007-2013, takaisinperintäsaatavia 5.417.701 euroa.

Kansalliset tuet (TUKI2014 -järjestelmä) vuodesta 2014 lukien 448.540 euroa.

EAKR, ohjelmakausi 2014-2020, takaisinperintäsaatavia 2.354.113 euroa.

ESR, ohjelmakausi 2014-2020, takaisinperintäsaatavia 53.427 euroa.

Elinkeinotalouden edistäminen (EKTR), vanha ohjelmakausi, takaisinperintäsaatavia 854.119 euroa.

EMKR, ohjelmakausi 2014-2020, takaisinperintäsaatavia 108.582 euroa.

Kalatalouden edistäminen, takaisinperintäsaatavia 510 euroa.

Pk-yritysten osaamisen kehittämispalvelujen saatavia, jotka poistettu tileistä, mutta joiss jatketaan perintää (Siiri-järjestelmä) 971 euroa.

Palkkaturvasaatavia 138.695.973 euroa.

Vahingonkorvauksia 115.768 euroa.

Energiatukien takaisinperintäsaatavia 34.000 euroa.

Muut saatavat 32.085 euroa (oikeudenkäyntikuluja ja vuokratästejä sekä yksi vahingonkorvaus).

Maaseutuelinkeinotoiminnan korkotuki 1.084 euroa.

Ympäristön- ja luonnonsuojelu 1.213.160 euroa.

Valtionavustus yksityisten teiden kunnossapitoon ja parantamiseen 9.694 euroa.

Momentin 33.20.31 Valtion korvaus kunnille kuntouttavan työtoiminnan järjestämisestä kirjausperuste muuttui suoriteperusteisesta maksuperusteiseksi.

Korona-epidemian aiheuttaman tilanteen vuoksi Työ- ja elinkeinoministeriö (TEM) on jakanut poikkeustilasta johtuviin toimenpiteisiin määrärahaa varsinaisen toiminnan lisäksi ELY-keskuksen toimintamenoihin 9.081.510 euroa, josta käytetty varainhoitovuonna 6.763.735 euroa,

Työ- ja elinkeinotoimistojen toimintamenoihin 44.482.000, josta käytetty varainhoitovuonna 11.998.399 euroa.

Lisäksi TEM on myöntänyt määrärahaa Korona-avustusten maksamiseen:

- Yrityksille momentilta 32.30.42 Yritysten kehittämishankkeiden tukemiseen 275.000.000 euroa, josta käytetty varainhoitovuonna 271.581.031 euroa.

- Ravitsemisyrittäjille momentilta 32.30.31 Ravitsemisyrittäjien tukeminen 130.000.000 euroa (Rajoitusvelvoitteesta maksettava hyvitys ja Uudelleentyydyttämisen tukeminen), josta käytetty varainhoitovuonna 125.294.015 euroa.

Maa- ja metsätalousministeriö on myöntänyt määrärahaa Korona-avustusten maksamiseen:

- Kalatalousalan yrityksille momentilta 30.40.62 Elinkeinoalouden edistäminen, kansalliset toimenpiteet 10.000.000 euroa, josta käytetty varainhoitovuonna 1.877.590 euroa.

- Vesihuollon toimintaedellytysten turvaamiseen korona-epidemian aikana momentilta 30.40.21 Vesivarojen käytön ja hoidon menot 1.276.000 euroa, josta käytetty varainhoitovuonna 118.901 euroa.

TEM on osoittanut TE-toimistojen toimintamenoihin kuntakokeilujen valmisteluun määrärahaa 3,8 miljoonaa euroa jo varainhoitovuonna, koska kuntakokeilujen piti alkaa 1.1.2021, mutta alkaminen siirtyi 1.3.2021.

TEM on osoittanut varainhoitovuonna myös määrärahaa ELY-keskusten toimintamenoihin 1.330.000 euroa pientalojen öljylämmityksestä luopumisavustusten käsittelyyn, josta varainhoitovuonna on käytetty vasta 175.529 euroa.

Itse avustukset on maksettu Ympäristöministeriön hallinnonalan (YM) momentilta 35.20.56 Avustukset asuinrakennusten öljylämmityksestä luopumiseksi (siirtomääräraha 3 v). YM:n myöntämä määräraha on 28.520.000 euroa, josta käytetty varainhoitovuonna 1.734.500 euroa.

Menomomenttien käyttö pääryhmyksestä poikkeavaan käyttötarkoitukseen

Momentti	LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
24.90.68 Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyö	41 Henkilöstökulut	30 595	
Talousarviossa päätetty käyttötarkoituksen laajennus: Enintään 8 henkilötyövuotta vastaavan määrän palkkausmenojen rahoittamiseen valtion virastojen ja laitosten Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen hankkeissa. Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyöhön sekä Venäjä-politiikan toimeenpanon tukemiseen liittyvien valtion kulutusmenojen maksamiseen.	43 Palvelujen ostot	0	
	45 Muut kulut	0	
	93 Suoritetut alv-menot	0	
	Yhteensä	30 595	

Momentti	LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
30.20.47 Ruokaketjun kehittäminen sekä 419.30.20.47	39 Yhteistoiminnan kustannukset	-41 681	
Talousarviossa päätetty käyttötarkoituksen laajennus:	40 Aineet, tarvikkeet, tavarat	325	
	41 Henkilöstökulut	68 225	
	42 Vuokrat	39	

Määrärahaa saa käyttää myös enintään 15 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamisesta aiheutuvien menojen ja muiden kulutusmenojen maksamiseen.	43 Palvelujen ostot	14 826	
	45 Muut kulut	877	
	93 Suoritetut alv-menot	96	
	Yhteensä	42 707	

Momentti	LKP-ryhmä	Euroa	Muu määrite
30.40.21 Vesivarojen käytön ja hoidon menot sekä 418. ja 419.30.40.21	82 Siirtotalouden kulut	5 000	
Talousarviossa päätetty käyttötarkoituksen laajennus: Määrärahaa saa käyttää myös vesihuoltolaitoksille ja muille vesihuollon toimijoille myönnettäviin avustuksiin vesihuollon toimintaedellytysten turvaamiseksi.			
	Yhteensä	5 000	

Momentti	LKP-ryhmä	Euroa	Muu määrite
30.40.22 Luonnonvara- ja biotalouden edistäminen sekä 418. ja 419.30.40.22	82-83 Siirtotalouden kulut	1 791 260	
Määrärahaa saa käyttää uusiutuvien luonnonvarojen kestävää käyttöä, biotaloutta, ympäristön hoitoa, luonnon monimuotoisuutta, ilmastomuutoksen hillintää ja siihen sopeutumista koskeviin kehittämis-, kokeilu-, investointi- ja vienninedistämishankkeisiin ja viestintään sekä näihin liittyvien avustusten maksamiseen.			
	Yhteensä	1 791 260	

Momentti	LKP-ryhmä	Euroa	Muu määrite
30.40.31 Vesi- ja kalataloushankkeiden tukeminen sekä 418. ja 419.30.40.31	12 Aineelliset hyödykkeet	3 408	
Talousarviossa päätetty käyttötarkoituksen laajennus: Määrärahaa saa käyttää valtion työnä toteutettavista vesihuoltohankkeista aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös enintään 15 henkilötyövuotta vastaavan hankkeista aiheutuvan henkilöstön palkkausmenojen ja muiden kulutusmenojen sekä sijoitusmenojen maksamiseen.	40 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	15 215	
	41 Henkilöstökulut	12 477	
	42 Vuokrat	0	
	43 Palvelujen ostot	977 018	
	45 Muut kulut	193 684	
	93 Suoritetut Alv-menot	236 774	
	Yhteensä	1 438 576	

Momentti	LKP-ryhmä	Euroa	Muu määrite
30.40.40 eräät luonnonvaratalouden korvaukset	43 Palvelujen ostot	196 088	
Talousarviossa päätetty käyttötarkoituksen laajennus: Tenojoen kalakorvauslaissa (501/1991) määrättävien korvausten ja kustannusten sekä niitä koskevien korkojen ja viivästyskorkojen maksamiseen			
	Yhteensä	196 088	

Momentti	LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
30.40.51 Kalatalouden edistäminen sekä 419.30.40.51	40 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	681	
Talousarviossa päätetty käyttötarkoituksen laajennus:	43 Palvelujen ostot	7 841	
Määrärahaa saa käyttää enintään viittä henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamisesta aiheutuvien menojen ja muiden kulutusmenojen maksamiseen.	93 Suoritetut alv-menot	959	
	Yhteensä	9 481	

Momentti	LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
30.40.62 Elinkeinokalatalouden edistäminen sekä 418. ja 419.30.40.62	40 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	5 788	
Talousarviossa päätetty käyttötarkoituksen laajennus:	43 Palvelujen ostot	10 354 198	
Määrärahaa saa käyttää kansallisesti rahoitettavista elinkeinokalatalouden edistämistoimenpiteistä ja kaupallisen kalastuksen valvonnasta sekä kaupallisille kalastajille myönnettävistä saimaannorpan suojelusta aiheutuvien taloudellisten vahinkojen korvauksista aiheutuvien menojen maksamiseen.	45 Muut kulut	9 486	
Määrärahaa saa käyttää myös rahoitusosuuksien maksamiseen toiselle valtion virastolle.	93 Suoritetut alv-menot	1 758	
	Yhteensä	10 371 230	

Momentti	LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
31.20.55 Julkisen henkilöliikenteen palvelujen ostot ja kehittäminen sekä 418. ja 419.31.30.63	40 Aineet, tarvikkeet, tavarat	4 193	
Talousarviossa päätetty käyttötarkoituksen laajennus:	43 Palvelujen ostot	925 199	
	45 Muut kulut	80	
	51 Rahoituskulut	1	
	61 Satunnaiset kulut	1 172	
Määrärahaa saa käyttää myös kulutusmenojen maksamiseen.	93 Suoritetut alv-menot	226 023	
	Yhteensä	1 156 668	

Momentti	LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
31.20.54 Saaristo- ja yhteysalusliikenteen ostot ja kehittäminen sekä 419.31.30.64 ja 419.31.30.66	40 Aineet, tarvikkeet, tavarat	645	
Talousarviossa päätetty käyttötarkoituksen laajennus:	42 Vuokrat	18 484	
Määrärahaa saa käyttää saariston yhteysalusliikennepalveluihin ja niistä aiheutuviin kulutusmenoihin sekä selvityksiin ja tiedottamiseen.	43 Palvelujen ostot	13 009 064	
Määrärahaa saa käyttää myös saariston yhteysalusliikenteen käyttämien laitureiden kunnostamiseen.	45 Muut kulut	150 000	
	93 Suoritetut alv-menot	3 124 326	
	Yhteensä	16 302 519	

Momentti	LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
32.01.20 Siviilipalvelus	82-83 Siirtotalouden kulut	1 977 113	
Määrärahasta maksetaan siviilipalvelusvelvoitusten ylläpitokustannukset.	Yhteensä	1 977 113	

Momentti	LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
32.01.29 TEM hallinnonalan arvonnäköveromenot	82-83 Siirtotalouden kulut	54 948	
Määrärahaa saa käyttää tavaroiden ja palvelujen ostoihin sisältyvien alv-menojen maksamiseen.			
Menot kirjattu menonsiirtolain LKP-tilille, koska hankittu tavara tai palvelu on annettu menonsiirtolain.	Yhteensä	54 948	

Momentti	LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
32.30.51 Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut sekä 419.32.30.51	17 Lyhytaikaiset saamiset	2 088 833	
Talousarviossa päätetty käyttötarkoituksen laajennus:	40 Aineet, tarvikkeet, tavarat	563	
	41 Henkilöstökulut	6 872 551	
	42 Vuokrat	3 034	
Määrärahaa saa käyttää myös kulutusmenojen maksamiseen.	43 Palvelujen ostot	4 181 200	
Valtion virastoille ja laitoksille työttömän työnhakijan palkkaamisesta aiheutuviin palkkakustannuksiin	45 Muut kulut	473 257	
	51 Rahoituskulut	41	
enintään 500 henkilötyövuotta vastaavalta osalta. Tältä momentilta ja momentilta 33.20.50 ja 33.20.52.	61 Satunnaiset kulut	73 048	
	93 Suoritetut alv-menot	815 288	
	Yhteensä	14 507 815	

Momentti	LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
32.30.52 Palkkaturva	43 Palvelujen ostot	88 108	
Määrärahaa saa käyttää takaisinperittyjen saatavien palautusten ja niistä kertyvien korkojen ja palkkaturvamenettelyyn liittyviin viranomaismaksuihin ja oikeudenkäyntikuluihin sekä konkurssikustannusten maksamiseen.	45 Muut kulut	1 413	
Momentin määrärahaa saa käyttää myös kulutusmenoihin.	Yhteensä	89 521	

Momentti	LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
32.30.64 EU:n ja valtion rahoitusosuus EU:n rakennerahasto-, ulkorajayhteistyö- ja muihin koheesiopolitiikan ohjelmiin	43 Palvelujen ostot	14 498 260	
Talousarviossa päätetty käyttötarkoituksen laajennus:			
Määrärahaa saa käyttää myös rahoitusosuuksien maksamiseen toiselle valtion virastolle.			
Määrärahaa saa käyttää ohjelmien toteutukseen liittyvän teknisen avun sekä ohjelmien toteuttamisen kannalta välttämättömien kulutusmenojen maksamiseen.			
Määrärahaa saa käyttää myös EAKR-osarahoittamien ohjelmien toteuttamiseen tarvittavan			

ja ESR-osarahoittamien ohjelmien toteuttamiseen tarvittavan yhteensä enintään 250 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen.			
	Yhteensä	14 498 260	

Momentti	LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
32.50.30 Valtion korvaukset kotouttamisesta	40 Aineet, tarvikkeet, tavarat	395	
	41 Henkilöstökulut	236 224	
	43 Palvelujen ostot	2 179	
	45 Muut kulut	62 091	
	61 Satunnaiset kulut	420	
	93 Suoritetut alv-menot	907	
	Yhteensä	302 216	

Momentti	LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
33.20.50 Valtionosuus työttömyysetuuksien ansioturvasta ja vuorottelukorvauksesta	41 Henkilöstökulut	1 111 322	
Määrärahaa saa käyttää myös julkisesta työvoima- ja yrityspalveluista annetun lain perusteella valtiolle työllistämisen valtionosuutta vastaavan osuuden maksamiseen. Katso momentti 32.30.51	Yhteensä	1 111 322	

Momentti	LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
33.20.52 Valtionosuus työttömyysetuuksien perusturvasta (nettob)	41 Henkilöstökulut	973 538	
Määrärahaa saa käyttää myös julkisesta työvoima- ja yrityspalveluista annetun lain perusteella valtiolle työllistämisen valtionosuutta vastaavan osuuden maksamiseen. Katso momentti 32.30.51	Yhteensä	973 538	

Momentti	LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
35.10.61 Vesien- ja ympäristönhoidon edistäminen sekä 418. ja 419.35.10.61	11 Aineettomat hyödykkeet	30 772	
Talousarviossa päätetty käyttötarkoituksen laajennus:	40 Aineet, tarvikkeet, tavarat	34	
	41 Henkilöstökulut	122 935	
	43 Palvelujen ostot	3 597 611	
	45 Muut kulut	1 456	
	51 Rahoituskulut	33	
	93 Suoritetut alv-menot	806 865	
	Yhteensä	4 559 706	

Momentti	LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
35.10.63 Luonnonsuojelualueiden hankinta- ja korvausmenot sekä 418. ja 419.35.10.63	10 Kansallisuusmaisuuksien hankinta	12 404 712	

Talousarviossa päätetty käyttötarkoituksen laajennus:

Määrärahaa voi käyttää luonnonsuojelutarkoituksiin hankittavien alueiden tai yksityisiksi suojelu-alueiksi perustettavien alueiden arvioinnista, maanmittaustoimituksista ja hankintatehtävistä sekä yksityisten suojelualueiden merkintäpalvelujen hankkimisesta aiheutuviin menoihin ja lisäksi ympäristöministeriön hallinnassa olevien alueiden kiinteistönhoidon ja mahdollisiin korvaustoimitusten kuluihin. Enintään 60.000 euroa erikseen tehtävien yhteistoimintasopimusten perusteella maksettaviin palkkioihin, joilla edistetään maanomistajien tekemien Etelä-Suomen metsien monimuotoisuusohjelman (METSO) mukaisten tarjousten käsittelyä.

Koron maksamiseen jaksoitetuille kauppahinnan ja korvauksen maksuerille, jolloin koron suuruus on kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain 95 §:n 1 momentin mukainen.

12 Aineelliset hyödykkeet	0	
40 Aineet, tarvikkeet, tavarat	18 345	
42 Vuokrat	14 371	
43 Palvelujen ostot	571 308	
45 Muut kulut	34 298	
51 Rahoituskulut	7 893	
61 Satunnaiset kulut	25 558	
93 Suoritetut alv-menot	38 935	
Yhteensä	13 115 420	



6 Allekirjoitus

Tilinpäätös on hyväksytty sähköisesti 26. päivänä helmikuuta 2021.



7 Tilintarkastajan merkintä

Valtiontalouden tarkastusvirasto on tarkastanut tämän tilinpäätöksen ja tarkastuksesta on annettu tilintarkastuskertomus.

Helsingissä ____/____ 2021

Tämä asiakirja KEHA/1108/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KEHA/1108/2021 har godkänts elektroniskt

Salmenoja Mikko 26.02.2021 13:01

Knaapinen Petri 26.02.2021 13:37

Korhonen Jaana 26.02.2021 11:48

Gunnar Leena 26.02.2021 11:58

Karvonen Marja 26.02.2021 16:05

Lehtinen Jukka 26.02.2021 13:43

Liimatta Jonas 26.02.2021 12:27

Madekivi Olli 26.02.2021 11:51

Muilu Tommi 26.02.2021 12:52

Niiranen Ari 26.02.2021 12:00

Patrikainen Pasi 26.02.2021 20:21

Pulliainen Juha 26.02.2021 11:16

Saari Timo 26.02.2021 12:41

Sammallahti Juha 26.02.2021 13:42

Soininen Mika 26.02.2021 11:23

Ylinampa Jaakko 26.02.2021 11:49